

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Współczesne koncepcje zarządzania			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Contemporary Management Concepts			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność					
Stopień studiów		II			
Rok studiów		II			
Semestr studiów		III			
Liczba godzin	wykład	studia stacjonarne	45	studia niestacjonarne	45
	ćwiczenia				
Sposób zaliczenia (E,Z)		Egzamin			
Liczba punktów ECTS		5			

Katedra	Katedra Podstawowych Problemów Zarządzania
Koordinator przedmiotu	prof. dr hab. Robert Karaszewski
Treści kształcenia	<p>Geneza nauki organizacji i kierowania – przypomnienie najważniejszych szkół zarządzania oraz prekursorów</p> <p>Zarządzanie na tle wyzwań współczesnego świata</p> <p>Najważniejsze kierunki rozwoju nauk o zarządzaniu</p> <p>Wizja i misja organizacji, zmiany kulturowe</p> <p>Kompleksowe zarządzanie jakością – rola w transformacji percepcji roli klienta</p> <p>Zarządzanie wiedzą – istota problemu, zarys definicyjny</p> <p>Lean Management – zarys koncepcji</p> <p>Outsourcing – podstawowe zagadnienia</p> <p>Istota i znaczenie przywództwa</p> <p>Specyfika, rola i znaczenie społecznej odpowiedzialności biznesu</p> <p>Podsumowanie – przyszłość zarządzania</p>

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	<p>Celem przedmiotu jest zapoznanie słuchaczy z najnowszymi trendami zarządzania wykorzystywanymi w organizacja gospodarczych ze szczególnym zwróceniem uwagi na rozwiązania stosowane przez liderów światowego biznesu. Dynamicznie zmieniające się warunki funkcjonowanie przedsiębiorstw, rosnąca konkurencja, globalizacja rynków, pojawiające się nowe możliwości w zakresie komunikacji, logistyki, wykorzystania systemów informatycznych, powodują, iż kadra zarządzająca jak nigdy dotąd w historii, w realizowanych zadaniach, musi posiadać umiejętność błyskawicznego identyfikowania zarówno pojawiających się szans jak i zagrożeń. Nie jest to jednak możliwe bez wsparcia ze strony nowoczesnych systemów zarządzania.</p> <p>Uczestnictwo w zajęciach ma pozwolić studentom nie tylko uzyskać informacje w zakresie najnowszych trendów zarządzania ale również posiadać umiejętność zastosowania tej wiedzy przy określaniu sytuacji decyzyjnej i rozwiązywaniu problemów zarządzania.</p> <p>Zajęcia prowadzone są w formie wykładu, jednakże forma ta nie implikuje, iż ograniczają się one jedynie do monologu prowadzącego. Studenci zachęcanie są do uczestnictwa w dyskusjach i dzielenia się własnymi doświadczeniami i poglądami. Układ poszczególnych wykładów oraz „przejścia” pomiędzy wykładami mają zachęcać słuchaczy do wiązania przekazywanej treści ze studiowaną, po za zajęciami, literaturą</p> <p>Wykład w całości prowadzony jest przy wsparciu prezentacji opracowanych na Power Point. Wiele z omawianych koncepcji ilustrowanych jest krótkimi, 5-10 minutowymi filmami, obrazującymi proces wdrażania koncepcji na poziomie organizacji gospodarczej.</p>
Stosowane pomoce dydaktyczne	Prezentacje multimedialne Power Point
Literatura obowiązkowa	Brilman J., <i>Nowoczesne koncepcje i metody zarządzania</i> , Warszawa 2002 Karaszewski R., <i>Przywódtwo w środowisku globalnego biznesu</i> , Tnoik Toruń 2008.
Literatura uzupełniająca	Deming, W.E., <i>The New Economics</i> , Cambridge 2000 Champy J., Hammer M., <i>Reengineering w przedsiębiorstwie</i> , Warszawa 1996 Harry M., Schroeder, <i>Six Sigma</i> , Kraków 2001 Northouse, P.G., <i>Leadership – theory and practice</i> , London 2004.
Forma zaliczenia	Egzamin pisemny – forma opisowa (egzamin)

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Makroekonomia			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Macroeconomics			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Przedmiot z grupy podstawowych			
Stopień studiów		II			
Rok studiów		I			
Semestr studiów		I			
Liczba godzin	wykład	studia	15	studia	15
	ćwiczenia	stacjonarne	15	niestacjonarne	15
Sposób zaliczenia (E,Z)		E, Z			
Liczba punktów ECTS		5,0			

Katedra	Ekonomii
Koordynator przedmiotu	Dr hab. Mirosław Bochenek
Treści kształcenia	Makroekonomia – zakres i metody analizy. Główne kontrowersje i paradygmaty teorii makroekonomicznych. Mierzenie produktu i dochodu narodowego. Podstawowe tożsamości makroekonomiczne. Produkt krajowy brutto a dobrobyt społeczny. Planowane inwestycje, oszczędności a równowaga na rynku dóbr. Dostosowania w warunkach nierównowagi. Mechanizm mnożnika. Funkcje pieniądza. Równowaga na rynku pieniądza. Mnożnik kreacji pieniądza. Polityka monetarna. Inflacja. Monetarystyczna teoria inflacji. Metody hamowania inflacji. Przyczyny i skutki bezrobocia. Krzywa Phillipsa. Deficyt budżetowy. Wpływ podatków i wydatków budżetowych na poziom wytwarzanego dochodu narodowego. Korzyści z wymiany handlowej. Bilans płatniczy. Kurs walutowy a bilans płatniczy. Wzrost gospodarczy. Wahania koniunktury
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	Rozumienia kategorii makroekonomicznych; opisu i interpretacji zjawisk makroekonomicznych i ich wpływu na zarządzanie.
Stosowane pomoce dydaktyczne	Folie.

Literatura obowiązkowa	<p>Samuelson P.A., Nordhaus W.D., <i>Ekonomia</i>, Wydawnictwo Naukowe PWN, t. 1-2, Warszawa 1995.</p> <p>Smith P., Begg D., <i>Ekonomia. Zbiór zadań</i>, t. 3, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 1992.</p> <p>Papell D.H., <i>Ćwiczenia z makroekonomii</i>, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1997.</p>
Literatura uzupełniająca	<p>Begg D., Fischer S., Dornbusch R., <i>Ekonomia</i>, t. 2 – <i>Makroekonomia</i>, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2003.</p> <p>Hall R.E., Taylor J.B., <i>Makroekonomia. Teoria, funkcjonowanie i polityka</i>, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1997.</p> <p>Kamerschen D.R., McKenzie R.B., Nardinelli C., <i>Ekonomia</i>, Fundacja Gospodarcza NSZZ „Solidarność”, Gdańsk 1991.</p> <p><i>Elementarne zagadnienia ekonomii</i>, pr. zb. pod red. R. Milewskiego, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1993.</p> <p>Próchnicki L., <i>Zrozumieć gospodarkę. Makroekonomia</i>, Wydawnictwo Zachodniopomorskiej Szkoły Businessu, Szczecin 1993.</p>
Forma zaliczenia	Egzamin pisemny. Zaliczenie – kolokwium.

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Prawo cywilne			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Civil Law			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Standard kształcenia – przedmiot z grupy podstawowych			
Stopień studiów		drugi			
Rok studiów		drugi			
Semestr studiów		czwarty			
Liczba godzin	wykład	studia	30	studia	30
	ćwiczenia	stacjonarne	-	niestacjonarne	-
Sposób zaliczenia (E,Z)		zaliczenie			
Liczba punktów ECTS		3			

Katedra	Katedra Integracji Europejskiej i Studiów Regionalnych
Koordinator przedmiotu	dr Aranka Ignasiak - Szulc
Treści kształcenia	<p>1. Część ogólna prawa cywilnego: przedmioty prawa cywilnego (pojęcie i rodzaje rzeczy, część składowa, przynależności, pożytki, dobra osobiste, przedmioty własności intelektualnej i przemysłowej, pieniądz, przedsiębiorstwo i gospodarstwo rolne, majątek i mienie i in), podmioty prawa cywilnego (m. in: pojęcie osoby fizycznej, osoby prawnej, ułamnej osoby prawnej, zdolność prawna, zdolność do czynności prawnych), czynność prawna (pojęcie i rodzaje, oświadczenie woli, forma, wady oświadczenia woli), zawarcie umowy (treść i zakres zasady swobody umów, oferta i jej przyjęcie, negocjacje, aukcja, przetarg, zawieranie umów w obrocie elektronicznym), przedstawicielstwo i in.</p> <p>2. Prawo rzeczowe (własność i inne prawa rzeczowe).</p> <p>3. Prawo zobowiązań (pojęcie zobowiązania, długu i odpowiedzialności, Bezpodstawne wzbogacenie, czyny niedozwolone, skutki ich niewykonania). Zobowiązania – część szczególna (omówienie wybranych umów).</p> <p>4. Elementy prawa spadkowego oraz rodzinnego.</p>

	5. Elementy postępowania cywilnego.
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	Pogłębienie wiadomości z zakresu prawa cywilnego. Zapoznanie studentów z przepisami prawa rzeczowego oraz zobowiązań, z ich interpretacją i orzecznictwem sądów, a także ze znaczeniem obowiązujących uregulowań oraz ich konsekwencjami dla bezpieczeństwa obrotu gospodarczego. Wyzrobienie zrozumienia najbardziej użytecznych zagadnień prawnych i przygotowanie do ich praktycznego zastosowania w biznesie i życiu codziennym.
Stosowane pomoce dydaktyczne	Omawiane na wykładzie zagadnienia ilustrowane są materiałami poglądowymi w postaci schematów, tabel itp. na folii oraz w formie prezentacji multimedialnych. Teksty aktów prawnych pochodzić będą z programu LEX (dostęp przez usosweb).
Literatura obowiązkowa	Radwański Z., <i>Prawo cywilne – część ogólna</i> , C.H. BECK, Warszawa 2009. Czachórski W., <i>Zobowiązania – zarys wykładu</i> , LexisNexis, Warszawa 2009.
Literatura uzupełniająca	Zoll F., Ernst U., Czyszek J., Czyszek Sz., <i>Prawo cywilne. Część ogólna i zobowiązania. Kazusy z rozwiązaniami</i> , Oficyna a Wolters Kluwer business, Warszaw 2008.
Forma zaliczenia	Egzamin pisemny (test jednokrotnego wyboru – 20 pytań oraz 3 zagadnienia opisowe)

Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Ustrój prawny i organizacja samorządu terytorialnego			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Zarządzanie w regionie			
Stopień studiów		drugi			
Rok studiów		pierwszy			
Semestr studiów		pierwszy			
Liczba godzin	wykład	studia	30	studia	12
	ćwiczenia	stacjonarne	30	niestacjonarne	
Sposób zaliczenia (E,Z)		egzamin			
Liczba punktów ECTS		5			

Katedra	Katedra Integracji Europejskiej i Studiów Regionalnych
Koordynator przedmiotu	Dr Aranka Ignasiak - Szulc
Treści kształcenia	<ol style="list-style-type: none"> Pojęcie i geneza samorządu terytorialnego. Idea samorządności we współczesnym państwie demokratycznym. Przegląd podstawowego ustawodawstwa dotyczącego samorządu terytorialnego w Polsce (zasady ustroju, zadania i kompetencje, organy jednostek samorządu terytorialnego - gminy, powiatu i województwa, nadzór nad samorządem terytorialnym, mienie i gospodarka finansowa i in.). Podstawy lokalnej i regionalnej polityki gospodarczej. Organizacja i rola samorządu terytorialnego w wybranych państwach.
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	Celem kształcenia jest przekazanie wiedzy na temat funkcjonowania samorządu terytorialnego w Polsce i porównanie zasad obowiązujących w naszym kraju do innych państw. Głównym efektem będzie wskazanie roli i możliwości działania władz lokalnych i regionalnych w Polsce, co stanowi niezwykle istotny element dzisiejszej polityki regionalnej UE.
Stosowane pomoce dydaktyczne	Omawiane na wykładzie zagadnienia ilustrowane są materiałami poglądowymi w postaci schematów, tabel itp. na folii oraz w formie prezentacji multimedialnych. Podczas ćwiczeń przewidziano lekturę artykułów poświęconych omawianej problematyce.
Literatura obowiązkowa	<p>Izdebski H, <i>Samorząd terytorialny. Podstawy ustroju i działalności</i>, LexisNexis, Warszawa 2008.</p> <p>Borodo A., <i>Samorząd terytorialny. System prawnoustrojowy</i>, LexisNexis, Warszawa 2008.</p>

Literatura uzupełniająca	Kociubiński K. (red.), <i>Samorząd terytorialny w Europie i Polsce. Wybrane aspekty</i> , Wyd. Adam Marszałek, Toruń 200. Wybrane akty prawne (program LEX i EUR-LEX).
Forma zaliczenia	Egzamin pisemny. Zaliczenie ćwiczeń na podstawie opracowywanego i zaprezentowanego grupowo projektu oraz kolokwium.

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Samorząd terytorialny w Unii Europejskiej			
Kierunek		Ekonomia			
Specjalność		Europejska polityka regionalna			
Stopień studiów		drugi			
Rok studiów		pierwszy			
Semestr studiów		pierwszy			
Liczba godzin	wykład	studia	15	studia	12
	ćwiczenia	stacjonarne	15	niestacjonarne	9
Sposób zaliczenia (E,Z)		zaliczenie			
Liczba punktów ECTS		5			

Katedra	Katedra Integracji Europejskiej i Studiów Regionalnych
Koordynator przedmiotu	Dr Aranka Ignasiak - Szulc
Treści kształcenia	<ol style="list-style-type: none"> Pojęcie i geneza samorządu terytorialnego. Idea samorządności we współczesnym państwie demokratycznym. Modele ustrojowe samorządu terytorialnego. Przegląd podstawowego ustawodawstwa dotyczącego samorządu terytorialnego w Polsce oraz wybranych państwach UE. Rola samorządu terytorialnego w polityce regionalnej i lokalnej w UE. Międzynarodowe organizacje samorządowe.
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	Celem kształcenia jest przekazanie wiedzy na temat zasad funkcjonowania samorządu terytorialnego w Unii Europejskiej. Głównym efektem zajęć będzie wskazanie roli i możliwości działania władz lokalnych i regionalnych, co stanowi niezwykle istotny element dzisiejszej polityki regionalnej UE.
Stosowane pomoce dydaktyczne	Omawiane na wykładzie zagadnienia ilustrowane są materiałami poglądowymi w postaci schematów, tabel itp. na folii oraz w formie prezentacji multimedialnych. Podczas ćwiczeń przewidziano lekturę artykułów poświęconych omawianej problematyce.
Literatura obowiązkowa	Sarnecki P. (red.), <i>Ustrój Unii Europejskiej i ustroje państw członkowskich</i> , Wolters Kluwer Polska, Warszawa – Kraków 2007.
Literatura uzupełniająca	Kociubiński K. (red.), <i>Samorząd terytorialny w Europie i Polsce. Wybrane aspekty</i> , Wyd. Adam Marszałek, Toruń 200.

	Wybrane akty prawne (program LEX i EUR-LEX).
Forma zaliczenia	Egzamin pisemny. Zaliczenie ćwiczeń na podstawie opracowywanego i zaprezentowanego grupowo projektu oraz kolokwium.

Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu	Instytucje i procesy decyzyjne w Unii Europejskiej				
Kierunek	Ekonomia				
Specjalność	Europejska polityka regionalna				
Stopień studiów	drugi				
Rok studiów	pierwszy				
Semestr studiów	pierwszy				
Liczba godzin	wykład	studia	15	studia	9
	ćwiczenia	stacjonarne		niestacjonarne	
Sposób zaliczenia (E,Z)	zaliczenie				
Liczba punktów ECTS	3				

Katedra	Katedra Integracji Europejskiej i Studiów Regionalnych
Koordinator przedmiotu	Dr Aranka Ignasiak - Szulc
Treści kształcenia	<ol style="list-style-type: none">1. Podstawy prawnoustrojowe instytucji UE. Kompetencje i mechanizm funkcjonowania instytucji UE.2. System prawa UE (prawo pierwotne i wtórne, procedury tworzenia).3. Procesy decyzyjne w zakresie rozstrzygnięć nienormatywnych w UE.
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	Celem wykładu jest przedstawienie podstaw prawnych funkcjonowania instytucji UE. Efektem powinno być zapoznanie się studenta z zakresem kompetencji organów UE w zakresie tworzenia prawa wspólnotowego oraz podejmowania innych rozstrzygnięć, a przez to lepsze zrozumienie procesów integracji europejskiej i jej oddziaływania na systemy prawne państw członkowskich.
Stosowane pomoce dydaktyczne	Omawiane na wykładzie zagadnienia ilustrowane są materiałami poglądowymi w postaci schematów, tabel itp. na folii oraz w formie prezentacji multimedialnych.
Literatura obowiązkowa	Barcz J., Górka M., Wyrozumska A., <i>Instytucje i prawo Unii Europejskiej. Podręcznik dla kierunków zarządzania i administracji</i> , LexisNexis, Warszawa 2008. Cała-Wacinkiewicz E., <i>System instytucji Unii Europejskiej z uwzględnieniem postanowień Traktatu Lizbońskiego</i> , C.H. Beck, Warszawa 2009.

Literatura uzupełniająca	Wybrane akty prawne (program LEX i EUR-LEX).
Forma zaliczenia	Egzamin pisemny (test).

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Etyka w zarządzaniu			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Management Ethics			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Grupa przedmiotów podstawowych			
Stopień studiów		II			
Rok studiów		I			
Semestr studiów		I			
Liczba godzin	wykład	studia	30	studia	30
	ćwiczenia	stacjonarne		niestacjonarne	
Sposób zaliczenia (E,Z)		Egzamin			
Liczba punktów ECTS		4			

Katedra	Instytut Filozofii, Zakład Aksjologii i Etyki Społecznej
Koordinator przedmiotu	Dr hab. Ryszard Wiśniewski, prof. UMK
Treści kształcenia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojęcie i przedmiot etyki. Moralność a etyka. Etyki szczegółowe i zawodowe. Etyka społeczna – etyka gospodarcza – etyka zarządzania. Światowe i europejskie struktury promocji etyki biznesu. 2. Etyka i ekonomia - historyczny związek rozwoju pojęć i teorii a współczesność. Typy systemów etycznych wpływających na etykę zarządzania. 3. Typy argumentacji etycznej adresowanej do ludzi biznesu (uczciwość popłaca, szanuj reguły gry, bądź człowiekiem, bądź odpowiedzialny). 4. Kodeksy etyczne firm i zawodów jako formy akumulacji doświadczenia moralno-zawodowego i zestawy podstawowych kryteriów przyzwoitego wykonywania zawodu czy funkcjonowania firmy. 5. Biznes i zarządzanie biznesem jako cel i wyzwanie moralne. Etyczne dylematy bogacenia się i akumulacji kapitału w perspektywie indywidualnej i społecznej – analizy sytuacji konfliktowych: 6. Skuteczność i moralność w zarządzaniu (human relations). 7. Cnoty menedżerskie. Etyczny aspekt sprawowania ról kierowniczych 8. Społeczna odpowiedzialność biznesu. Odpowiedzialność osoby prawnej a odpowiedzialność personalna. 9. Kręgi wewnętrznej i zewnętrznej odpowiedzialności biznesu.

	<p>10. Zarządzanie w kontekście ekologii.</p> <p>11. Polityka i administracja a życie gospodarcze. Korupcja jako kupowanie decyzji polityczno-administracyjnych.</p> <p>12. Etyczne problemy public relations w zarządzaniu.</p> <p>13. Zarządzanie w obliczu nieuczciwej konkurencji.</p> <p>14. Wartość sprawiedliwości w zarządzaniu.</p> <p>15. Zaufanie w biznesie. Czynniki i dobrodziejstwa wzrostu zaufania moralnego w działalności gospodarczej.</p>
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	<p>Zadaniem wykładu jest uwrażliwienie studentów na moralne aspekty rozmaitych form działalności gospodarczej a zarządzania w szczególności i wyposażenie w umiejętność rozwiązywania konfliktów moralnych w sferze zarządzania biznesem. Racjonalność ekonomiczna, prakseologiczna, dążenie do uzyskania wysokich parametrów skuteczności – napotyka na ograniczenia moralnej i społecznej akceptowalności. Celem dalszym jest zainteresowanie studentów doskonaleniem umiejętności stosowania przesłanek moralnych w procedurach podejmowania decyzji ekonomicznych.</p>
Stosowane pomoce dydaktyczne	Środki audiowizualne.
Literatura obowiązkowa	<p>Dietl J., Gasparski W. (redakcja): <i>Etyka biznesu</i>, Warszawa: PWN, 1997.</p> <p>Lewicka-Strzałecka A.: <i>Etyczne standardy firm i pracowników</i>, Warszawa: Wydawnictwo IFiS PAN, 1999.</p> <p>Lewicka-Strzałecka A.: <i>Odpowiedzialność moralna w życiu gospodarczym</i>, Warszawa: Wydawnictwo IFiS PAN, 2006.</p>
Literatura uzupełniająca	<p><i>Etyka biznesu w działaniu. Doświadczenia i perspektywy</i>. Redakcja naukowa: Wojciech Gasparski, Jerzy Dietl, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2001</p> <p><i>Etyka biznesu. Z klasyki współczesnej myśli amerykańskiej</i>, Wybór i redakcja Leo van Rayan, Jacek Sójka, Wyd. "W drodze", Poznań 1997</p> <p>Jackson Jennifer, <i>Biznes i moralność</i>, Warszawa 1999</p> <p>Kietliński Krzysztof i inni, <i>Etyka w biznesie i zarządzaniu</i>, Oficyna Ekonomiczna, Kraków 16. 2005</p> <p>Klimaczak Bożena, <i>Etyka gospodarcza</i>, Wyd. Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu, Wrocław 1996</p> <p>Porębski Czesław, <i>Czy etyka się opłaca? Zagadnienia etyki biznesu</i>, Wyd. "Znak", Kraków 1998</p> <p>Pratley Peter, <i>Etyka w biznesie</i>, tłum. M. Albigowski, Warszawa 1998</p>
Forma zaliczenia	Egzamin pisemny, test.

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Statystyka matematyczna			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Mathematical Statistics			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Przedmiot z grupy treści podstawowych			
Stopień studiów		II			
Rok studiów		I			
Semestr studiów		I			
Liczba godzin	wykład	studia	15	studia	15
	ćwiczenia	stacjonarne	15	niestacjonarne	15
Sposób zaliczenia (E,Z)		Z			
Liczba punktów ECTS		5			

Katedra	Ekonometrii i Statystyki
Koordinator przedmiotu	dr hab. Piotr Fiszeder
Treści kształcenia	<p>Pojęcie zmiennej losowej skokowej i ciągłej. Funkcje opisujące rozkład zmiennej losowej (funkcja rozkładu prawdopodobieństwa, funkcja gęstości, dystrybuanta). Rozkłady teoretyczne zmiennych losowych (zero-jedynkowy, dwumianowy, Poissona, normalny). Zastosowania rozkładów w zagadnieniach ekonomicznych.</p> <p>Istota wnioskowania statystycznego. Pojęcie próby losowej. Podstawowe schematy losowania. Rozkłady statystyki z próby</p> <p>Podstawy teorii estymacji parametrów. Pojęcie estymatora i jego własności. Estymacja punktowa i przedziałowa. Ogólna postać przedziału ufności. Przedziały ufności dla wartości oczekiwanej, wariancji, odchylenia standardowego i wskaźnika struktury. Zagadnienie minimalnej liczebności próby.</p> <p>Podstawy weryfikacji hipotez statystycznych. Błędy I i II rodzaju. Statystyczne testy istotności. Procedura weryfikacyjna i zasady podejmowania decyzji weryfikacyjnych.</p> <p>Parametryczne testy istotności (testy dla wartości średniej, wskaźnika struktury, wariancji). Nieparametryczne testy istotności (test zgodności χ^2, test zgodności λ - Kołmogorowa, test zgodności Kołmogorowa – Smirnowa, test normalności Jarque-Bera, test niezależności χ^2, testy losowości – test serii).</p>

	Wnioskowanie statystyczne w analizie współzależności (estymacja istotność współczynnika korelacji, istotność współczynnika regresji).
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	Znajomość podstawowych metod wnioskowania statystycznego. Umiejętność estymacji podstawowych parametrów rozkładu, weryfikacji hipotez parametrycznych i nieparametrycznych oraz interpretacji otrzymanych wyników. Umiejętność wykorzystania metod wnioskowania statystycznego do rozwiązywania problemów praktycznych, przede wszystkim dotyczących zjawisk ekonomicznych.
Stosowane pomoce dydaktyczne	Prezentacje komputerowe, Ćwiczenia są prowadzone w salach audytoryjnych oraz częściowo w pracowni komputerowej. Oprogramowanie Excel, Gretl.
Literatura obowiązkowa	Sobczyk M., <i>Statystyka</i> , PWN, Warszawa, 2007. Piłatowska M., <i>Repetytorium ze statystyki</i> , PWN, Warszawa, 2009. Józwiak J., Podgórski J., <i>Statystyka od podstaw</i> , PWE, Warszawa 2006. Kassyk-Rokicka H. (red.), <i>Statystyka. Zbiór zadań</i> , PWE, Warszawa, 2005.
Literatura uzupełniająca	Zeliaś A., Pawełek B., Wanat S., <i>Metody statystyczne. Zadania i sprawdziany</i> , PWE, Warszawa, 2002. Aczel A.D., <i>Statystyka w zarządzaniu</i> , PWN, Warszawa, 2006. Starzyńska S., <i>Statystyka praktyczna</i> , PWN, Warszawa, 2007.
Forma zaliczenia	Wykład: zaliczenie pisemne testowo-opisowe, ćwiczenia: kolokwium pisemne (zestawy zadań do rozwiązania).

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Zarządzanie strategiczne			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Strategic management			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Standard kształcenia – grupa przedmiotów kierunkowych			
Stopień studiów		II			
Rok studiów		I			
Semestr studiów		II			
Liczba godzin	wykład	studia	30	studia	30
	ćwiczenia	stacjonarne	30	niestacjonarne	30
Sposób zaliczenia (E,Z)		E			
Liczba punktów ECTS		7			

Katedra	Podstawowych Problemów Zarządzania
Koordinator przedmiotu	Dr hab. Bohdan Godziszewski, prof. UMK
Treści kształcenia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ogólna charakterystyka procesu zarządzania strategicznego <ol style="list-style-type: none"> 1.1. Istota i poziom strategii 1.2. Etapy procesu zarządzania strategicznego 1.3. Ewolucja strategicznego myślenia: szkoły (nurty) zarządzania strategicznego 2. Analiza otoczenia przedsiębiorstwa <ol style="list-style-type: none"> 2.1. Odpowiedzialność społeczna i etyka w zarządzaniu strategicznym 2.2. Struktura makrootoczenia przedsiębiorstwa – analiza PEST 2.3. Analiza sektorowa: model konkurencji M.E.Portera, grupowanie strategiczne, ocena pozycji konkurencyjnej przedsiębiorstwa 3. Analiza zasobów przedsiębiorstwa <ol style="list-style-type: none"> 3.1. Istota i źródła przewag konkurencyjnych 3.2. Zasobowe uwarunkowania strategii przedsiębiorstwa 3.3. Łańcuch wartości jako podstawa identyfikacji silnych stron i słabości przedsiębiorstwa 4. Cele przedsiębiorstwa 5. Generowanie i ocena opcji strategicznych

	<p>5.1. Macierz SWOT/TOWS 5.2. Strategie rozwoju przedsiębiorstwa wg I. Ansoffa 5.3. Strategie konkurowania 5.4. PIMS jako źródło informacji o strategiach przedsiębiorstwa 5.5. Kryteria oceny wariantów strategii</p> <p>6. Wdrażanie strategii 6.1. Planowanie zasobów 6.2. Strategia a struktura organizacyjna przedsiębiorstwa 6.3. Ludzie i wewnętrzne systemy regulacyjne przedsiębiorstwa 6.4. Zbilansowana Karta Wyników</p>
<p>Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje</p>	<p>Głównym celem nauczania jest przekazanie studentom podstaw wiedzy oraz umiejętności w zakresie formułowania i wdrażania strategii, a przede wszystkim:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prezentacja istoty i znaczenia strategicznego myślenia dla sukcesu przedsiębiorstwa, - dostarczenie wiedzy i umożliwienie praktycznego treningu w zakresie procedur decyzyjnych oraz technik analitycznych wykorzystywanych w procesie formułowania i wdrażania strategii, - podkreślenia ścisłego związku pomiędzy efektywnością decyzji strategicznych i solidną analizą otoczenia przedsiębiorstwa oraz samego przedsiębiorstwa. <p>Ogólny wymiar godzin przeznaczonych na ten przedmiot dzieli się na wykłady i ćwiczenia. Celem wykładów jest prezentacja wszystkich podstawowych kwestii objętych programem nauczania. Ćwiczenia poświęcone są głównie na kształtowanie praktycznych umiejętności w zakresie stosowania technik analitycznych i strategicznych procedur. Główną metodą nauczania jest metoda „case study”. Problematyka ćwiczeń powiązana jest z problematyką wykładu</p>
<p>Stosowane pomoce dydaktyczne</p>	<p>Wizualizacja treści wykładu. Teksty do analizy przypadków (case study) dostarczane studentom na kolejne ćwiczenia.</p>
<p>Literatura obowiązkowa</p>	<p>K. Obłój, <i>Strategia organizacji. W poszukiwaniu trwałej przewagi konkurencyjnej</i>, PWE, Warszawa 2007 G. Gierszewska, M. Romanowska, <i>Analiza strategiczna przedsiębiorstwa</i>, PWE, Warszawa 2007</p>
<p>Literatura uzupełniająca</p>	<p>M.E. Porter, <i>Strategia konkurencji. Metody analizy sektorów i konkurentów</i>, PWE, 1992 lub późniejsze wydania M.E. Porter, <i>Przewaga konkurencyjna. Osiągania i utrzymywanie lepszych wyników</i>, HELION, Gliwice 2006 Z. Pierścioneck, <i>Strategie konkurencji i rozwoju</i></p>

	<p><i>przedsiębiorstwa</i>, PWN, 2003</p> <p>STRATEGOR, <i>Zarządzanie firmą. Strategie, struktury, decyzje, tożsamość</i>, PWE, 1995 lub późniejsze wydania</p> <p>G. Hamel, C.K. Prahalad, <i>Przewaga konkurencyjna jutra</i>, Business Press, 1999</p> <p>B.de Wit, R. Meyer, <i>Synteza strategii. Tworzenie przewagi konkurencyjnej przez analizowanie paradoksów</i>, PWE, Warszawa 2007</p> <p>R.S. Kaplan, D.P.Norton, <i>Strategiczna karta wyników. Jak przełożyć strategię na działania</i>, PWN, Warszawa 2001</p> <p>K. Oblój, <i>Tworzywo skutecznych strategii</i>, PWE, 2002</p> <p>G. Stonehouse, J. Kamil, T. Purdie, <i>Globalizacja. Strategie i zarządzanie</i>, Felberg SJA, 2001</p> <p>B. Godziszewski, <i>Zasobowe uwarunkowania strategii przedsiębiorstwa</i>, UMK, Toruń 2001</p> <p>-----</p> <p>R.M. Grant, <i>Contemporary strategy analysis. Concepts, Techniques, Applications</i>, Blackwell Business, 2002</p> <p>J. B. Barney, W.S. Hesterly, <i>Strategic Management and Competitive Advantage</i>, Prentice Hall 2008</p> <p>M.E. Porter, <i>Competitive Advantage of Nations</i>, Macmillan Press, 1990</p>
Forma zaliczenia	Końcowy egzamin pisemny

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Zarządzanie procesami			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Process Management			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Standard kształcenia – grupa przedmiotów kierunkowych			
Stopień studiów		II			
Rok studiów		I			
Semestr studiów		II			
Liczba godzin	wykład	studia	15	studia	15
	ćwiczenia	stacjonarne		niestacjonarne	
Sposób zaliczenia (E,Z)		Z			
Liczba punktów ECTS		2,0			

Katedra	Katedra Zarządzania Przedsiębiorstwem
Koordynator przedmiotu	Dr Waldemar Glabiszewski
Treści kształcenia	<p>Główne treści kształcenia związane są z pojęciami, obiektami i relacjami, a także z wielkościami oraz miernikami funkcjonującymi w obszarze zarządzania procesami realizowanymi w przedsiębiorstwie.</p> <p>W szczególności przedmiot ten obejmuje zagadnienia odnoszące się do podstawowych problemów decyzyjnych, takich jak: planowanie procesów, ich organizowanie, koordynowanie i kontrola, a także analiza i ocena efektywności procesów oraz ich doskonalenie.</p>
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	Nabycie przez studentów wiedzy umożliwiającej zrozumienie i swobodne posługiwanie się podstawowymi kategoriami z zakresu zarządzania procesami w przedsiębiorstwie, w szczególności dotyczącej zasad projektowania i organizacji procesów, badania ich efektywności oraz audytu i ich doskonalenia, jak również analizy uwarunkowań skuteczności ich zarządzania, a także nabycie umiejętności wykorzystywania właściwych narzędzi i metod w rozwiązywaniu rzeczywistych problemów decyzyjnych w sferze zarządzania procesami.

Stosowane pomoce dydaktyczne	Wykład prowadzony metodą tradycyjną z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej, w sposób zapewniający możliwość dyskusowania omawianych problemów i prowadzenia analizy wybranych zagadnień przedmiotu z wykorzystaniem ujęć opisowych, matematycznych i graficznych.
Literatura obowiązkowa	<p>Grajewski P., <i>Organizacja procesowa</i>, PWE, Warszawa 2007.</p> <p>Rummler G.A., Brache A.P., <i>Podnoszenie efektywności organizacji</i>, PWE, Warszawa 2000.</p> <p>Brilman J., <i>Nowoczesne koncepcje i metody zarządzania</i>, PWE, Warszawa 2002.</p>
Literatura uzupełniająca	<p>Grajewski P., <i>Koncepcja struktury organizacji procesowej</i>, TNOiK „Dom Organizatora”, Toruń 2003.</p> <p>Romanowska M., Trocki M. (red.), <i>Podjęcie procesowe w zarządzaniu</i>, Wydawnictwo SGH, Warszawa 2004.</p> <p>Kowalczewski W., Matwiejczuk W., <i>Aktualne problemy zarządzania organizacjami</i>, Difin, Warszawa 2008.</p> <p>Hammer M., <i>Audyty procesowe</i>, „Harvard Business Review Polska”, Październik 2007.</p>
Forma zaliczenia	Zaliczenie pisemne w formie testu.

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Rachunkowość zarządcza			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Management Accounting			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Przedmiot z grupy kierunkowych			
Stopień studiów		Drugi			
Rok studiów		I			
Semestr studiów		II			
Liczba godzin	wykład	studia stacjonarne	15	studia niestacjonarne	-
	ćwiczenia		15		-
Sposób zaliczenia (E,Z)		Wykład – egzamin, ćwiczenia – zaliczenie na ocenę			
Liczba punktów ECTS		4			

Katedra	Katedra Rachunkowości
Koordynator przedmiotu	Prof. dr hab. Sławomir Sojak
Treści kształcenia	<p>Wprowadzenie do rachunkowości zarządczej Rachunkowość w gospodarce rynkowej. Rozwój rachunkowości zarządczej. Rola rachunkowości zarządczej w procesie decyzyjnym. Proces podejmowania decyzji</p> <p>Kryteria klasyfikacyjne kosztów Kryteria klasyfikacyjne kosztów dla celów sprawozdawczych (koszty rodzajowe, funkcjonalne, kalkulacyjne). Kryteria klasyfikacyjne kosztów dla celów decyzyjnych Zachowanie się kosztów z zależności od wielkości produkcji (koszty stałe i zmienne) Koszty istotne (relevant costs) decyzji krótkoterminowych Koszty utracone (sunk costs) Koszty utraconych możliwości (opportunity costs) Koszty (i przychody) krańcowe Kryteria klasyfikacyjne dla celów kontrolnych (koszty standardowe)</p> <p>Szacowanie kosztów dla celów decyzyjnych Metody statystyczne (metoda wielkości ekstremalnych, metoda wizualna, analiza regresji liniowej)</p> <p>Analiza progu rentowności Ilościowy i wartościowy próg rentowności. Graficzna interpretacja progu rentowności. Modyfikacje podstawowego modelu analizy progu rentowności (próg rentowności z wyłączeniem kosztów o charakterze niepieniężnym, uwzględnianie podatku dochodowego w analizie progu rentowności). Analiza progu rentowności dla kilku okresów. Analiza progu rentowności dla produkcji wieloasortymentowej. Analiza progu rentowności w warunkach</p>

	<p>inflacji. Analiza rentowności projektów</p> <p>Analiza wrażliwości zysku Wielkości graniczne modelu. Margines bezpieczeństwa. Dźwignia operacyjna. Dźwignia finansowa. Dźwignia połączona. Mnożniki zysku.</p> <p>Koszty i przychody relewantne podejmowanych decyzji Podstawowe zasady klasyfikowania kosztów istotnych podejmowanych decyzji. Wykorzystanie kosztów istotnych w podejmowaniu decyzji specjalnych (decyzja typu: czy rozpocząć produkcję nowego wyrobu?, decyzje typu: rozpocząć produkcję według wariantu A czy B?, decyzja typu: jaką ustalić cenę na dodatkowe zamówienie?, decyzje w przypadku ograniczonych zdolności wytwórczych, wymiana środków trwałych i wyposażenia).</p> <p>Decyzje cenowe Optymalna cena sprzedaży. Kosztowe formuły cen (koszty całkowite plus marża, techniczny koszt wytworzenia plus marża, koszt zmienny plus marża, koszt plus zysk od kapitału, koszty istotne plus marża (dolne granice cen).</p> <p>Krótkoterminowe decyzje optymalizacyjne Decyzje optymalizacyjne w przypadku występowania ograniczenia jednego czynnika produkcyjnego. Decyzje optymalizacyjne w przypadku ograniczenia większej liczby czynników produkcyjnych.</p> <p>Decyzje inwestycyjne Wartość bieżąca netto (NPV). Wpływy pieniężne netto. Koszt kapitału . Analiza wrażliwości projektu inwestycyjnego. NPV w przypadku ograniczonych zasobów kapitałowych. Stopa zyskowności inwestycji. Wewnętrzna stopa zwrotu (IRR). Okres zwrotu. Stopa zwrotu.</p> <p>Budżetowanie kosztów, przychodów i wyników Elementy budżetu (budżet sprzedaży, produkcji, zużycia i zakupu materiałów, robocizny, amortyzacji, energii, kosztów wydziałowych i ogólnego zarządu, kosztów wytworzenia, wydatków inwestycyjnych, sprawozdanie finansowe pro forma). Światowe tendencje w zakresie budżetowania.</p> <p>Rachunkowość centrów odpowiedzialności Rodzaje ośrodków odpowiedzialności. Pomiar odpowiedzialności (odchylenia od budżetu, ROI, RI).</p> <p>Wycena transferów w podmiotach zdecentralizowanych i powiązanych - krajowych Ceny transferowe w przedsiębiorstwach krajowych i wielonarodowych. Rodzaje cen transferowych. Generalna reguła kształtowania cen transferowych.</p> <p>Wycena transferów w podmiotach zdecentralizowanych i powiązanych - wielonarodowych Zróżnicowanie systemów podatkowych a ceny transferowe. Zróżnicowanie poziomu kursu walut a ceny transferowe. Zróżnicowanie poziomu inflacji a ceny transferowe.</p> <p>Aspekty strategiczne rachunkowości zarządczej Rachunkowość w zarządzaniu wartością przedsiębiorstwa. Strategiczna karta wyników.</p>
<p>Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje</p>	<p>Celem nauczania przedmiotu Rachunkowość zarządcza jest zaznajomienie studentów z rolą rachunkowości w procesie podejmowania i kontroli decyzji podczas zarządzania firmą w</p>

	<p>warunkach wolnego rynku. Efektem kształcenia powinny być umiejętności i kompetencje w zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • analizowania wpływu kosztów na efektywność funkcjonowania jednostek gospodarczych, • wyciągania wniosków z informacji zarządczych, • podejmowania decyzji menedżerskich: operatywnych (krótkoterminowych) i inwestycyjnych (długoterminowych), • budżetowania w jednostkach gospodarczych.
Stosowane pomoce dydaktyczne	Prezentacja w <i>Power poincie</i> (i na foliach) zagadnień teoretycznych wspartych przykładami praktycznymi.
Literatura obowiązkowa	S. Sojak, <i>Rachunkowość zarządcza</i> , TNOiK, Toruń 2003
Literatura uzupełniająca	<p>A. Jarugowa, W. A. Nowak, A. Szychta, <i>Rachunkowość zarządcza. Koncepcje i zastosowania</i>, wyd. II, Społeczna Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Zarządzania, Łódź 2001.</p> <p>S. Sojak, <i>Ceny transferowe. Teoria i praktyka</i>, PWN 2001.</p> <p>K. Świdorska, (red.), <i>Rachunkowość zarządcza i rachunek kosztów</i>, Difin, Warszawa 2003.</p> <p>I. Sobańska, (red.), <i>Rachunkowość zarządcza i rachunek kosztów</i>, Beck, Warszawa 2004.</p> <p>E. Nowak (red.), <i>Strategiczna rachunkowość zarządcza</i>, PWE, Warszawa 2008</p>
Forma zaliczenia	Egzamin testowy z elementami rozwiązania krótkich zadań.

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Przedsiębiorczość			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Entrepreneurship			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Wszystkie			
Stopień studiów		Drugi			
Rok studiów		1			
Semestr studiów		1			
Liczba godzin	wykład	studia stacjonarne	30	studia niestacjonarne	30
	ćwiczenia				
Sposób zaliczenia (E,Z)		E			
Liczba punktów ECTS		4			

Katedra	Zarządzania Przedsiębiorstwem
Koordynator przedmiotu	Dr hab. Mirosław Haffer, prof. UMK
Treści kształcenia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojęcie przedsiębiorcy i przedsiębiorczości: geneza i rozwój pojmowania przedsiębiorcy, szkoły myślenia o przedsiębiorcy, współczesne pojmowanie przedsiębiorczości, nowy przedsiębiorca, wymiary przedsiębiorczości 2. Typy przedsiębiorczości i organizacji przedsiębiorczych: uwarunkowania ujawniania się przedsiębiorczości, rodzaje przedsiębiorczości, rodzaje organizacji przedsiębiorczych, przedsiębiorczość akademicka 3. Przedsiębiorczość zewnętrzną i wewnętrzną: przedsiębiorczość na świecie i w Polsce, intraprzsiębiorczość, ścieżki dochodzenia do własnego biznesu, determinanty sukcesu dynamicznego biznesu 4. Cechy przedsiębiorczej osoby: kluczowa rola założycieli nowego biznesu, cechy osobowe, uwarunkowania społeczno-kulturowe i demograficzne, wykształcenie i doświadczenie praktyczne 5. Przedsiębiorcza orientacja: motywacje uruchamiania nowych przedsięwzięć biznesowych, przedsiębiorczy styl zarządzania, cechy operacyjne skutecznych liderów biznesu, młodzi kandydaci na przedsiębiorców

	<p>6. Przedsiębiorczość jako proces: pomysł a koncepcja biznesu, schemat realizacyjny uruchomienia nowego biznesu, fazy procesu uruchamiania nowego biznesu</p> <p>7. Identyfikacja i ocena przedsiębiorczych szans: poszukiwanie nośnych pomysłów na biznes, typowe źródła inspiracji biznesowych, generowanie atrakcyjnych pomysłów biznesowych, od pomysłu do wstępnej koncepcji biznesu</p> <p>8. Planowanie przedsięwzięcia: od wstępnej do rozwiniętej koncepcji biznesu - biznesplan, przygotowanie do uruchomienia biznesu, założenie firmy i rozruch nowego biznesu</p> <p>9. Ryzyko i sposoby radzenia sobie z nim: rodzaje ryzyka towarzyszącego przedsiębiorczości, przestrzeń ryzykownych zachowań przedsiębiorcy, podejście do ryzyka i zarządzanie nim</p> <p>10. Zapewnianie zasobów i warunków wdrażania przedsiębiorczego planu: finansowanie nowego biznesu, kredyt bankowy, fundusze pożyczkowe i poręczeń kredytowych, środki UE, venture capital i aniołowie biznesu</p> <p>11. Infrastruktura wspierająca przedsiębiorczość: polityka wspierania przedsiębiorczości, instytucje wspierające przedsiębiorczości</p> <p>12. Przedsiębiorczość międzynarodowa: przedsiębiorczość w procesie globalizacji, przedsiębiorczość międzynarodowa w Polsce, opcja międzynarodowa dla nowego przedsięwzięcia, pomoc publiczna dla rozwoju przedsiębiorczości międzynarodowej</p>
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	Rozumienie znaczenia zjawiska przedsiębiorczości dla gospodarki i zarządzania. Rozumienie i posiadanie umiejętności formułowania i wdrażania rozwiązań przedsiębiorczych. Znajomość form organizacyjno-prawnych przedsięwzięć gospodarczych, zewnętrznych źródeł ich finansowania oraz instytucji wspierających przedsiębiorczość.
Stosowane pomoce dydaktyczne	Interaktywny wykład z wykorzystaniem prezentacji w Power-Point oraz analiz przypadków.
Literatura obowiązkowa	J. Cieślik, <i>Przedsiębiorczość dla ambitnych. Jak uruchomić własny biznes</i> , Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, Warszawa 2006. M. Bratnicki, <i>Przedsiębiorczość i przedsiębiorcy współczesnych organizacji</i> , AE, Katowice 2002.
Literatura uzupełniająca	F. Bławat, <i>Przedsiębiorca w teorii i praktyce małych firm</i> , Gdańskie Towarzystwo Naukowe, Gdańsk 2003
Forma zaliczenia	Egzamin testowy

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Psychologia w zarządzaniu			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Psychology in Management			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Przedmiot z grupy kierunkowych			
Stopień studiów		II stopień			
Rok studiów		I rok			
Semestr studiów		I semestr			
Liczba godzin	wykład	studia	15	studia	15
	ćwiczenia	stacjonarne	-	niestacjonarne	-
Sposób zaliczenia (E,Z)		Z			
Liczba punktów ECTS		2,0			

Katedra	Podstawowych Problemów Zarządzania
Koordynator przedmiotu	Dr hab. Aldona Glinska-Noweś
Treści kształcenia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podstawowe pojęcia z zakresu psychologii zarządzania 2. Narzędzia wywierania wpływu na ludzi (mechanizmy psychologiczne sprzyjające tworzeniu technik manipulowania ludźmi, autoprezentacja, techniki negocjacyjne) 3. Psychologia podejmowania decyzji (racjonalny proces podejmowania decyzji, strategie "ograniczonej racjonalności" w podejmowaniu decyzji; psychologiczne pułapki oceniania i podejmowania decyzji) 4. Psychologia osobowości i jej wykorzystanie w zarządzaniu kadrami 5. Psychologia przedsiębiorczości (cechy psychologiczne przedsiębiorcy, motywacja osiągnięć a przedsiębiorczość, wiara w siebie i wiara w los, skłonność do podejmowania ryzyka) 6. Psychologia badań międzykulturowych (postawy i wartości indywidualne wynikające z kultury narodowej, znaczenie różnic kulturowych w negocjacjach i zarządzaniu) 7. Metodyka badań psychologicznych i ich wykorzystanie w zarządzaniu przedsiębiorstwem

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	Celem głównym przedmiotu jest zintegrowanie wiedzy z dziedziny psychologii i zarządzania. Słuchacze pozyskają dzięki temu umiejętność efektywnego wykorzystywania technik zarządzania, podejmowania decyzji oraz wykorzystywania psychologicznych narzędzi badawczych. Wiedza uzyskana w ramach tego przedmiotu jest również czynnikiem rozwoju osobistego słuchaczy, a szczególnie kształtowania ich inteligencji emocjonalnej
Stosowane pomoce dydaktyczne	Prezentacje multimedialne (PowerPoint), opisy przypadków
Literatura obowiązkowa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Cialdini R., <i>Wywieranie wpływu na ludzi</i>, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk 2001. 2. Tyszka T., <i>Psychologia pułapki oceniania i podejmowania decyzji</i>, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk 1999. 3. Schultz D.P., Schultz S.E., <i>Psychologia a wyzwania dzisiejszej pracy</i>, Wydawnictwo naukowe PWN, Warszawa 2002.
Literatura uzupełniająca	<ol style="list-style-type: none"> 1. Aronson E., <i>Człowiek istota społeczna</i>, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2. Bartkowiak G., <i>Psychologia zarządzania</i>, skrypt Akademii Ekonomicznej w Poznaniu, AE Poznań 1999 3. Chełpa S., Witkowski T., <i>Psychologia konfliktów</i>, Oficyna Wydawnicza UNUS, Wrocław 1999 4. Nosal Cz. S., <i>Psychologia decyzji kadrowych</i>, Wydawnictwo Profesjonalnej Szkoły Biznesu (Biblioteka Menedżera) Kraków 1999 5. Price W. F., Crapo R. H., <i>Psychologia w badaniach międzykulturowych</i>, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk 2003 6. Stephan W. G., Stephan C. W., <i>Wywieranie wpływu przez grupy. Psychologia relacji</i>, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk 1999 7. Tyszka T., <i>Psychologia pułapki oceniania i podejmowania decyzji</i>, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk 1999. 8. Tyszka T., <i>Psychologia zachowań ekonomicznych</i>, Wydawnictwo Naukowe PWN Warszawa 1997 9. Witkowski T. (red.), <i>Nowoczesne metody doboru i oceny personelu</i>, Wydawnictwo Profesjonalnej Szkoły Biznesu (Biblioteka Menedżera) Kraków 2000 10. Witkowski T., <i>Psychomanipulacje</i>, UNUS, 2000
Forma zaliczenia	Zaliczenie przedmiotu na podstawie przygotowanego i przeprowadzonego w zespołach ok. 4-osobowych eksperymentu, dotyczącego zagadnień omawianych na zajęciach

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Badania operacyjne			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Operational Research			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Standard kształcenia – przedmiot z grupy kierunkowych			
Stopień studiów		II			
Rok studiów		II			
Semestr studiów		III			
Liczba godzin	wykład	studia	15	studia	15
	ćwiczenia	stacjonarne	15	niestacjonarne	15
Sposób zaliczenia (E,Z)		Z			
Liczba punktów ECTS		4			

Katedra	Katedra Ekonometrii i Statystyki
Koordynator przedmiotu	Dr hab. Joanna Bruzda
Treści kształcenia	<p>Wykład: Programowanie liniowe i metoda simpleks. Zagadnienia szczególne programowania liniowego: dualizm i analiza wrażliwości. Programowanie całkowitoliczbowe – metoda Gomory’ego. Programowanie dynamiczne z zastosowaniem do optymalizacji alokacji zasobów i zadań produkcyjno-magazynowych. Elementy teorii gier. Nieliniowe metody optymalizacyjne z zastosowaniem do optymalizacji portfelowej i zarządzania zapasami. Programowanie wielokryterialne.</p> <p>Ćwiczenia: Rozwiązywanie zadań decyzyjnych z użyciem metod programowania liniowego i nieliniowego, całkowitoliczbowego, dynamicznego i wielokryterialnego. Praca z oprogramowaniem z zakresu badań operacyjnych.</p>
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	<p>Rozumienie analitycznych – opartych na modelach matematycznych – metod z zakresu badań operacyjnych. Umiejętność doboru odpowiednich metod do rozwiązania konkretnego problemu decyzyjnego i zastosowania tych metod w praktyce. Umiejętność posługiwania się oprogramowaniem z zakresu badań operacyjnych.</p>

Stosowane pomoce dydaktyczne	Oprogramowanie komputerowe: programy Excel, Power Point, WINQSB, Pakiet dydaktyczny: Badania operacyjne z komputerem. Wersja 2.01 (2007)
Literatura obowiązkowa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Badania operacyjne, red. E. Ignasiak, PWE, Warszawa 2001. 2. Badania operacyjne w przykładach i zadaniach, red. K. Kukuła, PWN, Warszawa 2007.
Literatura uzupełniająca	<ol style="list-style-type: none"> 1. Badania operacyjne w zarządzaniu, red. J. W. Wiśniewski, Instytut Wydawniczy GRAVIS, Toruń 2001. 2. B. Guzik, Wstęp do badań operacyjnych, Wydawnictwo UE w Poznaniu, Poznań 2009. 3. W. Sikora, Badania operacyjne, PWE, Warszawa 2008 4. T. Trzaskalik, Wprowadzenie do badań operacyjnych z komputerem, PWE, Warszawa 2008.
Forma zaliczenia	Ćwiczenia – kolokwium, Wykład – test.

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Mikroekonometria			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Microeconometrics			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Informatyka w zarządzaniu			
Stopień studiów		II			
Rok studiów		I			
Semestr studiów		pierwszy			
Liczba godzin	wykład	studia	30	studia	15
	ćwiczenia	stacjonarne	30	niestacjonarne	
Sposób zaliczenia (E,Z)		egzamin			
Liczba punktów ECTS		7,0			

Katedra	Ekonometrii i Statystyki
Koordinator przedmiotu	prof. dr hab. Jerzy W. Wiśniewski
Treści kształcenia	<ol style="list-style-type: none"> 1) ekonometryczne modele produkcji: <ul style="list-style-type: none"> – model Cobb’a i Douglas’a, – model Tinbergena, – inne ekonometryczne funkcje produkcji; 2) ekonometryczne modelowanie zespołowej i indywidualnej wydajności pracy: <ul style="list-style-type: none"> – model rozkładu indywidualnej wydajności pracy, – model ekonometryczny jako narzędzie decyzji kadrowych; 3) ekonometryczne modelowanie ekonomicznej efektywności działalności marketingowej 4) ekonometryczne modelowanie cen 5) modele rozkładów dochodów – charakterystyka, interpretacja i wykorzystanie w praktyce 6) ekonometryczne modele zapasów 7) ekonometryczne modelowanie kosztów przedsiębiorstw 8) ekonometryczne modele popytu 9) ekonometryczne modele przedsiębiorstwa <ul style="list-style-type: none"> – ekonometryczny model dużego przedsiębiorstwa, – ekonometryczny model małego przedsiębiorstwa;

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	Celem zajęć z mikroekonometrii jest wyposażenie studentów w umiejętności praktycznego posługiwania się metodami ekonometryczno-statystycznymi, niezbędnymi w procesie zarządzania przedsiębiorstwem. Studenci uczą się analizować zjawiska i procesy gospodarcze zachodzące w przedsiębiorstwie oraz jego otoczeniu. W trakcie zajęć pozyskują umiejętności posługiwania się podstawowymi instrumentami ilościowej analizy głównych zmiennych ekonomicznych przedsiębiorstwa. Poznają kierunki i sposoby wykorzystania zaprezentowanych narzędzi analitycznych i prognostycznych. Uczą się gromadzić, opracowywać, analizować i prezentować, w oparciu o modelowanie ekonometryczne, informacje niezbędne do podejmowania decyzji w przedsiębiorstwie.
Stosowane pomoce dydaktyczne	Program zajęć dydaktycznych będzie realizowany w formie wykładu. Zostaną wykorzystane dostępne środki audiowizualne takie jak rzutniki pisma, projektory komputerowe. Wykład na studiach stacjonarnych wspomagany jest ćwiczeniami w laboratorium komputerowym.
Literatura obowiązkowa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wiśniewski J.W. [2009] – Mikroekonometria, Wydawnictwo Naukowe UMK Toruń 2. Wiśniewski J.W. [2003] – Ekonometryczny model małego przedsiębiorstwa, Instytut Wydawniczy Gravis 3. Wiśniewski J.W. [2002] – Instrumenty decyzyjne przedsiębiorcy. Ekonometria stosowana, Instytut Wydawniczy Gravis, wyd. IV
Literatura uzupełniająca	<ol style="list-style-type: none"> 1. Osińska M. (red.) [2007] – Ekonometria współczesna, TNOiK Toruń 2. Maddala G.S. [2006] – Ekonometria, Wydawnictwo Naukowe PWN 3. Borkowski B., Dudek H., Szczesny W. [2003] – Ekonometria. Wybrane zagadnienia, Wydawnictwo Naukowe PWN
Forma zaliczenia	Zaliczenie przedmiotu kończy się egzaminem z przyswojonej wiedzy. W zależności od liczby studentów egzamin ma formę pisemną lub ustną. Zaliczenie ćwiczeń odbywa się w laboratorium komputerowym. Polega ono na sprawdzeniu umiejętności wykorzystania przyswojonej wiedzy w praktyce.

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Bazy danych			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Databases			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Informatyka w zarządzaniu			
Stopień studiów		II			
Rok studiów		I			
Semestr studiów		I			
Liczba godzin	wykład	studia	15	studia	15
	ćwiczenia	stacjonarne	30	niestacjonarne	
Sposób zaliczenia (E,Z)		Z			
Liczba punktów ECTS		5			

Katedra	Ekonometrii i Statystyki
Koordynator przedmiotu	Dr Barbara Jaskólska
Treści kształcenia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zadania systemu zarządzania bazą danych. 2. Relacyjny model danych. Podstawowe pojęcia. 3. Język baz danych SQL. Instrukcja SELECT. Zapytania złożone, podzapytania, zapytania skorelowane. Wykorzystanie funkcji agregujących. 4. Instrukcje operowania na danych. 5. Widoki. Widoki aktualizowalne. 6. Modelowanie bazy danych. Diagramy związków encji. 7. Instrukcje definiowania danych. Deklaratywne więzy integralności. 8. Indeksy. 9. Wprowadzenie do języka proceduralnego PL/SQL. Elementy języka VBA. 10. Tworzenie interfejsu użytkownika do bazy danych. Formularze, Raporty, strony WWW. 11. Wyzwalacze bazy danych 12. Mechanizmy autoryzacji dostępu do bazy danych
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	Znajomość funkcjonowania systemów zarządzania relacyjnymi bazami danych. Umiejętność stworzenia aplikacji bazodanowej - zaprojektowania bazy danych

	wraz z interfejsem użytkownika.
Stosowane pomoce dydaktyczne	Zajęcia są prowadzone w laboratorium komputerowym z wykorzystaniem dwóch systemów zarządzania relacyjnymi bazami danych : MS Access oraz Oracle.
Literatura obowiązkowa	L. Banachowski, A. Chączyńska, K. Matejewski Relacyjne bazy danych. Wykłady i ćwiczenia, Wydawnictwo PJWSTK, Warszawa 2004 Kurs e-learningowy Bazy danych: wazniak.mimuw.edu.pl
Literatura uzupełniająca	M. Abbey, M. Corey, I. Abramson Oracle 9i Przewodnik dla początkujących, Helion, Gliwice 2003 D. Mendrala, M. Szeliga Access 2007. Kurs. Helion, Gliwice 2007
Forma zaliczenia	Zaprojektowanie własnej aplikacji bazodanowej, 2 kolokwia

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Technologie internetowe I			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Internet Technology I			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Informatyka w zarządzaniu			
Stopień studiów		II			
Rok studiów		I			
Semestr studiów		VII			
Liczba godzin	wykład	studia	0	studia	0
	ćwiczenia	stacjonarne	15	niestacjonarne	10
Sposób zaliczenia (E,Z)		Z			
Liczba punktów ECTS		2			

Katedra	Ekonometrii i Statystyki
Koordynator przedmiotu	dr Witold Orzeszko
Treści kształcenia	Projektowanie serwisów www, narzędzia do tworzenia stron internetowych, protokoły internetowe, architektura klient-serwer, języki programowania stron www (html, javascript, PHP), bazy danych MySQL, bezpieczeństwo sieci komputerowych.
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	Znajomość zasad tworzenia serwisów www, podstawowa znajomość składni języków: html, javascript oraz PHP, umiejętność tworzenia stron współpracujących z serwerem baz danych, znajomość technologii klucza publicznego i umiejętność wykorzystania go do szyfrowania i elektronicznego podpisywania przesyłek mailowych.
Stosowane pomoce dydaktyczne	Komputer z rzutnikiem, stworzona na potrzeby zajęć strona z linkami do przydatnych zasobów internetowych.
Literatura obowiązkowa	Wybrane samouczki dostępne we wskazanych, specjalistycznych serwisach internetowych
Literatura uzupełniająca	Buchanan W., Internet, WkiŁ, Warszawa 1999, McCarty B., PHP4. Kurs Podstawowy, Wydawnictwo Edition 2000, Kraków 2001, Ruszczyk Z., Internet w biznesie, ODDK Gdańsk 1997, Siegel D., Futuryzuj swoją firmę. Strategia biznesu w

	dobie e-klienta, IFC Press, Kraków 2001, Vaskevitch D., Strategie klient-serwer, IDG Books, Warszawa 1995.
Forma zaliczenia	Stworzenie własnej strony www, przesłanie cyfrowo podpisanego i zaszyfrowanego e-maila

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Systemy Business Intelligence			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Business Intelligence Systems			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Informatyka w zarządzaniu			
Stopień studiów		II			
Rok studiów		I			
Semestr studiów		II			
Liczba godzin	wykład	studia	15	studia	15
	ćwiczenia	stacjonarne	30	niestacjonarne	
Sposób zaliczenia (E,Z)		Z			
Liczba punktów ECTS		4			

Katedra	Ekonometrii i statystyki
Koordynator przedmiotu	Dr Barbara Jaskólska
Treści kształcenia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzenie do systemów BI, architektura systemu 2. Hurtownia danych – fakty, wymiary, hierarchie, modele hurtowni 3. Planowanie procesu zasilania hurtowni, czyszczenie i transformacja danych 4. Bazy analityczne, agregacja OLAP- ROLAP, MOLAP i HOLAP, tworzenie i modyfikacja kostek danych 5. Wprowadzenie do analitycznego języka zapytań 6. Tworzenie i wykorzystanie kluczowych wskaźników wydajności (KPI) 7. Techniki eksploracji danych, podstawowe algorytmy DataMining 8. Tworzenie projektów eksploracji danych 9. Tworzenie raportów z analiz i rozpowszechnianie wyników 10. Rynek narzędzi i produktów BI 11. Zastosowania analizy wielowymiarowej i eksploracji danych w biznesie
Efekty kształcenia –	Umiejętność tworzenia oraz stosowania analitycznych

umiejętności i kompetencje	baz danych do wspomagania podejmowania decyzji biznesowych
Stosowane pomoce dydaktyczne	Zajęcia są prowadzone w laboratorium komputerowym z wykorzystaniem oprogramowania Business Intelligence
Literatura obowiązkowa	D. Mendrala, M. Szeliga <i>Serwer SQL 2008. Usługi biznesowe. Analiza i eksploracja danych</i> , Helion , Gliwice 2009 M. Gorawski, S. Bańkowski <i>Hurtownie danych, Materiały szkoleniowe Microsoft ITA-102</i> , 2008
Literatura uzupełniająca	J. Surma <i>Business Intelligence</i> , PWN Warszawa 2009 A. Januszewski <i>Funkcjonalność informatycznych systemów zarządzania, Tom 2 Systemy Business Intelligence</i> , Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2008
Forma zaliczenia	Test z wiadomości teoretycznych oraz 2 kolokwia

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Matematyka finansowa i ubezpieczeniowa			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Financial and Actuarial Mathematics			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Informatyka w zarządzaniu			
Stopień studiów		II			
Rok studiów		I			
Semestr studiów		VIII			
Liczba godzin	wykład	studia	15	studia	10
	ćwiczenia	stacjonarne	15	niestacjonarne	10
Sposób zaliczenia (E,Z)		E			
Liczba punktów ECTS		5			

Katedra	Ekonometrii i Statystyki
Koordinator przedmiotu	dr Witold Orzeszko
Treści kształcenia	<p>Wykład: Stopy procentowe (pojęcie, rodzaje). Stopa zwrotu. Wartość pieniądza w czasie. Kapitalizacja prosta, złożona i ciągła. Dyskontowanie. Rachunek rent. Kredyty (schematy spłaty, koszt kredytu). Wycena wybranych papierów wartościowych (obligacje, akcje, instrumenty pochodne). Podstawy matematyki aktuarialnej.</p> <p>Ćwiczenia: Wartość pieniądza w czasie. Efektywność inwestycji. Plany spłaty długów. Koszt kredytu. Wartość obligacji. Portfele akcji i obligacji (metoda Markowitza). Wycena opcji (model dwumianowy i Blacka-Scholesa). Składki jednorazowe netto i składki bieżące w ubezpieczeniach na życie.</p>
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	Wyznaczanie i zastosowanie wartości pieniądza w czasie; wyznaczanie planów spłaty długów; obliczanie wysokości rat kredytu; obliczanie i interpretowanie rzeczywistej stopy oprocentowania kredytu; wycena wartości obligacji; szacowanie i interpretowanie miar ryzyka obligacji (duration, wypukłość); pomiar ryzyka i oczekiwanego dochodu z akcji/portfela akcji, budowa

	efektywnego portfela akcji, wycena opcji.
Stosowane pomoce dydaktyczne	Prezentacje komputerowe (laptop z rzutnikiem), Excel
Literatura obowiązkowa	K. Jajuga, T. Jajuga „Inwestycje”, PWN, Warszawa 2008, W. Ronka-Chmielowiec, K. Kuziak „Podstawy matematyki finansowej”, Wrocław 2001, W. Ronka-Chmielowiec red. „Zarządzanie ryzykiem w ubezpieczeniach”, Wrocław 2000.
Literatura uzupełniająca	W. Bijak, M. Podgórska, J. Utkin „Matematyka finansowa”, Warszawa 1994, M. Dobija, E. Smaga „Podstawy matematyki finansowej i ubezpieczeniowej”, PWN, Warszawa 1995, M. Sobczyk „Matematyka finansowa”, Placet, Warszawa 2006, W. Tarczyński, M. Zwolankowski „Inżynieria finansowa”, Placet, Warszawa 1999, Weron A, Weron R., „Inżynieria finansowa”, WNT, Warszawa 2005.
Forma zaliczenia	wykład: praca pisemna, ćwiczenia: kolokwium

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Programowanie obiektowe			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Objective Programming			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Informatyka w Zarządzaniu			
Stopień studiów		II			
Rok studiów		I			
Semestr studiów		II			
Liczba godzin	wykład	studia	0	studia	0
	ćwiczenia	stacjonarne	30	niestacjonarne	10
Sposób zaliczenia (E,Z)		Z			
Liczba punktów ECTS		2			

Katedra	Ekonometrii i Statystyki
Koordinator przedmiotu	Mgr inż. Wiesław Glura
Treści kształcenia	Algorytmy, struktury sterowania, typowe struktury danych, budowa programu klasycznego, programowanie zdarzeniowe z wykorzystaniem Visual Studio (VB .NET), pojęcie obiektu, obiektowa reprezentacja programu, wykorzystanie interfejsu GUI, zaawansowane techniki programowania obiektowego: interfejsy, delegacje, stosowanie wzorców projektowych.
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	Umiejętności praktyczne z zakresu stosowania w programowaniu technologii obiektowych (OOP) wraz ze zdobyciem klasycznej wiedzy programowania systemów informatycznych. Powinno to pozwolić na samodzielne formułowanie zagadnień programistycznych przy wykorzystaniu obowiązującego dziś w informatyce paradygmatu obiektowego, który jest również stosowany w analizie systemowej oraz w technologii baz danych.
Stosowane pomoce dydaktyczne	Visual Studio: Język Visual Basic .NET, język C#, język F#; Microsoft Office, Open Office.
Literatura obowiązkowa	VB .NET Księga eksperta, P. Kimmel, Helion 2003 Podstawy MS .NET, D. S. Platt, Wyd. RM 2001

	Praktyczny kurs VB .NET, B. Czogalik, Helion 2003 Programming F#, C. Smith, O'Reilly 2009
Literatura uzupełniająca	Mastering MS Visual Basic 2008, A. Parsons, N. Randolph, Wiley Publ. Inc 2008 Professional Visual Studio 2005, A. Parsons, N. Randolph, Wiley Publ., Inc. 2006 The essential guide to user interface design, W. O. Galitz, Wiley Publ., Inc 2006 Beinning XML with C# 2008, B. Joshi, Apress 2008
Forma zaliczenia	Kolokwium, praca semestralna w formie programu VB

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Technologie internetowe II			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Internet Technology II			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Informatyka w zarządzaniu			
Stopień studiów		II			
Rok studiów		I			
Semestr studiów		II			
Liczba godzin	wykład	studia stacjonarne	15	studia niestacjonarne	10
	ćwiczenia				
Sposób zaliczenia (E,Z)		Z			
Liczba punktów ECTS		1			

Katedra	Ekonometrii i Statystyki
Koordynator przedmiotu	Dr Jacek Matulewski (Instytut Fizyki UMK)
Treści kształcenia	Platforma .NET, ASP.NET i ADO.NET; Klasy i obiekty; Projektowanie dynamicznych stron WWW (ASP.NET); AJAX; Serwer IIS
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	Umiejętność projektowania aplikacji internetowych ASP.NET; Korzystanie z baz danych SQL Server z poziomu kodu; Podstawy C# i projektowania zorientowanego obiektowo (OOD/OOP)
Stosowane pomoce dydaktyczne	Komputer + projektor W domu studenci powinni zainstalować Visual Studio 2008 (MSDNAA) lub Visual C# 2008 Express Edition (darmowe)
Literatura obowiązkowa	google: ASP.NET + MSDN + C#
Literatura uzupełniająca	Imar Spaanjaars, Paul Wilton, Shawn Livermore <i>ASP.NET 2.0. Gotowe rozwiązania</i> , Helion 2008 Jesse Liberty, Dan Hurwitz, Brian MacDonald <i>ASP.NET 2.0 i AJAX. Wprowadzenie</i> , Helion 2008 Chris Payne <i>ASP.NET dla każdego</i> , Helion 2002 J. Matulewski, T. Jahołkowski <i>ASP.NET w Visual Web Developer 2008. Ćwiczenia</i> , Helion 2008;
Forma zaliczenia	pisemne (kolokwium)

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Ekonometria finansowa			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Financial econometrics			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Informatyka w zarządzaniu			
Stopień studiów		II			
Rok studiów		II			
Semestr studiów		III			
Liczba godzin	wykład	studia	15	studia	10
	ćwiczenia	stacjonarne	15	niestacjonarne	10
Sposób zaliczenia (E,Z)		E			
Liczba punktów ECTS		5			

Katedra	Ekonometrii i Statystyki
Koordynator przedmiotu	Prof. dr hab. Magdalena Osińska
Treści kształcenia	<p>Jednorównaniowe modele finansowych szeregów czasowych</p> <p>1.1. Procesy stochastyczne i szeregi czasowe – wprowadzenie</p> <p>1.2. Modele stacjonarnych procesów stochastycznych: AR(p), MA(q), ARMA(p,q) – identyfikacja, estymacja, prognozowanie</p> <p>1.3 Przykłady modelowania stacjonarnych procesów stochastycznych generujących szeregi finansowe</p> <p>Modele niestacjonarnych procesów stochastycznych</p> <p>2.1. Stacjonarność procesu i sposób jej empirycznej weryfikacji</p> <p>2.2 Szeregi trendo- i przyrostostacjonarne - testy stacjonarności i pierwiastka jednostkowego</p> <p>2.3. Kointegracja szeregów czasowych – jednorównaniowy model korekty błędem</p> <p>2.4. Przykłady zastosowań szeregów przyrostostacjonarnych w analizach finansowych: weryfikacja parytetu siły nabywczej, model pojedynczego indeksu</p> <p>Charakterystyka finansowych szeregów czasowych</p>

	<p>3.1 Finansowe szeregi czasowe i ich charakterystyki. 3.2 Analiza rozkładów stóp zwrotu. 3.3 Hipoteza rynku efektywnego w świetle analizy ekonometrycznej 3.4 Metody weryfikacji hipotezy słabej efektywności rynku</p> <p>Jednowymiarowe modele zmienności 4.1 Definicja zmienności 4.2 Podstawowy i uogólniony model ARCH, testowanie ARCH 4.3 Model GARCH in mean 4.4 Estymacja parametrów modeli GARCH i ocena ich jakości 4.5. Prognozowanie na podstawie modelu GARCH 4.6 Zastosowania modeli zmienności</p>
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	Zapoznanie studenta ze specyfiką ekonometrycznej procesów finansowych. Poznanie najważniejszych metod ekonometrii finansowej, zwłaszcza w zakresie analizy zmienności i ryzyka. Umiejętność praktycznego wykorzystania w/w metod do analizy portfela i pomiaru ryzyka w instytucjach finansowych. Zapoznanie studenta z pakietami komputerowymi w zakresie modeli ekonometrii finansowej.
Stosowane pomoce dydaktyczne	Oprogramowanie: Eviews, Gretl Wykład z wykorzystaniem techniki multimedialnej Ćwiczenia w laboratorium komputerowym
Literatura obowiązkowa	Osińska M. (2006) <i>Ekonometria finansowa</i> , Warszawa, PWE Doman M., Doman R. (2009) <i>Modelowanie zmienności i ryzyka. Metody ekonometrii finansowej</i> . Oficyna Wolters Kluwer, Kraków.
Literatura uzupełniająca	Enders W. (1995) <i>Applied Econometric Time Series</i> . Wiley. Maddala G.S.(2006) <i>Ekonometria</i> , PWN, Warszawa
Forma zaliczenia	Kolokwium w laboratorium mikrokomputerowym, projekt, egzamin pisemny

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Analiza i Projektowanie Systemów Informatycznych			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Analysis and Design of Data Acquisition Systems			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Informatyka w Zarządzaniu			
Stopień studiów		II			
Rok studiów		II			
Semestr studiów		III			
Liczba godzin	wykład	studia	15	studia	10
	ćwiczenia	stacjonarne	30	niestacjonarne	0
Sposób zaliczenia (E,Z)		E			
Liczba punktów ECTS		7			

Katedra	Ekonometrii i Statystyki
Koordynator przedmiotu	Mgr inż. Wiesław Glura
Treści kształcenia	<p>Technologie informatyczne z perspektywy projektowania systemów: architektury komp., systemy operacyjne, języki programowania funkcjonalne i imperatywne, sieci lokalne i globalne, protokoły sieciowe.</p> <p>Projektowanie systemów informatycznych: struktura funkcjonalna systemu, specyfikacje; projektowanie struktur danych (logiczne i fizyczne); projektowanie interfejsu użytkownika; zagadnienia bezpieczeństwa systemów;</p> <p>UML - Unified Modeling Language – podejście obiektowe do projektowania;</p> <p>Analiza systemowa: m. in. aspekty modelowania, diagramy przepływu danych, modele danych, słowniki i minispecyfikacje, modele zdarzeń.</p>
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	<p>Wyposażenie studentów w wiedzę z zakresu analizy systemów, projektowania systemów informatycznych oraz metod i technik programowania systemów informatycznych - niezbędną dla zrozumienia i implementacji istniejących i opracowywanych systemów.</p> <p>Umiejętność adekwatnego formułowanie zagadnień i problemów, ekonomicznych i zarządzania, w kategoriach</p>

	informatycznych - z uwzględnieniem teoretycznych możliwości oraz technicznych środków tej dyscypliny. Przyszły absolwent uzyska podstawy, w zakresie konstrukcji (projektant, analityk systemowy), planowania (konsultant, współpracownik firmy informatycznej) czy wdrażania, eksploatacji i rozwoju systemów firmy, z którą będzie związany oraz usprawnienia kontaktów kadry zarządzającej z profesjonalnymi informatykami .
Stosowane pomoce dydaktyczne	Visual Studio, Microsoft Office i Open Office, przykładowy system CASE, UML (National Rose), MS Visual Modeler
Literatura obowiązkowa	VB .NET Księga eksperta, P. Kimmel, Helion 2003 Podstawy MS .NET, D. S. Platt, Wyd. RM 2001 Język UML 2.0 w modelowaniu syst. inf, S. Wrycza i in., Helion 2005 Analiza i Projektowanie syst. inf., J. Płodzień, E. Stemposz, Wyd. PJWSTK 2003 UML – przewodnik użytkownika, G. Booch i in., WNT 2001 Nauka języka XML, E.T. Ray , Wyd RM 2001
Literatura uzupełniająca	Introducing Microsoft LINQ, P.Pialorsi, M. Russo, MS Press 2007 Professional Visual Studio 2005, A. Parsons, N. Randolph, Wiley Publ., Inc. 2006 The essential guide to user interface design, W. O. Galitz, Wiley Publ., Inc 2006 Wzorce Projektowe, E. Gamma i in., WNT 2005
Forma zaliczenia	Egzamin pisemny

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Logistyka w przedsiębiorstwie			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Logistics in enterprise			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Informatyka w zarządzaniu			
Stopień studiów		II			
Rok studiów		II			
Semestr studiów		III			
Liczba godzin	wykład	studia	30	studia	15
	ćwiczenia	stacjonarne	0	niestacjonarne	0
Sposób zaliczenia (E,Z)		E			
Liczba punktów ECTS		4.0			

Katedra	Marketingu, Handlu i Logistyki
Koordinator przedmiotu	Mirosław Chaberek
Treści kształcenia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przedmiot i zadania gospodarcze logistyki. Etymologia i proveniencja logistyki. Istota wsparcia logistycznego. 2. Obsługowe funkcje logistyki. 3. Relacyjno – czynnościowe funkcje logistyki. 4. Integracyjne funkcje logistyki. Synergiczne efekty wsparcia logistycznego. 5. Informacja jako przedmiot działań logistycznych. 6. Proces logistyczny i jego komponenty. 7. System wsparcia logistycznego i jego komponenty. 8. Kanały i centra logistyczne. 9. Logistyka w systemach współczesnej obsługi klienta. 10. Zarządzanie logistyczne. Zarządzanie logistyką. 11. Logistyczne aspekty kształtowania przewagi

	<p>konkurencyjnej przedsiębiorstw i sieci przedsiębiorstw.</p> <p>12. Decyzje logistyczne w sferze projektowania i budowy systemów logistycznych.</p> <p>13. Decyzje logistyczne sfery zaopatrzenia. Podstawy wyboru dostawców. Zapasy cyklu dostaw i zapasy bezpieczeństwa. Metoda ABC</p> <p>14. Decyzje logistyczne sfery produkcji. Harmonogramowanie wsteczne, Kanban, MRP, ERP</p> <p>15. Decyzje logistyczne sfery dystrybucji.</p> <p>16. Podstawy zarządzania logistycznymi łańcuchami dostaw.</p>
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	<p>Student potrafi zidentyfikować działalność logistyczną (proces logistyczny) i odróżnić ją od działalności podstawowej, obsługiwanej przez logistykę (procesu podstawowego). Zna podstawowe pojęcia logistyczne i potrafi posługiwać się terminologią logistyczną. Odróżnia proces logistyczny od systemu logistycznego. Zna podstawowe komponenty systemu logistycznego. Rozróżnia funkcje zarządzania logistycznego i zarządzania logistyką. Zna podstawowe kanony organizacji logistyki w przedsiębiorstwie. Rozumie potencjalne elementy przewagi konkurencyjnej logistyki i zagrożenia dla przedsiębiorstw wynikające z niewłaściwej organizacji logistyki. Zna podstawowe metody i techniki ekonomizacji działań logistycznych w przedsiębiorstwie oraz w ramach łańcuchów dostaw. Zna podstawowe narzędzia informatyczne wspomagające zarządzanie procesami logistycznymi w przedsiębiorstwie. Rozumie istotę logistyki informacji w przedsiębiorstwie i sieciach gospodarczych.</p>
Stosowane pomoce dydaktyczne	<p>Wykład z wykorzystaniem multimedialnych metod prezentacji treści programowych przedmiotu wraz z przykładami z praktyki</p>
Literatura obowiązkowa	<ol style="list-style-type: none"> 1. M. Chaberek: Makro- i mikroekonomiczne aspekty wsparcia logistycznego. Wyd. Uniw. Gdańskiego, Gdańsk 2002. 2. M. Chaberek: Logistyka informacji w kontrolingu przedsiębiorstwa. Wydaw. Uniw. Gdańskiego, Gdańsk 3. Rachunek decyzyjny w logistyce zaopatrzenia. Praca zbiorowa pod red. M. Chaberką. GWSH, Gdańsk 2003 4. C. Mańkowski: Synergia w logistyce. Wydaw. Uniwersytetu Gdańskiego. Gdańsk 2009. 5. Logistyka w biznesie. Praca zbiorowa pod red. M. Ciesielskiego. PWE, Warszawa 2006. 6. Instrumenty zarządzania łańcuchami dostaw. Praca

	<p>zbiorowa pod red . M. Ciesielskiego. PWE, Warszawa 2009.</p> <p>7. Logistyka we współczesnym zarządzaniu. Praca zbiorowa pod red. M. Ciesielskiego. Wydaw. Akademii Ekonomicznej w Poznaniu, Poznań 2003.</p> <p>8. P. Blaik: Logistyka. PWE, Warszawa 2001.</p> <p>9. J.J. Coyle, E. J. Bardi, C. J. Langley Jr: Zarządzanie logistyczne. PWE, Warszawa 200.</p>
Literatura uzupełniająca	<p>1. M. Ciesielski: Logistyka w strategiach firm. PWN, Warszawa 1999.</p> <p>2. K. Lysons: Zakupy zaopatrzeniowe. PWE, Warszawa 2004.</p> <p>3. Modelowanie procesów i systemów logistycznych. Praca zbiorowa pod red. M. Chaberka. Wydaw. Uniw. Gdańskiego, Gdańsk 2001.</p> <p>4. Logistyka. Praca zbiorowa pod red. D. Kisperkiej – Moroń, S. Krzyżaniaka. ILiM, Poznań 2009.</p> <p>5. S. Krzyżaniak: Podstawy zarządzania zapasami w przykładach. ILiM, Poznań 2002.</p>
Forma zaliczenia	Test jednokrotnego wyboru

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Systemy operacyjne i sieci komputerowe			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Operation Systems and Computer Networks			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Informatyka w zarządzaniu			
Stopień studiów		II			
Rok studiów		II			
Semestr studiów		IV			
Liczba godzin	wykład	studia	15	studia	10
	ćwiczenia	stacjonarne	30	niestacjonarne	
Sposób zaliczenia (E,Z)		E			
Liczba punktów ECTS		7			

Katedra	Ekonomertii i statystyki
Koordynator przedmiotu	dr Andrzej Neubauer
Treści kształcenia	<p>Co to jest system operacyjny systemy jedno stanowiskowe systemy rozproszone</p> <p>Struktury systemów operacyjnych (części składowe) zarządzanie procesami zarządzanie pamięcią operacyjną zarządzanie systemem wejście/wyjście zarządzanie plikami system ochrony praca sieciowa system interpretacji poleceń</p> <p>Struktury systemów operacyjnych (usługi systemowe) wykonanie programu manipulacja systemem plików przydzielanie zasobów komunikacja i ochrona</p> <p>Funkcje systemowe (system calls) jako interfejs między wykonywanymi programami a systemem operacyjnym.</p> <p>Programy systemowe manipulacja plikami informowanie o stanie systemu</p>

tworzenie i zmienianie zawartości plików
kompilatory, asemblery, interpretery języków programowania
(C, Paskal, Basic)
programy użytkowe

Struktura systemu
warstwowa
maszyny wirtualne

Zarządzanie procesami
koncepcja procesu (proces sekwencyjny, stan procesu)
procesy współbieżne (przełączanie kontekstu)
związki między procesami
algorytmy planowania dostępu (FCFS, SJF, rotacyjne,
priorytetowe)

Zarządzanie pamięcią
pamięć wirtualna
pamięć pomocnicza (masowa)
struktura dysku
zarządzanie wolnymi obszarami dyskowymi
metody przydziału miejsca na dysku
planowanie dostępu do dysku

Pliki i ochrona (systemy plików)
organizacja systemu plików
operacje plikowe
metody dostępu (sekwencyjny, bezpośredni)
struktura katalogowa (organizacja logiczna)
ochrona plików (rodzaje kontroli dostępu)
hasła (wykazy dostępu, dostęp grupowy) i szyfrowanie

Systemy rozproszone
topologia systemów rozproszonych
typy sieci (lokalne, rozległe)
typy systemów operacyjnych
sieciowe systemy operacyjne
rozproszone systemy operacyjne

System operacyjny Windows XP/Vista/Windows7
instalacja i konfiguracja
proces „bootowania” i możliwe jego modyfikacje
powiązanie z sieciami komputerowymi
Instalacja i de instalacja aplikacji

System operacyjny Windows NT/2000/2003/2008
tworzenie kont użytkowników i grup (profile)
proces „bootowania”
powiązanie z sieciami komputerowymi

System operacyjny Linux
instalacja, konfiguracja, konta użytkowników
X Windows (GNOME, KDE – polonizacja środowisk)
podstawowe czynności administracyjne

Wielosystemowa stacja robocza
systemy Linux, Windows NT, Windows 95/98/Me na jednym
dysku (lub komputerze)
wybór menedżera startowego (Boot Menedżer z Windows

	NT/2000 lub LILO) konfiguracja komputera dla wielu systemów operacyjnych
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	Zrozumienie sposobów działania systemów operacyjnych, nabycie umiejętności oceny jakości działania systemu operacyjnego oraz umiejętności konfigurowania i instalacji usług systemowych. Poznanie podstawowych cech różnych systemów operacyjnych. Nabycie umiejętności konfiguracji i diagnozowania jakości działania sieci komputerowych opartych na protokołach TCP/IP.
Stosowane pomoce dydaktyczne	Materiał realizowany w czasie wykładów będzie powiązany z tematami zajęć laboratoryjnych, gdzie studenci będą mieli możliwość pracy w środowisku omawianych na wykładzie systemów operacyjnych, ich konfigurowania a także poznają podstawowe zadania administracyjne poczynając od procesu instalacji systemu.
Literatura obowiązkowa	Silberschatz, J.L. Peterson, G. Galvin, Podstawy systemów operacyjnych. WNT, Warszawa 2005. Daniel P. Bovet, Marco Cesati, Linux kernel, Wydawnictwo RM, Warszawa 2001 Dokumentacja omawianych systemów operacyjnych
Literatura uzupełniająca	Eleen Frisch, Windows NT – administracja systemu, Wydawnictwo RM Warszawa 1998 S. Strobel, T. Uhl, Linux, WNT Warszawa 1997
Forma zaliczenia	Egzamin z wykładu; Zaliczenie z ćwiczeń

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Systemy ERP			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		ERP Systems			
Kierunek		zarządzanie			
Specjalność		informatyka w zarządzaniu			
Stopień studiów		II			
Rok studiów		5			
Semestr studiów		IV			
Liczba godzin	wykład	studia		studia	
	ćwiczenia	stacjonarne	45	niestacjonarne	10
Sposób zaliczenia (E,Z)		Z			
Liczba punktów ECTS		6			

Katedra	Ekonometrii i Statystyki
Koordynator przedmiotu	Sylwester Bejger
Treści kształcenia	<p>Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z systemami zarządzania klasy ERP (ze szczególnym naciskiem na system SAP) z którymi spotkają się podczas swojej pracy zawodowej w różnych organizacjach i podsystemach organizacji, zarówno jako osoby wdrażające i nadzorujące projekt wdrożenia systemu (konsulting i doradztwo), jako administratorzy czy wreszcie jako końcowi użytkownicy aplikacji. Przedmiot prezentuje systemy zarządzania z informatycznego (architektura, wdrożenia o rozwój, wybór platform sprzętowych) a w szczególności z biznesowego punktu widzenia (prezentacja szerokiego spektrum aplikacji). Część aplikacyjna poświęcona jest prezentacji funkcjonowania pakietu ERP (na przykładzie systemu SAP) i jego wykorzystania w różnych podsystemach i komórkach organizacji (logistyka, produkcja, finanse, administracja, dystrybucja i marketing). Zaprezentowane będą podstawowe pojęcia i operacje wykonywane przez użytkownika, ergonomia użytkownika, zasady pracy z systemem. Modułowa budowa systemu. Baza danych systemu. Graficzny interfejs użytkownika – SAPgui.</p>

	Menu systemu. Transakcje i zasady ich wykorzystywania. Raporty i programy dialogowe. Przygotowywanie wydruków. Podstawy konfiguracji systemu. Realizacje przykładowych procesów biznesowych w wybranych obszarach funkcjonalnych modułów finansowych i logistycznych. Wprowadzenie do środowiska rozwojowego ABAP/4.
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	Student będzie posiadał umiejętność identyfikacji systemów zarządzania. Student będzie posiadał podstawową wiedzę z zakresu doboru platform sprzętowych dla potrzeb systemów zarządzania. Student będzie potrafił samodzielnie obsłużyć moduły systemu zarządzania SAP ERP w poznanym zakresie funkcjonalnym.
Stosowane pomoce dydaktyczne	System SAP ERP w wersji IDES.
Literatura obowiązkowa	Jim Mazzullo, Peter Wheatley , SAP R/3. Podręcznik użytkownika, 2006. Przemysław Lech: Zintegrowane systemy zarządzania ERP/ERP II. Difin, 2003. Piotr Adamczewski: Zintegrowane systemy informatyczne w praktyce. Mikom, 2003.
Literatura uzupełniająca	Materiały szkoleniowe firmy SAP
Forma zaliczenia	Praktyczny sprawdzian umiejętności obsługi wybranego modułu systemu

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Ocena projektów inwestycyjnych			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Investment Projects Evaluation			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Inwestycje i Nieruchomości			
Stopień studiów		Drugi			
Rok studiów		I			
Semestr studiów		II			
Liczba godzin	wykład	studia	30	studia	10
	ćwiczenia	stacjonarne	30	niestacjonarne	10
Sposób zaliczenia (E,Z)		E			
Liczba punktów ECTS		7			

Katedra	Inwestycji i Nieruchomości
Koordynator przedmiotu	Dr Aneta Szóstek
Treści kształcenia	Istota działalności inwestycyjnej. Rola strategii rozwoju firmy. Problemy sfinansowania realizacji projektu. Istota oceny projektów dochodowych. Mierniki oceny efektywności projektów inwestycyjnych. Ocena efektywności w warunkach niepewności, ryzyka i inflacji. Ekonomiczna ocena efektywności inwestycji publicznych.
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	Umiejętność dokonania wnikliwej oceny projektów inwestycyjnych. Doświadczenie w zakresie odpowiedniego wykorzystywania metod oceny w procesie podejmowania decyzji inwestycyjnych przez przedsiębiorstwa. Przygotowanie studenta do pracy w charakterze świadomego partnerem lub pracownika-ekonomisty biur consultingowych, projektowych itp. opracowujących w zespołach specjalistów różnych specjalności projekty dużych inwestycji.
Stosowane pomoce dydaktyczne	Prezentacja licznych przykładów i zadań.
Literatura obowiązkowa	J. Jakubczyk, <i>Metody oceny projektu gospodarczego. Podręcznik akademicki</i> , WN PWN, Warszawa 2008 W. Behrens, P.M. Hawranek, <i>Poradnik Przygotowania Przemysłowych Studiów Feasibility</i> , UNIDO, Warszawa 2008. K. Dziworska, <i>Decyzje inwestycyjne przedsiębiorstw</i> , Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2000.

	K. Marcinek, <i>Ryzyko projektów inwestycyjnych</i> , Wyd. Akademii Ekonomicznej w Katowicach, Katowice 2001.
Literatura uzupełniająca	W. Rogowski, <i>Rachunek efektywności przedsięwzięć inwestycyjnych</i> , Oficyna Ekonomiczna, Kraków 2004. J.M. Gryko, M. Kluzek, J. Kubiak, T. Nowaczyk, <i>Planowanie finansowe w przedsiębiorstwie</i> , Wyd. Akademii Ekonomicznej w Poznaniu, Poznań 2008. E. F. Brigham, <i>Podstawy Zarządzania Finansami</i> , PWN, Warszawa 1996.
Forma zaliczenia	Wykład będzie zaliczony pisemnym egzaminem końcowym obejmującym odpowiedzi na 3 otwarte pytania. Zaliczenie z ćwiczeń odbywać się będzie na podstawie dwóch kolokwium pisemnych wymagających od studenta samodzielnego rozwiązania przykładu liczbowego.

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Strategie finansowania inwestycji - doradztwo			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Financing Strategies of Investment - Consultancy			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Inwestycje i Nieruchomości			
Stopień studiów		Drugi			
Rok studiów		II			
Semestr studiów		IV			
Liczba godzin	wykład	studia	30	studia	15
	ćwiczenia	stacjonarne	15	niestacjonarne	0
Sposób zaliczenia (E,Z)		Z			
Liczba punktów ECTS		5			

Katedra	Inwestycji i Nieruchomości
Koordynator przedmiotu	Prof. dr hab. Ewa Siemińska
Treści kształcenia	<p>Rynek nieruchomości jako jeden z segmentów rynku finansowego</p> <p>Segmentacja rynku, Rynek pierwotny i wtórny, Metody analiz rynku,</p> <p>Inwestowanie w nieruchomości, formy inwestowania na rynku nieruchomości,</p> <p>Zdolność kredytowa potencjalnych klientów banków – jej istota i pomiar</p> <p>Ryzyko finansowania rynku nieruchomości</p> <p>Decyzje inwestycyjne a decyzje finansowe – separowalność decyzji inwestycyjnych i finansowych</p> <p>Tradycyjne i nowoczesne instrumenty finansowe dostępne dla inwestorów (dot. zarówno inwestycji rzeczowych jak i na rynku nieruchomości); ich zalety i wady.</p> <p>Kryteria wyboru źródeł finansowania</p> <p>Struktura kapitału – determinanty, podstawowe wskaźniki finansowe</p> <p>Wybrane teorie struktury kapitału.</p> <p>Optymalna struktura kapitału – sposoby wyznaczania</p>
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	<p>Wiedza i umiejętność oceny kierunków inwestowania na rynku nieruchomości</p> <p>Profesjonalna wiedza nt. ryzyka towarzyszącego procesowi</p>

	<p>inwestowania na rynku nieruchomości</p> <p>Umiejętność wyboru struktury finansowej projektów inwestycyjnych; dobór źródeł finansowania.</p> <p>Znajomość i umiejętne wykorzystanie narzędzi i instrumentów niezbędnych dla przeprowadzenia analiz związanych z planowaniem optymalnej struktury kapitału.</p>
Stosowane pomoce dydaktyczne	Prezentacja licznych przykładów i zadań.
Literatura obowiązkowa	<p>A. Dulinić, Finansowanie przedsiębiorstwa, PWE, Warszawa 2007.</p> <p>B. Kołosowska, A. Tokarski, M. Tokarski, E. Chojnacka, <i>Strategie finansowania działalności przedsiębiorstw</i>, Oficyna Ekonomiczna, Kraków 2006;</p> <p>J. Ostaszewski, <i>Źródła pozyskiwania kapitału przez spółkę akcyjną</i>, Difin, Warszawa 2000.</p> <p><i>Budżetowanie kapitałów</i>, praca zb. Pod red. W. Pluty, PWE, Warszawa 2000.</p> <p><i>Cykle rynku nieruchomości a sektor bankowy</i>, red. E. Kucharska-Stasiak, FRKH, Warszawa 2008</p> <p>M. Bryx, <i>Rynek nieruchomości</i>, Poltext, Warszawa 2006</p> <p><i>Wybrane aspekty finansowania i organizacji rynku nieruchomości</i>, red. M. Bryx, SGH, Warszawa 2006</p> <p><i>Finansowanie działalności deweloperskiej</i>, red. M. Bryx. Z. Krysiak, ZBP, Warszawa 2006</p> <p>Behrens W., Hawranek P.M., <i>Poradnik przygotowania przemysłowych studiów feasibility</i>, UNIDO, Warszawa 2003.</p> <p>H. Gawron, <i>Oplacalność inwestowania na rynku nieruchomości</i>, AE Poznań 2006</p> <p>K. Jajuga, T. Jajuga, <i>Inwestycje</i>, PWN, Warszawa 2000 i późn.</p> <p><i>Ryzyko kredytowe wiarytelności hipotecznych</i>, pod red. K. Jajugi, Z. Krysiaka, 2004</p>
Literatura uzupełniająca	<p>L. Lewandowska, <i>Niekonwencjonalne formy finansowania przedsiębiorczości</i>, ODDK, Gdańsk 1999.</p> <p>W. J. Pazio, <i>Analiza finansowa i ocena efektywności projektów inwestycyjnych przedsiębiorstw</i>, Oficyna Wydawnicza Politechniki Warszawskiej, Warszawa 2002.</p> <p>P. Niedziółka, <i>Kredytowe instrumenty pochodne a stabilność finansowa</i>, SGH, Warszawa 2009</p> <p>A. Minasowicz, <i>Efektywność i zarządzanie finansami w budownictwie</i>, Poltext, Warszawa 2009</p> <p>M. Sierpińska, T. Jachna, <i>Metody podejmowania decyzji finansowych</i>, PWN, Warszawa 2007</p> <p><i>Zarządzanie ryzykiem</i>, red. K. Jajugi, PWN, Warszawa 2007</p> <p><i>Wprowadzenie do zarządzania nieruchomością</i>, pod red. Bryxa M., Poltext, Warszawa 2004.</p> <p>E. Kucharska-Stasiak, <i>Nieruchomość w gospodarce rynkowej</i>, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2006.</p> <p>Ustawa o gospodarce nieruchomościami z 1997 r. z późn. zm.</p>

	<p><i>Strategie inwestowania w nieruchomości</i>, red. K. Dziworska, T. G. Geurts, P. Lorens, Urbanista, Warszawa 2007</p> <p>H. Gawron, <i>Oplacalność inwestowania na rynku nieruchomości</i>, AE Poznań 2006</p> <p>W. Rogowski, A. Michalczewski, <i>Zarządzanie ryzykiem w przedsięwzięciach inwestycyjnych</i>, OE, Kraków 2005</p> <p>W. Rogowski, <i>Rachunek efektywności przedsięwzięć inwestycyjnych</i>, OE, Kraków 2004</p> <p>Marcinek K., <i>Finansowa ocena przedsięwzięć inwestycyjnych przedsiębiorstw</i>, AE w Katowicach, 1997.</p>
Forma zaliczenia	<p>Wykład będzie zaliczony pisemnym egzaminem końcowym obejmującym odpowiedzi na 3 otwarte pytania. Zaliczenie z ćwiczeń odbywać się będzie na podstawie dwóch kolokwium pisemnych wymagających od studenta samodzielnego rozwiązania przykładu liczbowego.</p>

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Zarządzanie procesami inwestycyjnymi			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Investment Process Management			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Inwestycje i Nieruchomości			
Stopień studiów		Drugi			
Rok studiów		I			
Semestr studiów		I			
Liczba godzin	wykład	studia	30	studia	10
	ćwiczenia	stacjonarne	15	niestacjonarne	8
Sposób zaliczenia (E,Z)		E			
Liczba punktów ECTS		7			

Katedra	Inwestycji i Nieruchomości
Koordinator przedmiotu	Włodzimierz Karaszewski
Treści kształcenia	<p>Wykład</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Projekt inwestycyjny i proces inwestycyjny 2. Uczestnicy procesów inwestycyjnych i ich zadania 3. Organizacja procesów inwestycyjnych 4. Specyfika działalności wykonawcy w procesach inwestycyjnych 5. Zasoby produkcyjne i koszty wykonawców w procesach inwestycyjnych 6. Umowy w procesach inwestycyjnych i ich specyfika 7. Ocena wiarygodności uczestnika procesu inwestycyjnego 8. Ryzyko w procesach inwestycyjnych 9. Inwestycje w strategii rozwoju przedsiębiorstwa <p>Ćwiczenia</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Cena czasu w procesach inwestycyjnych 2. Finansowanie inwestycji 3. Koszt kapitału 4. Analiza ekonomiczna przedsiębiorstwa 5. Analiza prognozy rentowności i wykorzystanie dźwigni w zarządzaniu przedsiębiorstwem 6. Kryteria podejmowanie decyzji inwestycyjnych w

	warunkach niepewności
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	<p>Celem nauczania jest zapoznanie słuchaczy ze specyfiką procesów inwestycyjnych i działalności organizacji gospodarczych uczestniczących w ich realizacji. Poznanie problematyki objętej programem nauczania stanowi istotny element przygotowania słuchaczy do pracy w służbach inwestycyjnych. Studenci poznają system powiązań uczestników procesów inwestycyjnych i podstawy zawieranych między nimi umów gospodarczych.</p> <p>Ćwiczenia mają na celu ukazanie praktycznych zastosowań instrumentarium oceny projektów inwestycyjnych w specyficznych uwarunkowaniach procesów inwestycyjnych. Realizowany program zajęć umożliwia studentom zapoznanie się z metodami i technikami uwzględniania czasu w wartości pieniądza, źródłami finansowania inwestycji, kosztem i strukturą kapitału w przedsiębiorstwie, a także poznanie teoretycznych zasad i opanowanie praktycznych umiejętności stosowania technik i metod analizy ekonomiczno-finansowej przedsiębiorstwa.</p>
Stosowane pomoce dydaktyczne	Prezentacje w PowerPoint
Literatura obowiązkowa	K. Dziworska, <i>Decyzje inwestycyjne przedsiębiorstw</i> , Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2000.
Literatura uzupełniająca	
Forma zaliczenia	Egzamin w formie pisemnej

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Zarządzanie realizacją inwestycji			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Investment Execution Management			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Inwestycje i Nieruchomości			
Stopień studiów		Drugi			
Rok studiów		II			
Semestr studiów		II			
Liczba godzin	wykład	studia	15	studia	10
	ćwiczenia	stacjonarne	15	niestacjonarne	0
Sposób zaliczenia (E,Z)		E			
Liczba punktów ECTS		5			

Katedra	Inwestycji i Nieruchomości
Koordinator przedmiotu	Dr hab. Ewa Siemińska, prof. UMK
Treści kształcenia	<p>Pojęcie i rodzaje inwestycji</p> <p>Przedsięwzięcie inwestycyjne i jego rodzaje</p> <p>Formy realizacji przedsięwzięć inwestycyjnych (w tym: system zlecienny i gospodarczy, GWI, GRI, DB, BOOT, Project Finance, PPP itp.)</p> <p>Finansowanie przedsięwzięć inwestycyjnych</p> <p>Ryzyko i formy zabezpieczenia w umowach o realizację inwestycji</p> <p>Przygotowanie i organizacja etapu realizacji projektu inwestycyjnego (w tym m.in. etapy realizacji i czynności w poszczególnych etapach)</p> <p>Ustawa Prawo zamówień publicznych i tryb zlecenia robót w ramach zamówień</p> <p>Umowy o realizację robót budowlanych</p> <p>Europejskie standardy rynku inwestycyjno-budowlanego</p> <p>Zarządzanie ekonomiczno-finansowe w przedsiębiorstwie wykonawczym, w tym: zarządzanie majątkiem trwałym i obrotowym, zarządzanie kosztami, budżetowanie, analiza finansowa</p>
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	Celem wykładu jest prezentacja wiedzy przygotowującej do profesjonalnego podejmowania złożonych i

	<p>obarczonych wysokim ryzykiem decyzji inwestycyjnych w zakresie zwłaszcza inwestycji rzeczowych. Decyzje te podejmowane są na wszystkich szczeblach zarządzania zarówno w jednostkach biznesowych, jak i we wszelkich organach administracji rządowej i samorządowej. Stąd też kluczowe dla każdej działalności jest wykształcenie umiejętności sprawnego i trafnego podejmowania decyzji inwestycyjnych obejmujących z jednej strony właściwe przygotowanie oraz realizację projektu, z drugiej zaś odpowiednie zarządzanie finansami inwestycji, uwzględniające możliwości wykorzystania m. in. funduszy unijnych.</p> <p>Wiedza przekazywana w ramach wykładu pozwala studentom podejmować decyzje bezpośrednio wpływające na poziom konkurencyjności przedsiębiorstw oraz rozwój posiadanego potencjału.</p>
Stosowane pomoce dydaktyczne	<p>Aktywność studentów podczas zajęć inspirują dyskusje nad wybranymi zagadnieniami; przykłady liczbowe prezentują praktyczną przydatność różnych prezentowanych instrumentów zarządczych wspomagających procesy decyzyjne</p>
	<p><i>Cykle rynku nieruchomości a sektor bankowy</i>, red. E. Kucharska-Stasiak, FRKH, Warszawa 2008 M. Bryx, <i>Rynek nieruchomości</i>, Poltext, Warszawa 2006 <i>Wybrane aspekty finansowania i organizacji rynku nieruchomości</i>, red. M. Bryx, SGH, Warszawa 2006 <i>Wprowadzenie do zarządzania nieruchomością</i>, pod red. Bryxa M., Poltext, Warszawa 2004. E. Kucharska-Stasiak, <i>Nieruchomość w gospodarce rynkowej</i>, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2006. Ustawa o gospodarce nieruchomościami z 1997 r. z późn. zm. <i>Finansowanie działalności deweloperskiej</i>, red. M. Bryx. Z. Krysiak, ZBP, Warszawa 2006 Behrens W., Hawranek P.M., <i>Poradnik przygotowania przemysłowych studiów feasibility</i>, UNIDO, Warszawa 1993. H. Gawron, <i>Oplacalność inwestowania na rynku nieruchomości</i>, AE Poznań 2006 K. Jajuga, T. Jajuga, <i>Inwestycje</i>, PWN, Warszawa 2000 i późn. Marcinek K., <i>Finansowa ocena przedsięwzięć inwestycyjnych przedsiębiorstw</i>, AE w Katowicach, 1997. <i>Ryzyko kredytowe wiarytelności hipotecznych</i>, pod red. K. Jajugi, Z. Krysiaka, 2004</p>
	<p>P. Niedziółka, <i>Kredytowe instrumenty pochodne a stabilność finansowa</i>, SGH, Warszawa 2009 A. Minasowicz, <i>Efektywność i zarządzanie finansami w budownictwie</i>, Poltext, Warszawa 2009 M. Sierpińska, T. Jachna, <i>Metody podejmowania decyzji finansowych</i>, PWN, Warszawa 2007 <i>Zarządzanie ryzykiem</i>, red. K. Jajugi, PWN, Warszawa</p>

	<p>2007 <i>Strategie inwestowania w nieruchomości</i>, red. K. Dziworska, T. G. Geurts, P. Lorens, Urbanista, Warszawa 2007</p> <p>H. Gawron, <i>Oplacalność inwestowania na rynku nieruchomości</i>, AE Poznań 2006</p> <p>W. Rogowski, A. Michalczewski, <i>Zarządzanie ryzykiem w przedsięwzięciach inwestycyjnych</i>, OE, Kraków 2005</p> <p>W. Rogowski, <i>Rachunek efektywności przedsięwzięć inwestycyjnych</i>, OE, Kraków 2004</p>
Forma zaliczenia	Praca pisemna

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Gospodarowanie nieruchomościami			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Real Estate Management			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Inwestycje i Nieruchomości			
Stopień studiów		Drugi			
Rok studiów		II			
Semestr studiów		IV			
Liczba godzin	wykład	studia	30	studia	15
	ćwiczenia	stacjonarne	15	niestacjonarne	0
Sposób zaliczenia (E,Z)		E			
Liczba punktów ECTS		7			

Katedra	Inwestycji i Nieruchomości
Koordinator przedmiotu	Dr hab. Ewa Siemińska, prof. UMK
Treści kształcenia	<p>Charakterystyka nieruchomości Pojęcia, Cechy, Klasyfikacja, Funkcje, Formy władania, Opłaty, Obciążenia, Wywłaszczenie i ograniczenia prawa własności</p> <p>Rynek nieruchomości Pojęcia i cechy, Funkcjonowanie, Cykle koniunkturalne rynku nieruchomości, Uczestnicy rynku nieruchomości, Deweloper, Bariery w rozwoju rynku nieruchomości</p> <p>Gospodarowanie nieruchomościami, Segmentacja rynku, Rynek pierwotny i wtórny, Metody analiz, Pośrednictwo w obrocie nieruchomościami</p> <p>Inwestowanie w nieruchomości Motywy inwestowania, Ryzyko, Inwestorzy, Strategie, Metody oceny efektywności, źródła i techniki finansowania</p> <p>Zarządzanie nieruchomościami Podstawy zarządzania działalnością gospodarczą, Istota zarządzania nieruchomością, System informacji i analiz, Strategie zarządzania nieruchomościami, Rola biznes planu, Planowanie w zarządzaniu nieruchomością, Zarządca nieruchomością</p> <p>Elementy planowania przestrzennego, w tym proces uzgadniania i uchwalania planów miejscowych w świetle przepisów prawa oraz studiów uwarunkowań i kierunków</p>

	<p>zagospodarowania przestrzennego gminy, wydawanie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz procedury ubiegania się o pozwolenie na budowę.</p> <p>Źródła informacji nt. nieruchomości:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) księgach wieczystych, b) katastrze nieruchomości, c) ewidencji sieci uzbrojenia terenu, d) ewidencji numeracji porządkowej nieruchomości, e) rejestrach zabytków, f) tabelach taksacyjnych i na mapach taksacyjnych, g) planach miejscowych, studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz decyzjach o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz pozwoleniach na budowę, h) wykazach prowadzonych przez urzędy skarbowe, i) dokumentach będących w posiadaniu agencji, którym Skarb Państwa powierzył, w drodze ustaw, wykonywanie prawa własności i innych praw rzeczowych na jego rzecz, j) w aktach notarialnych znajdujących się w posiadaniu spółdzielni mieszkaniowych, dotyczących zbywania spółdzielczych praw do lokali, k) umowach, orzeczeniach, decyzjach i innych dokumentach, będących podstawą wpisu do ksiąg wieczystych, rejestrów wchodzących w skład operatu katastralnego, a także do wyciągów z operatów szacunkowych przekazywanych do katastru nieruchomości 	
<p>Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje</p>	<p>Wiedza z zakresu nieruchomości ma charakter interdyscyplinarny. Integruje ona zarówno techniczne, prawne, jak i ekonomiczne oraz społeczne aspekty nieruchomości. Problematyka ekonomiczna zajmuje tu szczególne miejsce. Powstanie rynku spowodowało zapotrzebowanie na usługi pośredników, rzeczoznawców majątkowych, deweloperów i zarządców. Stąd nauczanie tego przedmiotu na studiach ekonomicznych, a także i technicznych jest wyrazem wsparcia teoretycznego problematyki nieruchomości, a także przybliża zdobycie nowego zawodu z tej dziedziny.</p>	
<p>Stosowane pomoce dydaktyczne</p>	<p>Aktywność studentów podczas zajęć inspirują dyskusje nad wybranymi zagadnieniami; praktyczne przykłady dot. omawianych zjawisk na rynku nieruchomości, prezentacja najnowszych raportów nt. zmian zachodzących w różnych sektorach rynku nieruchomości</p>	
<p>Literatura obowiązkowa</p>	<p><i>Nieruchomości zagadnienia prawne</i>, red. H. Kisilowska, LexisNexis, Warszawa 2009</p> <p><i>Cykle rynku nieruchomości a sektor bankowy</i>, red. E. Kucharska-Stasiak, FRKH, Warszawa 2008</p> <p>M. Bryx, <i>Rynek nieruchomości</i>, Poltext, Warszawa 2006</p> <p><i>Wybrane aspekty finansowania i organizacji rynku nieruchomości</i>, red. M. Bryx, SGH, Warszawa 2006</p>	

	<p><i>Wprowadzenie do zarządzania nieruchomością</i>, pod red. Bryxa M., Poltext, Warszawa 2004.</p> <p>E. Kucharska-Stasiak, <i>Nieruchomość w gospodarce rynkowej</i>, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2006.</p> <p>Ustawa o gospodarce nieruchomościami z 1997 r. t.j. 2004 r. D.U. Nr 261, poz. 2603, z późn. zm.</p> <p><i>Nieruchomości zagadnienia prawne</i>, red. H. Kisilowska, LexisNexis, Warszawa 2009.</p> <p>Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 21 września 2004 r. w sprawie wyceny nieruchomości i sporządzania operatu szacunkowego (Dz. U. Nr 207, poz. 2109 z późn. zm.)</p>	
Literatura uzupełniająca	<p><i>Obrót nieruchomościami</i>, red. I. Foryś, Poltext, 2008.</p> <p>H. Henzel, <i>Rola pośrednika na rynku nieruchomości</i>, Difin, Warszawa 2007.</p> <p><i>Pośrednik na rynku nieruchomości</i>, red. Z. Brzezińskiego, Poltext, Warszawa 2007.</p> <p><i>Rynek nieruchomości i jego podmioty</i>, red. E. Gołąbeska, WSzFiZ, Białystok 2007.</p> <p><i>Nieruchomość jako przedmiot inwestowania i zarządzania</i>, red. E. Gołąbeska, WSzFiZ, Białystok 2007.</p> <p><i>Strategie inwestowania w nieruchomości</i>, red. K. Dziworska, T. G. Geurts, P. Lorens, Urbanista, Warszawa 2007</p> <p><i>Inwestycje i nieruchomości</i>, red. A. Nalepka, AE w Krakowie, 2006</p> <p><i>Rynek nieruchomości w Polsce</i>, red. Kałkowski L., Twigger, Warszawa 2001.</p> <p>Tendencje zmian rynku nieruchomości w procesie integracji Polski z UE, UŁ, Łódź, 2007</p> <p>Bryx M., Matkowski R., <i>Inwestycje w nieruchomości</i>, Poltext, Warszawa 2001</p> <p>M. Wójciak, <i>Metody oceny ryzyka kredytowego</i>, PWE, Warszawa 2007.</p> <p><i>Finansowanie Nieruchomości</i>, kwartalnik ZBP</p>	
Forma zaliczenia	Praca pisemna	

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Kosztorysowanie i kalkulacja cen w projektach inwestycyjnych			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Cost Estimate and Calculation of Price in the Construction Industry			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Inwestycje i Nieruchomości			
Stopień studiów		Drugi			
Rok studiów		II			
Semestr studiów		III			
Liczba godzin	wykład	studia	15	studia	4
	ćwiczenia	stacjonarne	15	niestacjonarne	8
Sposób zaliczenia (E,Z)		Z			
Liczba punktów ECTS		3			

Katedra	Inwestycji i Nieruchomości
Koordynator przedmiotu	Dr inż. Małgorzata Jaworek
Treści kształcenia	<p>Wykład</p> <p>1. Wiadomości wstępne <i>Omówienie znaczenia kosztów w wycenie robot budowlanych, obiektów i procesów inwestycyjnych, szczegółowe omówienie funkcji kosztów i cen – informacyjna, bodźcowa, prawidłowość cen – funkcja rozliczeniowa ceny, mechanizmy rynkowe kształtowania ceny dla przedsiębiorstwa budowlanego i inwestora, postępowanie techniczne a funkcja cen;</i></p> <p>2. Normowanie dla celów kosztorysowania <i>Normowanie techniczne – wiadomości ogólne, definicje; Normowanie techniczne robocizny – metody ustalania zużycia czasu pracy – sumaryczna, analityczna, statystyczna, szacunku nakładów pracy, analityczno-obliczeniowa, analityczno-badawcza; Chronometraż i fotografia dnia pracy; Normowanie zużycia materiałów – wiadomości ogólne, definicje; Normy ubytków i odpadów; Całkowita norma zużycia materiałów; Metody normowania zużycia materiałów-statystyczna, obserwacji bezpośredniej, laboratoryjno – badawcza; Normy odzysku materiałów; Normy wydajności maszyn – wiadomości ogólne, definicje; Wydajność teoretyczna i techniczna maszyn; Wydajność maszyn w ru-</i></p>

	<p><i>chu ciągłym. Wydajność maszyn o działaniu cyklicznym;</i></p> <p>3. Metody kosztorysowania</p> <p>4. Kalkulacja kosztów czynników produkcji <i>Kalkulacja czynników produkcji jako podstawowy czynnik ekonomiczny kształtowania cen; Kalkulacja kosztów – robocizny, materiałów, pracy sprzętu. Kalkulacja kosztów pośrednich; Kalkulacja kosztów zakupu; Wykonywanie robót w warunkach szczególnych;</i></p> <p>5. Kosztorysy budowlane <i>Rodzaje kosztorysów; Podstawy sporządzania kosztorysów; Forma kosztorysu oraz zapis jego treści; Części i rozdziały kosztorysu;</i></p> <p>6. System zleceń w budownictwie <i>Zmówienia publiczne; Zasady i tryby udzielania zamówień publicznych; Procedura przetargowa; Nieprzetargowe tryby udzielania zamówienia.</i></p> <p>Ćwiczenia</p> <p>1. Zasady indywidualnej kalkulacji nakładów rzeczowych <i>Metod ekstrapolacji i interpolacji</i></p> <p>2. Metody kosztorysowania obiektów i robot <i>Formuła kalkulacyjna ceny kosztorysowania; Uproszczona metoda kosztorysowania, Szczegółowa metoda kosztorysowania; Rodzaje kosztorysów i podstawy ich sporządzania – inwestorski, ofertowy, dodatkowy, powykonawczy – przykłady; Formy kosztorysu i sposób zapisania treści. Kalkulacja składników ceny kosztorysowej - omówienie, przykłady katalogów cen rynkowych, przykłady liczbowe;</i></p> <p>3. Zadania stron przy sporządzaniu dokumentacji kosztorysowej – zasady i metodyka postępowania</p> <p>4. Wycena inwestycji <i>Wycena inwestycji na etapie założeń – zbiorcze zestawienie kosztów inwestycji, kompletność wyceny, role rezerwy, inwestycje towarzyszące; Wycena inwestycji na etapie projektu technicznego – korekta zbiorczego zestawienia kosztów; Rozliczenia inwestycji dla potrzeb gospodarki środkami trwałymi.</i></p> <p>5. Umowy w budownictwie <i>Treść umów – przykłady praktyczne.</i></p>
<p>Efekty kształcenia – Umiejętności i kompetencje</p>	<p>Głównym celem jest zapoznanie studentów z problematyką kształtowania cen w budownictwie obejmującą tematykę: wiadomości wstępne, normowanie dla celów kosztorysowania, kosztorysowanie, kalkulacja kosztów czynników produkcji, umowy w budownictwie, wycena inwestycji. Ostatecznym celem jest przygotowanie studentów do wykonania</p>

	cenowej analizy ekonomicznej procesów inwestycyjnych w szczególności dla potrzeb kształtowania polityki cenowej przedsiębiorstwa budowlanego oraz prawidłowego przygotowania do negocjacji umownych.
Stosowane pomoce dydaktyczne	Wiedza o charakterze encyklopedycznym (definicje, pojęcia, słownictwo) przekazywana będzie w sposób tradycyjny. Problematyka posiadająca ciąg logicznych powiązań, będzie przekazywana w oparciu o wcześniej rozdawane grafy i schematy (ksero foliałów). Ćwiczenia realizowane będą, poprzez przygotowywanie przez studentów kosztorysów metodą uproszczoną i szczegółową.
Literatura obowiązkowa	Prawo budowlane – tekst ujednolicony. <i>Środowiskowe metody kosztorysowania robót budowlanych (Ogólne zasady i wzorce kosztorysowania)</i> , Stowarzyszenie Kosztorysantów Budowlanych, Warszawa grudzień 2001. Kowalczyk Z., Zabielski J., <i>Kosztorysowanie i normowanie w budownictwie</i> , WSiP, Warszawa 2005.
Literatura uzupełniająca	Laurowski T., <i>Kosztorysowanie w budownictwie</i> , Wydawnictwo KaBe, Krosno 2007.
Forma zaliczenia	Wykład – zaliczenie pisemne w formie testu. Ćwiczenia – jedna praca samodzielna i końcowe zaliczenie z programu w postaci kolokwium zaliczającego.

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Podstawy prawne funkcjonowania rynku nieruchomości			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Legal Aspects of the Real Estate			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Inwestycje i Nieruchomości			
Stopień studiów		Drugi			
Rok studiów		II			
Semestr studiów		III			
Liczba godzin	wykład	studia	15	studia	10
	ćwiczenia	stacjonarne	15	niestacjonarne	0
Sposób zaliczenia (E,Z)		Z			
Liczba punktów ECTS		3			

Katedra	Inwestycji i Nieruchomości
Koordynator przedmiotu	Dr hab. Radosław Rakoczy, prof. UMK
Treści kształcenia	<p>Podstawowe definicje i uwarunkowania rynku nieruchomości</p> <p>Podstawy prawa rzeczowego, sposoby władania nieruchomościami</p> <p>Prawne aspekty rynku nieruchomości, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podstawy prawa administracyjnego, - prawo spółek handlowych, - prawo upadłościowe i postępowanie egzekucyjne - prawo spółdzielcze <p>Prawne aspekty wyceny nieruchomości, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zasady sporządzania operatu szacunkowego - standardy zawodowe rzeczoznawców majątkowych <p>Pośrednictwo w obrocie nieruchomościami, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - współpraca pośrednika z instytucjami finansowymi i bankami - zabezpieczenia prawne i finansowe stosowane w obrocie nieruchomościami - umowa o pośrednictwo w obrocie - notariusz w obrocie <p>Prawne aspekty zarządzania nieruchomościami</p> <p>Podatki i opłaty występujące na rynku nieruchomości</p>

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	Celem wykładu jest prezentacja wiedzy z zakresu uregulowań prawnych dotyczących wszystkich najważniejszych rodzajów transakcji zawieranych na rynku nieruchomości, w szczególności zaś dotyczących wyceny, zarządzania oraz pośrednictwa w obrocie nieruchomościami.
Stosowane pomoce dydaktyczne	Opisy przypadków postępowań sądowych dotyczących transakcji i zjawisk zachodzących na rynku nieruchomości
Literatura obowiązkowa	<p><i>Prawo nieruchomości</i>, red. J. Kopyra, Poltext, Warszawa 2009</p> <p><i>Nieruchomości zagadnienia prawne</i>, red. H. Kisilowska, LexisNexis, Warszawa 2009-12-15 Kucharska-Stasiak E., <i>Nieruchomość w gospodarce rynkowej</i>, Wydawnictwo naukowe PWN, Warszawa 2007.</p> <p>Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami, t.j. z 2004r., D.U. Nr 261, poz. 2603, z późn. zm.</p> <p>Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 21 września 2004 r. w sprawie wyceny nieruchomości i sporządzania operatu szacunkowego (Dz. U. Nr 207, poz. 2109 z późn. zm.)</p>
Literatura uzupełniająca	<p>Standardy Zawodowe Rzecznawców Majątkowych, Polska Federacja Stowarzyszeń Rzecznawców Majątkowych, Wydanie VIII Poszerzone, http://www.pfva.com.pl.</p> <p>Drewicz-Tułodziecka A., Łosiak-Szewczyk M., Obradović Z., Ostrzechowska J., <i>Bankowo – hipoteczna wartość nieruchomości</i>, Wydawnictwo C. H. Beck, Warszawa 2001.</p> <p>Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 listopada 2002 r. w sprawie szczegółowych zasad wyceny nieruchomości oraz zasad i trybu sporządzania operatu szacunkowego, Dz. U. Nr 230, poz. 1924.</p> <p>Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o listach zastawnych i bankach hipotecznych, t. j. Dz. U. z 2003 r. Nr 99, poz. 919 z późn. zm.</p> <p>Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe, tekst jednolity: Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665 z późn. zm.</p> <p>Hopfer A., Żróbek S., <i>Rzecznawstwo majątkowe w Polsce i wybranych krajach europejskich</i>, Wydawnictwo Twigger, Warszawa 2001.</p>
Forma zaliczenia	Egzamin pisemny

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Wycena przedsiębiorstw			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Enterprise Evaluation			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Inwestycje i Nieruchomości			
Stopień studiów		Drugi			
Rok studiów		II			
Semestr studiów		III			
Liczba godzin	wykład	studia	15	studia	6
	ćwiczenia	stacjonarne	15	niestacjonarne	6
Sposób zaliczenia (E,Z)		Z			
Liczba punktów ECTS		3			

Katedra	Inwestycji i Nieruchomości
Koordynator przedmiotu	Dr inż. Małgorzata Jaworek
Treści kształcenia	<p>Wykład</p> <p>1. Pojęcie, istota i przesłanki wyceny przedsiębiorstwa: <i>Wartość przedsiębiorstwa w gospodarce rynkowej, rola wyceny tej wartości, jej funkcje i uwarunkowania, przesłanki wyceny z punktu widzenia stron zainteresowanych jej wynikami;</i></p> <p>2. Klasyfikacja metod wyceny: <i>Zasób majątku a osiągnięty dochód, istota tzw. podejścia mieszanego, różnice w klasyfikacji metod wyceny w aktualnej literaturze przedmiotu;</i></p> <p>3. Majątkowe metody wyceny: <i>Metoda księgową, metoda odtworzeniową, metoda likwidacyjną, inne metody, zalety i wady ujęć metodycznych stosowanych w metodach majątkowych;</i></p> <p>4. Dochodowe metody wyceny: <i>Prognozowanie na potrzeby wyceny przedsiębiorstw, Procedura metod dochodowych, Metody oparte o zdyskontowane przepływy pieniężne, zyski i dywidendy;</i></p> <p>5. Mieszane metody wyceny: <i>Metoda oparta na aktywach i stopie pomnażania wartości, metody oparte na wartości majątku i reputacji, zalety i wady tych ujęć metodycznych w kontekście</i></p>

	<p><i>metod majątkowych i dochodowych;</i></p> <p>6. Metody wyceny przedsiębiorstw poprzez porównania rynkowe:</p> <p>7. Formalno-prawne wymogi dotyczące metod wyceny przedsiębiorstw w procesie prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych w Polsce</p> <p>Ćwiczenia</p> <p>1. Majątkowe metody wyceny przedsiębiorstw: <i>Metoda wartości księgowej, metoda wartości skorygowanej aktywów netto, metoda wartości likwidacyjnej</i></p> <p>2. Wyznaczanie stopy dyskontowej w dochodowych metodach wyceny: <i>Model CAMP, WACC, delewarowanie indeksu ryzyka, technika stopy dywidendy, model APM</i></p> <p>3. Dochodowe metody wyceny przedsiębiorstw: <i>Model zdyskontowanych dywidend, model zdyskontowanych przepływów pieniężnych, wartość rezydualna, przykład wyceny przedsiębiorstwa metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych</i></p> <p>4. Metody mieszane wyceny przedsiębiorstw: <i>Metoda średniej wartości i jej mutacje, metody z zyskiem dodatkowym jako źródłem wartości reputacji, metody mieszane wyceny przedsiębiorstw nierentownych</i></p> <p>5. Niekonwencjonalne metody wyceny przedsiębiorstw <i>Wycena przez porównania rynkowe, wycena z opóźnieniem czasowym, przykład wyceny przez porównanie rynkowe</i></p> <p>6. Ekonomiczna wartość dodana <i>EVA</i></p>
<p>Efekty kształcenia – Umiejętności i kompetencje</p>	<p>Studenci nabywają umiejętność wyceny przedsiębiorstw.</p> <p>Ćwiczenia mają na celu pogłębienie znajomości metod wyceny – zwłaszcza z punktu widzenia możliwości (i występujących w tym względzie trudności) uzyskania informacji wyjściowych i określenia niezbędnych parametrów rachunku – w oparciu o opracowanie i rozwiązywanie praktycznych przykładów obliczeniowych.</p>
<p>Stosowane pomoce dydaktyczne</p>	<p>Podczas zajęć prezentowane będą liczne przykłady wyceny przedsiębiorstw.</p>
<p>Literatura obowiązkowa</p>	<p>Mączyńska E., <i>Wycena przedsiębiorstw – zasady, procedury, metody</i>, Stowarzyszenia Księgowych w Polsce, Warszawa 2005. <i>Metody wyceny przedsiębiorstw. Zarys teorii a</i></p>

	<p><i>praktyka</i>, pod red. Zarzeckiego D., Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, Szczecin 2000.</p> <p>Jaki A., <i>Wycena przedsiębiorstw. Pomiar o ocena przedsiębiorstw</i>, Zakamycze 2000.</p>
Literatura uzupełniająca	<p>Kufel M., <i>Metody wyceny przedsiębiorstw</i>, PARK, Bielsko-Biała 1992.</p> <p>Malinowska U., <i>Wycena przedsiębiorstw w warunkach polskich</i>, Difin, Warszawa 2001.</p>
Forma zaliczenia	<p>Przedmiot kończy się zaliczeniem w formie testu. Ćwiczenia kończą się wyceną przykładowego przedsiębiorstwa.</p>

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Wycena Nieruchomości			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Real Estate Evaluation			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Inwestycje i Nieruchomości			
Stopień studiów		Drugi			
Rok studiów		II			
Semestr studiów		III			
Liczba godzin	wykład	studia	45	studia	12
	ćwiczenia	stacjonarne	30	niestacjonarne	10
Sposób zaliczenia (E,Z)		E			
Liczba punktów ECTS		8			

Katedra	Inwestycji i nieruchomości
Koordynator przedmiotu	Dr inż. Małgorzata Krajewska
Treści kształcenia	Pojęcia i definicje dotyczące nieruchomości. Formy prawne władania nieruchomościami. Rodzaje wartości nieruchomości. Cele wyceny. Źródła informacji o nieruchomościach. Podstawy wiedzy technicznej. Daty istotne dla określenia wartości nieruchomości. Opis stanu przedmiotu wyceny i przeznaczenia wycenianej nieruchomości. Analiza i charakterystyka rynku nieruchomości. Podejścia, metody i techniki stosowane przy wycenie nieruchomości. Treść operatu szacunkowego Powszechne Krajowe Zasady Wyceny. Przykłady wycen nieruchomości zurbanizowanych.
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	Głównym celem jest zapoznanie studentów z problematyką wyceny nieruchomości jako jednego z instrumentu kształtującego rynek nieruchomości. Od absolwenta, znającego definicje wartości i procedury wyceny nieruchomości, wymagana będzie umiejętność porozumiewania się w sprawach gospodarki nieruchomościami z osobami działającymi na rynku nieruchomości, zwłaszcza w zakresie sporządzania wyceny. Wykonywanie podstawowych czynności w procesie szacowania nieruchomości
Stosowane pomoce dydaktyczne	Mapy, plany zagospodarowania przestrzennego, wypisy z dokumentów, rzutnik, zdjęcia, przykładowe operaty szacunkowe

Literatura obowiązkowa	<p>[1] Cymerman R., Hopfer A., Wycena nieruchomości zasady i procedury, wyd. PFSRzM Warszawa 2006</p> <p>[2] Dydenko J. Szacowanie nieruchomości, Dom Wydawniczy ABC, Warszawa 2006</p> <p>[3] Maczyńska E., Prystupa M., Rygiel K., Ile jest warta nieruchomość, wyd. POLTEXT, Warszawa 2007</p> <p>[4] red. Żróbek S. Metodyka określania wartości rynkowej nieruchomości, Educaterra, Olsztyn 2007</p>
Literatura uzupełniająca	<p>[5] Żróbek S., Żróbek R., Kuryj J. Gospodarka nieruchomościami z komentarzem do wybranych procedur, wyd. Gall 2006</p> <p>[6] Kucharska-Stasiak E. Nieruchomość w gospodarce rynkowej, wyd. PWN Warszawa 2006</p> <p>[7] Powszechne Krajowe Zasady Wyceny, PFSRzM</p>
Forma zaliczenia	Egzamin pisemny

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Inwestycje zagraniczne, strategie internacjonalizacji			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Foreign Investment and Internationalization Strategies			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Inwestycje i Nieruchomości			
Stopień studiów		Drugi			
Rok studiów		II			
Semestr studiów		IV			
Liczba godzin	wykład	studia	30	studia	10
	ćwiczenia	stacjonarne	15	niestacjonarne	6
Sposób zaliczenia (E,Z)		E			
Liczba punktów ECTS		7			

Katedra	Inwestycji i Nieruchomości
Koordinator przedmiotu	Włodzimierz Karaszewski
Treści kształcenia	<p>Wykład</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pojęcie, istota i przesłanki procesu internacjonalizacji i globalizacji gospodarki oraz przedsiębiorstw 2. Formy międzynarodowych przepływów kapitału 3. Bezpośrednie inwestycje zagraniczne 4. Koncepcje teoretyczne objaśniające zjawisko bezpośrednich inwestycji zagranicznych 5. Ryzyko bezpośrednich inwestycji zagranicznych 6. Stymulanty aktywności inwestycyjnej za granicą 7. Przewaga konkurencyjna w kontekście prowadzonej działalności międzynarodowej 8. Strategie konkurencji w biznesie międzynarodowym <p>Ćwiczenia</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Internacjonalizacja działalności gospodarczej: 2. Formy internacjonalizacji (sposoby wejścia na rynki zagraniczne) – istota, wady i zalety: 3. Bezpośrednie inwestycje zagraniczne i sojusze strategiczne: 4. Przewaga konkurencyjna na rynku globalnym: 5. Strategie konkurencji w biznesie międzynarodowym

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	Zapoznanie studentów z problematyką biznesu międzynarodowego, w tym w szczególności z bezpośrednimi inwestycjami zagranicznymi. Program zajęć umożliwi studentom zrozumienie procesu internacjonalizacji i globalizacji przedsiębiorstw, poznanie istoty i uwarunkowań implementacji strategii internacjonalizacji oraz współczesnych teorii bezpośrednich inwestycji zagranicznych. Ćwiczenia mają na celu rozwinięcie umiejętności praktycznych związanych z działalnością międzynarodową, pozwalających na jej odpowiedni wybór, organizację oraz zarządzanie.
Stosowane pomoce dydaktyczne	Prezentacje w PowerPoint
Literatura obowiązkowa	Wybrane fragmenty książek: W. Karaszewski, <i>Bezpośrednie inwestycje zagraniczne. Polska na tle świata</i> , Wydawnictwo „Dom Organizatora” Toruń 2004 J. Rymarczyk, <i>Internacjonalizacja i globalizacja przedsiębiorstwa</i> , Państwowe Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2004.
Literatura uzupełniająca	A. Buckley, <i>Inwestycje zagraniczne. Składniki wartości i oceny</i> , Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2002;
Forma zaliczenia	Egzamin w formie pisemnej

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu
Wsparcie logistyczne działalności gospodarczej

Nazwa przedmiotu		Wsparcie logistyczne działalności gospodarczej			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Logistic Suport of Business Operations			
Kierunek		zarządzanie			
Specjalność		Logistyka procesów gospodarczych			
Stopień studiów		II stopnia			
Rok studiów		I			
Semestr studiów		I			
Liczba godzin	wykład	studia stacjonarne	30	studia niestacjonarne	10
	ćwiczenia		0		0
Sposób zaliczenia (E,Z)		E			
Liczba punktów ECTS		5,0			

Katedra	Marketingu, Handlu i Logistyki
Koordynator przedmiotu	Mirosław Chaberek
Treści kształcenia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Etymologia i proveniencja logistyki. Istota wsparcia logistycznego. 2. Przedmiot i zadania gospodarcze logistyki. Obsługowe funkcje logistyki. 3. Relacyjno – czynnościowe funkcje logistyki. 4. Integracyjne funkcje logistyki. Synergiczne efekty wsparcia logistycznego. 5. Proces logistyczny i jego komponenty. Funkcjonalny podział logistyki 6. System wsparcia logistycznego i jego komponenty. Cykl życia systemów wsparcia logistycznego 7. Kanały i centra logistyczne. 8. Fazowy podział logistyki. Zadania logistyczne w zaopatrzeniu, produkcji i dystrybucji. 9. Główne funkcje i procesy logistyczne. 10. Wybrane dziedzinowe obszary zastosowania logistyki. Organizacja logistyki w przedsiębiorstwie i regionie 11. Zarządzanie logistyką. Zarządzanie

	<p>logistyczne. Just in Time, Kanban, MRP, ERP</p> <p>12. Logistyczne aspekty masowej indywidualizacji produkcji.</p> <p>13. Logistyczne łańcuchy dostaw.</p> <p>14. Logistyka w procesie globalizacji.</p> <p>15. Wpływ obsługi logistycznej na konkurencyjność przedsiębiorstw. Podstawowe strategie logistyczne i ich funkcje w kształtowaniu przewagi konkurencyjnej</p>
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	<p>Nabywanie umiejętności identyfikacji procesów logistycznych, poznanie istoty logistyki i jej funkcji w każdej dziedzinie aktywności celowej człowieka, a przede wszystkim w działalności gospodarczej. Założeniem wykładu jest przedstawienie etymologii i proveniencji logistyki jej roli w rozwoju społeczno-gospodarczego oraz poznanie jej wpływu na kształtowanie porządku gospodarczego w systemach gospodarczych. Student poznaje podstawową nomenklaturę pojęciową logistyki i potrafi rozróżnić proces podstawowy (wspierany przez logistykę) i wspierający (proces podstawowy)- proces logistyczny w dowolnej dziedzinie aktywności celowej człowieka. Potrafi zidentyfikować możliwości oraz sposoby uzyskiwania przewagi konkurencyjnej we współczesnej gospodarce, w wyniku właściwie zorganizowanego wsparcia logistycznego.</p>
Stosowane pomoce dydaktyczne	<p>Wykład z wykorzystaniem multimedialnych metod prezentacji treści programowych przedmiotu wraz z przykładami opisowymi i filmowymi mającymi na celu zwiększenie aktywności słuchaczy.</p>
Literatura obowiązkowa	<ol style="list-style-type: none"> 1) M. Chaberek: Makro- i mikroekonomiczne aspekty wsparcia logistycznego. Wyd. Uniw. Gdańskiego, Gdańsk 2002. 2) M. Chaberek: Koncepcja zarządzania logistycznego jako współczesny paradygmat sterowania procesami gospodarczymi. Acta Universitatis Nicolai Copernici. Ekonomia XXX – Nauki Humanistyczno-Społeczne – Zeszyt 341, Toruń 2000 3) Rachunek decyzyjny w logistyce zaopatrzenia. Praca zbiorowa pod red. M. Chaberką. GWSH, Gdańsk 2003 4) Logistyka w biznesie. Praca zbiorowa pod red. M. Ciesielskiego. PWE, Warszawa 2006. 5) Instrumenty zarządzania łańcuchami dostaw. Praca zbiorowa pod red. M. Ciesielskiego. PWE, Warszawa 2009. 6) M. Ciesielski: Logistyka w strategiach firm.

	<p>PWN, Warszawa 1999</p> <p>7) Modelowanie procesów i systemów logistycznych. Praca zbiorowa pod red. M. Chaberka. Wydaw. Uniw. Gdańskiego, Gdańsk 2001.</p> <p>8) M. Christopher: Logistyka i zarządzanie łańcuchem podaży. Wydaw. Prof. Szkoły Biznesu, Kraków 1998.</p> <p>9) Podstawy wiedzy logistycznej. Praca zbior. pod red. Nauk. M. Ciesielskiego. Wydaw. Akademii Ekonom. w Poznaniu. Poznań 2004.</p> <p>10) D. Kisperska – Moroń, E. Płaczek, R. Piniński: Zarządzanie logistyczne w firmach usługowych. Wydaw. Akademii Ekonom. w Katowicach</p> <p>11) M. Chaberek: Integracyjne funkcje centrum logistycznego. „Spedycja i Transport”, nr 7/8/104/605/ 2000, s. 3-6.</p> <p>12) M. Chaberek: Logistyka – zarządzanie logistyczne – zarządzanie logistyką. „Gospodarka Materiałowa & Logistyka”, nr 9/2000, s.198-200</p>
<p>Literatura uzupełniająca</p>	<p>1) Logistyka. Praca zbiorowa pod red. D. Kisperkiej – Moroń, S. Krzyżaniaka. I LiM, Poznań 2009.</p> <p>2) P. Blaik: Logistyka. PWE, Warszawa 2001.</p> <p>13) K. Lysons: Zakupy zaopatrzeniowe. PWE, Warszawa 2004.</p> <p>14) Martin Christopher, Helen Peck: Logistyka marketingowa. PWE, Warszawa 2005</p> <p>3) Logistyka. Infrastruktura techniczna na świecie. Zarys teorii i praktyki. Praca zbiorowa pod red. M. Mindura.</p> <p>4) D. Kisperska – Moroń: Wpływ tendencji integracyjnych na rozwój zarządzania logistycznego. Wydaw. Akademii Ekonom. w Katowicach. Katowice 1999.</p> <p>5) B. Kundys: Logistyka miejska. Konceptje. Systemy. Rozwiązania. Difin, Warszawa 2008.</p> <p>6) P. Blaik, R. Matfiejczyk: Logistyczny łańcuch tworzenia wartości. Wyd. Uniw. Opolskiego, Opole 2008.</p> <p>7) Logistyka międzynarodowa w gospodarce światowej. Praca zbiorowa pod red. E. Gołembskiej i M. Szustera. Wydaw. Akademii Ekonom. w Poznaniu, Poznań 2008</p>

Forma zaliczenia	Egzamin testowy (test jednokrotnego wyboru)
-------------------------	---

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Mikrologistyka			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Micrologistics			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Logistyka procesów gospodarczych			
Stopień studiów		II			
Rok studiów		I			
Semestr studiów		II			
Liczba godzin	wykład	studia	15	studia	5
	ćwiczenia	stacjonarne	15	niestacjonarne	5
Sposób zaliczenia (E,Z)		E			
Liczba punktów ECTS		4			

Katedra	Katedra Marketingu, Handlu i Logistyki
Koordinator przedmiotu	Dr Leszek Reszka
Treści kształcenia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Istota i przedmiot mikrologistyki Mikroekonomiczne aspekty logistyki; usługowe, procesowe i integracyjne funkcje logistyki 2. Prognozowanie popytu pierwotnego Definicja popytu pierwotnego, znaczenie popytu pierwotnego w systemie wsparcia logistycznego przedsiębiorstwa, definicje prognozowania, koszty prognozowania, przegląd metod prognozowania, metody prognozowania wykorzystywane do prognozowania popytu pierwotnego, parametry oceny jakości prognoz. 3. Planowanie popytu wtórnego Definicja popytu wtórnego, determinanty popytu wtórnego, istota informatycznych systemów planowania potrzeb materiałowych, graf Zeparde Gozinto 4. Zarządzanie zapasami Optymalizacja a suboptymalizacja, istota funkcje i czynniki kształtowania zapasów, modele

	<p>sterowania zapasami, koncepcja punktu rozdzielającego, analiza ABC i XYZ</p> <p>5. Zarządzanie procesami zakupu Znaczenie procesów zakupu; etapy postępowania w procedurze wyboru dostawcy lub wykonawcy; zagrożenia i korzyści korzystania z jego źródła dostaw; koncepcja współprodukcji.</p> <p>6. Logistyczna obsługa klienta Definicje logistycznej obsługi klienta, elementy obsługi klienta, mierniki obsługi klienta, koszty obsługi klienta, krzywa Knighta</p> <p>7. Koszty logistyczne Activity Based Costing, rachunek kosztów globalnych, koncepcja kosztów cyklu życia wsparcia logistycznego ABC jako metoda zarządzania procesami logistycznymi.</p>
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	Student zna mikroekonomiczne aspekty logistyki, posiada umiejętność opisu podstawowych procesów różnych typów przedsiębiorstw oraz wspierających je procesów logistycznych. Potrafi zaplanować i ocenić proces logistyczny.
Stosowane pomoce dydaktyczne	Zajęcia w laboratorium komputerowym z wykorzystaniem multimedialnych metod prezentacji treści programowych przedmiotu wraz z przykładami z praktyki mającymi na celu zwiększenie aktywności słuchaczy ugruntowanie zdobytej wiedzy oraz zdobycie praktycznej umiejętności wykorzystania tej wiedzy.
Literatura obowiązkowa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Chaberek M.: Makro- i mikroekonomiczne aspekty wsparcia logistycznego. Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2002 2. Chaberek M. (red.): Rachunek decyzyjny w logistyce zaopatrzenia. Wydawnictwo GWSH, Gdańsk 2002 3. Krzyżaniak S.: Podstawy zarządzania zapasami w przykładach. IliM, Poznań 2002
Literatura uzupełniająca	<ol style="list-style-type: none"> 1. Chaberek M., Jezierski A., Mańkowski C. (red.): Modelowanie procesów i systemów logistycznych, cz. I-VIII. Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2001-2009 2. Kempny D.: Logistyczna obsługa klienta. PWE, Warszawa 2001 3. Sarjusz - Wolski Z.: Sterowanie zapasami w przedsiębiorstwie. Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2000 4. Sarjusz - Wolski Z.: Strategia zarządzania zaopatrzeniem. Agencja Wydawnicza Placet, Warszawa 1998

	5. Skowronek Cz., Sarjusz - Wolski Z.: Logistyka w przedsiębiorstwie. Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 1995
Forma zaliczenia	Aktywny udział w zajęciach Egzamin pisemny w formie testu wyboru

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Systemy informatyczne w zarządzaniu łańcuchami dostaw			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Information technology systems supporting supply chain management			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Logistyka procesów gospodarczych			
Stopień studiów		II stopień			
Rok studiów		II rok			
Semestr studiów		Semestr III i IV			
Liczba godzin	wykład	studia		studia	
	ćwiczenia	stacjonarne	60	niestacjonarne	20
Sposób zaliczenia (E,Z)		Z			
Liczba punktów ECTS		6			

Katedra	Katedra Marketingu, Handlu i Logistyki
Koordynator przedmiotu	mgr inż. Anna Trzuskawska-Grzezińska
Treści kształcenia	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Relacje w łańcuchach dostaw Funkcja relacyjno-integracyjna logistyki. Geneza i definicja łańcuchów dostaw w kontekście zmian zachodzących na rynkach globalnych. Kluczowe kompetencje przedsiębiorstw, specjalizacja i outsourcing – obszary i uwarunkowania ▪ Partnerstwo w łańcuchu dostaw Rodzaje partnerstwa w łańcuchu dostaw. Rodzaje partnerów w łańcuchu dostaw (EMS, CM, OEM, 3PL, 4PL itp.). Przykłady z praktyki – case: Boeing, Nestle ▪ Struktura łańcucha dostaw Łańcuch dostaw jako system logistyczny, w którym realizuje się procesy logistyczne. Przykłady konfiguracji i integracji łańcuchów dostaw. Globalne sieci łańcuchów dostaw. ▪ Rola informacji w integracji łańcucha dostaw Integracyjna rola informacji. Systemy informatyczne w łańcuchach dostaw. Integracja systemów informacyjnych przedsiębiorstw w łańcuchu dostaw (EDI, platformy informatyczne, portale internetowe). Przykłady z praktyki – case: Nokia ▪ Rola informacji w procesach planowania, realizowania i kontrolowania przepływów zasobów od dostawców do konsumentów. Systemy informatyczne w planowaniu logistycznym. Procesy planowania w logistyce. Informacja w procesach planowania w logistyce. Zarządzanie potrzebami klienta – systemy klasy CRM (Customer Relation Management). Prognozowanie, planowanie produkcji i materiałów – systemy CDP (Customer Demand Planning), MRP (Material Requirements Planning), CRP (Capacity

	<p>Requirements Planning), MRPII (Manufacturing Requirements Planning), ASCP (Advanced Supply Chain Planning).</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Systemy informatyczne w zarządzaniu magazynem Procesy zarządzania magazynem. Informacja w procesach zarządzania magazynem. Systemy klasy WMS (Warehouse Management Systems). Systemy identyfikacji produktów i zarządzania przepływami materiałów w magazynie: kody kreskowe, RFID. Systemy automatycznych przyjęć i wydań z magazynu - elektroniczne awizo. ▪ Zintegrowane systemy informatyczne w zarządzaniu zasobami przedsiębiorstwa Zasoby i procesy w przedsiębiorstwie. Informacja w procesach zarządzania przedsiębiorstwem. Systemy klasy ERP – funkcjonalności, workflows – procedury. Przykłady z praktyki: Oracle e-Business Suite, ▪ Biznes elektroniczny w łańcuchach dostaw System ECR (Efficient Consumer Response). Interfejsy EDI, platformy informatyczne i XML, portale internetowe. Systemy klasy SCM (Supply Chain Management). Przykłady z praktyki: platforma: Oracle Fusion
<p>Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje</p>	<p>Student powinien:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozumieć rolę informacji w zarządzaniu łańcuchami dostaw, ▪ znać funkcjonalności systemów informatycznych wykorzystywanych w zarządzaniu łańcuchami dostaw, ▪ posiadać umiejętności zastosowania narzędzi informatycznych do realizacji konkretnych procesów w łańcuchach dostaw.
<p>Stosowane pomoce dydaktyczne</p>	<ul style="list-style-type: none"> - prezentacje multimedialne, - program dydaktyczny wraz z instrukcjami Oracle Academy Enterprise Business Processes, - komputery i aplikacje Oracle e-Business Suite, - studia przypadków z praktyki.
<p>Literatura obowiązkowa</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bozarth C., Handfield R.B.: Wprowadzenie do zarządzania operacjami i łańcuchem dostaw. Wyd. Helion, Gliwice 2007 ▪ Chaberek M.: Makro i mikroekonomiczne aspekty wsparcia logistycznego. Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2002 ▪ Christopher M. : Logistyka i zarządzanie łańcuchem dostaw. Strategie obniżki kosztów i poprawy poziomu obsługi. Wyd. II. Polskie Centrum Doradztwa Logistycznego, Warszawa 2000 ▪ Christopher M: Logistyka i zarządzanie łańcuchem podaży, Wydawnictwo Profesjonalnej Szkoły Biznesu, Kraków 1998 ▪ Majewski J.: Informatyka dla logistyki, Instytut Logistyki i Magazynowania, Poznań 2002 ▪ Trzuskawska A.: Systemy informatyczne a przekształcenia globalnych systemów wsparcia logistycznego przedsiębiorstw. [W:] Modelowanie procesów i systemów logistycznych. Pod redakcją M.Chaberek, A.Jeziernski, Zeszyt naukowy Wydawnictwo UG, Gdańsk 2008, ▪ Oracle Academy Curriculum – Enterprise Business Processes, Oracle e-Business Suite

Literatura uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none">▪ Charles C. Poirier: Supply Chain Optimization: Building the Strongest Total Business Network. Berrett-Koehler Publishers, San Francisco 1996▪ I. Fechner: Zarządzanie łańcuchem dostaw, WSL, Poznań 2007▪ D. Kiesperska-Moroń: Pomiar funkcjonowania łańcuchów dostaw, AEK, Katowice 2006▪ Rutkowski K.: Logistyka on-line. PWE, Warszawa 2002
Forma zaliczenia	Zaliczenie na ocenę na podstawie testu weryfikującego wiedzę teoretyczną oraz zebrane punkty za aktywność i poprawność podczas wykonywania ćwiczeń w laboratorium komputerowym

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Systemy zarządzania jakością procesów logistycznych			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Quality Management Systems of Logistic Process			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Logistyka procesów gospodarczych			
Stopień studiów		II			
Rok studiów		I			
Semestr studiów		I			
Liczba godzin	wykład	studia	30	studia	10
	ćwiczenia	stacjonarne		niestacjonarne	
Sposób zaliczenia (E,Z)		Egzamin			
Liczba punktów ECTS		5			

Katedra	Katedra Podstawowych Problemów Zarządzania
Koordynator przedmiotu	prof. dr hab. Robert Karaszewski
Treści kształcenia	<p>Zarządzanie jakością – podstawowe zagadnienia</p> <p>Miejsce jakości i zarządzania jakością w rozwoju społecznym Rewolucja przemysłowa a jakość Jakość w XX wieku Geneza zarządzania jakością na tle rozwoju nauk o zarządzaniu (ze szczególnym uwzględnieniem logistyki) Rozwój podejścia kompleksowego w zarządzaniu jakością <i>Total Quality Management</i></p> <p>Modele zarządzania jakością, rozwiązania standaryzacyjne</p> <p>Modele zarządzania jakością skodyfikowane w programach wybranych krajowych i międzynarodowych nagród jakości Standardy zarządzania jakością Standardy zarządzania środowiskowego</p> <p>TQM a logistyka w świetle teorii problemu</p> <p>Możliwości wykorzystania systemów zarządzania jakością w procesach logistyczny</p> <p>Dodatkowo opcjonalnie realizacja projektu badawczego pozwalającego uczestnikom na zapoznanie się praktycznymi</p>

	aspektami zastosowania systemów zarządzania jakością w logistyce
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	<p>Celem przedmiotu jest zapoznanie słuchaczy z problematyką zarządzania jakością ze szczególnym zwróceniem uwagi na specyfikę jakości w procesach logistycznych.</p> <p>Po zakończeniu cyklu kształcenia słuchacz powinien posiadać ogólną wiedzę z zakresu doboru poszczególnych instrumentów zarządzania jakością do zaistniałej sytuacji.</p> <p>Jednocześnie pozyskana wiedza powinna pozwolić na kontynuowanie kształcenia w przyszłości na specjalistycznych kursach z zakresu prezentowanej problematyki.</p>
Stosowane pomoce dydaktyczne	Prezentacje multimedialne Power Point
Literatura obowiązkowa	R. Karaszewski, Nowoczesne koncepcje zarządzania jakością, Toruń 2009 (wykład)
Literatura uzupełniająca	Problemy jakości
Forma zaliczenia	Egzamin pisemny/opcjonalnie zaliczenie przedmiotu w ramach realizacji projektu badawczego wpisującego się w profil przedmiotu

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Logistyka w strategiach konkurencyjnych przedsiębiorstw			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Logistics in the Competitive Strategies of Enterprises			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Logistyka procesów gospodarczych			
Stopień studiów		II stopień			
Rok studiów		I rok			
Semestr studiów		Semestr I			
Liczba godzin	wykład	studia	15	studia	10
	ćwiczenia	stacjonarne		niestacjonarne	
Sposób zaliczenia (E,Z)		Z			
Liczba punktów ECTS		3			

Katedra	Katedra Marketingu, Handlu i Logistyki
Koordynator przedmiotu	dr Iwona Sobczak
Treści kształcenia	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Potencjał logistyczny - podstawowe definicje, model struktury konkurencyjności i zarządzania konkurencyjnością przedsiębiorstwa, potencjał konkurencyjności, potencjał logistyczny, prezentacja wyników badań dotyczących logistycznego potencjału konkurencyjnego oraz instrumentów konkurowania opartych o logistykę. ▪ Strategiczne aspekty logistyki – szkoły strategicznego myślenia, trzy poziomy formułowania strategii, strategię konkurencji, strategię logistyczne, elementy strategii: koszt, czas, obsługa klienta, jakość, innowacje, prezentacja wyników badań dotyczących wpływu logistyki na elementy strategii; strategię logistyczne: integracji funkcji i procesów, konsolidacji, zmniejszania lub eliminacji zapasów, skracania cykli, różnicowania obsługi klienta, kooperacji w relacji „dostawca-odbiorca”, innowacji logistycznych. ▪ Relacje trade-off i trade-up jako przykład poprawy funkcjonowania systemu logistycznego – podstawowe definicje, konflikty funkcjonalne, przykłady relacji trade-off i trade-up w przedsiębiorstwach. ▪ Zadania logistyki w realizacji strategii outsourcingu – obniżania kosztów i podwyższania efektywności procesów poprzez specjalizację i efekt skali ▪ Zadania logistyki w strategii LCCS Low Cost Country Sourcing – lokalizowania działalności w krajach o niskich

	<p>kosztach</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zadania logistyki w strategii ECR – procesy, rozwiązania w technologiach informatycznych i organizacjach łańcuchów dostaw.
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	Student powinien posiadać umiejętność definiowania podstawowych pojęć przedmiotu, rozumieć znaczenie strategii logistycznych, możliwości wykorzystania logistyki do umacniania konkurencyjności przedsiębiorstw.
Stosowane pomoce dydaktyczne	Program komputerowy Microsoft Office PowerPoint, przeźrocza, tablica do pisania
Literatura obowiązkowa	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Coyle J.J., Bardi E.J., Langley C.J., <i>Zarządzanie logistyczne</i>, PWE, Warszawa 2002. ▪ Chaberek M., <i>Makro- i mikroekonomiczne aspekty wsparcia logistycznego</i>, Uniwersytet Gdański, Gdańsk 2002. ▪ Witkowski J. (red.), <i>Logistyka w zarządzaniu przedsiębiorstwem</i>, AE, Poznań 2003. ▪ Ciesielski M., <i>Logistyka w strategiach firm</i>, PWN, Warszawa-Poznań 1999. ▪ Stankiewicz M.J., <i>Konkurencyjność przedsiębiorstwa</i>, TNOiK, Toruń 2002. ▪ Milewska B., <i>Logistyka, wpływ na konkurencyjność przedsiębiorstwa</i>, Uniwersytet Szczeciński, Szczecin 1999.
Literatura uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Christopher M., <i>Logistyka i zarządzanie łańcuchem dostaw</i>, Polskie Centrum Doradztwa Logistycznego, Warszawa 2000. ▪ Christopher M., <i>Strategia zarządzania dystrybucją</i>, Agencja Wydawnicza PLACET, Warszawa 1996. ▪ Pohl H.CH, <i>Zarządzanie logistyką</i>, ILiM, Poznań 1998. ▪ Pohl H.CH, <i>Systemy logistyczne</i>, ILiM, Poznań 1998.
Forma zaliczenia	Zaliczenie na ocenę na podstawie testu weryfikującego wiedzę teoretyczną

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Prognozowanie i planowanie obsługi logistycznej			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Forecasting and planning of logistics			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Logistyka procesów gospodarczych			
Stopień studiów		II			
Rok studiów		II			
Semestr studiów		III			
Liczba godzin	wykład	studia	30	studia	10
	ćwiczenia	stacjonarne	60	niestacjonarne	20
Sposób zaliczenia (E,Z)		E			
Liczba punktów ECTS		8			

Katedra	Katedra Ekonometrii i Statystyki
Koordinator przedmiotu	Dr hab. Joanna Bruzda
Treści kształcenia	<p>Wykład:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rodzaje potrzeb. Popyt zależny i niezależny. Prognoza a plan. 2. Istota i podstawy prognozowania popytu. Prognozy krótko- i długoterminowe. Prognozy przedziałowe i punktowe. Ocena jakości prognoz. 3. Prognozowanie na podstawie szeregów czasowych. Modele stacjonarnych i niestacjonarnych szeregów czasowych i ich zastosowanie do prognozowania: modele ARIMA, trendu, sezonowości. Wygładzanie wykładnicze, trendy pełzające. 4. Prognozowanie przyczynowo-skutkowe i symptomatyczne. Założenia prognostyczne. Prognozowanie na podstawie modeli jedno- i wielorównaniowych. 5. Inne metody prognozowania: prognozowanie heurystyczne (intuicyjne). 6. Popyt zależny. System planowania potrzeb materiałowych (MRP, MRP II). Sprzężenia informacyjne w planowaniu potrzeb

	<p>materiałowych. Metody klasyfikacji i ich zastosowania w planowaniu zakupów surowców i materiałów: klasyfikacje ABC, XYZ.</p> <p>7. Symulacje sterowana zdarzeniami jako narzędzie modelowania procesów i systemów logistycznych.</p> <p>8. Planowanie sieciowe przedsięwzięć. Sieci o strukturze zdeterminowanej. Metoda CPM, PERT, GERT, CPM-COST, PERT-COST. Sieci o strukturze stochastycznej. Metoda GERT.</p> <p>Ćwiczenia: Rozwiązywanie zadań prognostycznych i planistycznych z zakresu obsługi logistycznej. Praca z programami Excel, Statistica, Gretl, SAP.</p>
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	Umiejętność prognozowania i planowania działań z zakresu obsługi logistycznej. Umiejętność wykorzystania pakietów komputerowych do prognozowania i planowania działań logistycznych. Rozumienie analitycznych – opartych na modelach matematycznych – metod prognozowania i planowania w zakresie obsługi logistycznej.
Stosowane pomoce dydaktyczne	Oprogramowanie komputerowe: programy Excel, Power Point, WINQSB, Pakiet dydaktyczny: Badania operacyjne z komputerem. Wersja 2.01 (2007)
Literatura obowiązkowa	<ol style="list-style-type: none"> 1. C. C. Bozarth, R. B. Handfield, Wprowadzenie do zarządzania operacjami i łańcuchem dostaw, Helion, Gliwice 2007. 2. S. Krawczyk, Metody ilościowe w planowaniu, Wydawnictwo C. H. Beck, Warszawa 2001. 3. Prognozowanie gospodarcze. Metody i zastosowania, red. M. Cieślak, PWN, Warszawa 2008. 4. P. Dittmann, Metody prognozowania sprzedaży w przedsiębiorstwie, Wydawnictwo AE we Wrocławiu, Wrocław 2000.
Literatura uzupełniająca	<ol style="list-style-type: none"> 1. Z. Saryusz-Wolski, Sterowanie zapasami w przedsiębiorstwie, PWE, Warszawa 2000. 2. T. Trzaskalik, Wprowadzenie do badań operacyjnych z komputerem, PWE, Warszawa 2008.
Forma zaliczenia	Ćwiczenia – 2 kolokwia, w tym jedno komputerowe, Wykład – egzamin pisemny.

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu
Logistyczna obsługa klienta

Nazwa przedmiotu		Logistyczna obsługa klienta			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Logistic customer service			
Kierunek		zarządzanie			
Specjalność		Logistyka procesów gospodarczych			
Stopień studiów		II stopnia			
Rok studiów		II			
Semestr studiów		III			
Liczba godzin	wykład	studia stacjonarne	15	studia niestacjonarne	10
	ćwiczenia	stacjonarne	15	niestacjonarne	
Sposób zaliczenia (E,Z)		E			
Liczba punktów ECTS		5,0			

Katedra	Marketingu, Handlu i Logistyki
Koordynator przedmiotu	Joanna Petrykowska
Treści kształcenia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Definicje logistycznej obsługi klienta 2. Elementy logistycznej obsługi klienta 3. Pomiar logistycznej obsługi klienta 4. Proces logistycznej obsługi klienta 5. Znaczenie logistycznej obsługi klienta w działalności przedsiębiorstw 6. Metody wykorzystywane do podnoszenia poziomu obsługi klienta (ECR, QR, CRM)
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	Po zakończeniu zajęć z przedmiotu student będzie znał podstawowe pojęcia dotyczące obsługi klienta w aspekcie logistycznym. Będzie potrafił opracować etapy kształtowania procesu obsługi klienta, przeprowadzić pomiar realizowanego poziomu obsługi klienta oraz pozna podstawowe rozwiązania z zakresu zastosowania metod wykorzystywanych do zwiększenia poziomu obsługi klienta.
Stosowane pomoce dydaktyczne	Wprowadzone są formy aktywizacji grupy poprzez zadawanie pytań, ograniczoną inscenizację oraz ciekawy sposób prezentacji. Prezentacja wspomagana jest środkami audiowizualnymi. W ramach ćwiczeń analizowane będą przypadki konkretnych przedsiębiorstw.
Literatura obowiązkowa	D.Kempny, Logistyczna obsługa klienta, PWE, warszawa 2001. M.Chaberek, Makro – i mikroekonomiczne aspekty wsparcia logistycznego, Wyd. Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2002.
Literatura uzupełniająca	Cz.Skowsronek, Z.Sariusz-Wolski, Logistyka w przedsiębiorstwie, PWE, Warszawa 2008.

Forma zaliczenia	Egzamin końcowy ma postać pisemną. Instrumentem mierzącym poziom wiedzy jest test z tzw. jednokrotnym wyborem bez punktów ujemnych. Podstawą zaliczenia ćwiczeń jest praca zaliczeniowa w formie projektu.

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Metody optymalizacji procesów logistycznych			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Optimization methods of logistic processes			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Logistyka procesów gospodarczych			
Stopień studiów		II			
Rok studiów		I			
Semestr studiów		II			
Liczba godzin	wykład	studia	30	studia	10
	ćwiczenia	stacjonarne	60	niestacjonarne	20
Sposób zaliczenia (E,Z)		E			
Liczba punktów ECTS		9			

Katedra	Katedra Ekonometrii i Statystyki
Koordinator przedmiotu	Dr hab. Joanna Bruzda
Treści kształcenia	<p>Wykład:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Matematyczne modelowanie zadań logistycznych. 2. Model programowania liniowego. Zadania w postaci standardowej i kanonicznej. Metody rozwiązywania zadań programowania liniowego i ich zastosowanie do optymalizacji procesów produkcyjnych: metoda graficzna, metoda algebraiczna, metoda simpleks w zastosowaniu do optymalizacji struktury asortymentowej i rozkładu jednorodnej i niejednorodnej produkcji na zakłady. 3. Optymalizacja zadań z zakresu bazy transportowej. Metoda potencjałów. Zadania transportowo-produkcyjne i transportowo-magazynowe. Blokowanie tras. Minimalizacja pustych przebiegów. Zadanie transportowe z kryterium czasu. Zagadnienie przydziału. Problem komiwojażera i algorytm Little'a. 4. Przepływy w sieciach i algorytm Forda-Fulkersona. Zastosowanie do optymalizacji sieci dystrybucji.

	<ol style="list-style-type: none"> 5. Podstawowe modele optymalizacji zapasów: modele deterministyczne (ekonomiczna wielkość zamówienia EOQ, model ze stopniowym uzupełnianiem stanu zapasów, model z kosztami niezaspokojonego popytu, model z dyskontem ilościowym), modele stochastyczne (model zapasu bezpieczeństwa, model jednookresowy z losowym popytem). 6. Programowanie dynamiczne. Zadania o skończonym i nieskończonym horyzoncie decyzyjnym. Zadania deterministyczne i stochastyczne. Zastosowanie do optymalizacji produkcji i magazynowania, planowania inwestycji, ustalania momentu wejścia na rynek, planowania remontów i wymiany urządzeń. 7. Metody optymalizacji wielokryterialnej. Optimum w sensie Pareto. Metakryteria i programowanie wymierne, hierarchizacje ostre i nieostre. Zastosowania do optymalizacji produkcji i organizacji kampanii reklamowej. 8. Optymalizacja dyskretna. Metoda Gomory'ego. Zastosowania do zadań produkcyjno-modernizacyjnych i zadań lokalizacji. 9. Elementy teorii kolejek. 10. Wprowadzenie do metod programowania nieliniowego. Zadania w postaci standardowej i kanonicznej. Metoda mnożników Lagrange'a i metoda Kuhna-Tuckera. Zastosowania w optymalizacji produkcji i planowaniu inwestycji. <p>Ćwiczenia: Rozwiązywanie zadań optymalizacyjnych z zakresu logistyki na zasadzie studiów przypadków. Praca z programami Excel, WINQSB, Pakietem dydaktycznym: Badania operacyjne z komputerem. Wersja 2.01 (2007).</p>
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	Umiejętność definiowania i rozwiązywania problemów logistycznych. Umiejętność wykorzystania pakietów komputerowych jako narzędzi wspomagających podejmowanie decyzji związanych z gospodarką zapasami, zadaniami optymalizacji w zakresie bazy transportowej, planowania remontów i wymiany urządzeń i innych problemów logistycznych. Rozumienie analitycznych – opartych na modelach matematycznych – metod optymalizacji wykorzystywanych w logistyce.
Stosowane pomoce dydaktyczne	Oprogramowanie komputerowe: programy Excel, Power Point, WINQSB, Pakiet dydaktyczny: Badania operacyjne z komputerem. Wersja 2.01 (2007)
Literatura obowiązkowa	<ol style="list-style-type: none"> 1. C. C. Bozarth, R. B. Handfield, Wprowadzenie do zarządzania operacjami i łańcuchem dostaw, Helion, Gliwice 2007. 2. T. Cisowski, Logistyka transportowa w

	<p>przykładach i zadaniach, Innovatio Press, Lublin 2008.</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. S. Krawczyk, Metody ilościowe w logistyce (przedsiębiorstwa), Wydawnictwo C. H. Beck, Warszawa 2001. 4. S. Krzyżaniak, Podstawy zarządzania zapasami w przykładach, Instytut Logistyki i Magazynowania, Warszawa 2008.
Literatura uzupełniająca	<ol style="list-style-type: none"> 1. Badania operacyjne w zarządzaniu, red. J. W. Wiśniewski, Instytut Wydawniczy GRAVIS, Toruń 2001. 2. Badania operacyjne, red. E. Ignasiak, PWE, Warszawa 2001. 3. T. Trzaskalik, Wprowadzenie do badań operacyjnych z komputerem, PWE, Warszawa 2008.
Forma zaliczenia	<p>Ćwiczenia – 2 kolokwia, w tym jedno komputerowe, Wykład – egzamin pisemny.</p>

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Modelowanie procesów i systemów logistycznych			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Logistic Processes and Systems Modelling			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Logistyka procesów gospodarczych			
Stopień studiów		II			
Rok studiów		II			
Semestr studiów		IV			
Liczba godzin	wykład	studia	15	studia	0
	ćwiczenia	stacjonarne	15	niestacjonarne	10
Sposób zaliczenia (E,Z)		Z			
Liczba punktów ECTS		5			

Katedra	Katedra Marketingu, Handlu i Logistyki
Koordynator przedmiotu	Dr Leszek Reszka
Treści kształcenia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Modelowanie obiektów jako metoda badawcza Reizm, ewentyzm, procesualizm jako ontologiczne podstawy modelowania. Modelowanie. Model. Systematyzacja modeli. Proces modelowania 2. Architektury systemów gospodarczych Architektury systemów gospodarczych (Aris, CIM OSA, Zachman's framework) 3. System logistyczny jako obiekt modelowania Logistyka. System logistyczny. Systematyzacja systemów logistycznych. Struktura systemów logistycznych. 4. Metody i narzędzia modelowania systemów logistycznych Schemat Sankey'a. Aris – Toolset. AWESIM. Taylor II 5. Budowa referencyjnego modelu systemu logistycznego, symulacja modelu i analiza wyników symulacji

	Budowa modelu. Symulacja. Analiza wyników symulacji
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	Student zna podstawy metodologiczne oraz podstawowe techniki projektowania systemu wsparcia logistycznego procesów, organizacji gospodarczych i pozagospodarczych
Stosowane pomoce dydaktyczne	Zajęcia w laboratorium komputerowym z zainstalowanym programem ARIS z wykorzystaniem multimedialnych metod prezentacji treści programowych przedmiotu wraz z przykładami z praktyki mającymi na celu zwiększenie aktywności słuchaczy ugruntowanie zdobytej wiedzy oraz zdobycie praktycznej umiejętności wykorzystania tej wiedzy.
Literatura obowiązkowa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Chaberek M.: Makro- i mikroekonomiczne aspekty wsparcia logistycznego. Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2002 2. Chaberek M., Jezierski A., Mańkowski C. (red.): Modelowanie procesów i systemów logistycznych, cz. I-VIII. Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2001-2009, 3. Gabryelczyk R.: ARIS w modelowaniu procesów biznesu. Difin, Warszawa 2006. 4. Kasprzak T. (red.): Modele referencyjne w zarządzaniu procesami biznesu. Difin, Warszawa 2006.
Literatura uzupełniająca	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mańkowski C.: Kontroling i logistyka zaopatrzenia jako czynniki synergiczne gospodarowania. Wyd. Uniwersytetu Gdańskiego. Gdańskiego. Gdańsk 2005 2. Gabryelczyk R., Lasek M.: Modelowanie procesów gospodarczych za pomocą ARIS-Toolset. Uniwersytet Warszawski, Warszawa 1998; 3. Pfohl H. Ch.: Systemy logistyczne. Podstawy organizacji i zarządzania. Biblioteka logistyka, Poznań 1998 4. Scheer A. W.: Business process engineering. Springer-Verlag, Berlin 1994. 5. Scheer A. W.: Architecture of integrated information systems. Springer-Verlag, Berlin 1992.
Forma zaliczenia	Aktywny udział w zajęciach, Model procesu logistycznego zgodny z architekturą ARIS Egzamin pisemny w formie testu wyboru

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu
Controlling procesów logistycznych

Nazwa przedmiotu		Controlling procesów logistycznych			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Controlling of Logistic Processes			
Kierunek		zarządzanie			
Specjalność		Logistyka procesów gospodarczych			
Stopień studiów		II stopnia			
Rok studiów		II			
Semestr studiów		IV			
Liczba godzin	wykład	studia stacjonarne	30	studia niestacjonarne	10
	ćwiczenia		0		0
Sposób zaliczenia (E,Z)		E			
Liczba punktów ECTS		5,0			

Katedra	Marketingu, Handlu i Logistyki
Koordynator przedmiotu	Mirosław Chaberek
Treści kształcenia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przedmiot i istota controllingu 2. Rodzaje modeli sterowania kontrolingowego 3. Komponenty systemu kontrolingowego 4. Proces logistyczny jako przedmiot zarządzania kontrolingowego 5. Systemy zaopatrzenia informacyjnego dla potrzeb kontrolingu 6. Metody i narzędzia rachunku zarządczego w controllingu (rachunek kosztów logistycznych, rachunek kosztów zmiennych działalności logistycznej, rachunek pokryć kosztów, izokrzywa pokrycia kosztów, analiza zysku, dźwignia operacyjna, kształtowanie cen usług logistycznych, badanie kształtowania się poziomu zysku operacyjnego w zależności od strategii logistycznych, rachunek kosztów docelowych – <i>Target Costing</i> i rachunek kosztów działań – <i>Activity Based Costing</i> –

	<p>w strategiach logistycznych)</p> <p>7. Standardy i wzorce controllingowe w controllingu strategicznym, taktycznym i operatywnym (cele i ich struktura w działalności logistycznej, wskaźniki działalności logistycznej, benchmarking logistyczny, budżetowanie elastyczne)</p>
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	<p>Poznanie istoty controllingu w procesie zarządzania. Nabycie umiejętności formułowania algorytmu zarządzania controllingowego oraz projektowania komponentów controllingu procesów logistycznych. Poznanie podstawowych metod kształtowania wzorców controllingowych procesów logistycznych. Nabycie umiejętności wykorzystania technik rachunku zarządczego w controllingu procesów gospodarczych.</p>
Stosowane pomoce dydaktyczne	<p>Wykład z wykorzystaniem multimedialnych metod prezentacji treści programowych przedmiotu wraz z przykładami.</p>
Literatura obowiązkowa	<ol style="list-style-type: none"> 1) M Chaberek: Logistyka informacji zarządczej w controllingu przedsiębiorstwa. Wydaw. Uniw. Gdańskiego, Gdańsk 2001. 2) B. Śliwczyński: Controlling w zarządzaniu logistyką. Wyższa Szkoła Logistyki. Poznań 2007. 3) W. Radzikowski, J. Wierziński: Controlling. Koncepcje - Metody - Zastosowania. Toruńska Szkoła Zarządzania, Toruń 1999 4) C. Mańkowski: Controlling i logistyka zaopatrzenia jako czynniki synergiczne w gospodarowaniu. Wydaw. Uniw. Gdańskiego, Gdańsk 2001.
Literatura uzupełniająca	<ol style="list-style-type: none"> 1) E. Nowak: Podstawy controllingu. Wyd. Akademii Ekonom. Im. O. Langego we Wrocławiu. Wrocław 1996. 2) M. Sierpińska, B. Niedbała: Controlling operacyjny w przedsiębiorstwie 3) M. Chaberek: Controlling w zarządzaniu transportem. [W:] Transport. Praca zbiorowa. PWN, Warszawa 1997 4) Z. Leszczyński, T. Wnuk: Controlling. Fundacja Rozwoju Rachunk. w Polsce, Warszawa 1999
Forma zaliczenia	<p>Egzamin testowy (test jednokrotnego wyboru)</p>

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu
Logistyka

Nazwa przedmiotu		Logistyka			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Logistics			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Marketing			
Stopień studiów		II stopnia			
Rok studiów		II			
Semestr studiów		III			
Liczba godzin	wykład	studia stacjonarne	30	studia niestacjonarne	12
	ćwiczenia	studia stacjonarne	15	studia niestacjonarne	0
Sposób zaliczenia (E,Z)		E			
Liczba punktów ECTS		6,0			

Katedra	Marketingu, Handlu i Logistyki
Koordynator przedmiotu	Mirosław Chaberek
Treści kształcenia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Etymologia i proveniencja logistyki. Istota wsparcia logistycznego. 2. Przedmiot i zadania gospodarcze logistyki. Obsługowe funkcje logistyki. 3. Relacyjno – czynnościowe funkcje logistyki. 4. Integracyjne funkcje logistyki. Synergiczne efekty wsparcia logistycznego. 5. Proces logistyczny i jego komponenty. Funkcjonalny podział logistyki 6. System wsparcia logistycznego i jego komponenty. Cykl życia systemów wsparcia logistycznego 7. Kanały i centra logistyczne. 8. Fazowy podział logistyki. Zadania logistyczne w zaopatrzeniu, produkcji i dystrybucji. 9. Główne funkcje i procesy logistyczne. 10. Wybrane dziedzinowe obszary zastosowania logistyki. Organizacja logistyki w przedsiębiorstwie i regionie 11. Marketingowo – logistyczne funkcje obsługi

	<p>klienta</p> <p>12. Zarządzanie logistyką. Zarządzanie logistyczne. Just in Time, Kanban, MRP, ERP</p> <p>13. Logistyczne aspekty masowej indywidualizacji produkcji.</p> <p>14. Logistyczne łańcuchy dostaw.</p> <p>15. Logistyka w procesie globalizacji.</p>
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	<p>Nabycie umiejętności identyfikacji procesów logistycznych, poznanie istoty logistyki i jej funkcji w każdej dziedzinie aktywności celowej człowieka, a przede wszystkim w działalności gospodarczej. Założeniem wykładu jest przedstawienie etymologii i proveniencji logistyki jej roli w rozwoju społeczno-gospodarczym oraz poznanie jej wpływu na kształtowanie porządku gospodarczego w systemach gospodarczych. Student poznaje podstawową nomenklaturę pojęciową logistyki i potrafi rozróżnić proces podstawowy (wspierany przez logistykę) i wspierający (proces podstawowy)- proces logistyczny w obsłudze klientów wewnętrznych i zewnętrznych. Potrafi rozróżnić zadania marketingowe i logistyczne w procesach wytwórczych, a zwłaszcza w zaopatrzeniu i dystrybucji. Potrafi identyfikować możliwości i sposoby strategicznego kształtowania przewagi na rynku poprzez odpowiednio dobrane wsparcie logistyczne i działalność marketingową</p>
Stosowane pomoce dydaktyczne	<p>Wykład z wykorzystaniem multimedialnych metod prezentacji treści programowych przedmiotu wraz z przykładami opisowymi i filmowymi mającymi na celu zwiększenie aktywności słuchaczy.</p>
Literatura obowiązkowa	<ol style="list-style-type: none"> 1) M. Chaberek: Makro- i mikroekonomiczne aspekty wsparcia logistycznego. Wyd. Uniw. Gdańskiego, Gdańsk 2002. 2) M. Chaberek: Koncepcja zarządzania logistycznego jako współczesny paradygmat sterowania procesami gospodarczymi. Acta Universitatis Nicolai Copernici. Ekonomia XXX – Nauki Humanistyczno-Społeczne – Zeszyt 341, Toruń 2000 3) Systemy i procesy zarządzania logistyczno-marketingowego. Aspekt efektywnościowy. Praca zbiorowa od red. P. Błaika Wydaw. Uniwersytetu Opolskiego. Opole 2007 4) Instrumenty zarządzania łańcuchami dostaw. Praca zbiorowa pod red. M. Ciesielskiego. PWE, Warszawa 2009. 1) M. Christopher: Logistyka i zarządzanie łańcuchem podaży. Wydaw. Prof. Szkoły Biznesu, Kraków 1998.

	<ul style="list-style-type: none"> 5) K. Lysons: Zakupy zaopatrzeniowe. PWE, Warszawa 2004. 6) Martin Christopher, Helen Peck: Logistyka marketingowa. PWE, Warszawa 2005 7) M. Chaberek: Logistyka – zarządzanie logistyczne – zarządzanie logistyką. „Gospodarka Materiałowa & Logistyka”, nr 9/2000, s.198-200 8) P. Blaik, R. Matwiejczuk: Logistyczny łańcuch tworzenia wartości. Wyda. Uniwersytetu Opolskiego. Opole 2008.
Literatura uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> 1) Logistyka. Praca zbiorowa pod red. D. Kisperkiej – Moroń, S. Krzyżaniaka. ILiM, Poznań 2009. 2) D. Kiperska – Moroń: Wpływ tendencji integracyjnych na rozwój zarządzania logistycznego. Wydaw. Akademii Ekonom. w Katowicach. Katowice 1999. 3) Podstawy wiedzy logistycznej. Praca zbior. pod red. Nauk. M. Ciesielskiego. Wydaw. Akademii Ekonom. w Poznaniu. Poznań 2004. 4) Rachunek decyzyjny w logistyce zaopatrzenia. Praca zbiorowa pod red. M. Chaberka. GWSH, Gdańsk 2003 5) Logistyka w biznesie. Praca zbiorowa pod red. M. Ciesielskiego. PWE, Warszawa 2006. 6) Modelowanie procesów i systemów logistycznych. Praca zbiorowa pod red. M. Chaberka. Wydaw. Uniw. Gdańskiego, Gdańsk 2001.
Forma zaliczenia	Egzamin testowy (test jednokrotnego wyboru)

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Marketingowe zarządzanie przedsiębiorstwem			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Marketing management			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Marketing			
Stopień studiów		Drugi			
Rok studiów		Pierwszy			
Semestr studiów		Pierwszy			
Liczba godzin	Wykład	Studia stacjonarne	30	Studia niestacjonarna	12
	Ćwiczenia		30		8
Sposób zaliczenia		Egzamin pisemny testowy			
Liczba punktów ECTS		7			

Katedra	Marketingu, Handlu i Logistyki
Koordinator przedmiotu	Stanisław Kaczmarczyk
Treści kształcenia	<p>Wprowadzenie do marketingowego zarządzania przedsiębiorstwem (MZP). Rozwój koncepcji zarządzania przedsiębiorstwem. Zewnętrzne i wewnętrzne warunki MZP. Cechy charakterystyczne MZP oraz zarządzania marketingiem (ZM). Zarządzanie systemami informacyjnymi. Rozwój koncepcji planowania oraz system planowania w przedsiębiorstwie. Etapy marketingowego planowania strategicznego (MPS). Planowanie taktyczne i operacyjne. Zarządzanie rozwojem produktów. Zarządzanie polityką cenową. Zarządzanie dystrybucją. Zarządzanie promocją. Organizacja działalności marketingowej. Kontrola oraz efektywność marketingu. Globalizacja a MZP. Zarządzanie marketingiem międzynarodowym. MZP w różnych branżach i zakresach działalności (marketing przemysłowy, marketing usług, marketing turystyki i inne)</p>

Efekty kształcenia - umiejętności i kompetencje	<p>W wyniku realizacji szczegółowego programu zajęć dydaktycznych od studentów należy oczekiwać następujących rezultatów:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opanowania wiedzy teoretycznej i umiejętności praktycznych w zakresie MZP, - zrozumienia i przyswojenia sobie zasad zarządzania przedsiębiorstwem zgodnie z orientacją rynkową, - umiejętności stosowania ścisłej i profesjonalnej terminologii, - wyrobienia sobie nawyku sięgania do literatury fachowej z zakresu marketingu, zarządzania i ekonomii, - opanowania umiejętności korzystania z wyników badań marketingowych w zarządzaniu.
Stosowane pomoce dydaktyczne	<p>Na wykładach z MZP stosuje się następujące środki wspomagające pracę wykładowcy i jednocześnie pobudzające i inspirujące uwagę oraz zainteresowania słuchaczy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rzutniki pisma, - nowoczesne komputerowe środki audiowizualne, - możliwe do przeprowadzenia inscenizacje, - opracowane przypadki rozdawane studentom, - środki do prezentacji filmów edukacyjnych, - konspekty (handouty) rozdawane słuchaczom, - inne środki wspomagające i inspirujące.
Literatura obowiązkowa	<ol style="list-style-type: none"> 1. S.Kaczmarczyk, R.Pałgan, Marketing w przedsiębiorstwie. Ujęcie zarządcze i systemowe z przykładami, ODDK, Gdańsk 2008, 2. Z.Knecht Zarządzanie i planowanie marketingowe, Wydawnictwo C.H.Beck, Warszawa 2005, 3. J.J.Lambin, Strategiczne zarządzanie marketingowe, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2001.
Literatura uzupełniająca	<ol style="list-style-type: none"> 1. K.Andruszkiewicz, Strategiczne zarządzanie marketingowe w polskich przedsiębiorstwach w warunkach kryzysu, Wydawnictwo Naukowe UMK, Toruń 2007, 2. T.Wojciechowski, Marketingowo-logistyczne zarządzanie przedsiębiorstwem, Difin, Warszawa 2007.
Forma zaliczenia	Pisemny egzamin testowy

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Zastosowania badań marketingowych			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Marketing Research Applications			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Marketing			
Stopień studiów		II			
Rok studiów		I			
Semestr studiów		II			
Liczba godzin	wykład	studia	30	studia	12
	ćwiczenia	stacjonarne	30	niestacjonarne	8
Sposób zaliczenia (E,Z)		E			
Liczba punktów ECTS		7,0			

Katedra	Marketingu, Handlu i Logistyki
Koordynator przedmiotu	Prof. dr hab. Stanisław Kaczmarczyk Ćwiczenia: Dr Iwona Escher
Treści kształcenia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dane i potrzeby informacyjne decydentów. Dane jako podstawa planowania. 2. Podstawowe klasyfikacje badań marketingowych i główne obszary zastosowań badań marketingowych, w tym: badania nabywców dóbr konsumpcyjnych i inwestycyjnych; badania uwarunkowań rynkowych przedsiębiorstwa; badania segmentacyjne rynku; badania konkurencji; badania rynków zagranicznych; badania nowego produktu w fazie planistyczno-koncepcyjnej; badania nowego produktu w fazie materializacji; badania produktu w cyklu rynkowym; badania cen produktów; badania znaków towarowych; badania opakowań; badania dystrybucji i logistyki; badania skuteczności i efektywności public relations; badania towarzyszące projektowaniu i wdrażaniu systemów całościowej identyfikacji firmy; badania mediów dla celów promocyjnych; badania rynku reklamy; badania skuteczności i efektywności środków reklamy i inne. <p>Realizowane dodatkowo w ramach zajęć ćwiczeniowych:</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Planowanie procesu badawczego (na przykładzie pomiaru informacji ze źródeł pierwotnych, niezależnie od obszaru tematycznego), w tym: definiowanie problemów decyzyjnych i przekształcanie ich w problemy badawcze; tworzenie planu procesu doboru próby (w tym: określanie metod doboru próby i

	<p>ustalanie jej liczebności); określanie form i metod pomiaru; budowa instrumentów pomiarowych i ich pilotaż; opracowanie kosztorysu i harmonogramu badania.</p> <p>4. Realizacja pomiarów pierwotnych w praktyce, w tym: dobór jednostek badania; zbieranie danych.</p> <p>5. Organizacja badań zgodnie z metodą Dillmana.</p> <p>6. Podstawowe zasady redukcji i analizy danych z zastosowaniem programu SPSS.</p> <p>7. Zasady pisania raportów z ilościowych i jakościowych badań marketingowych.</p>
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	<p>Głównym celem zajęć jest wykształcenie w studentach umiejętności wykorzystania informacji w zarządzaniu przedsiębiorstwem, w tym w podejmowaniu decyzji i planowaniu, oraz rozumienia otoczenia przedsiębiorstwa, szczególnie klientów i konkurencji.</p> <p>Głównym celem zajęć ćwiczeniowych jest dodatkowo rozwijanie w studentach praktycznych umiejętności z zakresu planowania i realizacji badań marketingowych. W trakcie zajęć studenci dokonują analizy procesów badawczych znanych z praktyki gospodarczej (w tym m.in.: analiza zawartości gotowych projektów badawczych, analiza stworzonych w tych projektach instrumentów pomiarowych, analiza opublikowanych raportów). Równolegle, w trakcie wszystkich spotkań, studenci tworzą własne projekty badań marketingowych. Projekty są oceniane, a jeden z nich jest w następnej kolejności przez studentów realizowany. Dzięki takiej idei prowadzenia zajęć (wykładów i ćwiczeń) studenci nabywają kompletną wiedzę na temat planowania i realizacji każdego etapu procesu badawczego (niezależnie od jego tematyki), zyskując też umiejętności, cenione w każdej agencji badawczej czy dziale marketingowym firmy, niezależnie od profilu jej działalności.</p>
Stosowane pomoce dydaktyczne	<p>Wykłady prowadzone są przy pomocy wszelkich dostępnych środków audiowizualnych, jak rzutniki pisma, projektory slajdów, tablice zwykłe i papierowe oraz magnetowidy z telewizorem do projekcji filmów dydaktycznych. W ramach wykładów zakłada się także wprowadzenie inscenizacji oraz rozdawanie studentom konspektów (handoutów). Ćwiczenia prowadzone są równolegle do wykładów i stanowią podstawę do kształtowania umiejętności w dziedzinie badań marketingowych. Odbývają się z wykorzystaniem prezentacji multimedialnych przygotowanych w programie Power Point.</p> <p>Wszystkie omawiane treści są ilustrowane przykładami z praktyki. W ramach ćwiczeń studenci samodzielnie lub grupowo wykonują określone czynności związane z kolejnymi etapami planowania (a następnie realizacji) procesów badawczych, o tematyce zaproponowanej samodzielnie lub wynikającej z potrzeb decyzyjnych firm, z którymi studenci współpracują. Zaproponowane przez studentów, i zapisane w projekcie badania, poszczególne etapy procesu badawczego są na zajęciach dyskutowane i oceniane przez prowadzącego, a także przez pozostałych członków grupy ćwiczeniowej.</p>
Literatura obowiązkowa	<p>S.Kaczmarczyk, <i>Zastosowania badań marketingowych. Zarządzanie marketingowe i otoczenie przedsiębiorstwa</i>, PWE, Warszawa 2007</p>

	<p>(tom I). S.Kaczmarczyk, <i>Zastosowania badań marketingowych. Produkt i elementy bezpośrednio z nim związane</i>, PWE, Warszawa 2010 (tom II, w przygotowaniu). <i>Badania marketingowe. Teoria praktyka</i>, praca zbiorowa pod red. K.Mazurek - Łopacińskiej, PWN, Warszawa 2005 (część III).</p>
Literatura uzupełniająca	<p><i>Zarządzanie produktem</i>, praca zbiorowa pod red. B.Sojkina, PWE, Warszawa 2003. <i>Badania marketingowe. Od teorii do praktyki</i>, praca zbiorowa pod red. D.Maison, GWP, Gdańsk 2007. G.A.Churchill, <i>Badania marketingowe. Podstawy metodologiczne</i>, PWN, Warszawa 2002. <i>Marketingowe testowanie produktów</i>, pod red. S.Sudoła, J.Szymczak, M.Haffera, PWE, Warszawa 2000. <i>Komunikacja marketingowa</i>, pod red. M.Rydla, ODDK, Gdańsk 2001. M.Rószkiewicz, <i>Metody ilościowe w badaniach marketingowych</i>, PWN, Warszawa 2002. F.Sztabiński, <i>Ankieta pocztowa i wywiad kwestionariuszowy</i>, IFiS, Warszawa 1997.</p>
Forma zaliczenia	<p>Wykład kończy pisemny egzamin testowy. Podstawą zaliczenia ćwiczeń stanowi z kolei sumaryczna ocena: aktywności studentów na zajęciach, ocen uzyskiwanych z zadań praktycznych realizowanych indywidualnie lub grupowo w trakcie zajęć oraz oceny projektu badawczego przygotowywanego sukcesywnie przez studentów w ramach wszystkich spotkań.</p>

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Informatyka w marketingu			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Information Technology in Marketing			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Marketing			
Stopień studiów		II			
Rok studiów		II			
Semestr studiów		III			
Liczba godzin	wykład	studia	-	studia	-
	ćwiczenia	stacjonarne	30	niestacjonarne	12
Sposób zaliczenia (E,Z)		Z			
Liczba punktów ECTS		5,0			

Katedra	Marketingu, Handlu i Logistyki
Koordynator przedmiotu	Dr Iwona Escher
Treści kształcenia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podstawowe obszary wykorzystania Internetu w działalności marketingowej, ze szczególnym uwzględnieniem zastosowania komputerów na etapie projektowania i realizacji badań marketingowych. 2. Zasady przygotowania kwestionariusza ankiety internetowej oraz umieszczenia go w sieci (w tym: wykorzystanie Systemu Badań Ankietowych On-Line udostępnianego przez UCNTN UMK). 3. Wykorzystanie programu SPSS for Windows (aktualnie PASW) na poszczególnych etapach procesu badawczego. Podstawowe moduły i zastosowania programu. Układ okien, menu, pasek narzędzi, pasek stanu, podstawowe pliki, tryby pracy, język poleceń. Struktura gotowego zbioru danych tworzonego w programie PASW. Tworzenie zbiorów danych (w tym: definiowanie zmiennych w trybie interakcyjnym i wsadowym; binarne i kategoryjne kodowanie pytań o wielu możliwych odpowiedziach; wczytywanie i zapisywanie zbioru PASW w innych programach). Podstawowe operacje na plikach (w tym: sortowanie obserwacji, podział na podgrupy, selekcja obserwacji do analizy; łączenie obserwacji, łączenie zmiennych). Przekształcanie zmiennych (w tym: obliczanie wartości, transformacje warunkowe, rekodowanie, automatyczne rekodowanie, zliczanie wystąpień, rangowanie, ważenie zmiennych, agregacja zmiennych). Podstawy analizy i interpretacji danych w programie SPSS for Windows (proste

	tabele ogólne i krzyżowe, rozkład częstości, miary tendencji centralnej, miary rozproszenia, analiza zależności, siła związku, tabele proste i krzyżowe dla pytań wielokrotnego wyboru). Tabele i wykresy w programie PASW - możliwości ich edycji oraz eksportu do plików innych programów.
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	Podstawowym celem zajęć jest zaznajomienie studentów z możliwościami wykorzystania komputerów w działalności marketingowej każdej firmy, w tym przede wszystkim w obszarze realizowanych przez nią badań marketingowych. W trakcie zajęć prowadzonych w pracowni komputerowej student będzie miał możliwość zapoznania się z zasadami działania programu SPSS for Windows (obecnie PASW). Realizowane równoległe z prezentowanymi treściami zadania praktyczne (w tym: wprowadzenie danych uzyskanych w procesie realizacji własnego projektu badawczego przygotowanego na ćwiczeniach z przedmiotu „Zastosowania badań marketingowych”, analiza uzyskanych z nich danych, ich interpretacja i prezentacja) sprawią, że student nabędzie niezwykle cenione na rynku pracy kompetencje i umiejętności potrzebne w realizacji każdego procesu badawczego.
Stosowane pomoce dydaktyczne	Zajęcia prowadzone są w laboratorium komputerowym wyposażonym w najbardziej aktualne wersje programu SPSS for Windows (obecnie PASW). Każdy student pracuje indywidualnie, przy przypisanym mu stanowisku komputerowym. Wszystkie zajęcia mają wymiar praktyczny. Przykładowo, równoległe z prezentowanymi treściami, studenci przygotowują kwestionariusze ankiety internetowej z wykorzystaniem Systemu Badań Ankietowych On-Line udostępnianym przez UCNTN UMK lub też innych podobnych aplikacji internetowych. Także wyjaśnienie celowości i sposobu zastosowania określonego polecenia programu PASW odbywa się równoległe z wykonywaniem przez studentów, razem z prowadzącym zajęcia, konkretnych zadań. Realizowane w trakcie spotkania zadania praktyczne są wzbogacane dyskusjami na temat poszczególnych etapów procesów badawczych oraz podstawowych terminów z zakresu badań marketingowych.
Literatura obowiązkowa	Elektroniczny przewodnik obsługi programu SPSS, dostarczany wraz z oprogramowaniem. J.Górniak, J.Wachnicki, <i>Pierwsze kroki w analizie danych. SPSS PL for Windows</i> , SPSS Polska, Kraków 2008.
Literatura uzupełniająca	Statystyczny drogowskaz, red. nauk. S. Bedyńska, A. Brzezicka, Wydawnictwo SWPS „Academica”, Warszawa 2007. E.Babbie, <i>Badania społeczne w praktyce</i> , PWN, Warszawa 2003.
Forma zaliczenia	Podstawą zaliczenia ćwiczeń stanowi sumaryczna ocena: aktywności studentów na zajęciach, ocen uzyskiwanych z zadań praktycznych realizowanych indywidualnie w trakcie zajęć oraz oceny końcowego kolokwium praktycznego sprawdzającego umiejętność budowy kwestionariusza on-line i posługiwania się programem PASW przy realizacji określonych zadań z zakresu analizy danych.

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Marketing usług			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Marketing in Service			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Marketing			
Stopień studiów		II			
Rok studiów		I			
Semestr studiów		II			
Liczba godzin	wykład	studia	30	studia	12
	ćwiczenia	stacjonarne	15	niestacjonarne	
Sposób zaliczenia (E,Z)		E			
Liczba punktów ECTS		5.0			

Katedra	Marketingu, Handlu i Logistyki
Koordynator przedmiotu	Dr hab. Krzysztof Andruszkiewicz
Treści kształcenia	<p>1. Usługi w procesie gospodarowania. Wprowadzenie. Rola sektora usług w gospodarce. Pojęcie usług. Wykorzystanie koncepcji marketingu w działalności usługowej. Rozwój usług jako sektora gospodarki.</p> <p>2. Charakterystyka marketingu usług. Pojęcie marketingu usług i jego specyficzne cechy. Odębność usług i wynikające stąd następstwa. Klasyfikacje usług. Usługi w sektorze produkcyjnym. Rynek i konsumpcja usług. Ograniczenia usług. Marketingowe podejście do usług.</p> <p>3. Badanie postępowania nabywcy usług i konkurencji. Potrzeby a motywy działania nabywcy usług. Segmentacja i pozycjonowanie produktu na rynku usług. Czynniki kształtujące popyt na usługi oraz metody mierzenia tego popytu. Działalność konkurencji i metody badania konkurencji w zakresie usług. Proces badań marketingowych w zakresie usług.</p> <p>4. Strategie marketingowe w zakresie usług. Formułowanie strategii marketingowej usług. Analiza</p>

	<p>sytuacji firmy usługowej. Budowa hierarchii celów firmy usługowej. Priorytety inwestycyjne w zakresie usług. Wybór strategii w zakresie usług. Budowa programu marketingowego (marketing - mix). Budowa planu strategicznego i innych planów pochodnych. Opracowanie budżetu planu strategicznego.</p> <p>5. Kształtowanie i planowanie usługi oraz jej dystrybucja. Kształtowanie cech produktu w usługach. Rozwój nowych usług. Budowa strategii usługi. Cykl życia usługi na rynku. Lokalizacja placówek usługowych. Metody dystrybucji usług. Rozwój i wybór kanałów usługowych. Innowacje w zakresie metod dystrybucji usług. Plasowanie i różnicowanie usług.</p> <p>6. Kształtowanie ceny usług i strategię cenowe. Charakterystyka usług z punktu widzenia ich wpływu na ceny usług. Klasyfikacja usług z punktu widzenia ich cen. Cena usługi a strategia marketingowa. Metody kształtowania i ustalania cen usług. Taktyki w zakresie usług. Dodatkowe aspekty kształtowania cen usług. Ceny usług w praktyce.</p> <p>7. Promocja usług. Różnice między promocją usług a promocją produktu. Proces komunikacji firmy usługowej. Rodzaje promocji usług i firmy usługowej (public relations, reklama, promocja sprzedaży, akwizycja) i ich charakterystyka. Reklama usług - formy, środki reklamy oraz ich projektowanie. Opracowywanie kampanii reklamowych usług. Formułowanie strategii promocyjnych usług. Kompleksowa identyfikacja firmy usługowej. Zasady public relations. Organizacja promocji usług.</p> <p>8. Marketingowe zarządzanie usługami oraz ich organizacja. Obsługa klienta, jakość i marketing. Jakość usług i utrzymanie klienta. Tworzenie struktur wytwarzania i świadczenia usług. Zarządzanie wzajemnymi oddziaływaniami pomiędzy klientem a usługą. Pracownicy usług. Kontrolowanie świadczenia usług.</p>
<p>Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje</p>	<p>Podstawowym celem nauczania przedmiotu “Marketing usług” jest przyswojenie przez studentów podstawowej wiedzy teoretycznej i praktycznej (umiejętności) objętej programem nauczania. W trakcie studiowania problemów związanych z marketingiem usług student powinien zdobyć wiedzę i praktyczne umiejętności w sferze działalności gospodarczej, w której nie wytwarza się produktów, nie dokonuje się handlu towarami, lecz świadczy się jedynie usługi.</p> <p>Ogólna koncepcja zajęć z przedmiotu “Marketing usług” polega na tym, że tematy wykładów pokrywają się w</p>

	większości przypadków z tematami ćwiczeń. Ćwiczenia są głównie poświęcone na dyskusje nad wybranymi przypadkami z praktyki przedsiębiorstw polskich i zagranicznych. Studenci na ćwiczeniach będą mieli możliwość zastosowania zdobytej wiedzy w twórczej dyskusji.
Stosowane pomoce dydaktyczne	Wykłady połączone są z elementami konwersacji. Prowadzone są przy pomocy rzutnika pisma oraz komputerowych prezentacji multimedialnych. Prezentowane treści wzbogacane są licznymi przykładami z praktyki. Towarzyszą im także prezentacje multimedialne stworzone w programie PowerPoint.
Literatura obowiązkowa	A.Payne, marketing usług, PWE, Warszawa 1997; M.Pluta - Olearnik, Marketing usług, PWE, Warszawa 1993; J.Mazur, Zarządzanie marketingiem usług, Difin, Warszawa 2001. Marketing usług, pod red. A.Styś, PWE, Warszawa 2003, A.Czubała, Marketing usług, Oficyna Wydawnicza w Krakowie, Kraków 2006. Usługi w gospodarce rynkowej, pod red. J.Rudawskiej, PWE, Warszawa 2009.
Literatura uzupełniająca	J.Altkorn, Marketing w turystyce, PWE, Warszawa 1994; W.Grzegorzczak, Strategie marketingowe banków, Wydawnictwo Naukowe PWE, Warszawa 1996; P.Mudie, A.Cottam, Usługi. Zarządzanie i marketing, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1998; A.Gilmore, Usługi. Marketing i zarządzanie, PWE, Warszawa 2006.
Forma zaliczenia	Egzamin pisemny. Zaliczenie ćwiczeń na podstawie zdobytych ocen na zajęciach oraz na kolokwium.

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Planowanie i strategie marketingowe			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Marketing Planing and Strategy			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Marketing			
Stopień studiów		II			
Rok studiów		I			
Semestr studiów		I			
Liczba godzin	wykład	studia	30	studia	12
	ćwiczenia	stacjonarne	30	niestacjonarne	10
Sposób zaliczenia (E,Z)		E			
Liczba punktów ECTS		7,0			

Katedra	Marketingu, Handlu i Logistyki
Koordynator przedmiotu	Dr hab. Krzysztof Andruszkiewicz, dr Joanna Petrykowska
Treści kształcenia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Istota zarządzania marketingowego przedsiębiorstwem. 2. Pojęcie planu marketingowego i jego przeznaczenie. 3. Struktura planu marketingowego. 4. Analiza sytuacji. 5. Cele marketingowe planu. 6. Część finansowa planu marketingowego. 7. Pojęcie i etapy opracowania strategii marketingowej w przedsiębiorstwie. 8. Ogólne typy strategii marketingowych przedsiębiorstwa i uwarunkowania ich realizacji. 9. Marketingowe strategie rozwoju firmy: normatywne strategie rozwoju - ekspansji, selektywnego rozwoju, eksploatacji pozycji rynkowej i wycofywania się, strategie kształtowania pola rynkowego - penetracji rynku, rozwoju produktu, rozwoju rynku, dywersyfikacji. 10. Marketingowe strategie konkurencji. 11. Marketingowa strategia produktu. 12. Marketingowa strategia cen. 13. Istota i kształtowanie strategii promocji.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	<p>Celem nauczania przedmiotu jest zapoznanie studentów z zagadnieniami zarządzania marketingowego firmą, poznanie budowania i istoty głównych strategii marketingowych oraz pogłębienie wiedzy z zakresu strategii marketingowej produktu, promocji i cen.</p> <p>Celem jest również zapoznanie studentów z budową i rodzajami planów marketingowych oraz w wyniku realizacji ćwiczeń poznanie zasad i nabycie umiejętności budowania poszczególnych części planu marketingowego.</p>
Stosowane pomoce dydaktyczne	<p>Podstawowym celem nauczania przedmiotu jest przyswojenie przez studentów podstawowej wiedzy teoretycznej i praktycznej (umiejętności) objętej programem nauczania. W trakcie studiowania problemów związanych z planowaniem marketingowym i strategiami marketingowymi student powinien zdobyć wiedzę i praktyczne umiejętności w zakresie planowania i budowania strategii marketingowej przedsiębiorstwa.</p> <p>Ogólna koncepcja zajęć z tego przedmiotu polega na tym, że tematy wykładów pokrywają się w większości przypadków z tematami ćwiczeń. Ćwiczenia są głównie poświęcone wykonaniu projektu planu marketingowego dla wybranego przez studenta przedsiębiorstwa.</p>
Literatura obowiązkowa	<p>D.Bang, Plan marketingowy, PWE, Warszawa 1999; J.Westwood, Marketing plan, Businessman Book, UP Press LTD, Gdańsk 1996; I.Nowotny, Plan marketingowy. Budowa przyszłości przedsiębiorstwa, Poltext, Warszawa 1992; A.West, Zaplanuj swój biznes, PWN, Warszawa 1994. R.Niestrój, Zarządzanie marketingiem. Aspekty strategiczne, PWN, Warszawa 1996; M.E. Porter, Strategia konkurencji. Metody analizy sektorów i konkurentów, PWE, Warszawa 1992; Z. PierścioneK, Strategia rozwoju firmy, PWN, Warszawa 1996; R.Kłeczek, W.Kowal, J.Woźniczka, Strategiczne planowanie marketingowe, PWN, Warszawa 2002 I.Rutkowski, Strategie marketingowe, PWE, Warszawa 2002 Strategie marketingowe, pod.red. H.Mruka, Wydawnictwo AE w Poznaniu, Poznań 2002 Strategie marketingowe, pod.red. W.Wrzoska, SGH, Warszawa 2001</p>
Literatura uzupełniająca	<p>J.J.Lambin, Strategiczne zarządzanie marketingowe,</p>

	<p>Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, 2001</p> <p>P. Kotler, Marketing. Analiza, planowanie, wdrażanie i kontrola, Gebethner i S-ka, Warszawa 1994;</p> <p>I.Penc-Pietrzak, Strategie biznesu i marketingu, Wydawnictwo Profesjonalnej Szkoły Biznesu, Kraków 1998</p> <p>H. Mruk, Strategia produktu, PWE, Warszawa 1994.</p> <p>P.Kotler, G.Armstrong, J.Saunders, V.Wong, Marketing. Podręcznik europejski, PWE, Warszawa 2002.</p>
Forma zaliczenia	Egzamin pisemny, zaliczenie ćwiczeń w formie projektu.

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Strategie i struktury w handlu			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Strategies and Structures in Trade			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Marketing			
Stopień studiów		II			
Rok studiów		II			
Semestr studiów		III			
Liczba godzin	wykład	studia	30	studia	12
	ćwiczenia	stacjonarne	15	niestacjonarne	
Sposób zaliczenia (E,Z)		E			
Liczba punktów ECTS		5.0			

Katedra	Marketingu, Handlu i Logistyki
Koordinator przedmiotu	Dr hab. Krzysztof Andruszkiewicz
Treści kształcenia	<p>I. Struktury handlu</p> <p>1. Handel w gospodarce narodowej. Definicje. Funkcje handlu. Rola handlu w tworzeniu dochodu narodowego. Handel a rynek i konsumpcja.</p> <p>2. Kanały dystrybucji w handlu. Rodzaje kanałów dystrybucji i wyniki je wyznaczające. Zasady kształtowania przebiegów towarowych. Znaczenie kanałów dystrybucji w strategii marketingowej.</p> <p>3. Logistyka w obrocie towarowym. Definicja logistyki. Znaczenie, zasady i metody działań logistycznych. Koszty obrotu i metody ich minimalizacji. Zastosowania logistyki w handlu.</p> <p>4. Struktury instytucjonalne handlu. Kryteria wyznaczające struktury instytucjonalne w handlu. Czynniki kształtujące zmiany instytucjonalne. Tendencje zmian. Struktury handlu detalicznego i hurtowego.</p> <p>5. Formy handlu. Formy handlu detalicznego. Formy handlu hurtowego.</p> <p>6. Konkurencja w handlu. Definicje, rodzaje, zakres i konsekwencje.</p>

	<p>II. Strategie w handlu</p> <p>7. Polityka handlowa. Definicja, zakres, instrumenty. Rodzaje polityki handlowej a zachowania firm handlowych.</p> <p>8. Merchandising jako forma strategii działań handlu. Definicja, instrumenty. Konstrukcja merchandisingu mix. Istota procesów strategicznych w handlu.</p> <p>9. Planowanie strategiczne w handlu. Procesy i metody planowania. Badanie otoczenia handlu. Czynniki kształtujące strategie handlowe. Strategia segmentacji konsumentów.</p> <p>10. Finanse w handlu. Analiza i kontrola kosztów. Ustalanie cen i ich strategie. Polityka i kształtowanie marż. Źródła finansowania. Planowanie zysków.</p> <p>11. Strategia kształtowania jakości towaru i asortymentu. Rola handlu w kształtowaniu jakości i asortymentu. Znaczenie marki w handlu. Polityka zapasów. Zarządzanie zapasami. Typy strategii.</p> <p>12. Strategia promocji. Znaczenie i rodzaje promocji. Czynniki ludzki (personel) w promocji handlu. Znaczenie visual merchandisingu.</p> <p>13. Lokalizacja handlu. Definicja. Rodzaje. Czynniki wyznaczające lokalizację. Lokalizacja a polityka handlu.</p>
<p>Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje</p>	<p>Głównym celem wykładu “Struktury i strategie w handlu” jest przygotowanie słuchaczy do rozumienia podstawowych zależności występujących w dziedzinie handlu oraz wyposażenie ich w umiejętności samodzielne konstruowania strategii zarządzania marketingowego przedsiębiorstwem handlowym. Realizacja tak określonego celu wymaga zapoznania się z podstawowymi prawami i strukturą organizacyjną handlu. Przewiduje się szerokie omówienie funkcji handlu, zakresu jego działania i roli w kanałach dystrybucji. Koniecznym jest także omówienie jego powiązań z logistyką oraz uwarunkowań polityki handlowej w wymiarze makroekonomicznym. Druga część zajęć poświęcona jest modelowym ujęciom determinant i konstrukcji różnego typu strategii w handlu, w tym asortymentowej, cenowej, lokalizacyjnej, konkurencji itp.</p>
<p>Stosowane pomoce dydaktyczne</p>	<p>Wykłady połączone są z elementami konwersacji. Prowadzone są przy pomocy rzutnika pisma oraz komputerowych prezentacji multimedialnych. W ramach ćwiczeń wprowadzona jest praca samodzielna oraz grupowa (rozwiązywanie konkretnych problemów, <i>case</i></p>

	<p><i>study</i>). Prezentowane treści wzbogacane są licznymi przykładami z praktyki . Towarzyszą im także prezentacje multimedialne stworzone w programie PowerPoint. Stałym elementem zajęć ćwiczeniowych jest dyskusja pomiędzy studentami i osobą prowadzącą ćwiczenia na temat wybranych zagadnień z zakresu planowania i realizacji działalności marketingowej w handlu.</p>
Literatura obowiązkowa	<p>H.Szulce, Strategie i struktury w handlu, PWE, Warszawa 1998; B.Pilarczyk, M.Sławińska, H.Mruk, Strategie marketingowe przedsiębiorstw handlowych, PWE, Warszawa 2001; Ekonomika handlu wewnętrznego, praca zbiorowa pod red. Z.Zakrzewskiego, PWE, Warszawa 1998. M.Sławińska, E.Urbanowska-Sojkin, Zarządzanie marketingowe przedsiębiorstwem handlowym, AE Poznań, Poznań 2001.</p>
Literatura uzupełniająca	<p>U.Kałużna - Drewińska, B.Iwaszkiewicz-Rak, Marketing w handlu, Wydawnictwo AE we Wrocławiu, Wrocław 1997. J.Otto, Marketing w handlu i usługach, Politechnika Łódzka, Łódź 2007.</p>
Forma zaliczenia	<p>Wykład kończy egzamin pisemny. Podstawą zaliczenia ćwiczeń jest sumaryczna ocena z: pisemnych kolokwiiów, aktywności na zajęciach, zadań wykonanych w trakcie zajęć (indywidualnych i grupowych)</p>

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Komunikacja marketingowa i negocjacje			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Marketing Communication and Negotiations			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Marketing			
Stopień studiów		II			
Rok studiów		II			
Semestr studiów		IV			
Liczba godzin	Wykład 15	studia stacjonarne	15	studia niestacjonarne	8
	Ćw.		15		8
Sposób zaliczenia (Z)		zaliczenie			
Liczba punktów ECTS		5,0			

Katedra	Marketingu, Handlu i Logistyki
Koordinator przedmiotu	Katarzyna Pawlak-Kołodziejaska
Treści kształcenia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Komunikacja– podstawowe zagadnienia, 2. Typy komunikowania (masowe, grupowe, indywidualne), 3. Środki i formy komunikowania. Polskie media masowe po 1989 roku, 4. Proces komunikacji. Modele, 5. Oddziaływanie środków masowego przekazu, 6. Zasady i bariery skutecznego komunikowania, 7. Komunikacja werbalna i niewerbalna, 8. etapy procesu negocjacyjnego, 9. style negocjowania, techniki negocjacyjne, 10. stosowane rozwiązania w sytuacjach konfliktowych, 11. Psychologia w komunikacji społecznej. Techniki wywierania wpływu i autoprezentacji, skutecznej perswazji, 12. Planowanie, organizowanie i realizacja komunikacji marketingowej.
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	<p>Zdobyta wiedza umożliwi studentom zaprojektowanie zintegrowanej strategii komunikacji marketingowej dla wybranej organizacji.</p> <p>Student będzie mógł doskonalić swoje umiejętności w zakresie komunikacji i negocjacji, zdobędzie umiejętność przygotowania procesu negocjacyjnego, przećwiczy</p>

	stosowane techniki i style negocjacyjne, pozna elementy komunikacji niewerbalnej.
Stosowane pomoce dydaktyczne	Wykład, dyskusja, analiza przypadków, praca w zespołach, prezentacje multimedialne.
Literatura obowiązkowa	<i>Komunikacja marketingowa</i> , pod red. M.Rydla, ODDK, Gdańsk 2001, E.Griffin, <i>Podstawy komunikacji społecznej</i> , GWP, Gdańsk 2003, E.M.Cenker, <i>Negocjacje</i> , Wydawnictwo Wyższej Szkoły Komunikacji i Zarządzania w Poznaniu, Poznań 2002,
Literatura uzupełniająca	J.W.Wiktor, <i>Promocja, System komunikacji przedsiębiorstwa z rynkiem</i> , PWN, Warszawa 2001, J.Blythe, <i>Komunikacja marketingowa</i> , PWE, Warszawa 2001, T.Goban-Klas, <i>Media i komunikowanie masowe</i> , PWN, Warszawa 1999, <i>Media, komunikacja, biznes elektroniczny</i> , pod red. B.Junga, Difin, Warszawa 2001, M.Tokarz, <i>Argumentacja, perswazja, manipulacja. Wykłady z teorii komunikacji</i> , GWP, Gdańska 2006, R.A.Rządca, <i>Negocjacje</i> , PWE, Warszawa 2001, J.Kamiński, <i>Negocjowanie. Techniki rozwiązywania konfliktów</i> , Poltext, Warszawa 2003.
Forma zaliczenia	Zaliczenie na ocenę

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Internet w Marketingu			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Internet in Marketing			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Marketing			
Stopień studiów		II			
Rok studiów		II			
Semestr studiów		IV			
Liczba godzin	Wykład	studia stacjonarne	30	studia niestacjonarne	12
	Ćw.				
Sposób zaliczenia (Z)		Zaliczenie			
Liczba punktów ECTS		4,0			

Katedra	Marketingu, Handlu i Logistyki
Koordinator przedmiotu	Katarzyna Pawlak-Kołodziejaska
Treści kształcenia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wykorzystania Internetu w marketingu - Uwarunkowania 2. Zarządzanie klientem w Internecie 3. Budowa strategii marketingowej w Internecie 4. Wykorzystanie Internetu jako kanału dystrybucyjnego 5. Strategie cenowe w Internecie 6. Reklama internetowa 7. PR w Internecie 8. Marketing wirusowy 9. Badania marketingowe prowadzone w Internecie 10. Pozycjonowanie w wyszukiwarkach 11. Społeczności, blogi, advergaming,.
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	<p>Student zdobędzie umiejętności z zakresu zarządzania klientem (będzie potrafił obliczyć wartość klienta dla przedsiębiorstwa, dokonać segmentacji e-klienta, określić czynniki kluczowe dla satysfakcji klienta, zaprojektować program lojalnościowy dla e-klienta).</p> <p>Student będzie potrafił przygotować strategię marketingową dla firmy z wykorzystaniem Internetu (w tym: określić rolę i cele jakie Internet będzie odgrywał w</p>

	<p>działalności marketingowej firmy, zidentyfikować e-klienta, dopasować ofertę firmy do potrzeb i oczekiwań e-klienta, ustalić strategię cenową dla przedsiębiorstwa w Internecie, opracować strategię komunikacji z e-klientem, zaplanować pomiar działalności firmy w sieci). Student zdobędzie również umiejętności niezbędne przy projektowaniu badań marketingowych w Internecie.</p>
Stosowane pomoce dydaktyczne	Wykład, dyskusja, analiza przypadków, praca w zespołach, prezentacje multimedialne.
Literatura obowiązkowa	R.Brady, E.Forrest, R.Mizerski, <i>Marketing w Internecie</i> , PWE, Warszawa 2002, B.Bishop, <i>Marketing globalny ery cyfrowej</i> , PWE, Warszawa 2001.
Literatura uzupełniająca	S.Collin, <i>Marketing w Sieci</i> , Wydawnictwo Felberg SJA, Warszawa 2002, W.M.Grudzewski, I.K.Hejduk, <i>Przedsiębiorstwo wirtualne</i> , Difin, Warszawa 2002. D.Kazanowski, <i>Nowy marketing</i> , VFP Communications, Warszawa 2008.
Forma zaliczenia	Zaliczenie na ocenę

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Marketing międzynarodowy			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		International marketing			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Marketing			
Stopień studiów		Drugi			
Rok studiów		Drugi (piąty)			
Semestr studiów		Czwarty (letni)			
Liczba godzin	Wykład	Studia stacjonarne	30	Studia niestacjonarne	12
	Ćwiczenia		0		0
Sposób zaliczenia		Zaliczenie (na podstawie pisemnego testu)			
Liczba punktów ECTS		4			

Katedra	Marketingu, Handlu i Logistyki
Koordynator przedmiotu	Stanisław Kaczmarczyk
Treści kształcenia	Wprowadzenie do marketingu międzynarodowego. Istota i uwarunkowania rozwoju. Otoczenie przedsiębiorstw na rynkach zagranicznych. Segmentacja rynków zagranicznych. Badania marketingowe rynków zagranicznych. Różnice kulturowe a zachowania w biznesie. Kształtowanie produktu na rynku międzynarodowym. Międzynarodowa polityka cenowa. Dystrybucja na rynkach zagranicznych. Komunikacja marketingowa na rynkach zagranicznych. Organizacja marketingu międzynarodowego w przedsiębiorstwach.

Efekty kształcenia - umiejętności i kompetencje	Absolwent - pracownik przedsiębiorstwa działającego na rynkach zagranicznych wie w jakim otoczeniu działa (dzięki badaniom międzynarodowym) oraz wie jak pracować w takim otoczeniu. Jako członek kadry zarządzającej potrafi kierować przedsiębiorstwem lub jego częścią na arenie międzynarodowej. Umie włączyć się w procesy internacjonalizacji i globalizacji stając się ich twórczym uczestnikiem i beneficjentem.
Stosowane pomoce dydaktyczne	Na wykładach z marketingu międzynarodowego stosuje się następujące środki wspomagające pracę wykładowcy i jednocześnie pobudzające i inspirujące uwagę studentów: - rzutniki pisma - komputerowe środki audiowizualne, - możliwe do przeprowadzenia inscenizacje, - opracowane przypadki rozdawane studentom, - konspekty (handouty) rozdawane słuchaczom, - środki do prezentacji filmów edukacyjnych, - inne środki audiowizualne.
Literatura obowiązkowa	1.J.W.Wiktor, R.Oczkowska, A.Żbikowska, Marketing międzynarodowy. Zarys problematyki, PWE, Warszawa 2008, 2.E.Duliniec, Marketing międzynarodowy, PWE, Warszawa 2009, 3.R.R.Gesteland, Różnice kulturowe a zachowania w biznesie. Marketing, negocjacje i zarządzanie w różnych kulturach Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2000.
Literatura uzupełniająca	1. W.Grzegorzcyk, Marketing na rynku międzynarodowym, Oficyna Ekonomiczna, Kraków 2005, 2. M.Komor, Euromarketing. Strategie marketingowe przedsiębiorstw na eurorynku, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2000.
Forma zaliczenia	Zaliczenie na podstawie pisemnego testu

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Mikroekonometria			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Microeconometrics			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Metody wspomaganie decyzji kierowniczych			
Stopień studiów		II			
Rok studiów		I			
Semestr studiów		pierwszy			
Liczba godzin	wykład	studia	30	studia	15
	ćwiczenia	stacjonarne	30	niestacjonarne	
Sposób zaliczenia (E,Z)		egzamin			
Liczba punktów ECTS		7,0			

Katedra	Ekonometrii i Statystyki
Koordinator przedmiotu	prof. dr hab. Jerzy W. Wiśniewski
Treści kształcenia	<ol style="list-style-type: none"> 1) ekonometryczne modele produkcji: <ul style="list-style-type: none"> – model Cobb’a i Douglas’a, – model Tinbergena, – inne ekonometryczne funkcje produkcji; 2) ekonometryczne modelowanie zespołowej i indywidualnej wydajności pracy: <ul style="list-style-type: none"> – model rozkładu indywidualnej wydajności pracy, – model ekonometryczny jako narzędzie decyzji kadrowych; 3) ekonometryczne modelowanie ekonomicznej efektywności działalności marketingowej 4) ekonometryczne modelowanie cen 5) modele rozkładów dochodów – charakterystyka, interpretacja i wykorzystanie w praktyce 6) ekonometryczne modele zapasów 7) ekonometryczne modelowanie kosztów przedsiębiorstw 8) ekonometryczne modele popytu 9) ekonometryczne modele przedsiębiorstwa <ul style="list-style-type: none"> – ekonometryczny model dużego przedsiębiorstwa, – ekonometryczny model małego przedsiębiorstwa;

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	Celem zajęć z mikroekonometrii jest wyposażenie studentów w umiejętności praktycznego posługiwania się metodami ekonometryczno-statystycznymi, niezbędnymi w procesie zarządzania przedsiębiorstwem. Studenci uczą się analizować zjawiska i procesy gospodarcze zachodzące w przedsiębiorstwie oraz jego otoczeniu. W trakcie zajęć pozyskują umiejętności posługiwania się podstawowymi instrumentami ilościowej analizy głównych zmiennych ekonomicznych przedsiębiorstwa. Poznają kierunki i sposoby wykorzystania zaprezentowanych narzędzi analitycznych i prognostycznych. Uczą się gromadzić, opracowywać, analizować i prezentować, w oparciu o modelowanie ekonometryczne, informacje niezbędne do podejmowania decyzji w przedsiębiorstwie.
Stosowane pomoce dydaktyczne	Program zajęć dydaktycznych będzie realizowany w formie wykładu. Zostaną wykorzystane dostępne środki audiowizualne takie jak rzutniki pisma, projektory komputerowe. Wykład na studiach stacjonarnych wspomagany jest ćwiczeniami w laboratorium komputerowym.
Literatura obowiązkowa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wiśniewski J.W. [2009] – Mikroekonometria, Wydawnictwo Naukowe UMK Toruń 2. Wiśniewski J.W. [2003] – Ekonometryczny model małego przedsiębiorstwa, Instytut Wydawniczy Gravis 3. Wiśniewski J.W. [2002] – Instrumenty decyzyjne przedsiębiorcy. Ekonometria stosowana, Instytut Wydawniczy Gravis, wyd. IV
Literatura uzupełniająca	<ol style="list-style-type: none"> 1. Osińska M. (red.) [2007] – Ekonometria współczesna, TNOiK Toruń 2. Maddala G.S. [2006] – Ekonometria, Wydawnictwo Naukowe PWN 3. Borkowski B., Dudek H., Szczesny W. [2003] – Ekonometria. Wybrane zagadnienia, Wydawnictwo Naukowe PWN
Forma zaliczenia	Zaliczenie przedmiotu kończy się egzaminem z przyswojonej wiedzy. W zależności od liczby studentów egzamin ma formę pisemną lub ustną. Zaliczenie ćwiczeń odbywa się w laboratorium komputerowym. Polega ono na sprawdzeniu umiejętności wykorzystania przyswojonej wiedzy w praktyce.

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Metody ilościowe w zarządzaniu projektem			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Quantitative Methods in Project Management			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Metody wspomagania decyzji gospodarczych			
Stopień studiów		II			
Rok studiów		I			
Semestr studiów		I			
Liczba godzin	wykład	studia	30	studia	15
	ćwiczenia	stacjonarne	15	niestacjonarne	-
Sposób zaliczenia (E,Z)		Z			
Liczba punktów ECTS		5			

Katedra	Katedra Ekonometrii i Statystyki
Koordinator przedmiotu	Dr Beata Bazeli
Treści kształcenia	<p>Wykład: Wprowadzenie do metod zarządzania projektem. Konstrukcja sieci czynności. Metoda ścieżki krytycznej. Metoda PERT. Metody czasowo kosztowe. Podstawy z programowania liniowego. Model programowania liniowego. Metoda simpleks .Szczególne zagadnienia programowania liniowego. Zagadnienie transportowe. Programowanie dynamiczne. Nieliniowe zagadnienia optymalizacyjne. Teoria gier.</p> <p>Ćwiczenia: Konstrukcja sieci czynności dla wybranych przykładów projektów. Wyznaczanie ścieżki krytycznej i harmonogramu realizacji projektu (wykorzystanie metody CPM I PERT). Optymalizacja czasu wykonania projektu przy zadanych kosztach oraz minimalizacja kosztów projektu przy zadanym czasie wykonania. Podstawy programowania liniowego. Rozwiązywanie zadań programowania liniowego. Rozwiązywanie zbilansowanego i niezbilansowanego zadania transportowego. Rozwiązywanie zadań programowania nieliniowego i dynamicznego.</p>
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	Umiejętność analizy procesu decyzyjnego i budowy matematycznego modelu procesu decyzyjnego. Poznanie

	praktycznego znaczenia metod badań operacyjnych i powiązania badań operacyjnych z innymi dyscyplinami naukowymi. Znajomość różnych algorytmów rozwiązywania problemów decyzyjnych. Umiejętność interpretacji wyników i wykorzystania ich do podejmowania najlepszych decyzji .
Stosowane pomoce dydaktyczne	Oprogramowanie Excel. Programy komputerowe do badań operacyjnych.
Literatura obowiązkowa	Ignasiak E. (redaktor), <i>Badania operacyjne</i> , PWE, 2001, Wiśniewski J.W.W. (redaktor naukowy), <i>Badania operacyjne w zarządzaniu</i> , IW „Grawis”, 2001. Trzaskalik T. (redaktor), <i>Wprowadzenie do badań operacyjnych z komputerem</i> , PWE, 2008. Ignasiak E.(redaktor), <i>Optymalizacja decyzji, symulacja i prognozowania procesów gospodarczych</i> , Poznań, AE, 2002.
Literatura uzupełniająca	Trzaskalik T., <i>Modelowanie optymalizacyjne</i> , Absolwent, Łódź 2000, Ignasiak E., <i>Optymalizacja projektów inwestycyjnych</i> , PWE, 1994, Krawczyk S., <i>Badania operacyjne dla menedżerów</i> , Wyd. A.E. Wrocław, 1996, Wagner H.M., <i>Badania operacyjne</i> , PWE, 1980,
Forma zaliczenia	Wykład: zaliczenie na podstawie pracy kontrolnej, opisowej, ćwiczenia: zaliczenia na podstawie pracy domowej polegającej na rozwiązaniu zadań i interpretacji wyników przy wykorzystaniu odpowiednich programów komputerowych.

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Programowanie obiektowe			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Objective Programming			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Metody wspomagania decyzji kierowniczych			
Stopień studiów		II			
Rok studiów		I			
Semestr studiów		I			
Liczba godzin	wykład	studia	0	studia	0
	ćwiczenia	stacjonarne	30	niestacjonarne	10
Sposób zaliczenia (E,Z)		Z			
Liczba punktów ECTS		2			

Katedra	Ekonometrii i Statystyki
Koordynator przedmiotu	Mgr inż. Wiesław Glura
Treści kształcenia	Algorytmy, struktury sterowania, typowe struktury danych, budowa programu klasycznego, programowanie zdarzeniowe z wykorzystaniem Visual Studio (VB .NET), pojęcie obiektu, obiektowa reprezentacja programu, wykorzystanie interfejsu GUI, zaawansowane techniki programowania obiektowego: interfejsy, delegacje, stosowanie wzorców projektowych.
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	Umiejętności praktyczne z zakresu stosowania w programowaniu technologii obiektowych (OOP) wraz ze zdobyciem klasycznej wiedzy programowania systemów informatycznych. Powinna to pozwolić na samodzielne formułowanie zagadnień programistycznych przy wykorzystaniu obowiązującego dziś w informatyce paradygmatu obiektowego, który jest również stosowany w analizie systemowej oraz w technologii baz danych.
Stosowane pomoce dydaktyczne	Visual Studio: Język Visual Basic .NET, język C#, język F#; Microsoft Office, Open Office.
Literatura obowiązkowa	VB .NET Księga eksperta, P. Kimmel, Helion 2003 Podstawy MS .NET, D. S. Platt, Wyd. RM 2001

	Praktyczny kurs VB .NET, B. Czogalik, Helion 2003 Programming F#, C. Smith, O'Reilly 2009
Literatura uzupełniająca	Mastering MS Visual Basic 2008, A. Parsons, N. Randolph, Wiley Publ. Inc 2008 Professional Visual Studio 2005, A. Parsons, N. Randolph, Wiley Publ., Inc. 2006 The essential guide to user interface design, W. O. Galitz, Wiley Publ., Inc 2006 Beinning XML with C# 2008, B. Joshi, Apress 2008
Forma zaliczenia	Kolokwium, praca semestralna w formie programu VB

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Wielowymiarowa analiza statystyczna			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Multivariate Statistical Analysis			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Metody wspomagania decyzji kierowniczych			
Stopień studiów		II			
Rok studiów		I			
Semestr studiów		II			
Liczba godzin	wykład	studia	30	studia	10
	ćwiczenia	stacjonarne	15	niestacjonarne	
Sposób zaliczenia (E,Z)		Z			
Liczba punktów ECTS		4			

Katedra	Ekonometrii i Statystyki
Koordinator przedmiotu	Dr Michał Pietrzak
Treści kształcenia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojęcie koncentracji. Współczynnik koncentracji Lorenza. 2. Syntetyczne mierniki rozwoju. Dobór zmiennych, Klasyfikacja na podstawie miernika. 3. Analiza skupień. Metody grupowania 4. Analiza czynnikowa. Metoda składników wspólnych oraz metoda głównych składowych. 5. Wyznaczanie statystyk przestrzennych. 6. Problem modelowania autokorelacji przestrzennej. 7. Modelowanie trendów przestrzennych.
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	Umiejętność samodzielnego wykonania analiz przestrzennych dla wybranych procesów ekonomicznych.
Stosowane pomoce dydaktyczne	Prezentacje komputerowe, platforma Moodle, oprogramowanie: Excel, R-Cran.
Literatura obowiązkowa	<p>M. Walesiak, E. Gatnar, <i>Statystyczna analiza danych z wykorzystaniem programu R</i>, PWN, Warszawa 2008.</p> <p>K. Kopczewska, <i>Ekonometria i statystyka przestrzenna z wykorzystaniem programu R Cran</i>, CeDeWu, Warszawa 2006.</p> <p>K. Kopczewska, T. Kopczewski, P. Wójcik, <i>Metody ilościowe w R-Aplikacje ekonomiczne i finansowe</i>,</p>

	CeDeWu, Warszawa 2009.
Literatura uzupełniająca	B. Pułaska-Turyńska, <i>Statystyka dla ekonomistów</i> , Difin, Warszawa 2005.
Forma zaliczenia	Praca zaliczeniowa

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Matematyka finansowa i ubezpieczeniowa			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Financial and Actuarial Mathematics			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Metody wspomagania decyzji kierowniczych			
Stopień studiów		II			
Rok studiów		I			
Semestr studiów		VIII			
Liczba godzin	wykład	studia	15	studia	10
	ćwiczenia	stacjonarne	15	niestacjonarne	10
Sposób zaliczenia (E,Z)		E			
Liczba punktów ECTS		5			

Katedra	Ekonometrii i Statystyki
Koordinator przedmiotu	dr Witold Orzeszko
Treści kształcenia	<p>Wykład: Stopy procentowe (pojęcie, rodzaje). Stopa zwrotu. Wartość pieniądza w czasie. Kapitalizacja prosta, złożona i ciągła. Dyskontowanie. Rachunek rent. Kredyty (schematy spłaty, koszt kredytu). Wycena wybranych papierów wartościowych (obligacje, akcje, instrumenty pochodne). Podstawy matematyki aktuarialnej.</p> <p>Ćwiczenia: Wartość pieniądza w czasie. Efektywność inwestycji. Plany spłaty długów. Koszt kredytu. Wartość obligacji. Portfele akcji i obligacji (metoda Markowitza). Wycena opcji (model dwumianowy i Blacka-Scholesa). Składki jednorazowe netto i składki bieżące w ubezpieczeniach na życie.</p>
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	Wyznaczanie i zastosowanie wartości pieniądza w czasie; wyznaczanie planów spłaty długów; obliczanie wysokości rat kredytu; obliczanie i interpretowanie rzeczywistej stopy oprocentowania kredytu; wycena wartości obligacji; szacowanie i interpretowanie miar ryzyka obligacji (duration, wypukłość); pomiar ryzyka i oczekiwanego dochodu z akcji/portfela akcji, budowa

	efektywnego portfela akcji, wycena opcji.
Stosowane pomoce dydaktyczne	Prezentacje komputerowe (laptop z rzutnikiem), Excel
Literatura obowiązkowa	K. Jajuga, T. Jajuga „Inwestycje”, PWN, Warszawa 2008, W. Ronka-Chmielowiec, K. Kuziak „Podstawy matematyki finansowej”, Wrocław 2001, W. Ronka-Chmielowiec red. „Zarządzanie ryzykiem w ubezpieczeniach”, Wrocław 2000.
Literatura uzupełniająca	W. Bijak, M. Podgórska, J. Utkin „Matematyka finansowa”, Warszawa 1994, M. Dobija, E. Smaga „Podstawy matematyki finansowej i ubezpieczeniowej”, PWN, Warszawa 1995, M. Sobczyk „Matematyka finansowa”, Placet, Warszawa 2006, W. Tarczyński, M. Zwolankowski „Inżynieria finansowa”, Placet, Warszawa 1999, Weron A, Weron R., „Inżynieria finansowa”, WNT, Warszawa 2005.
Forma zaliczenia	wykład: praca pisemna, ćwiczenia: kolokwium

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Programowanie wielokryterialne w podejmowaniu decyzji menedżerskich			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Multiobjective Programming			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Metody wspomaganie decyzji kierowniczych			
Stopień studiów		II			
Rok studiów		I			
Semestr studiów		II			
Liczba godzin	wykład	studia	15	studia	10
	ćwiczenia	stacjonarne	15	niestacjonarne	0
Sposób zaliczenia (E,Z)		Z			
Liczba punktów ECTS		3,0			

Katedra	Ekonometrii i Statystyki
Koordynator przedmiotu	dr Dorota Górecka
Treści kształcenia	Wprowadzenie w problematykę wielokryterialnego wspomaganie i podejmowanie decyzji. Wektorowe programowanie liniowe. Metoda ADBASE. Metody wyznaczania rozwiązania końcowego - generowanie wybranych rozwiązań sprawnych. Programowanie celowe. Teoria użyteczności wieloatrybutowej (MAUT). Procedura analitycznej hierarchizacji (AHP). System REMBRANDT. Metoda punktu idealnego (TOPSIS). Metody z rodziny ELECTRE. Metody z rodziny PROMETHEE. Metoda BIPOLAR. Metody wielokryterialne wykorzystujące dominacje stochastyczne.
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	Umiejętność zastosowania poznanych metod w problemach decyzyjnych związanych z analizą wariantów inwestycyjnych, planowaniem produkcji i zatrudnienia, w zagadnieniach dotyczących organizacji kampanii reklamowej, wyboru kontrahentów bądź strategii rozwoju firmy oraz selekcji akcji do portfela, a także w zarządzaniu ryzykiem płynności i stopy procentowej.

Stosowane pomoce dydaktyczne	Prezentacje komputerowe w programie komputerowym Microsoft Office PowerPoint, arkusz kalkulacyjny Excel, pakiet Badania operacyjne z komputerem.
Literatura obowiązkowa	<p><i>Badania operacyjne</i>, pod red. W. Sikory, PWE, Warszawa 2008.</p> <p><i>Decyzje menedżerskie z Excelem</i>, praca zbiorowa pod red. T. Szapiro, PWE, Warszawa 2000.</p> <p><i>Metody wielokryterialne na polskim rynku finansowym</i>, praca zbiorowa pod red. T. Trzaskalika, PWE, Warszawa 2006.</p> <p>Trzaskalik T., <i>Wprowadzenie do badań operacyjnych z komputerem</i>, PWE, Warszawa 2008.</p>
Literatura uzupełniająca	<p><i>Badania operacyjne</i>, praca zbiorowa pod red. E. Ignasiaka, PWE, Warszawa 2001.</p> <p>Galas Z., I. Nykowski, Z. Żółkiewski, <i>Programowanie wielokryterialne</i>, PWE, Warszawa 1987.</p> <p>Konarzewska-Gubała E., <i>Programowanie przy wielorakości celów</i>, PWN, Warszawa 1980.</p> <p>Konarzewska-Gubała E., <i>Wspomaganie decyzji wielokryterialnych: system BIPOLAR</i>, Prace naukowe Akademii Ekonomicznej imienia Oskara Langego we Wrocławiu, Wydawnictwo uczelniane AE we Wrocławiu, Wrocław 1991.</p> <p>Krawczyk S., <i>Matematyczna analiza sytuacji decyzyjnych</i>, PWE, Warszawa 1990.</p> <p>Roy B., <i>Wielokryterialne wspomaganie decyzji</i>, Wydawnictwa Naukowo-Techniczne, Warszawa 1990.</p> <p><i>Zbiór zadań z programowania matematycznego. Część II</i>, praca zbiorowa pod red. Z. Galasa oraz I. Nykowskiego, PWN, Warszawa 1988.</p>
Forma zaliczenia	Wykład: test obejmujący pytania otwarte i zamknięte. Ćwiczenia: kolokwium oraz samodzielne rozwiązanie wybranych problemów decyzyjnych przy użyciu poznanych metod.

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Ekonometria finansowa			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Financial econometrics			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Metody wspomagania decyzji kierowniczych			
Stopień studiów		II			
Rok studiów		II			
Semestr studiów		III			
Liczba godzin	wykład	studia	15	studia	10
	ćwiczenia	stacjonarne	15	niestacjonarne	10
Sposób zaliczenia (E,Z)		E			
Liczba punktów ECTS		5			

Katedra	Ekonometrii i Statystyki
Koordinator przedmiotu	Prof. dr hab. Magdalena Osińska
Treści kształcenia	<p>Jednorównaniowe modele finansowych szeregów czasowych</p> <p>1.1. Procesy stochastyczne i szeregi czasowe – wprowadzenie</p> <p>1.2. Modele stacjonarnych procesów stochastycznych: AR(p), MA(q), ARMA(p,q) – identyfikacja, estymacja, prognozowanie</p> <p>1.3 Przykłady modelowania stacjonarnych procesów stochastycznych generujących szeregi finansowe</p> <p>Modele niestacjonarnych procesów stochastycznych</p> <p>2.1. Stacjonarność procesu i sposób jej empirycznej weryfikacji</p> <p>2.2 Szeregi trendo- i przyrostostacjonarne - testy stacjonarności i pierwiastka jednostkowego</p> <p>2.3. Kointegracja szeregów czasowych – jednorównaniowy model korekty błędem</p> <p>2.4. Przykłady zastosowań szeregów przyrostostacjonarnych w analizach finansowych: weryfikacja parytetu siły nabywczej, model pojedynczego indeksu</p> <p>Charakterystyka finansowych szeregów czasowych</p>

	<p>3.1 Finansowe szeregi czasowe i ich charakterystyki. 3.2 Analiza rozkładów stóp zwrotu. 3.3 Hipoteza rynku efektywnego w świetle analizy ekonometrycznej 3.4 Metody weryfikacji hipotezy słabej efektywności rynku</p> <p>Jednowymiarowe modele zmienności 4.1 Definicja zmienności 4.2 Podstawowy i uogólniony model ARCH, testowanie ARCH 4.3 Model GARCH in mean 4.4 Estymacja parametrów modeli GARCH i ocena ich jakości 4.5. Prognozowanie na podstawie modelu GARCH 4.6 Zastosowania modeli zmienności</p>
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	Zapoznanie studenta ze specyfiką ekonometrycznej procesów finansowych. Poznanie najważniejszych metod ekonometrii finansowej, zwłaszcza w zakresie analizy zmienności i ryzyka. Umiejętność praktycznego wykorzystania w/w metod do analizy portfela i pomiaru ryzyka w instytucjach finansowych. Zapoznanie studenta z pakietami komputerowymi w zakresie modeli ekonometrii finansowej.
Stosowane pomoce dydaktyczne	Oprogramowanie: Eviews, Gretl Wykład z wykorzystaniem techniki multimedialnej Ćwiczenia w laboratorium komputerowym
Literatura obowiązkowa	Osińska M. (2006) <i>Ekonometria finansowa</i> , Warszawa, PWE Doman M., Doman R. (2009) <i>Modelowanie zmienności i ryzyka. Metody ekonometrii finansowej</i> . Oficyna Wolters Kluwer, Kraków.
Literatura uzupełniająca	Enders W. (1995) <i>Applied Econometric Time Series</i> . Wiley. Maddala G.S.(2006) <i>Ekonometria</i> , PWN, Warszawa
Forma zaliczenia	Kolokwium w laboratorium mikrokomputerowym, projekt, egzamin pisemny

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Prognozowanie sprzedaży w przedsiębiorstwie			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Sales Forecasting			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Metody wspomagania decyzji kierowniczych			
Stopień studiów		II			
Rok studiów		II			
Semestr studiów		III			
Liczba godzin	wykład	studia	30	studia	10
	ćwiczenia	stacjonarne	15	niestacjonarne	10
Sposób zaliczenia (E,Z)		E			
Liczba punktów ECTS		7,0			

Katedra	Ekonometrii i Statystyki
Koordinator przedmiotu	Dr hab. Elżbieta Szulc
Treści kształcenia	<p>Wprowadzenie do problematyki prognozowania w przedsiębiorstwie. Znaczenie prognoz dla przedsiębiorstwa. Prognozy sprzedaży w systemie prognostycznym przedsiębiorstwa. Podstawowe definicje i określenia. Procedura przygotowywania prognoz sprzedaży. Prognozy mikro- i makrootoczenia przedsiębiorstwa.</p> <p>Procedura prognozowania sprzedaży. Etapy budowy prognozy sprzedaży. Metody prognozowania sprzedaży.</p> <p>Ilościowe metody prognozowania. Założenia i zasady predykcji ilościowej. Miary dokładności prognoz. Dokładność i trafność prognoz.</p> <p>Prognozowanie na podstawie szeregów czasowych w sytuacji stałego poziomu średniego sprzedaży. Modele naiwne. Modele średniej ruchomej. Prosty model wyrównywania wykładniczego. Modele autoregresyjne.</p> <p>Prognozowanie na podstawie szeregów czasowych pochodzących z niestacjonarnych procesów sprzedaży. Klasyczne modele tendencji rozwojowej (trend wielomianowy, wykładniczy, logistyczny). Modele oparte na funkcjach segmentowych (np. model trendu</p>

	<p>pełzającego). Liniowy model wygładzania wykładniczego Holta. Modele z wahaniami sezonowymi. Modele z trendem i sezonowością. Sezonowość roczna i tygodniowa „sezonowość” sprzedaży. Wygładzanie wykładnicze Wintersa.</p> <p>Prognozowanie na podstawie modeli przyczynowo-skutkowych. Podejście klasyczne. Dynamiczne modele zgodne jako predyktory. Porównanie podejścia zgodnego z podejściem klasycznym.</p> <p>Prognozowanie analogowe. Przydatność prognozowania przez analogie. Metody prognozowania oparte na analogiach historycznych. Modele ze zmiennymi wiodącymi. Prognozowanie oparte na analogiach przestrzenno-czasowych.</p> <p>Inne modele prognozowania sprzedaży. Prognozowanie zjawisk jakościowych i ich rola w prognozowaniu sprzedaży w przedsiębiorstwie. Modele probitowe i logitowe. Wykorzystanie analizy dyskryminacyjnej w modelowaniu zjawisk jakościowych. Modele analizy kohortowej. Testy rynkowe.</p> <p>Jakościowe metody prognozowania. Metoda delficka i burza mózgów w prognozowaniu sprzedaży.</p>
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	<p>Poznanie najważniejszych metod prognozowania sprzedaży stosowanych w praktyce. W szczególności, poznanie założeń, możliwości i ograniczeń tych metod. Nabycie umiejętności wyznaczenia prognoz sprzedaży na podstawie danych rzeczywistych z konkretnych firm, a także oceny tych prognoz oraz interpretacji otrzymanych wyników.</p>
Stosowane pomoce dydaktyczne	<p>Wykład z elementami pokazu multimedialnego. Prezentacja metod oraz przykładów empirycznych ich stosowania. Ćwiczenia w laboratorium komputerowym z wykorzystaniem Excela oraz Gretla.</p>
Literatura obowiązkowa	<p>Dittmann P., <i>Prognozowanie w przedsiębiorstwie. Metody i ich zastosowanie</i>, Oficyna Ekonomiczna, Kraków 2003.</p>
Literatura uzupełniająca	<ol style="list-style-type: none"> 1. Cieślak M. (red.), <i>Prognozowanie gospodarcze. Metody i zastosowania</i>, PWN, Warszawa 2002. 2. Kufel T., <i>Ekonometria. Rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem programu GRETL</i>, wyd. 2, PWN, Warszawa 2007. 3. Zeliaś A., Pawełek B., Wanat S., <i>Prognozowanie ekonomiczne. Teoria, przykłady, zadania</i>, PWN, Warszawa 2003.
Forma zaliczenia	<p>Wykład: Egzamin ustny. Ćwiczenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Ocena bieżącej aktywności studenta podczas zajęć. 2) Samodzielnie opracowany model sprzedaży oraz wyznaczone na jego podstawie prognozy wraz z ich oceną.

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Logistyka			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Logistics			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Metody wspomaganie decyzji kierowniczych			
Stopień studiów		II			
Rok studiów		II			
Semestr studiów		III			
Liczba godzin	wykład	studia	30	studia	10
	ćwiczenia	stacjonarne	0	niestacjonarne	0
Sposób zaliczenia (E,Z)		E			
Liczba punktów ECTS		4.0			

Katedra	Marketingu, Handlu i Logistyki
Koordynator przedmiotu	Mirosław Chaberek
Treści kształcenia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przedmiot i zadania gospodarcze logistyki. Etymologia i proveniencja logistyki. Istota wsparcia logistycznego. 2. Obsługowe funkcje logistyki. 3. Relacyjno – czynnościowe funkcje logistyki. 4. Integracyjne funkcje logistyki. Synergiczne efekty wsparcia logistycznego. 5. Proces logistyczny i jego komponenty. 6. System wsparcia logistycznego i jego komponenty. 7. Kanały i centra logistyczne. 8. Logistyka w systemach współczesnej obsługi klienta. 9. Zarządzanie logistyczne. Zarządzanie logistyką. 10. Logistyczne aspekty kształtowania przewagi konkurencyjnej przedsiębiorstw i sieci przedsiębiorstw. 11. Decyzje logistyczne w sferze projektowania i budowy

	<p>systemów logistycznych.</p> <p>12. Decyzje logistyczne sfery zaopatrzenia. Podstawy wyboru dostawców. Zapasy cyklu dostaw i zapasy bezpieczeństwa. Metoda ABC</p> <p>13. Decyzje logistyczne sfery produkcji. Harmonogramowanie wsteczne, Kanban, MRP, ERP</p> <p>14. Decyzje logistyczne sfery dystrybucji.</p> <p>15. Podstawy zarządzania logistycznymi łańcuchami dostaw.</p>
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	<p>Student potrafi zidentyfikować działalność logistyczną (proces logistyczny) i odróżnić go od działalności podstawowej, obsługiwanej przez logistykę (procesu podstawowego). Zna podstawowe pojęcia logistyczne i potrafi posługiwać się terminologią logistyczną. Odróżnia proces logistyczny od systemu logistycznego. Zna podstawowe komplety systemu logistycznego. Rozróżnia funkcje zarządzania logistycznego i zarządzania logistyką. Zna podstawowe kanony organizacji logistyki w przedsiębiorstwie. Rozumie potencjalne elementy przewagi konkurencyjnej logistyki i zagrożenia dla przedsiębiorstw niewłaściwej jej organizacji. Zna podstawowe metody i techniki ekonomizacji działań logistycznych w przedsiębiorstwie oraz w ramach łańcuchów dostaw.</p>
Stosowane pomoce dydaktyczne	<p>Wykład z wykorzystaniem multimedialnych metod prezentacji treści programowych przedmiotu wraz z przykładami z praktyki</p>
Literatura obowiązkowa	<ol style="list-style-type: none"> 1. M. Chaberek: Makro- i mikroekonomiczne aspekty wsparcia logistycznego. Wyd. Uniw. Gdańskiego, Gdańsk 2002. 2. Rachunek decyzyjny w logistyce zaopatrzenia. Praca zbiorowa pod red. M. Chaberką. GWSH, Gdańsk 2003 3. C. Mańkowski: Synergia w logistyce. Wydaw. Uniwersytetu Gdańskiego. Gdańsk 2009. 4. Logistyka w biznesie. Praca zbiorowa pod red. M. Ciesielskiego. PWE, Warszawa 2006. 5. Instrumenty zarządzania łańcuchami dostaw. Praca zbiorowa pod red. M. Ciesielskiego. PWE, Warszawa 2009. 6. Logistyka we współczesnym zarządzaniu. Praca zbiorowa pod red. M. Ciesielskiego. Wydaw. Akademii Ekonomicznej w Poznaniu, Poznań 2003. 7. S. Krawczyk: Metody ilościowe w logistyce (przedsiębiorstwa). Wyd. C.H. Beck, Warszawa 2001. 8. P. Blaik: Logistyka. PWE, Warszawa 2001.

	9. J.J. Coyle, E. J. Bardi, C. J. Langley Jr: Zarządzanie logistyczne. PWE, Warszawa 200.
Literatura uzupełniająca	<ol style="list-style-type: none"> 1. M. Ciesielski: Logistyka w strategiach firm. PWN, Warszawa 1999 2. K. Lysons: Zakupy zaopatrzeniowe. PWE, Warszawa 2004. 3. Modelowanie procesów i systemów logistycznych. Praca zbiorowa pod red. M. Chaberka. Wydaw. Uniw. Gdańskiego, Gdańsk 2001. 4. Logistyka. Praca zbiorowa pod red. D. Kisperkiej – Moroń, S. Krzyżaniaka. ILiM, Poznań 2009. 5. S. Krzyżaniak: Podstawy zarządzania zapasami w przykładach. ILiM, Poznań 2002.
Forma zaliczenia	Test jednokrotnego wyboru

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Modele optymalnego sterowania gospodarczego			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Optimal Control Models in Economics			
Kierunek		zarządzanie			
Specjalność		metody wspomaganie decyzji kierowniczych			
Stopień studiów		II			
Rok studiów		II			
Semestr studiów		IV			
Liczba godzin	wykład	studia	15	studia	10
	ćwiczenia	stacjonarne	30	niestacjonarne	
Sposób zaliczenia (E,Z)		E			
Liczba punktów ECTS		6			

Katedra	Ekonometrii i Statystyki
Koordinator przedmiotu	dr Joanna Górka
Treści kształcenia	<p>Wykład: Numeryczne wyznaczanie wartości mnożników modeli wielorównaniowych. Symulacje. Sformułowanie zadania optymalnego sterowania. Rodzaje modeli sterowania optymalnego. Liniowo-kwadratowe zadanie sterowania optymalnego – metody rozwiązywania, przykłady. Metody wyznaczania parametrów kwadratowej funkcji kryterium. Metody rozwiązywania nieliniowo – kwadratowych zadań sterowania optymalnego. Uogólnione modele sterowania optymalnego. Zastosowanie zbiorów rozmytych do sterowania optymalnego.</p> <p>Ćwiczenia: Ćwiczenia przeprowadzane są w sali komputerowej. Ich treść jest ściśle powiązana z wykładem. Z wykorzystaniem wiedzy zdobytej na wykładzie studenci rozwiązują konkretne przykłady zadań dotyczących optymalnego sterowania gospodarczego.</p>
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	Umiejętność budowy lub adaptacji już istniejącego modelu ekonometrycznego do zastosowania w optymalnym sterowaniu. Wykorzystanie poznanych algorytmów do podejmowania optymalnych decyzji gospodarczych.
Stosowane pomoce dydaktyczne	Prezentacje komputerowe, oprogramowanie Excel, Gretl

	(typu open source).
Literatura obowiązkowa	Gajda J. B., <i>Model ekonometryczny w optymalnym sterowaniu gospodarką</i> , PWE, Warszawa. Strzała K., <i>Zastosowanie uogólnionych metod sterowania optymalnego do podejmowania decyzji gospodarczych</i> , Wydawnictwo UG, Gdańsk. Witkowska D., <i>Optymalne sterowanie na podstawie modeli ekonometrycznych</i> , Wydawnictwo UŁ, Łódź.
Literatura uzupełniająca	Bellman R., <i>Adaptacyjne procesy sterowania</i> , PWN, W-wa. Chow G.C., <i>Econometric Analysis by Control Methods</i> , John Wiley & Sons, New York. Witkowska D., <i>Optymalizacja polityki gospodarczej</i> , Wydawnictwo UŁ, Łódź.
Forma zaliczenia	wykład: egzamin pisemny, zaliczenie ćwiczeń: kolokwium (na komputerze).

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Ekonometria przestrzenna			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Spatial Econometrics			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Metody wspomagania decyzji kierowniczych			
Stopień studiów		II			
Rok studiów		II			
Semestr studiów		IV			
Liczba godzin	wykład	studia	15	studia	10
	ćwiczenia	stacjonarne	15	niestacjonarne	
Sposób zaliczenia (E,Z)		E			
Liczba punktów ECTS		5,0			

Katedra	Ekonometrii i Statystyki
Koordynator przedmiotu	Dr hab. Elżbieta Szulc
Treści kształcenia	Dane przestrzenne i ich rodzaje. Agregacja danych przestrzennych. Przestrzenne procesy stochastyczne. Podstawowe charakterystyki procesów przestrzennych – wartość średnia, wariancja, korelogram, variogram. Własności procesów przestrzennych. Stacjonarność przestrzenna. Jednorodność. Izotropowość. Przestrzenne struktury powiązań. Macierze powiązań: macierz sąsiedztwa według kryterium wspólnej granicy, macierz k najbliższych sąsiadów, macierz sąsiadów w promieniu d km. Trendy przestrzenne. Modele trendu. Estymacja i weryfikacja modeli trendu przestrzennego. Autokorelacja przestrzenna. Przestrzenna autokorelacja globalna i lokalna. Testowanie autokorelacji i jej interpretacja. Testowanie zakresu zależności przestrzennych. Test Morana. Klasyczny współczynnik autokorelacji przestrzennej i badanie jego istotności. Test LM. Przestrzenne modele autoregresyjne. Przestrzenne modele regresji. Estymacja i weryfikacja modeli. Test LR. Kryteria informacyjne. Predykcja przestrzenna.
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	Poznanie natury przestrzennych procesów ekonomicznych. Poznanie nowoczesnych metod z

	zakresu ekonometrii przestrzennej (w szczególności zasad modelowania procesów przestrzennych) i porównanie ich z metodami klasycznymi. Umiejętność identyfikacji różnych składników struktury przestrzennej i ich interpretacji. Umiejętność modelowania procesów przestrzennych oraz zależności między procesami na podstawie rzeczywistych danych.
Stosowane pomoce dydaktyczne	Pokazy w Power Point, prezentacje komputerowe analiz z wykorzystaniem programu R-CRAN. Ćwiczenia w laboratorium komputerowym.
Literatura obowiązkowa	1. Kopczevska K., <i>Ekonometria i statystyka przestrzenna z wykorzystaniem programu R-CRAN</i> , CeDeWu Sp. Z o. o., Warszawa 2006.
Literatura uzupełniająca	1. Arbia G., <i>Spatial Econometrics</i> , Springer-Verlag, Berlin Heiderberg 2006. 2. Schabenberger O., Gotway A. C., <i>Statistical Methods for Spatial Data Analysis</i> , Champion & Hall/CRC, New York 2005. 3. Walesiak M., Gatnar, E. <i>Statystyczna analiza danych z wykorzystaniem programu R</i> , PWN, Warszawa 2008.
Forma zaliczenia	Wykład: Egzamin ustny. Ćwiczenia: Praca kontrolna.

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Teoria gier			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Game theory			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Metody wspomagania decyzji kierowniczych			
Stopień studiów		II			
Rok studiów		2			
Semestr studiów		IV			
Liczba godzin	wykład	studia	15	studia	10
	ćwiczenia	stacjonarne		niestacjonarne	
Sposób zaliczenia (E,Z)		Z			
Liczba punktów ECTS		2			

Katedra	Ekonometrii i Statystyki
Koordinator przedmiotu	Sylwester Bejger
Treści kształcenia	<p>W ramach wykładu zostanie przedstawione podstawowe koncepcje współczesnej teorii gier aplikowane w ekonomii i zarządzaniu. Omówione zostaną: podstawy teorii użyteczności, loterie, użyteczność oczekiwana, teoria decyzji, racjonalność, informacja, inteligencja, koncepcja przedstawienia sytuacji konfliktowej jako gry, gracze, strategia, zbiór strategii, postać gry ekstensywna i normalna, funkcje wypłat graczy, gry statyczne z pełną i doskonałą informacją, podstawowe koncepcje rozwiązań, dominacja strategiczna, przypadek szczególny – gra dwuosobowa o sumie zero, strategie mieszane, równowaga Nasha, zbiory strategii w równowadze, optimum Pareto, model duopolu Cournota, model duopolu Bertranda, monopol, oligopol, gry dynamiczne z kompletną informacją, gry wieloetapowe, gry statyczne z niekompletną informacją – gry bayesowskie, równowaga Bayesa – Nasha, gry dynamiczne z niekompletną informacją, gry koalicyjne - podstawowe problemy i koncepcje. Zostaną również przedstawione przykładowe problemy numeryczne wraz z rozwiązaniami i interpretacją ekonomiczną.</p>

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	<p>Student będzie posiadał wiedzę dotyczącą współczesnych koncepcji i modeli teorii gier; Student będzie rozumiał w jaki sposób formalne modele teorii gier są stosowane w szerokiej gamie rozmaitych aplikacji ekonomicznych oraz w teorii ekonomii,; Student będzie potrafił posługiwać się terminologią i koncepcjami teorii gier na gruncie zarządzania i ekonomii Student – przyszły decydent ekonomiczny będzie przygotowany do myślenia strategicznego i stosowania gotowych klas modeli w odpowiednich sytuacjach decyzyjnych</p>
Stosowane pomoce dydaktyczne	<p>Program GAMBIT służący wyznaczaniu równowag szerokiej klasy modeli gier.</p>
Literatura obowiązkowa	<ol style="list-style-type: none"> 1) Malawski, M., Wieczorek, A., Sosnowska, H., Konkurencja i kooperacja- Teoria gier w ekonomii i naukach społecznych, PWN, Warszawa, 2004. 2) Straffin, P.,D., Teoria gier, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa, 2001.
Literatura uzupełniająca	<ol style="list-style-type: none"> 1) Nasar, S., Piękny umysł, Muza S.A., Warszawa, 2003. 2) Fundenberg D., Tirole J., Game theory, MIT Press, Cambridge, England ,1996. 3) Myerson R.B., Game theory – an analysis of conflict, Harvard Univ. Press, London, 1991. 4) Kreps D.M., Game theory and economic modelling, Oxford Univ. Press, 1990. 5) Romp G., Game theory – introduction and application, Oxford Univ. Press, 1997.
Forma zaliczenia	<p>Case study</p>

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Sektor MSP we współczesnej			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		SMEs Sector in Contemporary Economy			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Przedsiębiorczość i zarządzanie MSP			
Stopień studiów		II			
Rok studiów		I			
Semestr studiów		I			
Liczba godzin	wykład	studia	30	studia	15
	ćwiczenia	stacjonarne	15	niestacjonarne	
Sposób zaliczenia (E,Z)		Egzamin			
Liczba punktów ECTS		7			

Katedra	Zarządzana Przedsiębiorstwem
Koordynator przedmiotu	Dr Maciej Zastempowski
Treści kształcenia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Problematyka pojęcia i klasyfikacji MSP (problemy metodologiczne i definicyjne) 2. Ewolucja sektora MSP w gospodarce kapitalistycznej (determinanty marginalizacji i renesansu) 3. Znaczenie sektora MSP we współczesnej gospodarce i jej rozwoju (efekt produkcyjny, zatrudnienia, mobilizacji kapitału, regionalnej decentralizacji, ekologiczny, transformacyjny, stabilizacyjny) 4. MSP a wzrost gospodarczy 5. Demografia sektora MSP (problemy definicyjne, determinanty stopy narodzin i stopy zgonów; stopa przetrwania) 6. Ewolucja sektora MSP w Polsce (podstawowe etapy i fazy) 7. Stan sektora MSP w Polsce (udział w PKB i zatrudnieniu, liczebność, eksport i import, inwestycje, zróżnicowanie regionalne) 8. Polityka wobec sektora MSP (Polska i Unia Europejska). 9. Innowacyjność i konkurencyjność sektora MSP (stan i determinanty)

	<p>10. Główne bariery rozwoju sektora MSP</p> <p>11. Alternatywne źródła finansowania rozwoju sektora MSP (fundusze venture apital, business angels)</p> <p>12. Ukryci mistrzowie XXI wieku.</p>
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	<p>Głównym celem przedmiotu jest zaznajomienie studentów z szeroko pojętą problematyką funkcjonowania i rozwoju sektora MSP we współczesnej gospodarce rynkowej. W jego efekcie student powinien trafnie oceniać rolę i znaczenie sektora MSP w XXI wieku oraz dostrzegać, iż jego istnienie przyczynia się do podniesienia zarówno innowacyjności, jak i konkurencyjności poszczególnych państw.</p>
Stosowane pomoce dydaktyczne	<p>Wykład i ćwiczenia prowadzone są przy użyciu prezentacji multimedialnych. Na ćwiczeniach stosowane są analizy przypadków – case study</p>
Literatura obowiązkowa	<ol style="list-style-type: none"> 1. P. Dominiak, <i>Sektor MSP we współczesnej gospodarce</i>, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2005. 2. A. Żołnierski (red.), <i>Raport o stanie sektora małych i średnich przedsiębiorstw w Polsce w latach 2007-2008</i>, PARP, Warszawa 2009.
Literatura uzupełniająca	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Observatory of European SMEs</i>, Flash Eurobarometer no 196, The Gallup Organization, European Commission 2007. 2. <i>Observatory of European SMEs</i>, European Commission 2003. 3. N. Daszkiewicz, <i>Internacjonalizacja małych i średnich przedsiębiorstw we współczesnej gospodarce</i>, Politechnika Gdańska, Gdańsk 2003.
Forma zaliczenia	<p>Testowy egzamin pisemny obejmujący ogół wiedzy przekazanej na wykładzie oraz zawartej w literaturze obowiązkowej.</p>

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Formy wspierania MSP			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Forms of support of small and medium businesses			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Przedsiębiorczość			
Stopień studiów		II stopień			
Rok studiów		1		2	
Semestr studiów		1		3	
Liczba godzin	wykład	studia stacjonarne	30h	studia niestacjonarne	9h
	ćwiczenia		15h		6h
Sposób zaliczenia (E,Z)		Z,		E	
Liczba punktów ECTS		7 pkt,		5 pkt	

Katedra	Zarządzania Przedsiębiorstwem
Koordinator przedmiotu	dr hab. Lech Nieżurawski, prof. UMK
Treści kształcenia	<ul style="list-style-type: none"> • Przedsiębiorczość i uwarunkowania jej rozwoju <ul style="list-style-type: none"> - istota przedsiębiorczości, - uwarunkowania zewnętrzne rozwoju przedsiębiorczości, - instytucjonalne wspomaganie rozwoju przedsiębiorczości, - znaczenie sektora MSP w gospodarce rynkowej, - pojęcie małych i średnich przedsiębiorstw, - klasyfikacje małych i średnich przedsiębiorstw, - podstawowe funkcje pełnione przez sektor małych i średnich przedsiębiorstw w gospodarce rynkowej. • Stan sektora MSP w Polsce <ul style="list-style-type: none"> - ilość oraz struktura małych i średnich przedsiębiorstw, - udział małych i średnich przedsiębiorstw w kształtowaniu podstawowych parametrów makroekonomicznych, - wpływ podstawowych wskaźników makroekonomicznych na kondycję sektora MSP, - aktywność innowacyjna sektora MSP. • Wspieranie małych i średnich przedsiębiorstw w Unii Europejskiej <ul style="list-style-type: none"> - cele polityki wspierania małych i średnich przedsiębiorstw na szczeblu centralnym UE, - programy pomocowe a pomoc indywidualna, - pomoc regionalna,

	<ul style="list-style-type: none"> - pomoc na nowoczesne technologie dla sektorów wrażliwych i ochronę środowiska, - koordynacja działań na rzecz pomocy i transfer środków finansowych dla małych i średnich przedsiębiorstw, - instrumenty finansowe wspierania małych i średnich przedsiębiorstw. • Wspieranie małych i średnich przedsiębiorstw w Polsce <ul style="list-style-type: none"> - polityka państwa wobec małych i średnich przedsiębiorstw, - instrumenty i rozwiązania wspólne dla ogółu przedsiębiorstw, - uzdrawianie finansów publicznych, - stosowanie przyjaznego dla podatnika systemu podatkowego promującego inwestycje, - ograniczanie obciążeń i barier biurokratycznych, powodujących nieuzasadniony wzrost kosztów działalności przedsiębiorstw, - instrumenty specyficzne dla sektora małych i średnich przedsiębiorstw, - rozbudowa systemu doradztwa dla przedsiębiorstw we wszystkich dziedzinach związanych z prowadzeniem przedsiębiorstwa oraz poprawa dostępu do informacji istotnych z punktu widzenia działalności gospodarczej, - rozbudowa systemu funduszy poręczeń kredytowych dla MSP, - wprowadzenie rozwiązań prawnych i instytucjonalnych służących rozwojowi rynku kapitałowego, a zwłaszcza funduszy podwyższonego ryzyka (<i>venture capital</i>). • Bariery rozwoju sektora MSP w Polsce
<p>Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje</p>	<p>Celem poznawczym nauczania przedmiotu jest dostarczenie studentom wiedzy o funkcjonowaniu systemów wspierania sektora małych i średnich przedsiębiorstw w Unii Europejskiej i w Polsce, w tym o aktualnych funduszach i programach wspierających przedsiębiorczość w świetle reguł dopuszczalności pomocy publicznej dla przedsiębiorstw. Przy całym jednak znaczeniu jakie przypisuje się programom wspierania przedsiębiorczości nie zapomniano o ocenie ich efektywności. Nabyta w ramach przedmiotu wiedza oraz umiejętności praktyczne powinny umożliwić studentom rozumienie potrzeby wspierania przedsiębiorczości, podejmowania działań determinujących wzrost konkurencyjności sektora MSP w tym jego rozwoju technologicznego oraz zapewnienia im zdolności aktywnego uczestniczenia w procesach wspierania i rozwijania przedsiębiorczości, zgodnych z regułami obowiązującymi w Unii Europejskiej.</p>

Stosowane pomoce dydaktyczne	Prezentacja multimedialna
Literatura obowiązkowa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kola M., <i>Fundusze pomocowe Unii Europejskiej jako czynnik poprawy konkurencyjności małych i średnich przedsiębiorstw w Polsce</i>, TNOiK , Stowarzyszenie Wyższej Użyteczności, „DOM ORGANIZATORA”, Toruń 2007. 2. Misiąg F., [red.] <i>Pomoc publiczna dla małych i średnich przedsiębiorstw. Mity i rzeczywistość</i>, PWE, Warszawa 2005. 3. Brdulak J., M. Kulikowski (red.), <i>Przedsiębiorczość stymulatorem rozwoju gospodarczego</i>, Instytut Wiedzy SGH, Warszawa 2004. 4. Grabowski M. H., Kulawczuk P., <i>Finansowe wspieranie rozwoju małych przedsiębiorstw</i>, Instytut Badań nad Gospodarką Rynkową, Gdańsk Nr 9/1991. 5. Grudzewski W. M., Hejduk I. K., <i>Małe i średnie przedsiębiorstwa w gospodarce rynkowej w Polsce</i>, Wyższa Szkoła Handlu i Prawa, Warszawa 1998. 6. Jaremczuk K. (red.), <i>Uwarunkowania rozwoju przedsiębiorczości – szanse i zagrożenia</i>, Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Tarnobrzegu, Tarnobrzeg 2003. 7. Pełka P., Stasiak M., <i>Pomoc publiczna dla przedsiębiorców w Unii Europejskiej</i>, Centrum Doradztwa i Informacji Difin Sp. z o.o., Warszawa 2002. 8. Burnat-Mikosz M., <i>Pomoc Unii Europejskiej dla przedsiębiorców</i>, Wydawnictwo C. H. Beck, Sp. z o. o., Warszawa 2005.
Literatura uzupełniająca	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dominiak P., <i>Sektor MSP we współczesnej gospodarce</i>, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2005. 2. Popławski W., (red.), <i>Jak i skąd pozyskać pieniądze dla małych i średnich przedsiębiorstw, (materiały seminarium naukowego)</i>, Wyższa Szkoła Humanistyczno – Ekonomiczna we Włocławku, Kujawska Izba Przemysłowo – Handlowa we Włocławku, Stowarzyszenie Inicjatyw Menedżerskich Instytut Biznesu w Kaliszu, Włocławek 2003. 3. Prace Naukowe Katedry Ekonomii i Zarządzania Przedsiębiorstwem Wydziału Zarządzania i

	<p>Ekonomii Politechniki Gdańskiej, <i>Z badań nad sektorem MSP</i>, Gdańsk 2000 – 2004.</p> <p>4. Wojciechowski J. A. (red.), <i>Rezultaty prawnych i ekonomicznych metod wsparcia małych i średnich przedsiębiorstw stosowanych przez Unię Europejską i Państwa Członkowskie oraz możliwości i zasadność zastosowania ich w Polsce</i>, Instytut Studiów i Prawa Europejskiego, Warszawa 2003.</p> <p>5. Sařin K., <i>Zarządzanie małą firmą</i>, Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej im. Oskara Langego we Wrocławiu, Wrocław 2003.</p> <p>6. Bławat F., <i>Przedsiębiorca w teorii przedsiębiorczości i praktyce małych firm</i>, Gdańskie Towarzystwo Naukowe, Gdańsk 2003.</p>
Forma zaliczenia	Egzamin pisemny

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Marketingowe zarządzanie MSP			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Marketing Management of SMEs			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Przedsiębiorczość i zarządzanie MSP			
Stopień studiów		Drugi			
Rok studiów		1			
Semestr studiów		2			
Liczba godzin	wykład	studia	30	studia	15
	ćwiczenia	stacjonarne	30	niestacjonarne	
Sposób zaliczenia (E,Z)		E			
Liczba punktów ECTS		4,0			

Katedra	Zarządzania Przedsiębiorstwem
Koordinator przedmiotu	Dr hab. Mirosław Haffer, prof. UMK
Treści kształcenia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przedsiębiorstwo jako podmiot rynku (pojęcie i istota przedsiębiorstwa oraz rynku jako miejsca realizacji interesów przedsiębiorstwa, przedmiotowe, podmiotowe i przestrzenne relacje przedsiębiorstwa z rynkiem) 2. Geneza i rozwój marketingowego zarządzania przedsiębiorstwem (uwarunkowania produkcyjnej, sprzedażowej i marketingowej orientacji zarządzania przedsiębiorstwem) 3. Koncepcja marketingowego zarządzania (sfera instrumentalno-czynnościowa zarządzania, reguły marketingowego zarządzania, zintegrowany model) 4. Ścieżka sukcesu przedsiębiorstwa (model sukcesu przedsiębiorstwa, cele strategiczne przedsiębiorstw zorientowanych rynkowo, wybór rynku docelowego, unikatowość strategii marketingowej) 5. Przewaga konkurencyjna jako warunek sukcesu przedsiębiorstwa na rynku (pozycyjne, zasobowe, zaopatrzeniowe i zintegrowane pojmowanie przewagi konkurencyjnej przedsiębiorstwa, pomiar sukcesu zarządzania przedsiębiorstwem)

	<p>6. Proces marketingowego zarządzania przedsiębiorstwem (ewolucja funkcji zarządzania przedsiębiorstwem, model procesu zarządzania, elementy procesu)</p> <p>7. Zorientowana rynkowo kultura organizacyjna przedsiębiorstwa (pojęcie, istota oraz elementy zorientowanej rynkowo kultury organizacyjnej, regulacyjne funkcje zarządzania przedsiębiorstwem)</p> <p>8. Analiza w marketingowym zarządzaniu przedsiębiorstwem (istota, metody analizy makrootoczenia, rynku i konkurentów)</p> <p>9. Analiza rynkowych aktywów przedsiębiorstwa (istota, metody analizy, przydatność dla strategicznego planowania marketingowego)</p> <p>10. Planowanie w marketingowym zarządzaniu przedsiębiorstwem (misja, cele strategiczne przedsiębiorstwa, procedury formułowania strategii marketingowej, luka strategiczna i sposoby jej wypełniania)</p> <p>11. Strategie produktowe przedsiębiorstwa (rodzaje strategii produktowych, ocena i wybór strategii marketingowych)</p> <p>12. Wdrażanie i kontrola strategii marketingowej (integrowanie instrumentów, koordynacja strategicznego i operacyjnego zarządzania, rozwój i organizacja zasobów, kontrola sprawności zarządzania)</p>
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	Rozumienie istoty, uwarunkowań i mechanizmów funkcjonowania przedsiębiorstwa na konkurencyjnym rynku, rozumienie reguł i instrumentów zorientowanego rynkowo zarządzania przedsiębiorstwem, znajomość metod i procedur rozwiązywania problemów zarządzania przedsiębiorstwem na wysoce konkurencyjnym rynku.
Stosowane pomoce dydaktyczne	Wykład interaktywny z wykorzystaniem prezentacji w Power-Point
Literatura obowiązkowa	J-J. Lambin, <i>Strategiczne zarządzanie marketingowe</i> , Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2001.
Literatura uzupełniająca	R. Kłeczek, W. Kowal, J. Woźniczka, <i>Strategiczne planowanie marketingowe</i> , PWE, Warszawa 1997.
Forma zaliczenia	Egzamin testowy

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Komunikacja w zarządzaniu MSP			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Communication in SMEs Management			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Przedsiębiorczość i zarządzanie MSP			
Stopień studiów		II			
Rok studiów		I			
Semestr studiów		II			
Liczba godzin	wykład	studia	30	studia	15
	ćwiczenia	stacjonarne	30	niestacjonarne	
Sposób zaliczenia (E,Z)		E			
Liczba punktów ECTS		4,0			

Katedra	Katedra Zarządzania Przedsiębiorstwem
Koordinator przedmiotu	Dr Waldemar Glabiszewski
Treści kształcenia	<p>Główne treści kształcenia związane są z pojęciami, elementami, funkcjami i celami komunikacji w zarządzaniu małym i średnim przedsiębiorstwem oraz z zasadami i barierami skutecznego komunikowania się w procesie zarządzania.</p> <p>W szczególności przedmiot ten obejmuje następujące zagadnienia: kierunki i cele komunikowania się w przedsiębiorstwie oraz czynniki jego skuteczności, zasady postrzegania i komunikowania się z pracownikami, struktury systemów komunikowania się i konsekwencje ich wyboru, dobór form komunikowania się, organizowanie zebrań, wystąpienia publiczne i negocjacje oraz rola komunikowania w zarządzaniu kryzysami i konfliktami w przedsiębiorstwie oraz w budowaniu lojalności pracowników względem pracodawcy.</p>
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	Nabywanie przez studentów wiedzy umożliwiającej zrozumienie i swobodne posługiwanie się podstawowymi kategoriami z zakresu komunikacji w zarządzaniu przedsiębiorstwem, w szczególności dotyczącej zasad

	wewnątrzorganizacyjnego komunikowania się warunkującego realizację założonych zadań, a także nabycie umiejętności organizowania przepływu informacji, doboru właściwych rozwiązań i środków w tym procesie oraz skutecznego komunikowania się.
Stosowane pomoce dydaktyczne	Wykład prowadzony metodą tradycyjną z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej, w sposób zapewniający możliwość dyskusowania omawianych problemów i prowadzenia analizy wybranych zagadnień przedmiotu z wykorzystaniem ujęć opisowych, matematycznych i graficznych.
Literatura obowiązkowa	Griffin E., <i>Podstawy komunikacji społecznej</i> , Gdańskie Wydawnictwo Społeczne, Gdańsk 2003. Stankiewicz J., <i>Komunikowanie się w organizacji</i> , Wydawnictwo ASTRUM, Wrocław 2006. Rzepa T., <i>Psychologia komunikowania się dla menedżerów</i> , Difin, Warszawa 2006.
Literatura uzupełniająca	Mruk H. (red.), <i>Komunikowanie się w biznesie</i> , Wydawnictwo AE w Poznaniu, Poznań 2002. Potocki A., <i>Techniki komunikacji w organizacjach gospodarczych</i> , Difin, Warszawa 2003. Kiełtyka L., <i>Komunikacja w zarządzaniu. Techniki, narzędzia i formy przekazu informacji</i> , Agencja Wydawnicza Placet, Warszawa 2002.
Forma zaliczenia	Pisemny egzamin w formie testu.

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Intraprzedsiębiorczość			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Intra-entrepreneurship			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Przedsiębiorczość			
Stopień studiów		II stopień			
Rok studiów		1		1	
Semestr studiów		2		2	
Liczba godzin	wykład	studia stacjonarne	30h	studia niestacjonarne	9h
	ćwiczenia				
Sposób zaliczenia (E,Z)		Z			
Liczba punktów ECTS		4 pkt			

Katedra	Zarządzania Przedsiębiorstwem
Koordynator przedmiotu	dr hab. Lech Nieżurawski, prof. UMK
Treści kształcenia	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Innowacje i proces innowacyjny ▪ Czynniki determinujące procesy innowacyjne oraz aktywność badawczo – rozwojową w przedsiębiorstwach ▪ Intraprzedsiębiorczość jako innowacyjna koncepcja zarządzania ▪ Determinanty kreujące przedsiębiorczość wewnętrzną ▪ Obszary zarządzania podlegające zmianom przy wdrażaniu intraprzsiębiorczości ▪ Czynniki warunkujące kształtowanie intraprzsiębiorczości ▪ Wdrażanie i podtrzymywanie intraprzsiębiorczości w KTN <p>Korzyści z wdrażania intraprzsiębiorczości</p>
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	Innowacje należą do podstawowych źródeł uzyskiwania przewagi konkurencyjnej przez

	<p>przedsiębiorstwa. Kształtowanie procesów innowacyjnych wymaga identyfikacji czynników określających te procesy. Innowacyjność, a szczególnie komercjalizacja technologii mogą być cechą zarówno małych przedsiębiorstw jak i dużych korporacji. Sposobem na to jest intraprzsiębiorczość, a jej warunkiem stworzenie pracownikom możliwości realizacji własnych pomysłów wewnątrz firm.</p> <p>Celem poznawczym nauczania przedmiotu jest nabycie wiedzy potrzebnej do tworzenia warunków dla przedsiębiorczego działania pracowników zarówno całej organizacji, jak i jej części.</p> <p>Celem praktycznym jest nabycie umiejętności wykorzystania tej wiedzy w kreowaniu zmian w różnych obszarach zarządzania sprzyjających wdrażaniu intraprzsiębiorczości.</p>
Stosowane pomoce dydaktyczne	Prezentacja multimedialna
Literatura obowiązkowa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bławat F., <i>Przedsiębiorca w teorii przedsiębiorczości i praktyce małych firm</i>, Gdańskie Towarzystwo Naukowe, Gdańsk 2003. 2. Janasz Wł., Kozioł K., <i>Determinanty działalności innowacyjnej przedsiębiorstw</i>, PWE, Warszawa 2007. 3. Jasiński A. H., <i>Innowacje i transfer techniki w procesie transformacji</i>, Difin, Warszawa 2006. 4. Janasz Wł. (red.), <i>Innowacje w działalności przedsiębiorstw w integracji z Unią Europejską</i>, Difin, Warszawa 2005. 5. Żur A., <i>Intraprzsiębiorczość jako innowacyjna koncepcja zarządzania</i>, Zeszyty Naukowe Akademii Ekonomicznej w Krakowie (nr 730), Kraków 2006, s. 131-140.
Literatura uzupełniająca	<ol style="list-style-type: none"> 1. Popławki W., Sudolska A., Zastępowski M., <i>Współpraca przedsiębiorstw w Polsce w procesie budowania ich potencjału innowacyjnego</i>, TNOiK „Dom Organizatora”, Toruń 2008. 2. Haffer M., Haffer R. (red. naukowa.), <i>Aktywność innowacyjna małych i średnich przedsiębiorstw Pomorza i Kujaw</i>, UMK, Toruń 2008.
Forma zaliczenia	Zaliczenie w formie pisemnej

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Zarządzanie innowacjami i transferem technologii			
Nazwa przedmiotu w jęz. angielskim		Innovation Management and Technology Transfer			
Kierunek		Zarządzanie i Marketing			
Specjalność		Przedsiębiorczość i zarządzanie MSP			
Stopień studiów		II			
Rok studiów		II			
Semestr studiów		III			
Liczba godzin	wykład	studia	30	studia	15
	ćwiczenia	stacjonarne	15	niestacjonarne	
Sposób zaliczenia (E,Z)		E			
Liczba punktów ECTS		5,0			

Katedra	Zarządzania Przedsiębiorstwem
Koordinator przedmiotu	Dr hab. prof. UMK Wojciech Popławski
Treści kształcenia	<p>Istota, źródła i rodzaje innowacji Obszary innowacyjności Procesy innowacyjne i ich uwarunkowania Innowacje jako bezpośredni czynnik rozwoju przedsiębiorstw Dyfuzja innowacji i czynniki wpływające na proces dyfuzji Konieczność zmian i możliwości ich przewidywania Istota i formy transferu technologii Zarządzanie transferem technologii Wpływ otoczenia na transfer technologii Globalne aspekty procesów innowacyjnych</p>
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	<p>Uświadomienie znaczenia innowacyjności i procesów innowacyjnych na potencjał rozwojowy i konkurencyjny przedsiębiorstwa; Zapoznanie się podstawowymi formami transferu innowacji i możliwościami zarządzania tym procesem Umiejętność identyfikacji form i uwarunkowań transferu</p>

	technologii
Stosowane pomoce dydaktyczne	Prezentacja Power Point
Literatura obowiązkowa	Bogdanienko J., Haffer M, Popławski W., Innowacyjność przedsiębiorstw, Wyd UMK, Toruń 2006
Literatura uzupełniająca	Jasiński A., Innowacje i transfer techniki w procesie transformacji, Difin, Warszawa 2006 Janasz W., (red.), Innowacje w działalności przedsiębiorstw w integracji z Unią Europejską, Difin, Warszawa 2005
Forma zaliczenia	Egzamin pisemny

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Strategiczne współdziałanie MSP			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Strategic cooperation of SMEs			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Przedsiębiorczość i zarządzanie MSP			
Stopień studiów		II			
Rok studiów		II			
Semestr studiów		III			
Liczba godzin	wykład	studia	30	studia	15
	ćwiczenia	stacjonarne		niestacjonarne	
Sposób zaliczenia (E,Z)		egzamin			
Liczba punktów ECTS		5			

Katedra	Katedra Zarządzania Przedsiębiorstwem
Koordinator przedmiotu	Dr Agata Sudolska
Treści kształcenia	<ul style="list-style-type: none"> • Istota współdziałania strategicznego przedsiębiorstw • Wzrost i rozwój MSP jako pierwotne źródło współdziałania strategicznego • Współdziałanie strategiczne MSP w świetle mikroekonomicznej teorii firmy • Współdziałanie strategiczne MSP w świetle koncepcji marketingu relacji • Determinanty współdziałania strategicznego MSP • Kooperacyjne formy współdziałania strategicznego MSP • Procesy koncentracji gospodarczej i organizacyjnej jako światowa tendencja w zarządzaniu przedsiębiorstwem • Strategie relacyjne MSP • Alianse strategiczne MSP • Analizy w procesach poszukiwania przez MSP strategicznych partnerów biznesowych • Problemy zarządzania w zgrupowaniach MSP

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	Efektom kształcenia w ramach wykładu jest zapoznanie studentów z wiedzą dotyczącą różnych form współdziałania gospodarczego małych i średnich przedsiębiorstw, uwarunkowań, reguł i modeli tworzenia zgrupowań MSP oraz ich funkcjonowania. W wyniku nabycia tej wiedzy studenci powinni umieć zastosować podstawowe metody analityczne wykorzystywane w procesie kreowania przez MSP relacji strategicznych na rynku.
Stosowane pomoce dydaktyczne	Wykład prowadzony przy pomocy prezentacji przygotowanej w programie Power Point. Przekazywana studentom wiedza teoretyczna jest zilustrowana praktycznymi przykładami zarówno określonych form organizacyjnych przedsiębiorstw, jak i ich zgrupowań oraz faktami dotyczącymi ich funkcjonowania w gospodarce. Wybrane kwestie są pogłębiane w trakcie dyskusji ze studentami.
Literatura obowiązkowa	<i>Przedsiębiorstwo kooperujące</i> , red. Z. Dworzecki, Euro Expert Grupa Doradcza Sp. z o.o., Warszawa 2002. Justyna Światowiec, <i>Więzi partnerskie na rynku przedsiębiorstw</i> , PWE, Warszawa 2006.
Literatura uzupełniająca	B.Kaczmarek, <i>Współdziałanie przedsiębiorstw w gospodarce rynkowej</i> , Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2000.
Forma zaliczenia	Zaliczenie przedmiotu ma charakter egzaminu pisemnego obejmującego całość przekazanego słuchaczom materiału. Pytania mają charakter odtwórczy (wykazanie się nabytą wiedzą), jak również problemowy (wykazanie się zrozumieniem istoty wykładanego przedmiotu).

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Planowanie nowych przedsięwzięć			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		New Ventures Planning			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Przedsiębiorczość i zarządzanie MSP			
Stopień studiów		II			
Rok studiów		II			
Semestr studiów		III			
Liczba godzin	wykład	studia	30	studia	15
	ćwiczenia	stacjonarne	30	niestacjonarne	
Sposób zaliczenia (E,Z)		Zaliczenie			
Liczba punktów ECTS		6			

Katedra	Zarządzana Przedsiębiorstwem
Koordynator przedmiotu	Dr Maciej Zastempowski
Treści kształcenia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Planowanie w przedsiębiorstwie: <ul style="list-style-type: none"> ▪ istota, przedmiot i zakres planowania, ▪ etapy procesu planowania, ▪ podstawowe zasady planowania strategicznego, ▪ rola planowania a wielkość firmy. 2. Charakterystyka wybranych metod planowania: <ul style="list-style-type: none"> ▪ metody scenariuszowe, ▪ metody symulacyjne, ▪ wykresy Gantta, ▪ planowanie sieciowe, ▪ metody analizy portfelowej. 3. Istota funkcje i zasady konstrukcji biznes planów: <ul style="list-style-type: none"> ▪ pojęcie, cel, ▪ procedury, etapy, ▪ zasady poprawnej konstrukcji, ▪ cechy merytoryczne, ▪ cechy formalne. 4. Podstawowe elementy biznes planu: <ul style="list-style-type: none"> ▪ podsumowane wykonawcze, ▪ ogólna charakterystyka przedsiębiorstwa, ▪ plan strategiczny,

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ plan marketingowy, ▪ plan działalności operacyjnej, ▪ plan organizacji i zarządzania, ▪ plan finansowy, ▪ załączniki. <p>5. Rodzaje analiz wykorzystywanych w biznes planie:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ analiza strategiczna, ▪ analiza finansowa, ▪ analiza prognozy rentowności, ▪ analiza wrażliwości zysku, ▪ analiza efektywności inwestycji, ▪ analiza ryzyka. <p>6. Biznes plan w praktyce gospodarczej:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ struktura biznes planu dla małego przedsiębiorstwa, ▪ struktura biznes planu dla dużego przedsiębiorstwa. <p>7. Sposoby pozyskiwania środków na finansowanie nowych przedsięwzięć:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ venture capital, ▪ business angels, ▪ leasing, ▪ franchising ▪ środki pochodzące z funduszy krajowych: wup, ▪ środki pochodzące z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej, ▪ metody i procedury pozyskiwania dofinansowania, ▪ sposoby przygotowania wniosków aplikacyjnych.
<p>Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje</p>	<p>Głównym celem przedmiotu jest zaznajomienie studentów z szeroko pojętą problematyką planowania nowych przedsięwzięć i inicjatyw przedsiębiorczych. W jego efekcie student powinien zdobyć wiedzę, w oparciu o jakie metody dokonać oceny opłacalności i realności nowych przedsięwzięć oraz skąd i w jaki sposób pozyskać na nie środki finansowe. W ramach części praktycznej studenci przygotowują biznesplany i wnioski aplikacyjne o dofinansowanie własnych nowych przedsięwzięć.</p>
<p>Stosowane pomoce dydaktyczne</p>	<p>Wykład i ćwiczenia prowadzone są w oparciu o multimedialną prezentację. Na ćwiczeniach wykorzystywane są analizy przypadków – case study</p>
<p>Literatura obowiązkowa</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. M. Ciechan-Kujawa, <i>Biznes Plan. Standardy i praktyka</i>, TNOIK, Toruń 2007. 2. J. Czekaj (red.), <i>Metody organizacji i zarządzania</i>, Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej, Kraków, 2007.
<p>Literatura uzupełniająca</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. P. Tamowicz, <i>Business angels. Pomocna dłoń kapitału</i>, Polska Agencja Rozwoju przedsiębiorczości, Warszawa 2007. 2. P. Tamowicz, P. Rot, <i>Fundusze venture capital w Polsce</i>, Polska Agencja Rozwoju przedsiębiorczości, Warszawa 2002.

	3. M. Romanowska, <i>Planowanie strategiczne w przedsiębiorstwie</i> , PWE, Warszawa 2009.
Forma zaliczenia	Zaliczenie w formie testu pisemnego obejmującego ogół wiedzy przekazanej oraz zawartej w literaturze obowiązkowej.

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Internacjonalizacja MSP			
Nazwa przedmiotu w jęz. Angielskim		Internationalisation of SME`s			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Przedsiębiorczość i Zarządzanie MSP			
Stopień studiów		II			
Rok studiów		II			
Semestr studiów		IV			
Liczba godzin	wykład	studia	30	studia	15
	ćwiczenia	stacjonarne		niestacjonarne	
Sposób zaliczenia (E,Z)		Z			
Liczba punktów ECTS		6,0			

Katedra	Zarządzania Przedsiębiorstwem
Koordinator przedmiotu	Dr hab. prof. UMK Wojciech Popławski
Treści kształcenia	Istota i interpretacja procesu internacjonalizacji Miary i mierniki internacjonalizacji Podstawowe teorie internacjonalizacji Uwarunkowania konkurencyjności międzynarodowej MSP Motywy internacjonalizacji Formy internacjonalizacji Strategie i instrumenty internacjonalizacji
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	Uzmysłowienie istoty umiędzynarodowienia przedsiębiorczości i jej podmiotów w postaci małych i średnich firm, Zapoznanie się z podstawowymi i możliwymi w wymiarze małych firm formami i strategiami internacjonalizacji Umiejętność identyfikacji motywów, form i podstawowych strategii internacjonalizacji MSP w warunkach otwartej gospodarki
Stosowane pomoce dydaktyczne	Prezentacje Power Point
Literatura obowiązkowa	Daszkiewicz N., Internacjonalizacja małych i średnich przedsiębiorstw we współczesnej gospodarce, SPG,

	Gdańsk 2004
Literatura uzupełniająca	Rymarczyk J., Internacjonalizacja przedsiębiorstwa, PWE, Warszawa 1996 Plawgo B., Zachowania małych i średnich przedsiębiorstw w procesie internacjonalizacji, IOiZ Orgmasz, Warszawa 2004
Forma zaliczenia	Przygotowanie projektu w formie prezentacji

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Przedsiębiorczość międzynarodowa			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		International entrepreneurship			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Przedsiębiorczość i zarządzanie MSP			
Stopień studiów		II stopień			
Rok studiów		2		2	
Semestr studiów		4		4	
Liczba godzin	wykład	studia stacjonarne	30h	Studia niestacjonarne	15h
	ćwiczenia				
Sposób zaliczenia (E,Z)		E,		Z	
Liczba punktów ECTS		7 pkt,		7 pkt	

Katedra	Zarządzania Przedsiębiorstwem
Koordynator przedmiotu	dr hab. Lech Nieżurawski, prof. UMK
Treści kształcenia	<ul style="list-style-type: none"> • Przedsiębiorczość, przedsiębiorca <ul style="list-style-type: none"> - istota przedsiębiorczości, - pojęcie i istota MSP, - rola MSP w gospodarce. • Proces założycielski <ul style="list-style-type: none"> - formy procesu założycielskiego, - planowanie uruchomienia nowego przedsiębiorstwa, - fazy rozwoju przedsiębiorstwa. • Wybory strategiczne w zarządzaniu małym i średnim przedsiębiorstwem <ul style="list-style-type: none"> - wybory strategiczne przetrwania i rozwoju przedsiębiorstwa w otoczeniu międzynarodowym, - motywy umiędzynarodowienia, - strategie umiędzynarodowienia, - wybór strategii umiędzynarodowienia. • Formy umiędzynarodowienia <ul style="list-style-type: none"> - eksport pośredni i bezpośredni, - przekazanie licencji, - franchising, - joint venture, - kontrakt menadżerski, - alianse strategiczne, - samodzielne prowadzenie działalności gospodarczej.

	<ul style="list-style-type: none"> • Klaster a internacjonalizacja przedsiębiorstwa • Budowanie i wdrażanie strategii konkurencyjności <ul style="list-style-type: none"> - formułowanie strategii - analiza sektora - strategię konkurencyjności - możliwości umacniania pozycji konkurencyjnej MSP - wykorzystanie strategii konkurencyjności przez MSP • Umiejscowienie polskich przedsiębiorstw
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	<p>Otwarcie się gospodarek powoduje, że otoczenie przedsiębiorstw jest kształtowane przez procesy o międzynarodowym charakterze. Prawidłowość ta dotyczy także przedsiębiorstw zlokalizowanych w krajach transformujących swoje gospodarki, w tym także przedsiębiorstw polskich. Dla wielu przedsiębiorstw polskich członkostwo Polski w Unii Europejskiej podniosło znaczenie internacjonalizacji ich działalności. Celem poznawczym nauczania przedmiotu jest przekazanie podstawowej wiedzy, przydatnej w zarządzaniu przedsiębiorstwem w gospodarce globalnej. Celem praktycznym jest nabycie umiejętności wykorzystywania nabytej wiedzy w stymulowaniu zachowań internacjonalizacyjnych lokalnych polskich przedsiębiorstw mających na celu poprawę ich konkurencyjności.</p>
Stosowane pomoce dydaktyczne	Prezentacja multimedialna
Literatura obowiązkowa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bławat F., <i>Przedsiębiorca w teorii przedsiębiorczości i praktyce małych firm</i>, Gdańskie Towarzystwo Naukowe, Gdańsk 2003. 2. Stankiewicz M. J., <i>Konkurencyjność przedsiębiorstwa. Budowa konkurencyjności przedsiębiorstwa w warunkach globalizacji</i>, TNOiK Dom Organizatora. Toruń 2005. 3. Safin K., <i>Zarządzanie małą firmą</i>, Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej im. Oskara Langego we Wrocławiu, Wrocław 2003. 4. Malara Z., <i>Przedsiębiorstwo w globalnej gospodarce. Wyzwania współczesności</i>. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2006. 5. Stankiewicz M.J., (red.), <i>Determinanty konkurencyjności polskich przedsiębiorstw. Sposoby i warunki umacniania konkurencyjności przedsiębiorstw w perspektywie globalizacji gospodarki</i>, Wydawnictwo UMK, Toruń 2002. 6. Olszewska B., <i>Współczesne uwarunkowania zarządzania strategicznego przedsiębiorstwem. Wybrane zagadnienia</i>, Wydawnictwo Akademii

	Ekonomicznej im. Oskara Langego we Wrocławiu, Wrocław 2003.
Literatura uzupełniająca	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pierścionek Z., <i>Strategie konkurencji i rozwoju przedsiębiorstwa</i>, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2003. 2. Cygler J., <i>Alianse strategiczne</i>, Wydawnictwo Difin, Warszawa 2002. 3. Popławski W., Sudolska A., Zastępowski M., <i>Współpraca przedsiębiorstw w Polsce w procesie budowania ich potencjału innowacyjnego</i>, TNOiK „Dom Organizatora”, Toruń 2008. 4. Janasz Wł., Kozioł K., <i>Determinanty działalności innowacyjnej przedsiębiorstw</i>, PWE, Warszawa 2007. 5. Rymarczyk J., <i>Internacjonalizacja i globalizacja przedsiębiorstw</i>, PWE, Warszawa 2004. 6. Gorynia M., <i>Podstawy strategii w biznesie międzynarodowym</i>, [w:] K. Fonfara, M. Gorynia, E. Najlepszy, J. Schroeder, <i>Strategie przedsiębiorstw w biznesie międzynarodowym</i>, Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej, Poznań 2000.
Forma zaliczenia	zaliczenie w formie pisemnej

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Rachunek kosztów			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Cost Accounting			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Rachunkowość menedżerska			
Stopień studiów		Drugi			
Rok studiów		I			
Semestr studiów		I			
Liczba godzin	wykład	studia	15	studia	-
	ćwiczenia	stacjonarne	30	niestacjonarne	-
Sposób zaliczenia (E,Z)		Wykład – egzamin, ćwiczenia – zaliczenie na ocenę			
Liczba punktów ECTS		6			

Katedra	Katedra Rachunkowości
Koordynator przedmiotu	Prof. dr hab. Sławomir Sojak
Treści kształcenia	<p>Wprowadzenie do rachunku kosztów</p> <p>Rola rachunku kosztów w rachunkowości finansowej i zarządczej.</p> <p>Kryteria klasyfikacyjne kosztów:</p> <p>Kryteria klasyfikacyjne kosztów dla celów sprawozdawczych (koszty rodzajowe, funkcjonalne, kalkulacyjne).</p> <p>Kryteria klasyfikacyjne kosztów dla celów decyzyjnych</p> <ul style="list-style-type: none"> – Zachowanie się kosztów z zależności od wielkości produkcji (koszty stałe i zmienne) – Koszty istotne (relevant costs) decyzji krótkoterminowych – Koszty utracone (sunk costs) – Koszty utraconych możliwości (opportunity costs) – Koszty (i przychody) krańcowe <p>Kryteria klasyfikacyjne dla celów kontrolnych (koszty standardowe)</p> <p>Rachunek kalkulacyjny kosztów:</p> <p>Ewidencja i rozliczanie kosztów. Wycena produktów i produkcji pomocniczej. Przedmiot kalkulacji. Rodzaje i metody kalkulacji kosztów jednostkowych (podziałowa kalkulacja kosztów, doliczeniowa kalkulacja kosztów). Rachunek kosztów działań - Activity Based Costing (ABC))</p> <p>Modele rachunku kosztów:</p> <p>Rachunek kosztów pełnych. Rachunek kosztów zmiennych. Wielostopniowy rachunek kosztów. Rachunek kosztów standardowych.</p> <p>Nowe tendencje w rozwoju rachunku kosztów</p>

	Rachunek kosztów docelowych. Rachunek kosztów jakości. Teoria ograniczeń i rachunkowość przerobu
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	<p>Celem nauczania przedmiotu <i>Rachunek kosztów</i> jest zaznajomienie studentów z rolą rachunku kosztów w rachunkowości finansowej (dla celów sprawozdawczych) i rachunkowości zarządczej, a więc w procesie podejmowania i kontroli decyzji podczas zarządzania firmą w warunkach wolnego rynku. Po kursie tego przedmiotu studenci powinni:</p> <ul style="list-style-type: none"> • umieć rozróżniać koszty niezbędne dla celów sprawozdawczych od kosztów potrzebnych dla celów decyzyjnych, • znać sposoby wyceny kosztów, • znać podstawowe metody kalkulacji kosztów jednostkowych, • znać podstawowe modele rachunku kosztów.
Stosowane pomoce dydaktyczne	Prezentacja w <i>Power poincie</i> (i na foliach) zagadnień teoretycznych wspartych przykładami praktycznymi.
Literatura obowiązkowa	<p>S. Sojak, <i>Rachunkowość zarządcza</i>, TNOiK, Toruń 2003. S. Sojak, <i>Rachunek kosztów. Wybrane zagadnienia</i>, TNOiK, Toruń 2000. S. Sojak, H. Józwiak, <i>Rachunek kosztów docelowych</i>, Oficyna Ekonomiczna, Kraków 2004</p>
Literatura uzupełniająca	<p>I. Sobańska, <i>Rachunkowość zarządcza i rachunek kosztów</i>, Beck, Warszawa 2003. A. Jarugowa, W. Nowak, A. Szychta, <i>Rachunkowość zarządcza. Koncepcje i zastosowania</i>, wyd. II, Społeczna Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Zarządzania, Łódź 2001. K. Świdorska, (red.), <i>Rachunkowość zarządcza i rachunek kosztów</i>, Difin, Warszawa 2003. M. Ciecchan-Kujawa, <i>Rachunek kosztów jakości. Wykorzystanie w zarządzaniu przedsiębiorstwem</i>, Oficyna Ekonomiczna, Kraków 2005. Kaplan R., Cooper R., <i>Zarządzanie kosztami i efektywnością</i>, Oficyna Ekonomiczna, Kraków 2000.</p>
Forma zaliczenia	Egzamin ustny

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Budżetowanie i planowanie finansowe w przedsiębiorstwie			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Budgeting and Financial Planning			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Rachunkowość menedżerska			
Stopień studiów		II stopień			
Rok studiów		I			
Semestr studiów		II			
Liczba godzin	wykład	studia	30	studia	
	ćwiczenia	stacjonarne	30	niestacjonarne	
Sposób zaliczenia (E,Z)		wykład – egzamin, ćwiczenia – zaliczenie			
Liczba punktów ECTS		7			

Katedra	Katedra Rachunkowości
Koordynator przedmiotu	dr Piotr Kozak, dr Ciechan-Kujawa
Treści kształcenia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzenie do przedmiotu, 2. Definicje planowania i budżetowania, 3. Rola planowania i budżetowania w przedsiębiorstwie, 4. Cele, funkcje i zasady planowania i budżetowania, 5. Rodzaje planów, 6. Etapy planowania, 7. Powiązania planów z budżetami, 8. Rodzaje budżetów, 9. Etapy budżetowania, 10. Elementy budżetów (sprzedaży, produkcji, zakupów i zużycia materiałów, kosztów według rodzajów i miejsc ich powstawania, kosztów wytworzenia produktów, wpływów i wydatków, kapitałów, inwestycji), 11. Sprawozdania pro forma, 12. Ocena wykonania budżetów i analiza przyczyn odchyłeń wykonania od budżetów, 13. Zalety i wady planowania i budżetowania, 14. Planowanie, budżetowanie a strategiczna karta wyników (BSC), 15. Nowoczesne tendencje w zakresie planowania i budżetowania.
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	Zdobycie wiedzy na temat roli planowania i budżetowania w zarządzaniu przedsiębiorstwem oraz umiejętności odróżniania planu od budżetu, umiejscowienia budżetu w strukturze planów oraz w strukturze strategicznej karty wyników. Nabycie

	umiejętności sporządzania planów i budżetów oraz analizy odchyleń i ich interpretacji.
Stosowane pomoce dydaktyczne	prezentacja w programie PowerPoint, sprawozdania finansowe z Monitora B.
Literatura obowiązkowa	M. Ciechan-Kujawa, <i>Biznes plan. Standardy i praktyka</i> , Wydawnictwo „Dom Organizatora”, Toruń 2007. W. Pluta, <i>Planowanie finansowe w przedsiębiorstwie</i> , Wydawnictwo PWE, Warszawa 2003. S. Sojak (red), <i>Założyć firmę i nie zbankrutować – aspekty zarządcze</i> , Wydawnictwo Difin, Warszawa 2009.
Literatura uzupełniająca	S. Sojak, <i>Rachunkowość zarządcza</i> , Wydawnictwo „Dom Organizatora”, Toruń 2003.
Forma zaliczenia	wykład – test jednokrotnego wyboru, ćwiczenia – rozwiązywanie zadań liczbowych, studium przypadku.

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Strategie finansowania majątku i działalności gospodarczej			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Financial Strategies			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Rachunkowość menedżerska			
Stopień studiów		II stopień			
Rok studiów		I			
Semestr studiów		I			
Liczba godzin	wykład	studia	30	studia	
	ćwiczenia	stacjonarne	15	niestacjonarne	
Sposób zaliczenia (E,Z)		wykład – egzamin, ćwiczenia – zaliczenie			
Liczba punktów ECTS		7			

Katedra	Katedra Rachunkowości
Koordynator przedmiotu	dr Piotr Kozak, dr Ciechan-Kujawa
Treści kształcenia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Znaczenie strategii finansowej w działalności przedsiębiorstwa: decyzje finansowe a wartość przedsiębiorstwa, obszary strategicznych decyzji finansowych; strategiczna karta wyników. 2. Obszary strategii finansowej: strategia zarządzania majątkiem, strategia pozyskiwania kapitałów (struktura kapitału, polityka zadłużenia), strategia redystrybucji zysku (podział zysku, polityka dywidendy). 3. Zarządzanie majątkiem trwałym: cele i narzędzia zarządzania majątkiem trwałym; istota i etapy budżetowania kapitałowego. 3. Zarządzanie strukturą kapitału: cele i narzędzia zarządzania strukturą kapitału; źródła finansowania przedsiębiorstwa; koszt kapitału pochodzącego z różnych źródeł; średni ważony koszt kapitału; ryzyko operacyjne i finansowe jako czynniki kształtujące strukturę kapitału; optymalna struktura kapitału; 4. Strategia redystrybucji zysku: polityka dywidend jako narzędzie zarządzania strukturą kapitału; teorie dotyczące polityki dywidend; problemy związane z polityką dywidend (teoria sygnalizacji, efekt klienteli, koszty agencji); modele wypłat dywidendy; czynniki kształtujące politykę dywidendy. 5. Zarządzanie kapitałem obrotowym netto: definicja kapitału obrotowego netto; operacyjne zapotrzebowanie na kapitał obrotowy netto i saldo płynności netto; cykl kapitału

	<p>obrotowego; cykl konwersji należności, cykl konwersji zapasów, cykl konwersji zobowiązań, cykl operacyjny; kapitał obrotowy netto a płynność finansowa; strategie finansowania aktywów bieżących; rentowność i płynność przy różnych strategiach kapitału obrotowego netto; zarządzanie zapasami (przyczyny utrzymywania zapasów, koszty związane z zapasami, model ekonomicznej wielkości zamówienia, koncepcja Just In Time oraz zarządzanie łańcuchem dostaw, systemy informatyczne w zarządzaniu zapasami); zarządzanie należnościami (teorie koszty kredytu handlowego, elementy polityki kredytowej przedsiębiorstwa wobec odbiorców, metody mierzenia jakości kredytu, ocena w polityki kredytowej); zarządzanie środkami pieniężnymi (motywy i koszty utrzymywania płynnych zasobów, metody optymalizacji poziomu środków pieniężnych i papierów wartościowych, preliminarz środków pieniężnych; zarządzanie krótkoterminowymi zobowiązaniami (rodzaje zobowiązań krótkoterminowych, cechy sprawnego systemu zarządzania zobowiązaniami).</p> <p>5. Zarządzanie podatkami: rodzaje podatków według kryterium przedmiotu opodatkowania, wpływ podatków na płynność i rentowność; strategiczne aspekty optymalizacji podatkowej; instrumenty oceny strategii podatkowej i korzyści zarządzania podatkami.</p>
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	Zdobycie wiedzy związanej z teorią i praktyką zarządzania finansami przedsiębiorstwa w kontekście strategii ukierunkowanej na tworzenie wartości dla właścicieli, a w szczególności na temat sposobów prezentacji najważniejszych problemów dotyczących kształtowania struktury aktywów i pasywów przedsiębiorstwa, z uwzględnieniem jego kosztu i ryzyka oraz zarządzanie płynnością finansową.
Stosowane pomoce dydaktyczne	prezentacja w programie PowerPoint, sprawozdania finansowe z Monitora B, studia przypadków.
Literatura obowiązkowa	<p>P. Karpus (red.), <i>Zarządzanie finansami</i>, Wydawnictwo UMCS, Lublin 2006.</p> <p>M. Sierpńska, D. Wędzki, <i>Zarządzanie płynnością finansową w przedsiębiorstwie</i>, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2005.</p> <p>S. Sojak, <i>Założyć firmę i nie zbankrutować – aspekty zarządcze</i>, Wydawnictwo Difin, Warszawa 2009.</p>
Literatura uzupełniająca	<p>A. Manikowski, Z. Tarapata, <i>Ocena projektów gospodarczych. Modele i metody</i>, Wydawnictwo Difin, Warszawa 2001.</p> <p>W. Pluta, G. Michalski, <i>Krótkoterminowe zarządzanie kapitałem</i>, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2005.</p> <p>A. Rutkowski, <i>Zarządzanie finansami</i>, Wydawnictwo PWE, Warszawa 2003.</p> <p>M. Sierpńska, <i>Polityka dywidend w spółkach kapitałowych</i>, Wydawnictwo PWN, Warszawa 1999.</p> <p>W. Tarczyński, M. Mojsiewicz, <i>Zarządzanie ryzykiem</i>, Wydawnictwo PWE, Warszawa 2001.</p>
Forma zaliczenia	wykład – test jednokrotnego wyboru,

	ćwiczenia – rozwiązywanie zadań liczbowych, studium przypadku.
--	--

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Rachunkowość informatyczna (laboratorium)			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		E-Accounting			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Rachunkowość menedżerska			
Stopień studiów		Drugi			
Rok studiów		II			
Semestr studiów		III			
Liczba godzin	wykład	studia stacjonarne	-	studia niestacjonarne	-
	ćwiczenia		45		-
Sposób zaliczenia (E,Z)		Ćwiczenia – zaliczenie na ocenę			
Liczba punktów ECTS		5			

Katedra	Katedra Rachunkowości
Koordynator przedmiotu	Dr Aleksander Zawadzki
Treści kształcenia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podstawy prawne prowadzenia rachunkowości przy pomocy techniki informatycznej oraz typologia i systematyka finansowo-księgowych systemów informatycznych. 2. Instalacja i parametryzacja systemu, wprowadzenie bilansu otwarcia. 3. Ewidencja zdarzeń gospodarczych: aktywa trwałe i materiały. 4. Ewidencja zdarzeń gospodarczych: środki pieniężne, kredyty, rozrachunki. 5. Ewidencja zdarzeń gospodarczych: wyroby gotowe oraz ustalenie wyniku finansowego. 6. Zamknięcie roku obrachunkowego: przebiegania. 7. Sporządzanie sprawozdania finansowego przy pomocy systemu F-K
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	<p>Ćwiczenia z rachunkowości informatycznej mają za zadanie nauczyć studenta praktycznego stosowania informatycznego systemu finansowo-księgowego oraz jego instalacji i parametryzacji. Studenci wykorzystują wiedzę nabytą podczas wykładów i ćwiczeń z rachunkowości finansowej oraz informatyki. Do ćwiczeń wykorzystywana jest edukacyjna wersja systemu Symfonia F-K ugruntowująca rozumienie zasad księgowania i sporządzania poszczególnych elementów sprawozdania finansowego, stosowanie zasad rachunkowości, księgowanie i sporządzanie sprawozdań finansowych w informatycznych systemach finansowo-księgowych.</p>
Stosowane pomoce dydaktyczne	System finansowo-księgowy Sage Symfonia F-K, laboratorium komputerowe, przykładowe dokumenty księgowe
Literatura obowiązkowa	Sojak S., Stankiewicz J. (red.), <i>Podstawy rachunkowości</i> , TNOiK, Toruń 2008. Instrukcja obsługi systemu Symfonia F-K, Sage – Symfonia
Literatura uzupełniająca	Ustawa o rachunkowości, Ustawa z dnia 29 września 1994r. o

	<p>rachunkowości (Dz.U. z 2002r. Nr 76, poz. 694 ze zm.)</p> <p>M. Andrzejewski, K. Jonas, P. Młodkowski, <i>Komputerowe systemy finansowo – księgowo</i>, Wydawnictwo Profesjonalnej Szkoły Biznesu; Kraków 2000.</p> <p>Januszewski A. Funkcjonalność informatycznych systemów zarządzania. Tom 1, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2008.</p>
Forma zaliczenia	ćwiczenia – kolokwium (1x)

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Rachunkowość w zarządzaniu firmą międzynarodową			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Accounting for Multinational Enterprises			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Rachunkowość menedżerska			
Stopień studiów		Dwuletnie, II stopnia			
Rok studiów		II rok			
Semestr studiów		IV semestr			
Liczba godzin	wykład	studia	30	studia	8
	ćwiczenia	stacjonarne	0	niestacjonarne	0
Sposób zaliczenia (E,Z)		Z			
Liczba punktów ECTS		3,0			

Katedra	Katedra Rachunkowości
Koordynator przedmiotu	prof. dr hab. Sławomir Sojak, dr E. Makowska
Treści kształcenia	Celem kształcenia ma być zdobycie wiedzy na temat funkcjonowania firmy międzynarodowej oraz metod i technik stosowanych w celu jej sprawnego zarządzania. Po ukończeniu kursu student będzie umiał dokonywać wyceny transferów pomiędzy podmiotami zdecentralizowanymi i powiązаныmi za pomocą różnych metod.
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	<ol style="list-style-type: none"> 1. Znaczenie i zakres rachunkowości międzynarodowej Istota rachunkowości międzynarodowej Czynniki determinujące rachunkowość w aspekcie międzynarodowym Klasyfikacja rachunkowości międzynarodowej i jej podstawowe wzorce Wpływ rachunkowości na międzynarodowe systemy zarządzania firmami 2. Rachunkowość w różnych krajach i strefach kulturowych 3. Elementy rachunkowości zarządczej w aspekcie międzynarodowym 4. Międzynarodowe determinanty rachunkowości zarządczej

	<p>Techniki międzynarodowej rachunkowości zarządczej</p> <p>Konsekwencje odmiennych strategii konkurencji na rynku światowym</p> <p>5. Aktualne kierunki rozwoju rachunkowości zarządczej na świecie</p> <p>Pomiar wartości dla interesariuszy</p> <p>Analiza efektywności organizacji</p> <p>Systemy informatyczne wspomagające rachunkowość zarządczą</p> <p>6. Międzynarodowe centra rozliczeniowe</p> <p>7. Pomiar i wycena transferów w przedsiębiorstwach międzynarodowych</p> <p>8. Wpływ rachunkowości na międzynarodowej systemy zarządzania firmami</p> <p>9. Wybrane problemy rachunkowości organizacji międzynarodowych</p>
Stosowane pomoce dydaktyczne	Prezentacja Power Point
Literatura obowiązkowa	<p>Winiarska K., <i>Rachunkowość międzynarodowa</i>, OddK, Gdańsk 2009,</p> <p>Bednarski L., Gierusz J., <i>Rachunkowość międzynarodowa</i>, PWE 2001,</p> <p>Sojak S., <i>Ceny transferowe</i>, PWN 2001</p>
Literatura uzupełniająca	<p>Koźmiński A.K., <i>Zarządzanie międzynarodowe</i>, PWE 1999</p> <p>Surdykowska S.T., <i>Rachunkowość międzynarodowa</i>, Zakamycze 1999</p>
Forma zaliczenia	Egzamin na prawach zaliczenia

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu	Etyka w rachunkowości i rewizji finansowej				
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Ethics in Accounting				
Kierunek	Zarządzanie				
Specjalność	Rachunkowość menedżerska				
Stopień studiów	II				
Rok studiów	II				
Semestr studiów	IV				
Liczba godzin	wykład	studia	15	studia	-
	ćwiczenia	stacjonarne	-	niestacjonarne	-
Sposób zaliczenia (E,Z)	Wykład – zaliczenie				
Liczba punktów ECTS	3				

Katedra	Katedra Rachunkowości
Koordinator przedmiotu	Dr Jolanta Wiśniewska
Treści kształcenia	<p>Etyka w rachunkowości jako element składowy etyki biznesu. Etyka w praktyce rachunkowości: - etyka menedżerów, - etyka księgowych - etyka biegłych rewidentów.</p> <p>Kodeksy etyki księgowych i biegłych rewidentów. Analiza pojęcia „kreatywnej rachunkowości”. Błędy i oszustwa w rachunkowości -studium przypadków. Normy i standardy rewizji finansowej dotyczące wykrywania oszustw w rachunkowości: normy wykonywania zawodu biegłego rewidenta, Międzynarodowe Standardy Rewizji finansowej. Nadzór nad rzetelnością sprawozdań finansowych : dyrektywy Unii Europejskiej, Nadzór publiczny, dobre praktyki. Odpowiedzialność w rachunkowości: odpowiedzialność kierownika jednostki, odpowiedzialność księgowego i odpowiedzialność biegłego rewidenta</p>
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	<p>Zapoznanie się z zasadami etyki dotyczącymi rachunkowości, uregulowaniami prawnymi i zasadami nadzoru korporacyjnego i publicznego. Umiejętność oceny działań etycznych i nieetycznych (na podstawie studium przypadków). Wiedza dotycząca odpowiedzialności za rachunkowość w Polsce i Unii Europejskiej.</p>

Stosowane pomoce dydaktyczne	Prezentacja w <i>Power poincie</i> (i na foliach), materiały przygotowane przez prowadzącego.
Literatura obowiązkowa	Kodeks zawodowej etyki w rachunkowości, http://WWW.skwp.pl Kodeks Etyki Zawodowej Biegłych Rewidentów. http://WWW.kibr.org.pl Kodeks etyki zawodowych księgowych IFAC, http://WWW.kibr.org.pl
Literatura uzupełniająca	M. Kutera, A. Hołda, T. Surdykowska, <i>Oszustwa księgowe</i> , Difin 2007. W. Gasparski, <i>Wykłady z etyki biznesu. Nowa edycja uzupełniona</i> , WSPiZ, 2007. Łyskawa P., <i>Normy wykonywania zawodu i etyka zawodowa a badanie sprawozdań finansowych</i> , KIBR Warszawa 2003. C.W. Jackson, <i>Bajki w świecie biznesu. Mroczna prawda o fałszowaniu sprawozdań finansowych</i> , PWN, 2008. N. Iyer, M. Samociuk, <i>Defraudacja i korupcja. Spacer po linie</i> , PWN 2007r.
Forma zaliczenia	Zaliczenie na podstawie pracy pisemnej (referat)

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Rachunkowość strategiczna			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Strategic Management Accounting			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Rachunkowość menedżerska			
Stopień studiów		Dwuletnie, II stopnia			
Rok studiów		II rok			
Semestr studiów		III semestr			
Liczba godzin	wykład	studia stacjonarne	30	studia niestacjonarne	8
	ćwiczenia		30		10
Sposób zaliczenia (E,Z)		Z			
Liczba punktów ECTS		7,0			

Katedra	Katedra Rachunkowości
Koordynator przedmiotu	prof. S. Sojak, dr A. Banaszekiewicz, dr E. Makowska, dr M. Ciechan-Kujawa
Treści kształcenia	<p>1. Charakterystyka strategicznej rachunkowości zarządczej Geneza i uwarunkowania strategicznej rachunkowości zarządczej Koncepcje strategicznej rachunkowości zarządczej Operacyjna i strategiczna rachunkowość zarządcza Strategiczne zarządzanie kosztami</p> <p>2. Zrównoważona Karta Wyników Geneza i istota zrównoważonej karty wyników Cztery perspektywy zrównoważonej karty wyników Użyteczność i obszary zastosowań zrównoważonej karty wyników Wdrażanie zrównoważonej karty wyników</p> <p>3. Rachunek kosztów działań Wady tradycyjnego rachunku kalkulacyjnego, opartego na rozmiarach produkcji, Ograniczenia przyporządkowania kosztów na bazie rozmiarów produkcji, Hierarchiczny model kosztów produkcji, Podejście</p>

	<p>procesowe w rachunku kosztów, Model rachunku kosztów działań, Zasobowy aspekt rachunku kosztów działań, Koncepcja nośnika kosztów, Kalkulacja kosztów produktów w rachunku kosztów działań, Dalszy rozwój rachunku kosztów działań. 4. Rachunek kosztów docelowych Geneza i istota koncepcji target costing Struktura i etapy rachunku kosztów docelowych Wyznaczenie celu redukcji kosztów Osiąganie celu redukcji kosztów w fazie przedprodukcyjnej 5. Rachunek kosztów ciągłego usprawniania 6. Rachunek kosztów cyklu życia produktu Koncepcja cyklu życia produktu Istota rachunku kosztów cyklu życia produktu Szacowanie przychodów i kosztów w cyklu życia produktu 7. Rachunek kosztów jakości Istota jakości i koncepcja zarządzania jakością Koszty jakości Rachunek kosztów jakości Decyzyjne aspekty rachunku kosztów jakości 8. Benchmarking strategiczny Istota i rola benchmarkingu strategicznego Analiza sektora i konkurencji Benchmarking w osiągnięciu przewagi konkurencyjnej Pomiar i doskonalenie przewagi konkurencyjnej 9. Zasoby niematerialne w strategii przedsiębiorstwa Istota i znaczenie zasobów niematerialnych Zarządzanie zasobami niematerialnymi Pomiar zasobów niematerialnych Wycena zasobów niematerialnych Raportowanie zasobów niematerialnych</p>
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	<p>Celem kształcenia jest zaprezentowanie stosunkowo nowego obszaru rachunkowości zarządczej jakim jest strategiczna rachunkowość zarządcza. Po wykładzie tym studenci będą posiadali wiedzę na temat istoty i roli strategicznej rachunkowości zarządczej w procesie zarządzania strategicznego a także poznają różne jej koncepcje, modele jak i instrumenty.</p>
Stosowane pomoce dydaktyczne	<p>Prezentacja Power Point</p>
Literatura obowiązkowa	<p>1. Świdarska K., (red.), Rachunkowość zarządcza i rachunek kosztów, Difin, Warszawa 2003r. 2. Nowak E., „Strategiczna rachunkowość zarządcza”, PWE, Warszawa 2008 3. Nita B., „Metody wyceny i kształtowania wartości przedsiębiorstwa”, PWE, Warszawa 2007</p>
Literatura uzupełniająca	<p>1. Kaplan R.S., Norton D.P., „Strategiczna Karta</p>

	<p>Wyników”, PWN Warszawa 2001r.</p> <p>2. Sojak S., Józwiak H., „Rachunek kosztów docelowych”, Oficyna Ekonomiczna, Kraków 2004</p> <p>3. Ciechan-Kujawa M. „Rachunek kosztów jakości”, Oficyna Ekonomiczna, Kraków 2005r.</p> <p>4. Kister A. „Zarządzanie kosztami jakości”, Oficyna Ekonomiczna, Kraków 2005r.</p> <p>5. Jaruga A., Fijałkowska J., „Rachunkowość i zarządzanie kapitałem intelektualnym”, Gdańsk 2002</p>
Forma zaliczenia	Egzamin na prawach zaliczenia

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Zarządzanie podatkami			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Tax Management			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Rachunkowość menedżerska			
Stopień studiów		drugi			
Rok studiów		I			
Semestr studiów		II			
Liczba godzin	wykład	studia	30	studia	10
	ćwiczenia	stacjonarne	15	niestacjonarne	10
Sposób zaliczenia (E, Z)		Egzamin – zaliczenie na ocenę, ćwiczenia – zaliczenie na ocenę			
Liczba punktów ECTS		6			

Katedra	Rachunkowości
Koordinator przedmiotu	Dr Maria Jankowska
Treści kształcenia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojęcie zarządzania podatkami. 2. Działalność kierownicza w świetle zarządzania podatkami. 3. Identyfikacja otoczenia podatkowego przedsiębiorcy i jego analiza. 4. Określenie obowiązków podatkowych. 5. Zarządzanie podatkami: <ul style="list-style-type: none"> - strategia podatkowa (metodyka budowy strategii, cechy i rodzaje strategii, instrumenty oceny strategii), - eliminacja zagrożeń, - podatkowe prawa wyboru, - sposoby wpływania na wysokość podatku. 6. Optymalizacja wysokości podatku dochodowego. 7. Zarządzanie obciążeniami z tytułu podatku od towarów i usług. 8. Sterowanie obciążeniami podatkowymi w działalności bieżącej. 9. Opodatkowanie w strategicznych decyzjach inwestycyjnych i finansowych.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	<p>Celem wykładów jest zapoznanie słuchaczy z potencjalnymi możliwościami zarządzania wysokością obciążeń podatkowych, konsekwencjami kształtowania ryzyka i obciążenia podatkowego, metodami posługiwania się podatkami w działalności inwestycyjnej, finansowej a także bieżącej przedsiębiorstwa.</p> <p>W trakcie wykładów student powinien przyswoić wiedzę pozwalającą na podejmowanie w praktyce rozstrzygnięć pozwalających na minimalizację (w granicach obowiązującego prawa) obciążeń podatkowych firm.</p>
Stosowane pomoce dydaktyczne	Pokaz slajdów, studia przypadków
Literatura obowiązkowa	<p>1.M. Poszwa, Zarządzanie podatkami w małej i średniej firmie. Rozwiązania na lata 2007 – 2009, C. H Beck, Warszawa 2007</p> <p>2.J.Szlęzak – Matuszewicz, Zarządzanie podatkami, SGH, Warszawa 2008</p>
Literatura uzupełniająca	<p>1.J. Sokołowski, Zarządzanie przez podatki, PWN, Warszawa 1995</p> <p>2.J. Owsiak, Finanse publiczne. Teoria i praktyka, PWN, Warszawa 2008</p>
Forma zaliczenia	Zaliczenia w formie pisemnej

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Pomiar dokonań w rachunkowości i zarządzanie rentownością			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Performance Measurement			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Rachunkowość menedżerska			
Stopień studiów		Dwuletnie, II stopnia			
Rok studiów		II rok			
Semestr studiów		III semestr			
Liczba godzin	wykład	studia	30	studia	-
	ćwiczenia	stacjonarne	30	niestacjonarne	-
Sposób zaliczenia (E,Z)		E, Z			
Liczba punktów ECTS		6,0			

Katedra	Katedra Rachunkowości
Koordinator przedmiotu	dr A. Banaszekiewicz, dr E. Makowska
Treści kształcenia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pomiar dokonań w systemie rachunkowości <ol style="list-style-type: none"> a) cele działalności przedsiębiorstwa b) funkcjonowanie przedsiębiorstwa w warunkach globalizacji c) rachunkowość – podsystemy i przemiany w niej zachodzące 2. Determinanty, metody i techniki projektowania mierników dokonań <ol style="list-style-type: none"> a) efektywność, skuteczność i wydajność w kontekście pomiaru dokonań b) czynniki warunkujące przedmiot pomiaru dokonań c) mierniki dokonań d) podmioty pomiaru i oceny dokonań e) wpływ systemu pomiaru dokonań na funkcjonowanie przedsiębiorstwa 3. Tradycyjne koncepcje pomiaru dokonań <ol style="list-style-type: none"> a) pomiar dokonań za pomocą wyniku finansowego b) systemy wskaźników finansowych c) ocena projektów inwestycyjnych 4. Współczesne koncepcje pomiaru dokonań <ol style="list-style-type: none"> a) rachunkowość odpowiedzialności.

	<ul style="list-style-type: none"> b) wyodrębnianie ośrodków odpowiedzialności w przedsiębiorstwie. c) zasady oceny ośrodków odpowiedzialności. d) strategiczna karta wyników e) benchmarking strategiczny f) syntetyczne mierniki dokonań i kreowania wartości przedsiębiorstwa <p>5. Pomiar dokonań w praktyce</p> <ul style="list-style-type: none"> a) procedura opracowania i wdrożenia systemu pomiaru dokonań b) błędy we wdrażaniu systemów pomiaru dokonań c) czynniki powodzenia wdrożenia systemu pomiaru dokonań <p>6. Metody zarządzania rentownością</p> <ul style="list-style-type: none"> a) klasyczne metody pomiaru i analizy rentowności b) wskaźniki rynku kapitałowego c) Zarządzanie zapasami (logistyka) d) zarządzanie kapitałem obrotowym e) zarządzanie kapitałami
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	Celem kształcenia ma być zdobycie wiedzy na temat zarządzania rentownością oraz stosowanych przez przedsiębiorstwa metod pomiaru dokonań. Po zakończeniu tego kursu student powinien umieć sporządzać ocenę efektów dokonań przedsiębiorstwa (przy wykorzystaniu poznanych metod) oraz interpretować uzyskane wyniki.
Stosowane pomoce dydaktyczne	
Literatura obowiązkowa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Michalak J., „Pomiar dokonań. Od wyniku finansowego do Balanced Scorecard”, Difin 2008 2. Sojak S., „Rachunkowość zarządcza”, TNOiK, Toruń 2003 3. Kaplan R.S., Norton D.P., „Strategiczna Karta Wyników”, PWN Warszawa 2001r.
Literatura uzupełniająca	<ol style="list-style-type: none"> 1. Świdarska K., (red.), Rachunkowość zarządcza i rachunek kosztów, Difin, Warszawa 2003r. 2. Wnuk-Pel T., „Zarządzanie rentownością. Budżetowanie i kontrola”, Difin 2006
Forma zaliczenia	Egzamin, kolokwium zaliczeniowe

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Audyty i kontrola wewnętrzna			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Audit and Internal Controll			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Rachunkowość menadżerska			
Stopień studiów		II stopień			
Rok studiów		II rok			
Semestr studiów		IV semestr			
Liczba godzin	wykład	studia	15	studia	-
	ćwiczenia	stacjonarne	15	niestacjonarne	-
Sposób zaliczenia (E,Z)		E			
Liczba punktów ECTS		5			

Katedra	Rachunkowości
Koordynator przedmiotu	dr Marlena Ciechan-Kujawa
Treści kształcenia	<p>1. Istota monitorowania, weryfikacji i oceny skuteczności procesów zarządzania ryzykiem, kontroli i ładu korporacyjnego.</p> <p>2. Kontrola i audyt – podobieństwa i różnice</p> <p>2. Definicja i zadania audytu wewnętrznego: audyt wewnętrzny a rewizja finansowa, controlling, nadzór korporacyjny; miejsce audytu wewnętrznego w organizacji i JSFP; rodzaje audytu wewnętrznego (finansowy, operacyjny, informatyczny, funduszy unijnych); wymagania kwalifikacyjne stawiane audytorom wewnętrznym; Międzynarodowe Standardy Profesjonalnej Praktyki Audytu Wewnętrznego;</p> <p>metodologia i proces audytu wewnętrznego; dokumenty w audycie wewnętrznym.</p> <p>3. Cele i funkcje kontroli wewnętrznej: rodzaje kontroli i zasady postępowania kontrolnego; organizacja kontroli wewnętrznej; standardy i ogólnie przyjęte kodeksy postępowania kontroli wewnętrznej; miejsce kontroli wewnętrznej w organizacji; odpowiedzialność za kontrolę wewnętrzną; zasady przygotowania regulaminu i procedur komórki kontroli wewnętrznej; metodologia badań kontrolnych; charakterystyka etapów postępowania</p>

	kontrolnego; techniki ustalania stanu faktycznego; problematyka przeprowadzenia dowodów i dokumentowania postępowania kontrolnego.
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	Zdobycie wiedzy na temat podstawowych zasad w zakresie: <ul style="list-style-type: none"> - organizowania systemu auditu i kontroli wewnętrznej w organizacji opartego na powszechnie uznawanych standardach, - roli systemów auditów i kontroli wewnętrznej w zarządzaniu ryzykiem i zwiększeniu prawdopodobieństwa zrealizowania ustalonych celów, - zapobiegania zagrożeniom korupcji (oszustwom pracowniczym). Nabycie umiejętności praktycznych w zakresie przygotowania, przeprowadzenia oraz prezentacji wyników badania kontrolnego i auditu wewnętrznego.
Stosowane pomoce dydaktyczne	Prezentacja multimedialna, studia przypadków
Literatura obowiązkowa	Saunders E.J., Audyt i kontrola wewnętrzna w przedsiębiorstwach, Educator, Częstochowa 2003 Winiarska K., Teoretyczne i praktyczne aspekty auditu wewnętrznego, Difin, Warszawa 2005 Audyt operacyjny i finansowy, Polska Akademia Rachunkowości, Łódź 2005
Literatura uzupełniająca	Kuc B.R., Audyt wewnętrzny teoria i praktyka, Wydawnictwo PTM, Warszawa 2002 Banaszkiewicz J., Audyt wewnętrzny. Spojrzenie praktyczne, Stowarzyszenie księgowych w Polsce, Warszawa, 2003 Piaszczyk A., Audyt wewnętrzny, Stowarzyszenie księgowych w Polsce, Warszawa, 2004 J.T.Wells, Nadużycia w firmach – vademecum. Zapobieganie i wykrywanie., Ernst&Young, Warszawa 2006
Forma zaliczenia	Egzamin – test jednokrotnego wyboru, ćwiczenia - kolokwium

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Przywództwo w środowisku globalnego biznesu			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Leadership in The Global Business Environment			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Zarządzanie biznesem			
Stopień studiów		II			
Rok studiów		I			
Semestr studiów		I			
Liczba godzin	wykład	studia stacjonarne	30	studia niestacjonarne	15
	ćwiczenia				
Sposób zaliczenia (E,Z)		Egzamin			
Liczba punktów ECTS		5			

Katedra	Katedra Podstawowych Problemów Zarządzania
Koordynator przedmiotu	prof. dr hab. Robert Karaszewski
Treści kształcenia	<p>Przywództwo – geneza, fenomen, definicje, podstawowe zagadnienia Zarys genezy przywództwa Próby zdefiniowania w aspekcie wielowymiarowości pojęcia Przywództwo a zarządzanie</p> <p>Perspektywa osobowościowa przywództwa Podejście bazujące na cechach – podstawowe założenia Miejsce inteligencji w teorii przywództwa Istota inteligencji emocjonalnej Ciemne strony osobowości Wady i zalety perspektywy osobowościowej</p> <p>Modele behawioralne przywództwa</p> <p>Teorie zależności</p> <p>Kierunki dalszego rozwoju konceptualizacji przywództwa</p> <p>Aspekty etyczne przywództwa Poglądy Heifetza Poglądy Burnsa Poglądy Greenleafa Przywództwo z perspektywy moralnej filozofii Kanta Kanon zasad etycznego przywództwa Beauchampa i Bowiego</p>

	Koncepcja momentów określających Badaracco
	Specyfika przywództwa w biznesie korporacyjnym
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	Po ukończeniu cyklu kształcenia w ramach przedmiotu oczekuje się od słuchacza znajomości najważniejszych trendów w zakresie przywództwa. W związku z położeniem szczególnego nacisku na prezentację idei przywództwa transformacyjnego oczekiwanym efektem kształcenia jest zbudowanie umiejętności poszukiwania i poprawnego wykorzystania mechanizmów pozwalających skutecznie oddziaływać na podwładnych, stymulować wzrost ich zaangażowania oraz pobudzać zapał do działania na rzecz realizacji wspólnych celów.
Stosowane pomoce dydaktyczne	Prezentacje multimedialne Power Point filmy VCD prezentujące postawy przywódców
Literatura obowiązkowa	R. Karaszewski, Przywództwo w środowisku globalnego biznesu, Tnoik Toruń 2008.
Literatura uzupełniająca	Magazyn Harvard Business Review Polska
Forma zaliczenia	Egzamin pisemny – forma opisowa

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		ZARZĄDZANIE MARKĄ			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Zarządzanie biznesem			
Stopień studiów		II			
Rok studiów		I			
Semestr studiów		I			
Liczba godzin	Wykład	studia stacjonarne	30	studia niestacjonarne	12
	ćwiczenia		15		-
Sposób zaliczenia (E,Z)		Z			
Liczba punktów ECTS		4			

Katedra	Podstawowych Problemów Zarządzania
Koordynator przedmiotu	dr Barbara Józefowicz
Treści kształcenia	<p>Tematyka wykładu obejmuje: pojęcie marki, klasyfikacje, tożsamość i siłę marki, a także jej znaczenie dla klientów oraz rolę w procesie zdobywania trwałej przewagi konkurencyjnej współczesnych przedsiębiorstw. Ponadto omówione będą modele budowania marki i instrumenty jej komunikowania na rynku, a także sposoby pomiaru i wykorzystywania siły marki.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pojęcie marki: definicje marki, ewolucja marki, różne sposoby interpretacji marki, klasyfikacje marek. 2. Znaczenie marki na współczesnym rynku, funkcje marki z punktu widzenia konsumenta oraz z perspektywy przedsiębiorstwa będącego właścicielem. 3. Struktura marki: cztery poziomy marki L. de Chernatony'ego, sześciokąt tożsamości marki Kapferera. 4. Siła marki i jej determinanty.

	<ol style="list-style-type: none"> 5. Zachowania nabywców wobec marki: proces decyzyjny nabywcy, świadomość marki, lojalność wobec marki i związek klienta z marką. 6. Strategie budowania marki, modele procesów budowania marki. 7. Kreowanie nowej marki: tożsamość w kreowaniu nowej marki, dobór nazwy marki, logo i innych identyfikatorów. 8. Budowanie siły marki, instrumenty komunikowania marki. 9. Metody pomiaru marki, pojęcie wartości marki i problemy wyceny marki. 10. Strategie wykorzystywania siły marki, licencjonowanie, franchising. 11. Ochrona marki przed naśladownictwem.
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	Student zna pojęcia związane z marką, rozumie mechanizmy oddziaływania marki na konsumentów oraz jakie znaczenia ma silna marka w budowaniu przewagi konkurencyjnej przedsiębiorstw. Ponadto zna prawidłowy przebieg procesu budowania siły marki oraz różne sposoby jej wykorzystywania. Potrafi dobrać strategię marki odpowiednią do etapu funkcjonowania marki na rynku oraz zaproponować instrumenty komunikowania i pomiaru marki.
Stosowane pomoce dydaktyczne	Prezentacje multimedialne z wykorzystaniem programu Power Point, studium przypadków.
Literatura obowiązkowa	<ol style="list-style-type: none"> 1. J. Kall, <i>Silna marka. Istota i kreowanie</i>, PWE Warszawa 2001. 2. L. De Chernatony, <i>Marka. Wizja i tworzenie marki</i>, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańska 2003.
Literatura uzupełniająca	<ol style="list-style-type: none"> 1. M. K. Witek - Hajduk, <i>Zarządzanie marką</i>, Difin, Warszawa 2001. 2. J. Marconi, <i>Marketing marki</i>, K. E. Liber s.c., Warszawa 2002. 3. D'Alessandro D.F. <i>Kreowanie marki</i>, Wydawnictwo RM, Warszawa 2001. 4. Ph. Kotler, <i>Zarządzanie marką w segmencie B2B</i>, Wydawnictwa Naukowe PWN, Warszawa 2008. 5. H. Pringle, W. Gordon, <i>Zarządzanie marką</i>, Rebis 2008. 6. S. Brown, <i>Magia Harry'ego Pottera. Kreowanie globalnej marki</i>, PWN, Warszawa 2008.
Forma zaliczenia	Zaliczenie wykładu na podstawie końcowego kolokwium, zaliczenie ćwiczeń w oparciu o frekwencję, aktywność oraz wyniki pracy na zajęciach.

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Zarządzanie konkurencyjnością przedsiębiorstwa			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Business Competitiveness Management			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Zarządzanie biznesem			
Stopień studiów		II, studia dwuletnie magisterskie			
Rok studiów		I			
Semestr studiów		II (letni)			
Liczba godzin	Wykład	studia	45 godz.	studia	15 godz.
	Ćwiczenia	stacjonarne	0	niestacjonarne	0
Sposób zaliczenia (E,Z)		Egzamin			
Liczba punktów ECTS		6			

Katedra	Podstawowych Problemów Zarządzania
Koordynator przedmiotu	<i>Prof. zw. dr hab. Marek Jacek Stankiewicz</i>
Treści kształcenia	<p>1. Konkurencja jako immanentny składnik współczesnego życia społeczno-ekonomicznego. Istota konkurencji. Kryteria analizy zjawiska konkurencji.</p> <p>2. Konkurencyjność gospodarki. Istota i determinanty konkurencyjności gospodarki.</p> <p>3. Konkurencyjność przedsiębiorstwa. Pojęcie, klasyfikacja i struktura konkurencyjności przedsiębiorstwa. Model procesu zarządzania konkurencyjnością przedsiębiorstwa.</p> <p>4. Globalizacja a konkurencyjność gospodarek i przedsiębiorstw. Istota i ogólne następstwa zjawiska. Przejawy globalizacji globalizacji wpływające na warunki funkcjonowania przedsiębiorstwa. „Nowy krajobraz konkurencji” jako efekt globalizacji. Umiędzynarodowianie działalności przedsiębiorstw, jako</p>

	<p>jeden ze sposobów konkurowania w warunkach globalizacji.</p> <p>5. Potencjał konkurencyjności przedsiębiorstwa. Pojęcie potencjału konkurencyjności. Zasoby jako substancja potencjału – ich typologia i struktura. Kryteria i metody analizy składników potencjału konkurencyjności przedsiębiorstwa.</p> <p>6. Przewaga konkurencyjna jako efekt umiejętnego dysponowania potencjałem konkurencyjności. Istota, rodzaje i źródła przewagi konkurencyjnej.</p> <p>7. Instrumenty konkurowania jako widoczny przejaw przewagi konkurencyjnej. Istota, klasyfikacja i struktura instrumentów konkurowania. Mechanizm ich działania. Ocena skuteczności na różnych arenach rynkowych.</p> <p>8. Pozycja konkurencyjna jako wynik konkurowania. Istota, sposoby pomiaru i oceny pozycji konkurencyjnej.</p> <p>9. Sposoby budowania i umacniania konkurencyjności przedsiębiorstwa. Samodzielne budowanie konkurencyjności. Kooperatywne budowanie konkurencyjności. Rekomendacje dla polskich przedsiębiorstw.</p> <p>10. Porozumienia między przedsiębiorstwami a nadużywanie pozycji dominującej.</p> <p>11. Wyznaczniki ochrony konkurencji w UE i w Polsce.</p> <p>12. Pomoc publiczna.</p>
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	<p>Uzyskanie przez studentów wiedzy na temat zasadniczych problemów konkurowania i źródeł konkurencyjności przedsiębiorstw, w oparciu o którą to wiedzę będą oni potrafili projektować działania kreujące i umacniające konkurencyjność przedsiębiorstwa.</p>
Stosowane pomoce dydaktyczne	<p>Case study ilustrujące treści wykładu, oparte o wyniki aktualnych badań prowadzonych w Katedrze PPZ.</p>
Literatura obowiązkowa	<p>1. M.J. Stankiewicz, <i>Konkurencyjność przedsiębiorstwa. Budowanie konkurencyjności przedsiębiorstwa w warunkach globalizacji</i>, Dom Organizatora, Toruń 2002 (wyd. II – Toruń 2005).</p> <p>2. M.E. Porter, <i>Przewaga konkurencyjna. Osiąganie i utrzymywanie lepszych wyników</i>, ONE Press, Warszawa</p>

	<p>2006.</p> <p>3. K. Obłój, <i>Strategia organizacji. W poszukiwaniu trwałej przewagi konkurencyjnej</i>, PWE, Warszawa 2007.</p> <p>4. A. Fornalczyk, <i>Biznes a ochrona konkurencji</i>, Oficyna Wolters Kluwer Business, Kraków 2007.</p> <p>5. <i>Kompendium wiedzy o konkurencyjności</i>, red. M. Gorynia i E. Łązniewska, WN PWN, Warszawa 2009.</p>
Literatura uzupełniająca	<p>1. <i>Budowanie potencjału konkurencyjności przedsiębiorstwa</i>, red. M. J. Stankiewicz, Dom Organizatora, Toruń 1999.</p> <p>2. <i>Determinanty konkurencyjności polskich przedsiębiorstw</i>, red. M.J. Stankiewicz, Wyd. UMK, Toruń 2002.</p> <p>3. G. Hamel, C.K. Prahalad, <i>Przewaga konkurencyjna jutra</i>, Business Press, Warszawa 1999.</p> <p>4. H.G. Adamkiewicz-Drwiłło, <i>Uwarunkowania konkurencyjności przedsiębiorstwa</i>, WN PWN, Warszawa 2002.</p> <p>5. <i>Pomoc publiczna dla przedsiębiorstw w UE i w Polsce</i>, red. A. Fornalczyk, UKIE, Warszawa 1998.</p>
Forma zaliczenia	Egzamin pisemny.

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Funkcjonowanie spółek kapitałowych			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Zarządzanie biznesem			
Stopień studiów		II			
Rok studiów		I			
Semestr studiów		II			
Liczba godzin	wykład	studia stacjonarne	30	studia niestacjonarne	12
	ćwiczenia		-		-
Sposób zaliczenia (E,Z)		E			
Liczba punktów ECTS		5.0			

Katedra	Podstawowych Problemów Zarządzania
Koordynator przedmiotu	Dr Ryszard Lorenczewski
Treści kształcenia	<p>Typologia spółek, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością a spółka akcyjna – podobieństwa i różnice Prawa i obowiązki wspólników i akcjonariuszy - prawa korporacyjne, prawa majątkowe, Kapitały spółki, wewnętrzne źródła kapitału, zewnętrzne źródła kapitału, podwyższenie i obniżanie kapitału zakładowego, dywidenda i polityka dywidendy, koszt kapitału.</p> <p>Udziały i akcje, istota, rodzaje, umarzanie, zasady obrotu .</p> <p>Zasady organizacji i zarządzania spółką kapitałową, organy spółki – kompetencje, prawa, obowiązki i odpowiedzialność, funkcja i zadania zarządu, organizacja pracy zarządu spółki, zasady wynagradzania zarządu spółki, funkcje i zadania rady nadzorczej, organizacja pracy rady nadzorczej, organizacja pracy Walnego Zgromadzenia, zasady nadzoru korporacyjnego, relacje w strukturach władzy w spółce, Łączenie, podział i przekształcanie spółek. Formy organizacyjno – prawne przedsiębiorstw i spółek.</p>
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	<ul style="list-style-type: none"> - kształcenie umiejętności rozwiązywania problemów zarządzania spółkami kapitałowymi - kształcenie umiejętności organizacji pracy organów spółek, - kształcenie kompetencji i umiejętności w zakresie pełnienia funkcji zarządczych i nadzorczych w spółkach, - rozumienie uwarunkowań organizacyjnych, prawnych i finansowych w procesach decyzyjnych w organach spółek: <ul style="list-style-type: none"> - zapoznanie studentów z podstawami teoretycznymi funkcjonowania spółek kapitałowych, z którymi będą spotykali się w praktyce, - zdobycie wiedzy w zakresie specyfiki zarządzania spółkami kapitałowymi, - kształcenie umiejętności zarządzania spółką kapitałową.

	Realizacja założonych celów dydaktycznych powinna przebiegać z w sposób podporządkowany wyrobieniu u studentów postaw menedżerskich oraz umiejętności wykorzystywania zdobytej wiedzy w praktyce.
Stosowane pomoce dydaktyczne	Wykład, analiza przypadków, analiza dokumentacji,
Literatura obowiązkowa	Borowiecki R., Nadzór korporacyjny w procesie kreowania wartości i rozwoju przedsiębiorstwa, Wydawnictwo ABRYŚ, Kraków 2005 Jerzemska M., Nadzór korporacyjny, PWE, Warszawa 2002 Jeżak J., Struktura i formy sprawowania władzy w spółkach kapitałowych, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2005, Trocki M., Grupy kapitałowe. Tworzenie i funkcjonowanie, PWN, Warszawa 2004
Literatura uzupełniająca	Kodeks spółek handlowych Nadzór właścicielski w spółkach kapitałowych, PWN, Warszawa 1999
Forma zaliczenia	Egzamin pisemny

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Komunikacja i rozwijanie umiejętności menedżerskich			
Nazwa przedmiotu w jęz. angielskim		Communication and development of Managerial Skills			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Zarządzanie biznesem			
Stopień studiów		II			
Rok studiów		II			
Semestr studiów		III			
Liczba godzin	Wykład	studia		studia	
	ćwiczenia	stacjonarne	30	niestacjonarne	15
Sposób zaliczenia (E,Z)		zaliczenie			
Liczba punktów ECTS		3.0			

Katedra	Podstawowych Problemów Zarządzania
Koordinator przedmiotu	Magdalena Kalińska
Treści kształcenia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podstawowe teorie dotyczące komunikacji interpersonalnej i przywództwa (25 %) 2. Rozwijanie komunikacji interpersonalnej (20 %) 3. Ćwiczenia dotyczące inteligencji emocjonalnej (5 %) 4. Rozwój osobisty (40 %) 5. Ćwiczenia dotyczące inteligencji społecznej (10 %)
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	<p>Podstawowym celem zajęć jest zwrócenie uwagi na aspekty i umiejętności, które powinny rozwijać osoby mające aspiracje menedżerskie/przywódcze. Zajęcia mają charakter interaktywny. Poprzez łączenie formy wykładów z warsztatami oraz dyskusją, studenci mają szansę na wymianę poglądów, wspólne omawianie problematyki, porównywanie doświadczeń. Ważnym aspektem zajęć jest współuczestnictwo studentów w prowadzeniu zajęć – przygotowywaniu ćwiczeń lub zagadnień do dyskusji. Warsztaty składają się z symulacji, indywidualnych ćwiczeń oraz odgrywania scenek lub zabaw polegających na pracy zespołowej. Po każdym takim ćwiczeniu następuje dyskusja i wspólne omawianie rezultatów dotyczących odczuć, barier współpracy i innych problemów związanych z komunikacją interpersonalną.</p>
Stosowane pomoce dydaktyczne	Scenariusze, instrukcje gier, inne rekwizyty

Literatura obowiązkowa	<p>J. Stewart, Mosty zamiast murów. Podręcznik komunikacji interpersonalnej, Wydawnictwo naukowe PWN 2006;</p> <p>P. Drucker, Jak zarządzać samym sobą, Harvard Business Review Polska, marzec 2003</p> <p>„I ty możesz spaść ze szczytu,” HBR Polska, marzec 2005</p> <p>Joseph L. Badaracco, „Przywództwo w literaturze”, Harvard Business Review Polska, 53/54, 2007</p>
Literatura uzupełniająca	<p>D. Goleman, Co czyni Cię przywódcą?, Harvard Business Review Polska, luty 2004</p> <p>R. Goffee, G. Jones, Dlaczego ktoś miałby Cię uważać za swojego przywódcę?, Harvard Business Review Polska, maj 2003</p>
Forma zaliczenia	Dwa eseje, aktywny udział w zajęciach

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Zarządzanie międzykulturowe			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Cross-cultural management			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Zarządzanie biznesem			
Stopień studiów		II stopień			
Rok studiów		II rok			
Semestr studiów		III semestr			
Liczba godzin	wykład	studia	15	studia	15
	ćwiczenia	stacjonarne	15	niestacjonarne	-
Sposób zaliczenia (E,Z)		E			
Liczba punktów ECTS		5,0			

Katedra	Podstawowych Problemów Zarządzania
Koordynator przedmiotu	Dr hab. Aldona Glińska-Noweś
Treści kształcenia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Znaczenie różnic kulturowych w zarządzaniu 2. Komunikacja w środowisku wielokulturowym (komunikacja werbalna i niewerbalna) 3. Stosunek do czasu i przestrzeni jako zmienna kulturowa 4. Nawiązywanie relacji w biznesie międzynarodowym 5. Etykieta w relacjach międzynarodowych 6. Wartości w zarządzaniu międzykulturowym (modele G.Hofstede i F.Trompenaars'a) i ich znaczenie dla zachowań organizacyjnych 7. Relacje między kulturami narodowymi w przedsiębiorstwie wielokulturowym 8. Funkcje i cechy globalnego menadżera
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	Efektom kursu będzie zdobycie przez słuchaczy wiedzy na temat najistotniejszych z punktu widzenia zarządzania różnic kulturowych. Celem przedmiotu jest rozwijanie umiejętności słuchaczy w zakresie negocjowania i budowania relacji w biznesie międzynarodowym oraz zarządzania wielonarodowym zespołem pracowniczym.
Stosowane pomoce dydaktyczne	Prezentacje multimedialne, opisy przypadków
Literatura obowiązkowa	1. G.Hofstede, <i>Kultury i organizacje</i> , PWE, Warszawa 2000

	<p>2. F.Trompenaars, Ch.Hampden-Turner, <i>Siedem wymiarów kultury. Znaczenie różnic kulturowych w działalności gospodarczej</i>, Oficyna Ekonomiczna, Kraków 2002</p> <p>3. R.R.Gesteland, <i>Różnice kulturowe a zachowania w biznesie</i>, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1999</p>
Literatura uzupełniająca	<p>1. R.D. Lewis, <i>When Cultures Collide. Managing Successfully Across Cultures</i>, Nicholas Brealey Publishing, London 2006</p> <p>2. D.J.Hickson, D.S.Pugh, <i>Management Worldwide. Distinctive Styles amid Globalization</i>, Penguin Books, 2001</p> <p>3. G.P.Ferraro, <i>The Cultural Dimension of International Business</i>, Pearson Prentice Hall, 2006</p> <p>4. J.Mole, <i>Mind Your Manners. Managing Business Cultures in the New Global Europe</i>, Nicholas Brealey Publishing, London 2005</p> <p>5. A.Glińska-Noweś, <i>Kulturowe uwarunkowania zarządzania wiedzą w przedsiębiorstwie</i>, Dom Organizatora TNOiK, Toruń 2007</p>
Forma zaliczenia	<p>Zaliczenie ćwiczeń odbędzie się na podstawie oceny aktywności w trakcie zajęć oraz przygotowania w zespołach prezentacji na temat wybranych kultur narodowych.</p> <p>Egzamin w formie pisemnej, polegający w części na analizie przypadku, w części – odpowiedzi na pytania teoretyczne</p>

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Zarządzanie wiedzą w organizacji			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Knowledge management			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Zarządzanie biznesem			
Stopień studiów		II			
Rok studiów		II			
Semestr studiów		III			
Liczba godzin	wykład	studia	15	studia	12
	ćwiczenia	stacjonarne	15	niestacjonarne	
Sposób zaliczenia (E,Z)		E			
Liczba punktów ECTS		5			

Katedra	Podstawowych Problemów Zarządzania
Koordynator przedmiotu	Dr hab. Bohdan Godziszewski, prof.. UMK
Treści kształcenia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Istota gospodarki opartej na wiedzy: znaczenie wiedzy dla budowania przewag konkurencyjnych 2. Wprowadzenie do problemów zarządzania wiedzą w organizacji: historia, podstawowe pojęcia, czym jest a czym nie jest zarządzanie wiedzą w organizacji, istota i zasady działania wewnętrznego rynku wiedzy 3. Struktura wiedzy w organizacji: wiedza jawna i niejawna, infrastruktura wiedzy w organizacji 4. Model procesu zarządzania wiedzą: cele zarządzania wiedzą, lokalizowanie wiedzy, pozyskiwanie wiedzy, dzielenie się wiedzą, kreowanie wiedzy, wykorzystywanie wiedzy, zachowanie wiedzy 5. Koncepcja organizacji uczącej się, podstawowe uwarunkowania zdolności organizacji do uczenia się 6. Model tworzenia wiedzy I. Nonaki i H. Takeuchi'ego: istota i sposoby konwersji wiedzy: socjalizacja, eksternalizacja, kombinacja oraz internalizacja 7. Kulturowe uwarunkowania zarządzania wiedzą 8. Bariery sprawnego zarządzania wiedzą w organizacji 9. Doświadczenia zarządzania wiedzą w polskich przedsiębiorstwach i kierunki jego doskonalenia

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	<p>Podstawowym celem nauczania tego przedmiotu jest przekazanie studentom podstawowych informacji dotyczących istoty i znaczenia zarządzania wiedzą we współczesnych przedsiębiorstwach. Szczegółowe cele prowadzą się do:</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterystyki koncepcji gospodarki opartej na wiedzy, - dokładnego wyjaśnienia pojęcia zarządzania wiedzą, organizacji uczącej się, kapitału intelektualnego oraz kategorii i pojęć pokrewnych, - zaoferowania wiedzy odnośnie do struktury, procedur i narzędzi zarządzania wiedzą w przedsiębiorstwie, wskazania na znaczenie właściwego zarządzania wiedzą dla sukcesu konkurencyjnego przedsiębiorstwa w warunkach gospodarki opartej na wiedzy.
Stosowane pomoce dydaktyczne	Wizualizacja treści wykładu
Literatura obowiązkowa	K. Romhardt, S. Raub, G. Probst, <i>Zarządzanie wiedzą w organizacji</i> , Oficyna Ekonomiczna, Kraków 2002
Literatura uzupełniająca	<p><i>Zarządzanie wiedzą jako kluczowy czynnik międzynarodowej konkurencyjności przedsiębiorstwa</i>, red. M. J. Stankiewicz, „Dom Organizatora”, Toruń 2006</p> <p>A. Glińska-Noweś, <i>Kulturowe uwarunkowania zarządzania wiedzą w przedsiębiorstwie</i> „Dom Organizatora”, Toruń 2007</p> <p>I. Nonaka, H. Takeuchi, <i>Kreowanie wiedzy w organizacji. Jak spółki japońskie dynamizują procesy innowacyjne</i>, Poltext, Warszawa 2000</p> <p>P.M. Senge, <i>Piąta dyscyplina. Teoria i praktyka organizacji uczących się</i>, Oficyna Ekonomiczna, Kraków 2003</p> <p>A. Kowalczyk, B. Nogalski, <i>Zarządzanie wiedzą. Koncepcje i narzędzia</i>, Difin, Warszawa 2007</p> <p>J. Pfeffer, R.J. Sutton, <i>Wiedza a działanie</i>, Oficyna Ekonomiczna, Kraków 2002</p> <p>Ch. Evans, <i>Zarządzanie wiedzą</i>, PWE, Warszawa 2005</p> <p>B. Gladstone, <i>Zarządzanie wiedzą. Knowledge management</i>, Petit, Warszawa 2004 -----</p>

	----- T.H. Davenport, L. Prusak, <i>Working Knowledge. How Organizations Manage What They Know</i> , Harvard Business School Press, 2000
Forma zaliczenia	Egzamin pisemny (studia stacjonarne), indywidualnie przygotowana praca pisemna (studia niestacjonarne)

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Analiza finansowa przedsiębiorstwa			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Zarządzanie biznesem			
Stopień studiów		drugiego stopnia			
Rok studiów		I			
Semestr studiów		I			
Liczba godzin	wykład	studia	30	studia	15
	ćwiczenia	stacjonarne	15	niestacjonarne	-
Sposób zaliczenia (E,Z)		Wykład – egzamin, ćwiczenia – zaliczenie na ocenę			
Liczba punktów ECTS		6			

Katedra	
Koordinator przedmiotu	Dr Katarzyna Goldmann
Treści kształcenia	Istota i cele analizy finansowej. Metody wykorzystywane w analizie finansowej. Źródła analizy finansowej. Budowa i znaczenie poszczególnych części sprawozdania finansowego. Analiza wstępna. Ocena poziomu kapitału pracującego. Analiza wskaźnikowa w poszczególnych obszarach działalności przedsiębiorstwa. Analiza dyskryminacyjna (modele zagraniczne i modele polskie) w ocenie zagrożenia przedsiębiorstw upadłością.
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	Celem jest wykształcenie umiejętności: - posługiwania się podstawową terminologią z zakresu analizy finansowej; - identyfikowania i klasyfikowania składników poszczególnych części sprawozdania finansowego - wykorzystywania różnorodnych metod w analizie; - wyjaśniania, obliczania i interpretowania wskaźników finansowych; - wyciągania wniosków, analizowania celów, zamierzeń oraz dalszej kontynuacji działalności przedsiębiorstwa firmy na podstawie przeprowadzonej analizy finansowej; - wykorzystywania wiedzy z zakresu analizy finansowej w decyzjach strategicznych i operacyjnych przedsiębiorstwa.
Stosowane pomoce dydaktyczne	Materiały przygotowane przez prowadzącego, prezentacje w programie PowerPoint, uzupełniane zapisami na tablicy
Literatura obowiązkowa	Goldmann K., Analiza sytuacji finansowej, [w:] Założyć firmę i nie zbankrutować – aspekty zarządcze, Sojak S. (red.), Difin, Warszawa 2009;
Literatura uzupełniająca	Waśniewski T, Skoczylas W., Teoria i praktyka analizy finansowej w przedsiębiorstwie, FRRwP, Warszawa 2004; Wędzki D. Analiza wskaźnikowa sprawozdania finansowego, Wolters Kluwer Polska, Kraków 2006; Sierpińska M., Jachna T., Ocena przedsiębiorstwa według standardów światowych, PWN, Warszawa 2004
Forma zaliczenia	wykład - egzamin pisemny, ćwiczenia – kolokwium; grupowe opracowanie analizy finansowej wybranych dwóch przedsiębiorstw z tej samej branży.

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Doskonałość biznesowa			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Business Excellence			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Zarządzanie biznesem			
Stopień studiów		II stopień			
Rok studiów		II rok			
Semestr studiów		Semestr IV			
Liczba godzin	wykład	studia	15	studia	12
	ćwiczenia	stacjonarne	15	niestacjonarne	0
Sposób zaliczenia (E, Z)		Z			
Liczba punktów ECTS		4,0			

Katedra	Podstawowych Problemów Zarządzania
Koordynator przedmiotu	Dr Rafał Haffer
Treści kształcenia	Ewolucja pojęcia doskonałości biznesowej. Dojrzałość systemu zarządzania jako wyznacznik doskonałości biznesowej przedsiębiorstwa. Wyznaczniki doskonałości systemu zarządzania. Pomiar doskonałości biznesowej w drodze samooceny. Pojęcie i istota samooceny przedsiębiorstwa. Komponenty, funkcje i procesy systemu samooceny przedsiębiorstwa. Realizacja procesu samooceny w przedsiębiorstwie. Wdrażanie systemu samooceny w przedsiębiorstwie. Modele doskonałości biznesowej (EFQM, Deming Application Prize, MBNQA, PNJ) jako zbiory wytycznych dla realizacji procesu samooceny. Mierniki wyników działalności według Balanced Scorecard (BSC). Pomiar zasobów niematerialnych (zasobów wiedzy, kapitału intelektualnego) według Nawigatora Skandii. Całość wykładu uzupełniona wynikami badań empirycznych przeprowadzonych w przedsiębiorstwach w Polsce i Danii.
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	Przyswojenie podstawowej wiedzy z zakresu pomiaru wyników działalności przedsiębiorstwa za pomocą modeli doskonałości biznesowej. Rozumienie istoty i mechanizmów dochodzenia przedsiębiorstwa do doskonałości biznesowej. Zdobycie umiejętności

	identyfikowania podstawowych obszarów samooceny przedsiębiorstwa oraz wykorzystania jej wyników dla doskonalenia przedsiębiorstwa.
Stosowane pomoce dydaktyczne	Prezentacja programu Power Point, studia przypadków, wyniki badań empirycznych
Literatura obowiązkowa	R. Haffer, <i>Samoocena w systemach zarządzania przedsiębiorstw. W poszukiwaniu doskonałości biznesowej</i> , Wydawnictwo UMK, Toruń 2009 (w przygotowaniu).
Literatura uzupełniająca	<p>M. Urbaniak, <i>Zarządzanie jakością. Teoria i praktyka</i>, Difin, Warszawa 2004.</p> <p>R. Karaszewski, <i>Zarządzanie jakością. Koncepcje, metody i narzędzia stosowane przez liderów światowego biznesu</i>, TNOiK, Toruń 2005.</p> <p>G.A. Rummler, A.P. Brache, <i>Podnoszenie efektywności organizacji</i>, PWE, Warszawa 2000.</p> <p>L. Edvinsson, M.S. Malone, <i>Kapitał intelektualny</i>, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2001.</p> <p>R.S. Kaplan, D.P. Norton, <i>Strategiczna Karta Wyników. Jak przelożyć strategię na działanie</i>, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2002.</p> <p>R. Haffer, <i>Systemy zarządzania jakością w budowaniu przewag konkurencyjnych przedsiębiorstw</i>, Wydawnictwo UMK, Toruń 2002.</p> <p>R. Haffer, <i>Metody i narzędzia pomiaru zasobów wiedzy i oceny poziomu zarządzania wiedzą w przedsiębiorstwach</i>, [w:] M.J. Stankiewicz (red.), <i>Zarządzanie wiedzą jako kluczowy czynnik międzynarodowej konkurencyjności przedsiębiorstwa</i>, TNOiK „Dom Organizatora”, Toruń 2006.</p>
Forma zaliczenia	Test pisemny, projekt zaliczeniowy

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Zarządzanie wartością firmy			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Business Value Management			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Zarządzanie biznesem			
Stopień studiów		II			
Rok studiów		II			
Semestr studiów		III			
Liczba godzin	wykład	studia	15	studia	12
	ćwiczenia	stacjonarne	15	niestacjonarne	0
Sposób zaliczenia (E,Z)		Zaliczenie			
Liczba punktów ECTS		3			

Katedra	Podstawowych Problemów Zarządzania
Koordinator przedmiotu	Dr Michał Buszko
Treści kształcenia	<p>Przedmiot obejmuje tematykę wyceny, ustalania oraz zarządzania wartością firmy. W ramach przedmiotu realizowane będą następujące zagadnienia i tematy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wartość, istota i definicje. Różne koncepcje pojęcia wartości. Istota i cele wyceny przedsiębiorstwa. 2. Pomiar wartości przedsiębiorstwa. Koncepcje i założenia wyceny. 3. Metody majątkowe wyceny wartości przedsiębiorstwa. Metoda aktywów netto. Metoda skorygowanych aktywów netto. Metoda likwidacyjna. Metoda odtworzeniowa. 4. Metody dochodowe wyceny przedsiębiorstwa. Metoda zdyskontowanych dywidend (DDM). Metody zdyskontowanych strumieni pieniężnych (FCFF, FCFE). Wycena według zdyskontowanych ekonomicznych

	<p>wartości dodanych (EVA).</p> <p>5. Metody porównań rynkowych. Metody transakcji porównywalnych. Metody mnożnikowe.</p> <p>6. Kształtowanie wartości przedsiębiorstwa. Ekonomiczna wartość dodana, rynkowa wartość dodana, wartość dodana dla akcjonariuszy.</p> <p>7. Przepływy pieniężne a wartość. Inwestycje operacyjne i finansowe a wartość przedsiębiorstwa.</p> <p>8. Podział, scalanie, przejęcie akcji a wartość przedsiębiorstwa.</p> <p>9. Polityka dywidend a wartość przedsiębiorstwa.</p>
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	<p>Przedmiot ma na celu dostarczenie słuchaczom teoretycznej oraz praktycznej wiedzy z zakresu wyceny oraz zarządzania wartością firmy. Po skończonych zajęciach słuchacze będą w stanie rozpoznawać oraz poprawnie interpretować różne kategorie wartości. Dzięki zajęciom nabędą oni również zdolność przeprowadzenia samodzielnej wyceny przedsiębiorstw, a także dokonania wyceny aktywów i pasywów o szczególnych cechach, np. znaku towarowego czy marki. Ponadto słuchacze pozyskają umiejętność interpretacji oraz oceny różnych czynników determinujących wartość przedsiębiorstwa.</p>
Stosowane pomoce dydaktyczne	<p>Zajęcia prowadzone będą przy wykorzystaniu prezentacji multimedialnych. Będą one obejmowały teorię wyceny i zarządzania wartością, a także prezentację oraz analizę przykładów praktycznych</p>
Literatura obowiązkowa	<p>1. P. Szczepankowski, <i>Wycena i zarządzanie wartością przedsiębiorstwa</i>, Wyd. Nauk. PWN, Warszawa 2007.</p> <p>2. D. Zarzecki, red., <i>Metody wyceny przedsiębiorstw. Zarys teorii a praktyka</i>, Wyd. Uniwersytetu Szczecińskiego, Szczecin 2000.</p> <p>3. S. Z. Benninga, O. H. Sarig, <i>Finanse przedsiębiorstwa. Metody wyceny</i>, WIG-Press, Warszawa 2000.</p>

Literatura uzupełniająca	1.M. Michalski, Zarządzanie przez wartość. Firma z perspektywy interesów właścicielskich, WIG-Press, Warszawa 2001. 2.T. Copeland, T. Koller, J. Murrin, <i>Wycena: Mierzenie i kształtowanie wartości firm</i> , Wig-Press, Warszawa 1997
Forma zaliczenia	Test jednokrotnego wyboru oraz kolokwium

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Laboratorium Treningu Kierowniczego			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Zarządzanie biznesem			
Stopień studiów		II			
Rok studiów		II			
Semestr studiów		IV			
Liczba godzin	wykład	studia stacjonarne	-	studia niestacjonarne	-
	ćwiczenia		90		15
Sposób zaliczenia (E,Z)		Z			
Liczba punktów ECTS		9			

Katedra	Podstawowych Problemów Zarządzania
Koordinator przedmiotu	dr R. Lorenczewski, dr M. Kalińska,
Treści kształcenia	Trening kierowniczy odbywa się w warunkach symulowanego zarządzania przedsiębiorstwem. Model decyzyjny dotyczy zaprojektowania przedsiębiorstwa i rozwijania jego działalności w podstawowych sferach funkcjonalnych. Studenci pracują w zespołach i rozwiązują problemy kierowania przedsiębiorstwem.
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	<ul style="list-style-type: none"> - kształcenie umiejętności rozwiązywania problemów kierowniczych z zakresu zarządzania, - kształcenie umiejętności zespołowego podejmowania decyzji kierowniczych, - kształcenie umiejętności pracy zespołowej, - oddziaływania na zmiany postaw i zachowań uczestników treningu (analiza wyniku finansowego osiągniętego przez uczestników i porównanie z wynikami osiąganymi przez przedsiębiorstwa w rzeczywistości),
Stosowane pomoce dydaktyczne	Modele symulacyjne projektowania przedsiębiorstwa i rozwijania działalności przedsiębiorstwa w podstawowych sferach funkcjonalnych. Celem symulacji jest kształcenie umiejętności formułowania strategii rozwoju przedsiębiorstwa oraz zarządzania wartością przedsiębiorstwa w warunkach konkurencyjnego rynku.
Literatura obowiązkowa	<ol style="list-style-type: none"> 1. A. Bednarski, R. Lorenczewski, Materiały pomocnicze do zajęć z laboratorium treningu kierowniczego, UMK, Toruń 1994 2. A. Bednarski, R. Lorenczewski, Scenariusz treningu kierowniczego „Grajsil”, UMK, Toruń 2009

	<p>3. M. Kalińska, Scenariusz treningu kierowniczego „Comgame”, Toruń 2009,</p> <p>4. R. Lorenczewski, Scenariusz treningu kierowniczego „Boscat”, UMK, Toruń 2009</p> <p>5. B. Redding, Testy dla menedżerów stawiających na efektywność, Alma-Press, Warszawa 1993</p>
Literatura uzupełniająca	
Forma zaliczenia	Zaliczenie na podstawie aktywności w zajęciach i wyników finansowych zarządzanych wirtualnie przedsiębiorstw.

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Rynek kapitałowy i pieniężny			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Zarządzanie finansami przedsiębiorstw			
Stopień studiów		II stopień			
Rok studiów		I			
Semestr studiów		I			
Liczba godzin	wykład	studia stacjonarne	30	studia niestacjonarne	-
	ćwiczenia		30		-
Sposób zaliczenia (E,Z)		Egzamin – wykład, zaliczenie – ćwiczenia			
Liczba punktów ECTS		7			

Katedra	Katedra Zarządzania Finansami
Koordynator przedmiotu	Prof. dr hab. Leszek Dziawgo
Treści kształcenia	<p>Systematyka rynków finansowych – rynek pieniężny i kapitałowy, rynek międzybankowy i pozabankowy, rynek transakcji kasowych, rynek terminowy, rynek pierwotny i wtórny. Rynek depozytowy i kredytowy oraz lokat międzybankowych.</p> <p>Uczestnicy rynku finansowego: banki, towarzystwa funduszy inwestycyjnych, fundusze emerytalne, fundusze kapitałowe: private equity i venture capital, hedge funds. Pośrednicy: biura maklerskie. Wealth i Asset management.</p> <p>Ryzyko inwestycyjne i agencje credit-ratingu.</p> <p>Rynek krótkoterminowych dłużnych papierów wartościowych – bony skarbowe, bony pieniężne, komercyjne papiery wartościowe. Emisja krótkoterminowych dłużnych papierów wartościowych, funkcje banków w organizacji i przeprowadzaniu emisji.</p> <p>Rynek długoterminowych dłużnych papierów wartościowych – emitenci, rodzaje i mechanizm emisji długoterminowych dłużnych papierów wartościowych.</p> <p>Rynek akcji – definicja i rodzaje akcji, Giełda Papierów Wartościowych. Nowe segmenty: New Connect i Catalyst (obligacje).</p> <p>Wprowadzanie akcji spółek do obrotu. Rynek instrumentów pochodnych – transakcje kasowe a terminowe, giełdowe i pozagiełdowe instrumenty pochodne, funkcje instrumentów pochodnych. Rynek walutowy – waluty obce a dewizy, pozycja walutowa a pozycja płynności, transakcje</p>

	walutowe, reguły obowiązujące na rynkach walutowych, obroty na polskim i światowym rynku walutowym. Wyzwania współczesnego rynku kapitałowego (skonsolidowany nadzór, ryzyko globalne, polityka monetarna)
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	rozumienie i stosowania instrumentów finansowych; rozumienie funkcjonowania rynków finansowych; rozumienie zadań instytucji finansowych na rynkach finansowych; rozumienie mechanizmu emisji dłużnych papierów wartościowych; dokonywania analizy rentowności inwestycji w dłużne papiery wartościowe; rozumienie zasad wprowadzania akcji do obrotu giełdowego oraz regulowanego obrotu pozagiełdowego; rozpoznawanie i oceny wydarzeń na rynkach finansowych.
Stosowane pomoce dydaktyczne	Prezentacje multimedialne, analizy eksperckie
Literatura obowiązkowa	S. Owsiak, Podstawy nauki finansów PWE 2002; A. Sławiński, Rynek finansowy PWE 2006; D. Dziawgo, Rynek finansowy. Instrumenty-instytucje-funkcjonowanie SKwP 2007
Literatura uzupełniająca	W. Dębski, Rynek finansowy i jego mechanizmy PWN 2002, Banaszczak-Soroka, Instytucje i uczestnicy rynku kapitałowego, PWN 2008, Czasopismo Euromoney
Forma zaliczenia	Egzamin

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Bankowość			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Zarządzanie finansami przedsiębiorstw			
Stopień studiów		II stopień			
Rok studiów		I			
Semestr studiów		I			
Liczba godzin	wykład	studia stacjonarne	30	studia niestacjonarne	-
	ćwiczenia		15		-
Sposób zaliczenia (E,Z)		Egzamin – wykład, zaliczenie – ćwiczenia			
Liczba punktów ECTS		6			

Katedra	Katedra Zarządzania Finansami
Koordynator przedmiotu	Prof. dr hab. Leszek Dziawgo
Treści kształcenia	<p>System bankowy – instytucje centralne i rodzaje banków oraz podstawy instytucjonalno-prawne ich funkcjonowania. Bank centralny – organizacja, cele, instrumenty polityki pieniężnej. Nadzór bankowy – organizacja, cele, regulacje nadzorcze. Systemy gwarantowania depozytów – organizacja, cele, zasady gwarancji. Strategie rozwoju i zarządzania w bankach – znaczenie segmentacji, kalkulacja dochodowości klientów, podstawy kalkulacji finansowych. Marketing bankowy – strategie marketingowe banków. Oferta produktów i usług bankowych – w podziale na segmenty i rodzaje instrumentów. Zastosowanie nowoczesnych systemów informatycznych i technologicznych w bankowości – zdalne kanały dystrybucji, produkty i usługi bankowości elektronicznej. Ryzyko w bankowości elektronicznej, ryzyko operacyjne – pojęcie, klasyfikacja, metody analizy i ograniczania. Ryzyko stopy procentowej i walutowej – pojęcie, klasyfikacja, metody analizy i ograniczania. Ryzyko kredytowe – pojęcie, podział na indywidualne i portfelowe, metody oceny zdolności kredytowej i zarządzania. Zastosowanie instrumentów pochodnych do zabezpieczania ryzyka bankowego. Dokumenty Komitetu Bazylejskiego w zakresie zarządzania ryzykiem, Nowa Umowa Kapitałowa. Elementy sprawozdawczości bankowej.</p> <p>Ekonomika banku oraz ocena sytuacji ekonomiczno-finansowej banku. Tworzenie i funkcjonowanie konglomeratów finansowych.</p>

	Bank na rynku kapitałowym: emitent, inwestor, pośrednik
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	rozumienie zasad funkcjonowania systemu bankowego; rozumienie zasad działania instytucji centralnych regulujących sektor bankowy; ocena wpływu sektora bankowego na sytuację makroekonomiczną; ocena wpływu stabilności systemu finansowego na działalność bankową; rozumienie zasad i metod zarządzania bankiem; konstruowanie oferty produktowo-usługowej; rozumienie zasad kalkulacji instrumentów bankowych; identyfikowanie, analizowanie i zarządzanie ryzykiem bankowym; ocenianie sytuacji ekonomiczno-finansowej banków.
Stosowane pomoce dydaktyczne	Prezentacje multimedialne, analizy eksperckie
Literatura obowiązkowa	W. Jaworski, Z. Zawadzka, Bankowość, Poltext 2004; Heffernan „Nowoczesna bankowość, PWN 2007; L. Dziawgo, Private banking, WoltersKluwer 2006
Literatura uzupełniająca	Czasopisma „Bank i Kredyt”, The Banker: M. Polasik, Bankowość elektroniczna, CedeWu 2006
Forma zaliczenia	Egzamin

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Ubezpieczenia			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Zarządzanie finansami przedsiębiorstw			
Stopień studiów		II			
Rok studiów		I			
Semestr studiów		II			
Liczba godzin	wykład	studia	30	studia	-
	ćwiczenia	stacjonarne	30	niestacjonarne	-
Sposób zaliczenia (E,Z)		E			
Liczba punktów ECTS		7			

Katedra	Zarządzania Finansami
Koordynator przedmiotu	dr hab. Bożena Kołosowska, prof. UMK
Treści kształcenia	Definicje i cechy ubezpieczeń. Ubezpieczenia gospodarcze i społeczne. Funkcje i znaczenie ubezpieczeń w gospodarce. Otoczenie instytucjonalne ubezpieczeń – podstawy prawne, koncesje, nadzór. Zasady funkcjonowania ubezpieczeń gospodarczych – elementy stosunku ubezpieczenia, umowa ubezpieczenia, gospodarka finansowa, działalność marketingowa, zarządzanie ryzykiem. Formy ubezpieczeń, produkty ubezpieczeniowe. Ubezpieczenia na życie. Otwarte Fundusze Emerytalne. Rozwój polskiego rynku ubezpieczeń na tle rynku międzynarodowego.
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	Poznanie wiedzy z zakresu podstawowych definicji dotyczących ubezpieczeń. Przyswajanie wiedzy z zakresu funkcjonowania ubezpieczeń gospodarczych i społecznych. Rozumienie zasad prowadzenia działalności ubezpieczeniowej; tworzenie oferty ubezpieczeniowej i jej oceny; wykorzystywanie prawa w działalności ubezpieczeniowej.
Stosowane pomoce dydaktyczne	Wykład w formie prezentacji, folii, wzory owu
Literatura obowiązkowa	1. <i>Zarządzanie finansami zakładach ubezpieczeń</i> , pod red. W. Ronka-Chmielowiec, Oficyna Wydawnicza „Branta”, Bydgoszcz 2006. 2. Kowalewski E., <i>Prawo ubezpieczeń gospodarczych</i> , Oficyna Wydawnicza „Branta”, Bydgoszcz-Toruń 2006. 3. <i>Podstawy ubezpieczeń</i> , pod red. J. Monkiewicza, tom I – III, Poltext, Warszawa 2003. 4. <i>Ubezpieczenia gospodarcze</i> , pod red. T. Sangowskiego, Poltext, Warszawa 2001
Literatura uzupełniająca	1. <i>Ubezpieczenia w gospodarce rynkowej</i> , pod red. T. Sangowskiego, Oficyna Wydawnicza „Branta”, Bydgoszcz-Poznań 2002. 2. <i>Ubezpieczenia w Unii Europejskiej</i> , pod red. J. Monkiewicza, Poltext, Warszawa 2002. 3. Stroiński E., <i>Ubezpieczenia na życie</i> , Poltext, Warszawa 2004. 4. <i>Ubezpieczenia życiowe</i> , pod red. O. Doan, Poltext, Warszawa 1996. 5. Kołosowska B., <i>Skutki finansowe wprowadzenia reformy systemu emerytalnego w Polsce</i> , UMK, Toruń 2004.
Forma zaliczenia	Egzamin

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania
Syllabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Analiza finansowa			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Financial Analysis			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Zarządzanie finansami przedsiębiorstw			
Stopień studiów		II			
Rok studiów		I			
Semestr studiów		II			
Liczba godzin	wykład	studia	30	studia	
	ćwiczenia	stacjonarne	15	niestacjonarne	
Sposób zaliczenia (E,Z)		E			
Liczba punktów ECTS		5,0			

Katedra	Zarządzania Finansami
Koordynator przedmiotu	dr hab. Bożena Kołosowska, prof. UMK
Treści kształcenia	Analiza finansowa i jej rola w procesie zarządzania jednostką gospodarczą – metody analizy. Źródła informacji wykorzystywane w analizie. Wstępna analiza sprawozdań finansowych – bilansu, rachunku zysków i strat, informacji dodatkowej, rachunku środków pieniężnych, zestawienia zmian w kapitale własnym. Ocena kondycji finansowej na podstawie analizy wskaźnikowej – wskaźniki: płynności, aktywności (rotacji), stopnia zadłużenia, możliwości obsługi długu i rentowności. System dekompozycji wskaźników, piramida Du'Ponta. Próg rentowności. Ocena struktury i kosztu kapitałów. Ocena jednostki gospodarczej na podstawie wartości dodanej. Wycena jednostki gospodarczej. Systemy i sposoby oceny pogarszającej się sytuacji finansowej jednostki gospodarczej – systemy wczesnego ostrzegania, analiza dyskryminacyjna. Systemy rankingowe i ratingowe. Metody oceny projektów inwestycyjnych.
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	Pozyskiwanie danych do sporządzania analiz finansowych; wykonywanie analiz finansowych; ocena kondycji finansowej jednostek gospodarczych na podstawie sprawozdawczości; określanie struktury źródeł finansowania i ich kosztów; wycenianie wartości jednostek gospodarczych; identyfikowanie jednostek gospodarczych, którym grozi upadłość; sporządzanie i analiza ocen rankingowych i ratingowych; ocenianie projektów inwestycyjnych
Stosowane pomoce dydaktyczne	Wykład w formie prezentacji, folii, wzory sprawozdań finansowych, raportów zarządu
Literatura obowiązkowa	1. Gołębiowski, A. Tłaczała, <i>Analiza finansowa w teorii i w praktyce</i> , Difin, Warszawa 2009. 2. T. Waśniewski, W. Skoczylas, <i>Teoria i praktyka analizy finansowej w przedsiębiorstwie</i> , FRR, Warszawa 2004. 3. M. Dynus, B. Kołosowska, P. Prewysz-Kwinto, <i>Analiza finansowa przedsiębiorstwa</i> , TNOiK, Toruń 2005. 4. D. Wędzki, <i>Analiza wskaźnikowa sprawozdania finansowego. Tom 1. Sprawozdanie finansowe</i> , Wolters Kluwer Polska - OFICYNA, Warszawa 2009.
Literatura uzupełniająca	1. M. Sierpińska, T. Jachna, <i>Ocena przedsiębiorstwa według standardów światowych</i> , PWN, Warszawa 2006. 2. B. Pomykańska, P. Pomykański, <i>Analiza finansowa przedsiębiorstwa</i> , PWN, Warszawa 2008. 3. I. Olchowicz, A. Tłaczała, <i>Sprawozdawczość finansowa według standardów krajowych i międzynarodowych</i> , Difin, Warszawa 2009. 4. Gierusz J., <i>Plan kont z komentarzem</i> , ODDiK, Gdańsk 2009. 5. B. Kotowska, A. Uziębło, O. Wyszowska-Kaniewska, <i>Analiza finansowa w przedsiębiorstwie, zadania i rozwiązania</i> , CeDeWu, Warszawa 2009.
Forma zaliczenia	Egzamin

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania
Syllabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Strategie finansowe przedsiębiorstw			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Corporate Financial Strategies			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Zarządzanie finansami przedsiębiorstw			
Stopień studiów		II			
Rok studiów		II			
Semestr studiów		IV			
Liczba godzin	wykład	studia stacjonarne	30	studia niestacjonarne	
	ćwiczenia		15		
Sposób zaliczenia (E,Z)		Egzamin			
Liczba punktów ECTS		5,5			
Katedra		Zarządzania Finansami			
Koordynator przedmiotu		dr hab. Bożena Kołosowska, prof. UMK			
Treści kształcenia		Pomiar korzyści z uwzględnieniem czasu. Decyzja jako relacja korzyści i czasu. Podstawy analizy ryzyka i dywersyfikacji kapitału. Cele przedsiębiorstwa w przedsiębiorstwie. Strategie finansowe realizowane w przedsiębiorstwie. Metody ograniczania ryzyka. Metody punktu progowego. Analiza wrażliwości. Metoda scenariuszy. Metoda określania dynamiki wzrostu sprzedaży. Metoda zintegrowanego planowania finansowego. Klasyczny model stabilnego wzrostu. Określanie docelowej struktury kapitału. Tworzenie struktury kapitałowej w oparciu o wskaźniki płynności, podstawowych relacji pomiędzy majątkiem i kapitałami. Tworzenie struktury kapitałowej w oparciu o rynkowe relacje pomiędzy kapitałami w przedsiębiorstwie. Oddziaływanie decyzji operacyjnych i finansowych na rentowność kapitału przedsiębiorstwa. Teorie wypłat dywidendy.			
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje		Przyswajanie wiedzy z zakresu miejsca przedsiębiorstwa na rynku kapitałowym. Poznanie wiedzy z zakresu optymalnego sposobu pozyskiwania kapitałów finansujących działalność przedsiębiorstw. Poznanie efektywnych sposobów lokowania kapitałów w składniki majątku. Wyrobienie u studentów umiejętności rozpoznawania, a następnie kształtowania strategicznych decyzji z zakresu struktury majątku i struktury kapitału podmiotu gospodarczego. Zdobywanie wiedzy z zakresu ustalania proporcji podziału zysku na dywidendę i zysk zatrzymany, ich wpływu na rentowność przedsiębiorstwa. Poznanie problemów z zakresu leasingu i łączenia się przedsiębiorstw. Nabycie umiejętności opracowywania sprawozdań pro forma.			
Stosowane pomoce dydaktyczne		Wykład w formie prezentacji, folii, wykorzystanie sprawozdań finansowych, raportów rocznych zarządu, dane GUS, GPW.			
Literatura obowiązkowa		1. Kołosowska B., Tokarski A., Tokarski M., Chojnacka E., <i>Strategie finansowania działalności przedsiębiorstw</i> , Wolters Kluwer Polska, Kraków 2006. 2. Dębski W., <i>Teoretyczne i praktyczne aspekty zarządzania finansami przedsiębiorstwa</i> , PWN, Warszawa 2005. 3. Machała R., <i>Praktyczne zarządzanie finansami firmy</i> , PWN, Warszawa 2004. 4. Rutkowski A., <i>Zarządzanie finansami</i> , PWE, Warszawa 2006.			
Literatura uzupełniająca		1. Brigham E., J. F. Houston, <i>Podstawy zarządzania finansami</i> , PWE, Warszawa 2005. 2. Duliniec A., <i>Struktura i koszt kapitału w przedsiębiorstwie</i> , PWN, Warszawa 2001. 3. Pluta W., <i>Planowanie finansowe</i> , PWE, Warszawa 2003. 4. J. Gryko, M. Kluzek, J. Kubiak, T. Nowaczyk, <i>Planowanie finansowe w przedsiębiorstwie</i> , Wyd. AE w Poznaniu, Poznań, 2008. <i>Finansowanie rozwoju przedsiębiorstwa</i> , pod red., M. Panfila, Difin, Warszawa 2008.			
Forma zaliczenia		Egzamin			

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Analiza finansowa			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Financial Analysis			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Zarządzanie finansami przedsiębiorstw			
Stopień studiów		II			
Rok studiów		I			
Semestr studiów		II			
Liczba godzin	wykład	studia stacjonarne	30	studia niestacjonarne	-
	ćwiczenia		15		-
Sposób zaliczenia (E,Z)		E			
Liczba punktów ECTS		6,0			

Katedra	Zarządzania Finansami
Koordynator przedmiotu	dr hab. Bożena Kołosowska, prof. UMK
Treści kształcenia	Analiza finansowa i jej rola w procesie zarządzania jednostką gospodarczą – metody analizy. Źródła informacji wykorzystywane w analizie. Wstępna analiza sprawozdań finansowych – bilansu, rachunku zysków i strat, informacji dodatkowej, rachunku środków pieniężnych, zestawienia zmian w kapitale własnym. Ocena kondycji finansowej na podstawie analizy wskaźnikowej – wskaźniki: płynności, aktywności (rotacji), stopnia zadłużenia, możliwości obsługi długu i rentowności. System dekompozycji wskaźników, piramida Du`Ponta. Próg rentowności. Ocena struktury i kosztu kapitałów. Ocena jednostki gospodarczej na podstawie wartości dodanej. Wycena jednostki gospodarczej. Systemy i sposoby oceny pogarszającej się sytuacji finansowej jednostki gospodarczej – systemy wczesnego ostrzegania, analiza dyskryminacyjna. Systemy rankingowe i ratingowe. Metody oceny projektów inwestycyjnych.
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	Pozyskiwanie danych do sporządzania analiz finansowych; wykonywanie analiz finansowych; ocena kondycji finansowej jednostek gospodarczych na podstawie sprawozdawczości; określanie struktury źródeł finansowania i ich kosztów; wycenianie wartości jednostek gospodarczych; identyfikowanie jednostek gospodarczych, którym grozi upadłość; sporządzanie i analiza ocen rankingowych i ratingowych; ocenianie projektów inwestycyjnych
Stosowane pomoce dydaktyczne	Wykład w formie prezentacji, folii, wzory sprawozdań finansowych, raportów zarządu
Literatura obowiązkowa	1. Gołębiowski, A. Tłaczała, <i>Analiza finansowa w teorii i w praktyce</i> , Difin , Warszawa 2009. 2. T. Waśniewski, W. Skoczylas, <i>Teoria i praktyka analizy finansowej w przedsiębiorstwie</i> , FRR, Warszawa 2004. 3. M. Dynus, B. Kołosowska, P. Prewysz-Kwinto, <i>Analiza finansowa przedsiębiorstwa</i> , TNOiK, Toruń 2005. 4. D. Wędzki, <i>Analiza wskaźnikowa sprawozdania finansowego. Tom 1. Sprawozdanie finansowe</i> , Wolters Kluwer Polska - OFICYNA , Warszawa 2009.
Literatura uzupełniająca	1. M. Sierpińska, T. Jachna, <i>Ocena przedsiębiorstwa według standardów światowych</i> , PWN, Warszawa 2006. 2. B. Pomykałska, P. Pomykałski, <i>Analiza finansowa przedsiębiorstwa</i> ,

	<p>PWN, Warszawa 2008.</p> <p>3. I. Olchowicz, A. Tłaczała, <i>Sprawozdawczość finansowa według standardów krajowych i międzynarodowych</i>, Difin, Warszawa 2009.</p> <p>4. Gierusz J., <i>Plan kont z komentarzem</i>, ODDiK, Gdańsk 2009.</p> <p>5. B. Kotowska, A. Uziębło, O. Wyszowska-Kaniewska, <i>Analiza finansowa w przedsiębiorstwie, zadania i rozwiązania</i>, CeDeWu, Warszawa 2009.</p>
Forma zaliczenia	Egzamin

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Zarządzanie ekspozycją dewizową przedsiębiorstw			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Zarządzanie finansami przedsiębiorstw			
Stopień studiów		II			
Rok studiów		II			
Semestr studiów		III			
Liczba godzin	wykład	studia stacjonarne	30	Studia niestacjonarne	
	ćwiczenia		15		
Sposób zaliczenia (E,Z)		Zaliczenie			
Liczba punktów ECTS		5			

Katedra	Zarządzania finansami
Koordynator przedmiotu	Dr Michał Buszko
Treści kształcenia	<p>Przedmiot obejmuje problematykę dotyczącą funkcjonowania obrotu dewizowego oraz ekspozycji dewizowej w przedsiębiorstwie, zarządzania ekspozycją za pomocą instrumentów finansowych oraz niefinansowych, a także zarządzania ryzykiem kursowym w przedsiębiorstwie. W ramach przedmiotu realizowane będą następujące tematy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pojęcie i istota dewiz. 2. Podstawy prawa dewizowego. 3. Dewizy a waluty. 4. Pojęcie, istota i rodzaje ekspozycji dewizowej (walutowej). 5. Pojęcie, podział oraz mechanizmy funkcjonowania rynku walutowego. 6. Kursy walut. Kwotowania walutowe. Transakcje walutowe przedsiębiorstw. 7. Walutowe instrumenty rynku kasowego oraz terminowego. 8. Zabezpieczanie przed ryzykiem kursu walutowego. 9. Spekulacja walutowa. Arbitraż zabezpieczony stopą procentową. Hedging kontraktowy, operacyjny i finansowy. 10. Walutowe strategie opcyjne oraz produkty

	<p>strukturyzowane.</p> <ol style="list-style-type: none"> 11. Przesuwanie pozycji walutowych na termin wcześniejszy oraz późniejszy. 12. Umowy o podziale ryzyka kursowego. 13. Kontrakty walutowo-procentowe. 14. Techniki leads and lags. 15. Netting.
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	<p>W ramach przedmiotu studenci otrzymają wiedzę w zakresie przepisów polskiego prawa dewizowego oraz poznają zasady obrotu dewizowego przedsiębiorstw w Polsce i na świecie. Studenci pozyskają również wiedzę na temat tworzenia oraz likwidacji różnych rodzajów ekspozycji dewizowych oraz ich funkcjonowania w praktyce. Efektem kształcenia w ramach przedmiotu będzie również zdobycie wiedzy w zakresie zasad funkcjonowania przedsiębiorstwa na rynku walutowym oraz praktycznego wykorzystania różnych rodzajów instrumentów walutowych do zarządzania ekspozycją dewizową. Studenci będą potrafili stosować zarówno pojedyncze techniki jak i tworzyć strategie zabezpieczające przedsiębiorstwo przed ryzykiem walutowym. Po ukończeniu przedmiotu studenci będą również posiadali umiejętności oceny i praktycznego zastosowania finansowych i niefinansowych metod ograniczania, przerzucania i transferu ryzyka związanego z ekspozycją dewizową. Ponadto wiedza zdobyta w ramach przedmiotu pozwoli słuchaczom na zarządzanie obrotem dewizowym w ramach grup kapitałowych przedsiębiorstw międzynarodowych.</p>
Stosowane pomoce dydaktyczne	Prezentacja programu Power Point, case study, zestawy zadań do samodzielnego rozwiązania.
Literatura obowiązkowa	<ol style="list-style-type: none"> 1. E. Najlepszy, Zarządzanie finansami międzynarodowymi, PWE, 2000. 2. J. Zając, Polski rynek walutowy w praktyce, Liber, 2002.
Literatura uzupełniająca	D. K. Eiteman, A. I. Stonehill, M. H. Moffett, <i>Multinational Business Finance</i> , 9th Ed., Addison Wesley, Boston 2001
Forma zaliczenia	Test jednokrotnego wyboru

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Międzynarodowe systemy podatkowe			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		International tax systems			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Zarządzanie finansami przedsiębiorstw			
Stopień studiów		II			
Rok studiów		II			
Semestr studiów		IV			
Liczba godzin	wykład	studia stacjonarne	30	studia niestacjonarne	
	ćwiczenia				
Sposób zaliczenia (E,Z)		Z			
Liczba punktów ECTS		4			

Katedra	Katedra Zarządzania Finansami
Koordynator przedmiotu	dr Robert Huterski
Treści kształcenia	Założenia systemów podatkowych. Założenia polityki podatkowej Unii Europejskiej. Analiza porównawcza systemów podatkowych krajów Unii Europejskiej, w szczególności uwzględniając zróżnicowanie struktur obciążeń podatkowych i problemy harmonizacji podatków pośrednich i bezpośrednich. Metody unikania podwójnego opodatkowania. Bilateralne i multilateralne porozumienia w sprawie unikania podwójnego opodatkowania. Podatki a protekcjonizm w gospodarce wymianie międzynarodowej.
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	Znajomość przyczyn zróżnicowania systemów podatkowych w skali światowej i unijnej. Rozumienie barier w zacieśnianiu integracji europejskiej w odniesieniu do podatków oraz wpływu braku postępu w tym zakresie na inne obszary integracji. Przystwojenie podstawowych rozwiązań w zakresie unikania podwójnego opodatkowania. Rozumienie znaczenia krajowych polityk podatkowych dla rozwoju międzynarodowej wymiany gospodarczej.
Stosowane pomoce dydaktyczne	Rzutnik multimedialny
Literatura obowiązkowa	K. Wach, Systemy podatkowe Unii Europejskiej, Oficyna Ekonomiczna, 2005.
Literatura uzupełniająca	Wybór aktualnych artykułów z prasy fachowej
Forma zaliczenia	Zaliczenie pisemne, pytania opisowe

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Międzynarodowe stosunki finansowe			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		International Financial Relations			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Zarządzanie finansami przedsiębiorstw			
Stopień studiów		II stopień			
Rok studiów		II			
Semestr studiów		III			
Liczba godzin	wykład	studia	30	studia	-
	ćwiczenia	stacjonarne	15	niestacjonarne	-
Sposób zaliczenia (E,Z)		Egzamin			
Liczba punktów ECTS		6			

Katedra	Katedra Zarządzania Finansami
Koordynator przedmiotu	Prof. dr hab. Leszek Dziawgo
Treści kształcenia	Prezentacja zasad międzynarodowego ładu finansowego w zakresie regulacji i instytucji. Współpraca międzynarodowa państw i bloków państw. Funkcjonowanie międzynarodowych instytucji finansowych globalnych: MFW, MBOiR i Grupa Banku Światowego, BRM, regionalnych: EBC, EBOiR, EBI. Ponadto zagadnienia: nieformalne grupy współdziałania w zakresie finansów G7, G8 G20, strefy offshore, kwestie konkurencji i harmonizacji podatkowych, transgraniczne inwestycje funduszy Sovereign Wealth Funds Międzynarodowe rozliczenia bankowe oraz bankowa obsługa handlu zagranicznego
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	Znajomość architektury międzynarodowych stosunków finansowych w płaszczyźnie współpracy formalnej i nieformalnej. Rozumienie współczesnych relacji w zakresie międzynarodowych stosunków finansowych; znajomość aktualnych trendów i wyzwań w skali globalnej i regionalnej Umiejętność korzystania z instrumentów finansowych w zależności od realizowanego celu
Stosowane pomoce dydaktyczne	Prezentacje multimedialne, analizy eksperckie

Literatura obowiązkowa	B. Bernaś, Finanse międzynarodowe; E. Najlepszy, Finanse międzynarodowe przedsiębiorstw, PWE 2007; S. Flejterski, P. Wahl, Ekonomia globalna, Difin 2003
Literatura uzupełniająca	A. Budnikowski, Międzynarodowe stosunki gospodarcze PWN 2003, Raporty IMF, WB i EIB, W. Jaworski, Z. Zawadzka, Bankowość, Poltext 2004
Forma zaliczenia	Egzamin

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Wycena wartości przedsiębiorstwa			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Business valuation			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Zarządzanie finansami przedsiębiorstw			
Stopień studiów		II			
Rok studiów		II			
Semestr studiów		III			
Liczba godzin	wykład	studia	15	Studia	
	ćwiczenia	stacjonarne	15	niestacjonarne	
Sposób zaliczenia (E,Z)		Zaliczenie			
Liczba punktów ECTS		4			

Katedra	Zarządzania finansami
Koordinator przedmiotu	Dr Michał Buszko
Treści kształcenia	<p>Przedmiot obejmuje teoretyczne oraz praktyczne aspekty ustalenia wartości oraz wyceny przedsiębiorstw. W ramach przedmiotu zaprezentowane zostaną różne definicje oraz koncepcje wartości, różne założenia przeprowadzania wyceny, a także przedstawione zostaną najczęściej spotykane w praktyce metody wyceny w ujęciu, majątkowym, dochodowym oraz mieszanym. Zajęcia będą obejmowały następujące tematy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wartość, istota i definicje. Różne koncepcje pojęcia wartości. Istota i cele wyceny przedsiębiorstwa. 2. Podstawowe metody majątkowe wyceny wartości przedsiębiorstwa. Metoda aktywów netto. Metoda likwidacyjna. Metoda odtworzeniowa. Metoda skorygowanych aktywów netto. 3. Metody mnożnikowe. 4. Metody dochodowe wyceny przedsiębiorstwa. Metoda zdyskontowanych dywidend. Metoda zdyskontowanych

	<p>strumieni pieniężnych (FCF).</p> <p>5. Wycena według zdyskontowanych ekonomicznych wartości dodanych (EVA).</p> <p>6. Wycena wybranych składników majątkowych oraz wartości niematerialnych i prawnych</p> <p>7. Wycena znaku handlowego</p>
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	<p>Celem nauczania przedmiotu jest dostarczenie studentom teoretycznej oraz praktycznej wiedzy w zakresie praktycznego zastosowania różnych metod wyceny przedsiębiorstw. Po ukończeniu kursu słuchacze będą potrafili ustalać różne kategorie wartości przedsiębiorstwa, wyceniać składniki majątkowe oraz pasywa, a także ustalać wartość firm. Zajęcia oparte będą na realnych przykładach wycen przedsiębiorstw polskich i zagranicznych. Ponadto po skończonym kursie studenci będą potrafili wyceniać szczególne kategorie bilansowe i pozabilansowe w tym markę oraz znak handlowy firmy.</p>
Stosowane pomoce dydaktyczne	<p>Prezentacja programu Power Point, case study, zestawy zadań do samodzielnego rozwiązania.</p>
Literatura obowiązkowa	<p>1. D. Zarzecki, red., <i>Metody wyceny przedsiębiorstw. Zarys teorii a praktyka</i>, Wyd. Uniwersytetu Szczecińskiego, Szczecin 2000.</p> <p>2. P. Szczepankowski, <i>Wycena i zarządzanie wartością przedsiębiorstwa</i>, Wyd. Nauk. PWN, Warszawa 2007.</p> <p>3. S. Z. Benninga, O. H. Sarig, <i>Finanse przedsiębiorstwa. Metody wyceny</i>, WIG-Press, Warszawa 2000.</p>
Literatura uzupełniająca	<p>1. M. Michalski, <i>Zarządzanie przez wartość. Firma z perspektywy interesów właścicielskich</i>, WIG-Press, Warszawa 2001.</p> <p>2. T. Copeland, T. Koller, J. Murrin, <i>Wycena: Mierzenie i kształtowanie wartości firm</i>, Wig-Press, Warszawa 1997</p>
Forma zaliczenia	<p>Test jednokrotnego wyboru</p>

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Finanse Unii Europejskiej			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Finance of the European Union			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Zarządzanie finansami przedsiębiorstw			
Stopień studiów		II			
Rok studiów		II			
Semestr studiów		IV			
Liczba godzin	wykład	studia stacjonarne	30	studia niestacjonarne	
	ćwiczenia				
Sposób zaliczenia (E,Z)		Z			
Liczba punktów ECTS		4			

Katedra	Katedra Zarządzania Finansami
Koordynator przedmiotu	Dr Robert Huterski
Treści kształcenia	Podstawowe instytucje i reguły funkcjonowania budżetu Unii Europejskiej oraz wspólnej polityki pieniężnej. Koszty wspólnej waluty. Krytyka teorii optymalnych obszarów walutowych. Korzyści ze wspólnej waluty. Bankowość centralna a szoki asymetryczne. Transmisja asymetryczna a optymalna polityka pieniężna. Zarys i ocena strategii polityki pieniężnej Europejskiego Banku Centralnego. Problem celu inflacyjnego. Instrumenty polityki pieniężnej w Eurolandzie. Polityka fiskalna w unii walutowej. Polityka fiskalna a teoria optymalnych obszarów walutowych. Problem wprowadzenia zasad kształtowania krajowego deficytu budżetowego. Dyscyplina fiskalna w unii walutowej. Ryzyko niewypłacalności i wsparcia finansowego w unii walutowej. Ocena Paktu Stabilizacji i Wzrostu.
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	Rozróżnianie krótko- i długoterminowych oraz bezpośrednich i pośrednich kosztów i korzyści związanych ze wspólną walutą. Rozumienie zagrożeń dla efektywności wspólnej waluty tkwiących w strukturach gospodarczych krajów członkowskich Unii Europejskiej. Dostrzeganie powiązań pomiędzy kształtem krajowych polityk fiskalnych, unijnej polityki fiskalnej i unijnej polityki pieniężnej. Zdolność oceny potrzeby wprowadzenia unijnych i krajowych ram dyscypliny fiskalnej.

Stosowane pomoce dydaktyczne	Rzutnik multimedialny
Literatura obowiązkowa	Leokadia Oręziak, Finanse Unii Europejskiej, PWN 2009
Literatura uzupełniająca	P. De Grauwe, Unia walutowa, PWE 2003
Forma zaliczenia	Zaliczenie pisemne z pytaniami opisowymi

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania
Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Strategie finansowe przedsiębiorstw			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Corporate Financial Strategies			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Zarządzanie finansami przedsiębiorstw			
Stopień studiów		II			
Rok studiów		II			
Semestr studiów		IV			
Liczba godzin	wykład	studia	30	studia	
	ćwiczenia	stacjonarne	15	niestacjonarne	
Sposób zaliczenia (E,Z)		Egzamin			
Liczba punktów ECTS		6,0			
Katedra		Zarządzania Finansami			
Koordynator przedmiotu		dr hab. Bożena Kołosowska, prof. UMK			
Treści kształcenia		<p>Pomiar korzyści z uwzględnieniem czasu. Decyzja jako relacja korzyści i czasu. Podstawy analizy ryzyka i dywersyfikacji kapitału. Cele przedsiębiorstwa w przedsiębiorstwie. Strategie finansowe realizowane w przedsiębiorstwie. Metody ograniczania ryzyka. Metody punktu progowego. Analiza wrażliwości. Metoda scenariuszy. Metoda określania dynamiki wzrostu sprzedaży. Metoda zintegrowanego planowania finansowego. Klasyczny model stabilnego wzrostu. Określanie docelowej struktury kapitału. Tworzenie struktury kapitałowej w oparciu o wskaźniki płynności, podstawowych relacji pomiędzy majątkiem i kapitałami. Tworzenie struktury kapitałowej w oparciu o rynkowe relacje pomiędzy kapitałami w przedsiębiorstwie. Oddziaływanie decyzji operacyjnych i finansowych na rentowność kapitału przedsiębiorstwa. Teorie wypłat dywidendy.</p>			
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje		<p>Przyswajanie wiedzy z zakresu miejsca przedsiębiorstwa na rynku kapitałowym. Poznanie wiedzy z zakresu optymalnego sposobu pozyskiwania kapitałów finansujących działalność przedsiębiorstw. Poznanie efektywnych sposobów lokowania kapitałów w składniki majątku. Wyrobienie u studentów umiejętności rozpoznawania, a następnie kształtowania strategicznych decyzji z zakresu struktury majątku i struktury kapitału podmiotu gospodarczego. Zdobycie wiedzy z zakresu ustalania proporcji podziału zysku na dywidendę i zysk zatrzymany, ich wpływu na rentowność przedsiębiorstwa. Poznanie problemów z zakresu leasingu i łączenia się przedsiębiorstw. Nabycie umiejętności opracowywania sprawozdań pro forma.</p>			
Stosowane pomoce dydaktyczne		Wykład w formie prezentacji, folii, wykorzystanie sprawozdań finansowych, raportów rocznych zarządu, dane GUS, GPW.			
Literatura obowiązkowa		<ol style="list-style-type: none"> 1. Kołosowska B., Tokarski A., Tokarski M., Chojnacka E., <i>Strategie finansowania działalności przedsiębiorstw</i>, Wolters Kluwer Polska, Kraków 2006. 2. Dębski W., <i>Teoretyczne i praktyczne aspekty zarządzania finansami przedsiębiorstwa</i>, PWN, Warszawa 2005. 3. Machała R., <i>Praktyczne zarządzanie finansami firmy</i>, PWN, Warszawa 2004. 4. Rutkowski A., <i>Zarządzanie finansami</i>, PWE, Warszawa 2006. 			
Literatura uzupełniająca		<ol style="list-style-type: none"> 1. Brigham E., J. F. Houston, <i>Podstawy zarządzania finansami</i>, PWE, Warszawa 2005. 2. Duliniec A., <i>Struktura i koszt kapitału w przedsiębiorstwie</i>, PWN, Warszawa 2001. 3. Pluta W., <i>Planowanie finansowe</i>, PWE, Warszawa 2003. 4. J. Gryko, M. Kluzek, J. Kubiak, T. Nowaczyk, <i>Planowanie finansowe w przedsiębiorstwie</i>, Wyd. AE w Poznaniu, Poznań, 2008. <p><i>Finansowanie rozwoju przedsiębiorstwa</i>, pod red., M. Panfila, Difin,</p>			

	Warszawa 2008.
Forma zaliczenia	Egzamin

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Strategie rozwoju regionalnego i lokalnego			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Strategies of Regional and Local Development			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Zarządzanie w regionie			
Stopień studiów		II			
Rok studiów		I			
Semestr studiów		II			
Liczba godzin	wykład	studia	30	studia	15
	ćwiczenia	stacjonarne	30	niestacjonarne	12
Sposób zaliczenia (E,Z)		E			
Liczba punktów ECTS		8,0			

Katedra	Integracji Europejskiej i Studiów Regionalnych
Koordynator przedmiotu	dr hab. Wojciech Kosiedowski, prof. UMK
Treści kształcenia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Systemowa organizacja działalności gospodarczej w wymiarze przestrzennym. Modele gospodarki regionalnej; 2. Strategiczne zarządzanie rozwojem jednostek terytorialnych i jego uwarunkowania w kontekście procesu integracji europejskiej; 3. Istota, cele i zadania programów strategicznego rozwoju regionu; 4. Metody budowy strategii rozwoju regionalnego i lokalnego; 5. Zarządzanie jednostką samorządu terytorialnego a polityka regionalna; 6. Narodowa Strategia Rozwoju Regionalnego; 7. Strategie rozwoju regionalnego wybranych województw.
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	Wyposażenie studentów w wiedzę o strategicznym zarządzaniu rozwojem regionalnym i lokalnym. Wdrożenie umiejętności samodzielnej analizy i interpretacji strategicznych programów rozwoju regionalnego i lokalnego.
Stosowane pomoce dydaktyczne	Prezentacje multimedialne

Literatura obowiązkowa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Jewtuchowicz A. (red.), <i>Strategiczne problemy rozwoju miast i regionów</i>, Wyd. Uniw. Łódzkiego, Łódź 2000. 2. Kosiedowski W. (red.), <i>Zarządzanie rozwojem regionalnym i lokalnym. Problemy teorii i praktyki</i>, Wyd. UMK, Toruń 2001. 3. Strzelecki Z. (red.), <i>Gospodarka regionalna i lokalna</i>, WN PWN, Warszawa 2008. 4. Wojciechowski E., <i>Zarządzanie w samorządzie terytorialnym</i>, Warszawa 2003. 5. Zalewski A. (red.), <i>Nowe zarządzanie publiczne w polskim samorządzie terytorialnym</i>, Warszawa 2005.
Literatura uzupełniająca	<ol style="list-style-type: none"> 1. Biniński J., Szczupak B., <i>Strategiczne myślenie o przyszłości gminy</i>, Wyd. AE w Katowicach, Katowice 2004. 2. Domański R., <i>Gospodarka przestrzenna. Podstawy teoretyczne</i>, WN PWN, Warszawa 2006. 3. Gaczek W. M., <i>Zarządzanie w gospodarce przestrzennej</i>, Branta, Bydgoszcz-Poznań 2003. 4. Klasik A., <i>Strategie regionalne. Formułowanie i wprowadzanie w życie</i>, Wyd. AE w Katowicach, Katowice 2002. 5. Kosiedowski W. (red.), <i>Strategie i polityka rozwoju lokalnego (na przykładzie Polski północno-wschodniej)</i>, Wszechnica Mazurska, Olecko 2001. 6. Kożuch B., <i>Zarządzanie publiczne w teorii i praktyce polskich organizacji</i>, Placet, Warszawa 2004. 7. Parteka T., <i>Planowanie strategiczne w równoważeniu struktur regionalnych</i>, Studia KPZK PAN, t. 108, WN PWN, Warszawa 2000.
Forma zaliczenia	Egzamin pisemny

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Zarządzanie środowiskiem w regionie			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Environment Management in Region			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Zarządzanie w regionie			
Stopień studiów		II			
Rok studiów		II			
Semestr studiów		IV			
Liczba godzin	wykład	studia	30	studia	9
	ćwiczenia	stacjonarne	15	niestacjonarne	
Sposób zaliczenia (E,Z)		Z			
Liczba punktów ECTS		5,0			

Katedra	Integracji Europejskiej i Studiów Regionalnych
Koordinator przedmiotu	Mariusz Czupich
Treści kształcenia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Środowisko przyrodnicze jako podstawa bytu i działalności człowieka. 2. Ekosystem i ekorozwój. Równowaga ekologiczna. Wzrost zrównoważony. 3. Teoria szczupłości zasobów naturalnych. 4. Ekonomiczne aspekty ochrony środowiska. 5. Źródła finansowania ochrony środowiska. 6. Podstawy polityki ekologicznej. Polityka ekologiczna a polityka ekonomiczna. Narzędzia polityki ekologicznej. 7. Interwencjonizm i protekcjonizm w gospodarowaniu zasobami środowiska przyrodniczego. 8. Następstwa integracji Polski z Unią Europejską w dziedzinie ochrony środowiska. 9. Gospodarowanie zasobami odnawialnymi i nieodnawialnymi.
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	Zaznajomienie studentów z wpływem środowiska naturalnego na procesy gospodarcze. Zrozumienie przez studentów istoty wzajemnych powiązań gospodarki i środowiska, wpływu działalności człowieka na jakość tego środowiska. Studenci powinni znać formy ochrony i racjonalnego kształtowania środowiska.

Stosowane pomoce dydaktyczne	Prezentacje multimedialne
Literatura obowiązkowa	<ul style="list-style-type: none"> - Małachowski K. (red.), <i>Gospodarka a środowisko i ekologia</i>, Wyd. CeDeWu, Warszawa 2008. - Poskrobko B. (red.), <i>Zarządzanie środowiskiem</i>, PWE, Warszawa 2007. - Heffner K., Marszał T. (red.), <i>Środowiskowe uwarunkowania rozwoju lokalnego</i>, Wyd. Uniw. Łódzkiego, Łódź 2004.
Literatura uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> - Kozłowski S., <i>Ekorozwój – wyzwanie XXI wieku</i>, WN PWN, Warszawa 2002. - Stefański M., <i>Finanse w ochronie środowiska</i>, Oficyna Wyd. WTN LEGA, Włocławek 2004. - Żylicz T., <i>Ekonomia środowiska i zasobów naturalnych</i>, PWE, Warszawa 2004.
Forma zaliczenia	Kolokwium pisemne

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Zarządzanie miastem i gospodarką komunalną			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Urban Economics and Communal Economy			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Zarządzanie w regionie			
Stopień studiów		II			
Rok studiów		I			
Semestr studiów		I			
Liczba godzin	wykład	studia	15	studia	9
	ćwiczenia	stacjonarne	15	niestacjonarne	-
Sposób zaliczenia (E,Z)		Z			
Liczba punktów ECTS		3,0			

Katedra	Integracji Europejskiej i Studiów Regionalnych
Koordinator przedmiotu	Mariusz Czupich
Treści kształcenia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podstawy prawne gospodarki komunalnej w Polsce. 2. Zadania samorządu terytorialnego a wykonywanie gospodarki komunalnej. 3. Kompetencje organów samorządu terytorialnego w sferze gospodarki komunalnej. 4. Formy prawno-organizacyjne gospodarki komunalnej. 5. Zasady prawno-organizacyjne funkcjonowania jednostek budżetowych, zakładów budżetowych i gospodarstw pomocniczych. 6. Spółki prawa handlowego jako podmioty gospodarki komunalnej. 7. Cywilno-prawne formy prowadzenia gospodarki komunalnej. 8. Zasady i dopuszczalność prowadzenia działalności gospodarczej przez jednostki samorządu terytorialnego. 9. Gospodarowanie mieniem jednostek samorządu terytorialnego. 10. Partnerstwo publiczno-prywatne z udziałem jednostek samorządu terytorialnego.
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	Zapoznanie studentów z zasadami funkcjonowania gospodarki komunalnej. Ukazanie roli jednostek

	samorządu terytorialnego jako podmiotów gospodarki komunalnej.
Stosowane pomoce dydaktyczne	Prezentacje multimedialne
Literatura obowiązkowa	<ul style="list-style-type: none"> - Markowski T. (red.), <i>Planowanie i zarządzanie w obszarach metropolitalnych</i>, Biuletyn KPZK, Z. 221, Warszawa 2005. - Domański R., <i>Gospodarka przestrzenna: podstawy teoretyczne</i>, PWN, Warszawa 2006. - Słodczyk J., Rajchel D. (red.), <i>Polityka zrównoważonego rozwoju oraz instrumenty zarządzania miastem</i>, Wyd. Uniw. Opolskiego, Opole 2006.
Literatura uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> - Domański R., <i>Geografia ekonomiczna: ujęcie dynamiczne</i>, PWN, Warszawa 2006. - Słodczyk J., Śmigielska M. (red.), <i>Współczesne kierunki i wymiary procesów urbanizacji</i>, Wyd. Uniw. Opolskiego, Opole 2008. - Klasik A. (red.), <i>Kreatywne miasta i aglomeracje: studia przypadków</i>, Wyd. Akademii Ekonomicznej im. Karola Adameckiego, Katowice 2009. - Jewtuchowicz A., Rzeńca A. (red.), <i>Współczesne wyzwania miast i regionów</i>, Wyd. Uniw. Łódzkiego, Łódź 2009.
Forma zaliczenia	Kołokwium pisemne

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Projekty UE: programowanie, zarządzanie, finansowanie, ewaluacja			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		EU Projects: Programming, Financing, Implementing and Evaluation			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Zarządzanie w regionie			
Stopień studiów		II			
Rok studiów		II			
Semestr studiów		IV			
Liczba godzin	wykład	studia	30	studia	9
	ćwiczenia	stacjonarne	30	niestacjonarne	9
Sposób zaliczenia (E,Z)		E			
Liczba punktów ECTS		8,0			

Katedra	Katedra Integracji Europejskiej i Studiów Regionalnych
Koordinator przedmiotu	Dr Maria Kola-Bezka
Treści kształcenia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Istota i geneza polityki spójności oraz wspólnej polityki rolnej UE. 2. Założenia polityki spójności i wspólnej polityki rolnej na lata 2007-2013. 3. Instytucjonalny system wdrażania polityki spójności i wspólnej polityki rolnej w Polsce. 4. Finansowanie polityki spójności i wspólnej polityki rolnej. 5. Informacja i promocja projektów finansowanych ze środków UE. 6. Ewaluacja polityki spójności, programów i projektów finansowanych ze środków UE. 7. Pomoc publiczna w projektach finansowanych ze środków UE. <p>Zapoznanie studentów z zasadami przygotowywania, finansowania, wdrażania, realizacji, monitorowania, ewaluacji i promocji projektów finansowanych ze środków UE.</p>
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	Zapoznanie studentów z zasadami przygotowywania, finansowania, wdrażania, realizacji, monitorowania,

	ewaluacji i promocji projektów finansowanych ze środków UE.
Stosowane pomoce dydaktyczne	Prezentacje multimedialne. Filmy.
Literatura obowiązkowa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Z. M. Doliwa-Klepacki, <i>Integracja europejska</i>, Temida2, Białystok 2005. 2. J. Barcz, E. Kawecka-Wyrzykowska, K. Michałowska-Gorywoda, <i>Integracja europejska</i>, Oficyna a Wolters Kluwer business, Warszawa 2007. 3. <i>Narodowa Strategia Spójności 2007-2013</i>, 4. <i>Narodowy Plan Rozwoju na lata 2007-2013</i>.
Literatura uzupełniająca	<ol style="list-style-type: none"> 1. M. Kola-Bezka, <i>Dotacje dla małych przedsiębiorstw z funduszy unijnych</i>, [w:] S. Sojak (red.), <i>Założyć firmę i nie zbankrutować – aspekty prawne</i>, Difin 2009. 2. M. Kola, <i>Fundusze pomocowe Unii Europejskiej jako czynnik poprawy konkurencyjności małych i średnich przedsiębiorstw w Polsce</i>, TNOiK, Toruń 2007. 3. A. Szymańska, <i>Fundusze UE 2007-2013 dla mikro-, małych i średnich firm</i>, Wydawnictwo Placet, Warszawa 2008. 4. A. Szymańska, <i>Fundusze unijne i europejskie 2007-2013 dla mieszkańców obszarów wiejskich</i>, Wydawnictwo Placet, Warszawa 2008. 5. A. Szymańska, <i>Fundusze unijne i europejskie 2007-2013 dla samorządu terytorialnego</i>, Wydawnictwo Placet, Warszawa 2008. 6. A. Grzeszczyk, <i>Ocena projektów europejskich 2007-2013</i>, Placet, Warszawa 2009. 7. M. Świstak, J. W. Tkaczyński, <i>Leksykon funduszy Unii Europejskiej</i>, C. H. Beck, 2009. 8. <i>Zarządzanie, sprawozdawczość, kontrola, promocja i ewaluacja projektów dofinansowanych z funduszy unijnych</i>, Twigger, Warszawa 2008. 9. B. Gucza, M. Trocki, <i>Zarządzanie projektem europejskim</i>, PWE, Warszawa 2007. 10. Regionalne Programy Operacyjne poszczególnych województw, 11. Program Operacyjny Rozwój Polski Wschodniej, 12. Program Operacyjny Kapitał Ludzki, 13. Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko, 14. Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka, 15. uszczegółowienia do w/w programów.
Forma zaliczenia	Egzamin pisemny.

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Finanse samorządu terytorialnego			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Finance Management of Local Government			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Zarządzanie w regionie			
Stopień studiów		II			
Rok studiów		I			
Semestr studiów		I			
Liczba godzin	wykład	studia	30	studia	9
	ćwiczenia	stacjonarne	15	niestacjonarne	9
Sposób zaliczenia (E,Z)		E			
Liczba punktów ECTS		6,0			

Katedra	Katedra Integracji Europejskiej i Studiów Regionalnych
Koordinator przedmiotu	Dr Maria Kola-Bezka
Treści kształcenia	<p>1. Gospodarka finansowa samorządu terytorialnego oraz organizacja gospodarki budżetowej. Podstawy gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego. Pojęcie i zakres budżetu jednostki samorządu terytorialnego. Układ budżetu gminy, powiatu, województwa. Procedura opracowywania i stanowienia budżetu samorządowego. Formy prawno-organizacyjne gospodarki budżetowej. Dyscyplina i sprawozdawczość budżetowa oraz kontrola gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego.</p> <p>2. Źródła dochodów jednostek samorządu terytorialnego. Klasyfikacja źródeł dochodów jednostek samorządu terytorialnego. Dochody samorządu z tytułu podatków i opłat. Konstrukcja i znaczenie udziałów jednostek samorządu terytorialnego w podatkach państwowych. Subwencje i dotacje jednostek samorządu terytorialnego. Środki funduszy celowych jako źródła dochodów jednostek samorządu terytorialnego. Środki UE jako źródła dochodów jednostek samorządu terytorialnego. Charakterystyka ważniejszych źródeł dochodów w wybranych państwach UE.</p>

	<p>3. Wydatki jednostek samorządu terytorialnego. Klasyfikacja wydatków jednostek samorządu terytorialnego. Wydatki na inwestycje komunalne. Wybrane tendencje w dynamice i strukturze wydatków samorządowych.</p> <p>4. Gospodarka finansowa samorządu terytorialnego w Polsce w świetle standardów europejskich. Gospodarka finansowa samorządu terytorialnego w wybranych krajach europejskich. Gospodarka finansowa polskiego samorządu w świetle Europejskich Kart Samorządu: Terytorialnego i Regionalnego.</p>
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	Zapoznanie studentów z aktualnym systemem finansowania samorządu terytorialnego. Wyrobienie umiejętności analizowania możliwości finansowania zadań z zakresu użyteczności publicznej, które służą zaspokajaniu potrzeb społeczności lokalnych.
Stosowane pomoce dydaktyczne	Teksty aktów prawnych (ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, ustawa o finansach publicznych). Prezentacje multimedialne.
Literatura obowiązkowa	<ol style="list-style-type: none"> 1. L. Patrzalek, <i>Finanse samorządu terytorialnego</i>, Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej im. Oskara Langego we Wrocławiu, Wrocław 2004. 2. M. Kosek-Wojnar, <i>Finanse samorządu terytorialnego</i>, Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej w Krakowie, Kraków 2002. 3. W. Michna (red.), <i>Finanse samorządu terytorialnego</i>, Przedsiębiorstwo Wydawnicze LAM, Warszawa 2003. 4. L. Patrzalek, <i>Finanse samorządu województwa w systemie finansów publicznych w Polsce</i>, PWE, Warszawa 2005. 5. L. Jędrzejewski, <i>Gospodarka finansowa samorządu terytorialnego w Polsce. Wybrane zagadnienia</i>, Oficyna Wydawnicza Branta, 2007.
Literatura uzupełniająca	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ł. Kozera, <i>Finansowanie samorządu terytorialnego: regulacje prawno-ekonomiczne</i>, Wyższa Szkoła Umiejętności Zawodowych, Pińczów 2009. 2. K. Piotrowska-Marczak, <i>Zarządzanie finansami publicznymi</i>, Difin, Warszawa 2009. 3. T. Lubińska (red.), <i>Budżet zadaniowy w Polsce</i>, Difin, Warszawa 2007. 4. H. Sochacka-Krysiak (red.), <i>Zarządzanie gospodarką i finansami gminy</i>, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie, Warszawa 2003.
Forma zaliczenia	Egzamin pisemny.

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Polityka regionalna UE			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Regional Policy of European Union			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Zarządzanie w regionie			
Stopień studiów		II			
Rok studiów		II			
Semestr studiów		III			
Liczba godzin	wykład	studia	30	studia	15
	ćwiczenia	stacjonarne	15	niestacjonarne	9
Sposób zaliczenia (E,Z)		E			
Liczba punktów ECTS		6,0			

Katedra	Katedra Integracji Europejskiej i Studiów Regionalnych
Koordynator przedmiotu	Dr Maria Kola-Bezka
Treści kształcenia	<p>1. Istota polityki regionalnej, jej wielowymiarowość i interdyscyplinarność polityki regionalnej. Polityka regionalna w aspekcie globalizacji. Miejsce polityki regionalnej w strukturach międzynarodowej integracji gospodarczej.</p> <p>2. Podstawowe zagadnienia polityki regionalnej UE: jej geneza i rozwój, cele i zasady. Finansowanie polityki regionalnej UE.</p> <p>3. Istota i czynniki konkurencyjności regionu. Kategoria konkurencyjności w przekroju przestrzennym. Czynniki i mierniki konkurencyjności regionu.</p> <p>4. Podstawy programowania polityki regionalnej UE. Procedury i dokumenty okresu 2000-2006 oraz 2007-2013 w ujęciu porównawczym. Strategia rozwoju jako podstawa programowania. Zarządzanie działaniami strukturalnymi.</p> <p>5. Polityka regionalna UE a rozwój regionalny nowych krajów członkowskich ze szczególnym uwzględnieniem Polski. Wymiary współczesnych różnicowań w Polsce na tle różnicowań europejskich. Programowanie 2007-2013. Kluczowe dokumenty unijne i krajowe.</p>

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	Zapoznanie studentów z celami, zasadami, metodami działania, instrumentarium i efektywnością europejskiej regionalnej polityki strukturalnej (ze szczególnym uwzględnieniem funkcjonowania funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności). Studenci powinni rozumieć pojęcia oraz umieć je zastosować w praktyce do wyjaśniania zjawisk i procesów związanych z europejską polityką regionalną.
Stosowane pomoce dydaktyczne	Prezentacje multimedialne. Filmy.
Literatura obowiązkowa	<ol style="list-style-type: none"> 1. I. Pietrzyk, <i>Polityka regionalna Unii Europejskiej i regiony w państwach członkowskich</i>, PWN, Warszawa 2007. 2. K. Głębicka, M. Grewiński, <i>Polityka spójności społeczno-gospodarczej Unii Europejskiej</i>, Elipsa, Warszawa 2005. 3. S. Naruszewicz, <i>Polityka spójności Unii Europejskiej: wybrane zagadnienia</i>, Difin, Warszawa 2004. 4. W. Rudolf, <i>Europejska polityka regionalna</i>, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2007.
Literatura uzupełniająca	<ol style="list-style-type: none"> 1. M. Dudek (red.), <i>Polityka regionalna Unii Europejskiej: teoria i praktyka</i>, Wydawnictwo Uniwersytetu Zielonogórskiego, Zielona Góra 2007. 2. J. Szlachta, <i>Polityka regionalna Unii Europejskiej</i>, FPPR, Warszawa 2000. 3. W. Kosiedowski, <i>Regiony Europy Środkowo-Wschodniej w procesie integracji ze szczególnym uwzględnieniem wschodniego pogranicza Unii Europejskiej</i>, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, Toruń 2008. 4. M. S. Bańka, D. Wojtowicz, <i>Polityka spójności Unii Europejskiej w latach 2000-2007 i 2007-2013</i>, Difin, Warszawa 2008. 5. <i>Polityka spójności wspierająca wzrost gospodarczy i zatrudnienie: strategiczne wytyczne Wspólnoty na lata 2007-2013</i>.
Forma zaliczenia	Egzamin pisemny.

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Ustrój prawny i organizacja samorządu terytorialnego			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Law Regime and Organization of Local Government			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Zarządzanie w regionie			
Stopień studiów		drugi			
Rok studiów		pierwszy			
Semestr studiów		pierwszy			
Liczba godzin	wykład	studia	30	studia	12
	ćwiczenia	stacjonarne	30	niestacjonarne	
Sposób zaliczenia (E,Z)		egzamin			
Liczba punktów ECTS		5			

Katedra	Katedra Integracji Europejskiej i Studiów Regionalnych
Koordynator przedmiotu	Dr Aranka Ignasiak - Szulc
Treści kształcenia	<ol style="list-style-type: none"> Pojęcie i geneza samorządu terytorialnego. Idea samorządności we współczesnym państwie demokratycznym. Przegląd podstawowego ustawodawstwa dotyczącego samorządu terytorialnego w Polsce (zasady ustroju, zadania i kompetencje, organy jednostek samorządu terytorialnego - gminy, powiatu i województwa, nadzór nad samorządem terytorialnym, mienie i gospodarka finansowa i in.). Podstawy lokalnej i regionalnej polityki gospodarczej. Organizacja i rola samorządu terytorialnego w wybranych państwach.
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	Wyrobienie u studentów wiedzy na temat funkcjonowania samorządu terytorialnego w Polsce i w innych państwach UE. Wskazanie roli i możliwości działania władz lokalnych i regionalnych w warunkach integracji z UE.
Stosowane pomoce dydaktyczne	Omawiane na wykładzie zagadnienia ilustrowane są materiałami poglądowymi w postaci schematów, tabel itp. na folii oraz w formie prezentacji multimedialnych. Podczas ćwiczeń przewidziano lekturę artykułów poświęconych omawianej problematyce.
Literatura obowiązkowa	Izdebski H, <i>Samorząd terytorialny. Podstawy ustroju i działalności</i> , LexisNexis, Warszawa 2008.

	Borodo A., <i>Samorząd terytorialny. System prawnoustrojowy</i> , LexisNexis, Warszawa 2008.
Literatura uzupełniająca	Kociubiński K. (red.), <i>Samorząd terytorialny w Europie i Polsce. Wybrane aspekty</i> , Wyd. Adam Marszałek, Toruń 200. Wybrane akty prawne (program LEX i EUR-LEX).
Forma zaliczenia	Egzamin pisemny. Zaliczenie ćwiczeń na podstawie opracowywanego i zaprezentowanego grupowo projektu oraz kolokwium.

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Lokalna polityka gospodarcza			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Local Economic Policy			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Zarządzanie w regionie			
Stopień studiów		II			
Rok studiów		II			
Semestr studiów		III			
Liczba godzin	wykład	studia	30	studia	9
	ćwiczenia	stacjonarne	-	niestacjonarne	-
Sposób zaliczenia (E,Z)		Z			
Liczba punktów ECTS		5,0			

Katedra	Integracji Europejskiej i Studiów Regionalnych
Koordynator przedmiotu	Mariusz Czupich
Treści kształcenia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Teoretyczne podstawy rozwoju i funkcjonowania gospodarki lokalnej. 2. Lokalna jednostka samorządu terytorialnego jako przedmiot i podmiot polityki społeczno-gospodarczej. 3. Rozwój lokalny i jego czynniki. 4. Proces implementacji i podmioty realizacji lokalnej polityki gospodarczej. 5. Lokalna polityka gospodarcza w Polsce – NPR, programy operacyjne, Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia.
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	Dostarczenie wiedzy i wyrobienie praktycznych umiejętności w zakresie identyfikacji i analizy lokalnych uwarunkowań działań społeczno-gospodarczych, jak i umiejętności oddziaływania na przebieg procesów rozwojowych w skali lokalnej.
Stosowane pomoce dydaktyczne	Prezentacje multimedialne
Literatura obowiązkowa	- Brol R. (red.), <i>Gospodarka lokalna w teorii i praktyce</i> , Prace Naukowe AE we Wrocławiu, nr 1023, Wrocław 2004.

	<ul style="list-style-type: none"> - Parysek J. J., <i>Podstawy gospodarki lokalnej</i>, Wyd. UAM, Poznań 2001. - Strzelecki Z. (red.), <i>Gospodarka regionalna i lokalna</i>, WN PWN, Warszawa 2008.
Literatura uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> - Gorzelak G. (red.), <i>Polska regionalna i lokalna w świetle badań EUROREG-u</i>, WN Scholar, Warszawa 2007. - Kosiedowski W. (red.), <i>Samorząd terytorialny w procesie rozwoju regionalnego i lokalnego</i>, Wyd. Dom Organizatora, Toruń 2005. - Adamiak J. Potoczek A., Kosiedowski W., Słowińska B., <i>Zarządzanie rozwojem regionalnym i lokalnym. Problemy teorii i praktyki</i>, Wyd. Dom Organizatora, Toruń 2001. - Waldziński D., <i>Polityka regionalna w Polsce w procesie przemian kulturowo-cywilizacyjnych. Zarys problemu</i>, Wyd. Uniw. Warmińsko-Mazurskiego, Olsztyn 2005.
Forma zaliczenia	Praca semestralna

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Teorie rozwoju regionalnego			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Theories of Regional Development			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Zarządzanie w regionie			
Stopień studiów		II			
Rok studiów		I			
Semestr studiów		II			
Liczba godzin	wykład	studia	30	studia	12
	ćwiczenia	stacjonarne	-	niestacjonarne	-
Sposób zaliczenia (E,Z)		Z			
Liczba punktów ECTS		4,0			

Katedra	Integracji Europejskiej i Studiów Regionalnych
Koordinator przedmiotu	dr hab. Wojciech Kosiedowski, prof. UMK
Treści kształcenia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojęcie regionu w teorii i praktyce; 2. Istota, czynniki, bariery oraz sposoby mierzenia rozwoju regionalnego; 3. Geneza i ewolucja teorii rozwoju regionalnego; 4. Interpretacje procesu rozwoju regionalnego w teorii neoklasycznej i postkeynesowskiej; 5. Teorie koncentracji przestrzennej na bazie czynników egzogenicznych; 6. Teorie endogenicznego i fazowego rozwoju regionalnego; 7. Nowe podejścia w teorii rozwoju regionalnego: <i>city limits, growth machine, regime theory</i>, koncepcja klastrów, koncepcja sieci.
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	Wyposażenie studentów w aktualną wiedzę o istocie, prawidłowościach i uwarunkowaniach procesu rozwoju regionalnego. Wyrobienie umiejętności samodzielnego analizowania i interpretowania teorii rozwoju regionalnego pod kątem możliwości ich wykorzystania w praktyce.
Stosowane pomoce dydaktyczne	Prezentacje multimedialne
Literatura obowiązkowa	1. Czyż T., Rogacki H. (red.), <i>Współczesne problemy i</i>

	<p><i>konceptcje teoretyczne badań przestrzenno-ekonomicznych</i>, Studia KPZK PAN, z. CCXIX, WN PWN, Warszawa 2005.</p> <p>2. Grosse T. G., <i>Przegląd koncepcji teoretycznych rozwoju regionalnego</i>, Uniwersytet Warszawski, Europejski Instytut Rozwoju Regionalnego i Lokalnego EUROREG, „Studia Regionalne i Lokalne”, 2002, nr 1(8).</p> <p>3. Olejniczak K., <i>Nowe teorie rozwoju regionalnego w praktyce Unii Europejskiej</i>, [w:] Adamczyk A, Borkowski J, (red.), <i>Regionalizm, polityka regionalna i fundusze strukturalne w UE</i>, Centrum Europejskie Uniw. Warszawskiego, Warszawa 2005.</p>
Literatura uzupełniająca	<p>1. Brol R. (red.), <i>Gospodarka lokalna w teorii i praktyce</i>, Prace Naukowe AE we Wrocławiu, nr 1023, Wyd. AE we Wrocławiu, Wrocław 2004.</p> <p>2. Graf H., <i>Networks in Innovation Process. Local and Regional Interactions</i>, Edward Elgard Publishing, Cheltenham 2006.</p> <p>3. Kuźnik F. (red.), <i>Studia regionalne w Polsce: teoria, polityka, projektowanie</i>, AE w Katowicach, Katowice 2005.</p> <p>4. Piasecki R. (red.), <i>Ekonomia rozwoju</i>, PWE, Warszawa 2007.</p>
Forma zaliczenia	Pisemna praca zaliczeniowa

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Rozwój i konkurencyjność regionów Polski i Europy Środkowo-Wschodniej			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Development and Competitiveness of Poland and Central and East European Regions			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Zarządzanie w regionie			
Stopień studiów		II			
Rok studiów		II			
Semestr studiów		III			
Liczba godzin	wykład	studia	30	studia	12
	ćwiczenia	stacjonarne		niestacjonarne	
Sposób zaliczenia (E,Z)		E			
Liczba punktów ECTS		5,0			

Katedra	Integracji Europejskiej i Studiów Regionalnych
Koordinator przedmiotu	dr hab. Wojciech Kosiedowski, prof. UMK
Treści kształcenia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Europa Środkowo-Wschodnia i jej miejsce w systemie gospodarczym Europy i świata; 2. Struktura regionalna EŚW; 3. Poziom i dynamika rozwoju regionalnego EŚW; 4. Konkurencyjność regionów EŚW, jej uwarunkowania i możliwości poprawy; 5. Wpływ integracji europejskiej na rozwój i konkurencyjność regionów EŚW, procesy konwergencji i dywergencji; 6. Współpraca międzyregionalna i terytorialna (w tym transgraniczna) jako czynnik rozwoju i poprawy konkurencyjności regionów EŚW.
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	Zaznajomienie studentów z aktualnymi problemami rozwoju i konkurencyjności regionów EŚW na tle procesu integracji europejskiej. Wykształcenie umiejętności samodzielnego analizowania procesów rozwojowych na poziomie regionalnym.
Stosowane pomoce dydaktyczne	Prezentacje multimedialne
Literatura obowiązkowa	1. Gawlikowska-Hueckel K., <i>Procesy rozwoju regionalnego w Unii Europejskiej. Konwergencja czy</i>

	<p><i>polaryzacja</i>, Wyd. Uniw. Gdańskiego, Gdańsk 2003.</p> <p>2. Klamut M. (red.), <i>Polityka budowy regionu konkurencyjnego</i>, Wyd. AE we Wrocławiu, Wrocław 2000.</p> <p>3. Kołodko G., <i>Globalizacja a perspektywy rozwoju krajów posocjalistycznych</i>, TNOiK, Toruń 2001.</p> <p>4. Kosiedowski W., <i>Regiony Europy Środkowo-Wschodniej w procesie integracji</i>, WN UMK, Toruń 2008.</p> <p>5. Smętkowski M., Wójcik P., <i>Regiony w Europie Środkowo-Wschodniej: tendencje i czynniki rozwojowe</i>, Uniwersytet Warszawski, Centrum Europejskich Studiów Regionalnych i Lokalnych EUROREG, Warszawa 2009.</p>
Literatura uzupełniająca	<p>1. Gorzelak G., Jałowiecki B., <i>Konkurencyjność regionów</i>, „Studia Regionalne i Lokalne”, 2000, nr 1(1).</p> <p>2. Gorzelak G. (ed.), <i>Central Europe in Transition: Towards EU Membership</i>, WN „Scholar”, Warszawa 2001.</p> <p>3. Karaszewski W., Kunikowski S. (red.), <i>Polityka rozwoju Europy Środkowowschodniej. Aspekty makroekonomiczne i regionalne</i>, Oficyna Wydawnicza „Lega”, Włocławek 2006.</p> <p>4. Klamut M., Pancer-Cybulska E. (red.), <i>Spójność społeczna, gospodarcza i terytorialna w polityce Unii Europejskiej</i>, Wyd. AE we Wrocławiu, Wrocław 2006.</p> <p>5. Kosiedowski W. (red.), <i>Międzynarodowe uwarunkowania konkurencyjności regionu</i>, Oficyna Wydawnicza „Lega”, Włocławek 2004.</p> <p>6. Olechnicka A., <i>Regiony peryferyjne w gospodarce innowacyjnej</i>, WN „Scholar”, Warszawa 2004.</p> <p>7. Piotrowska-Trybull M., <i>Instytucje otoczenia biznesu i ich wpływ na konkurencyjność regionu</i>, Oficyna Wydawnicza „Lega”, Włocławek 2005.</p>
Forma zaliczenia	Pisemna praca zaliczeniowa

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Socjologia pracy z elementami metod badań społecznych			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Labour Sociology with Elements of Social Research Methods			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Zarządzanie Zasobami Ludzkimi			
Stopień studiów		II			
Rok studiów		I			
Semestr studiów		I			
Liczba godzin	wykład	Studia	30	studia	12
	ćwiczenia	stacjonarne	30	niestacjonarne	8
Sposób zaliczenia (E,Z)		Z			
Liczba punktów ECTS		6,0			

Katedra	Katedra Gospodarowania Zasobami Pracy
Koordinator przedmiotu	Dr Anna Słowińska-Osiecka
Treści kształcenia	<p>Przedmiot zainteresowań socjologii pracy. Zawód i zakład pracy w ujęciu socjologii. Społeczność zakładu pracy i jego system społeczny. Osobowość społeczna w procesie pracy. Społeczne uwarunkowania potrzeb, postaw i motywacji. Praca, stratyfikacja społeczna a osobowość - teoria Melvina Kohna. Zespół pracowniczy. Zespoły pracownicze rozwiązujące problemy. Trendy w podejściu do przywództwa. Adaptacja do pracy. Konflikty w środowisku pracy. Modyfikacja postaw Polaków wobec pracy zawodowej. Wartość pracy „Sukces zawodowy” i „styl życia”: nowe kategorie pojęciowe w analizach stosunku do pracy.</p> <p>Główne metody i techniki badań społecznych przydatnych do diagnozy problemów w środowisku pracy. Konstruowanie projektu badań. Konstruowanie kwestionariuszy ankiet i wywiadów. Zasady etyczne w badaniach społecznych. Błędy w badaniach empirycznych. Interpretacja danych empirycznych</p>

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	<p>Rozumienie społecznych uwarunkowań procesu pracy; umiejętność wykorzystywania wiedzy socjologicznej do zrozumienia funkcjonowania człowieka w środowisku pracy.</p> <p>Znajomość podstawowych metod i technik badań społecznych. Umiejętność zaplanowania i przeprowadzenia badań empirycznych. Umiejętność interpretacji wyników badań społecznych</p>
Stosowane pomoce dydaktyczne	<p>Prezentacje w Power Point.</p>
Literatura obowiązkowa	<p>Witold Morawski, Socjologia ekonomiczna, PWN, Warszawa 2001.</p>
Literatura uzupełniająca	<p>Socjologia Gospodarki. Wybrane zagadnienia teoretyczne i praktyczne, Eugeniusz Kośmicki, Wojciech L. Janik (red.), Akademia Rolnicza w Poznaniu, Poznań 1995.</p> <p>Piotr Sztompka, Socjologia. Analiza społeczeństwa, Wydawnictwo „Znak”, Kraków 2002.</p>
Forma zaliczenia	<p>Sprawdzian pisemny.</p>

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu	PSYCHOLOGIA PRACY				
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Labour Psychology				
Kierunek	Zarządzanie				
Specjalność	Zarządzanie Zasobami Ludzkimi				
Stopień studiów	II				
Rok studiów	II				
Semestr studiów	III				
Liczba godzin	wykład	studia	30	studia	12
	ćwiczenia	stacjonarne	-	niestacjonarne	-
Sposób zaliczenia (E,Z)	E				
Liczba punktów ECTS	4				

Katedra	Gospodarowania Zasobami Pracy
Koordynator przedmiotu	mgr Hanna Dolna
Treści kształcenia	Model przystosowania zawodowego. Adekwatność funkcjonalna między człowiekiem a pracą. Przewidywanie sukcesu w pracy. Wpływ procesów poznawczych na ocenę i dobór pracownika. Cechy człowieka a wykonywanie pracy. Mechanizmy regulacyjne zachowania się człowieka w miejscu pracy. Procesy motywacyjne. Stres zawodowy. Patologie w pracy.
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	Poznanie prawidłowości rządzących zachowaniem człowieka w szeroko rozumianym kontekście pracy. Wiedza ta ma umożliwić studentom dokonywanie analizy sytuacji pracy z uwzględnieniem zdobytej wiedzy psychologicznej i projektowanie optymalnych programów wspierających funkcjonowanie człowieka w sytuacji zadaniowej.
Stosowane pomoce dydaktyczne	Wykład interaktywny (opisy przypadków, dyskusja) z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej.

	Wykorzystanie platformy e-learningowej jako wsparcie procesu dydaktycznego (prezentacje z wykładów, opisy przypadków, słownik pojęć podstawowych).
Literatura obowiązkowa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Schulz D.P., Schulz S.E., <i>Psychologia a wyzwania współczesnej pracy</i>, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2002. 2. Chmiel N., <i>Psychologia pracy i organizacji</i>, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk 2007. 3. Ratajczak Z., <i>Psychologia pracy i organizacji</i>, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2007.
Literatura uzupełniająca	<ol style="list-style-type: none"> 1. Karney J., <i>Człowiek i praca, Wybrane zagadnienia z psychologii i pedagogiki pracy</i>, Międzynarodowa Szkoła Menedżerów, Warszawa 1998. 2. Witkowski T. (red.), <i>Nowoczesne metody doboru i oceny personelu</i>, Wydawnictwo Profesjonalnej Szkoły Biznesu, Kraków 2000. 3. Nosal Cz., <i>Psychologia procesu kadrowego</i>, Wydawnictwo Profesjonalnej Szkoły Biznesu, Kraków 1999. 4. Makin P., Cooper C., Cox C., <i>Organizacje a kontrakt psychologiczny</i>, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2000. 5. Strelau J. (red.), <i>Psychologia, Podręcznik akademicki, T.III</i>, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk 2004. 6. Liztke S.M., Schuh H., <i>Stres, mobbing i wypalenie zawodowe</i>, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk 2007.
Forma zaliczenia	Egzamin pisemny

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Polityka zatrudnienia i rynku pracy			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Employment and Labour Market Policy			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Zarządzanie zasobami ludzkimi			
Stopień studiów		II			
Rok studiów		I			
Semestr studiów		I			
Liczba godzin	wykład	studia	30	studia	12
	ćwiczenia	stacjonarne	15	niestacjonarne	8
Sposób zaliczenia (E,Z)		E			
Liczba punktów ECTS		6,0			

Katedra	Gospodarowania zasobami pracy
Koordinator przedmiotu	prof. dr hab. Zenon Wiśniewski
Treści kształcenia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rynek pracy jako system specjalnej regulacji. Przyczyny problemów na rynku pracy. Cechy dobrego rynku pracy. 2. Infrastruktura instytucjonalna rynku pracy: publiczne służby zatrudnieniowe i ich zadania, pozostałe instytucje rynku pracy. 3. Pojęcie bezrobocia i jego pomiar. Przegląd źródeł informacji statystycznej na temat rynku pracy: typy informacji o rynku pracy, źródła informacji o rynku pracy, dane statystyki publicznej dotyczące rynku pracy. 4. Zasobowe i strumieniowe ujęcie bezrobocia. Przepływy na rynku pracy, znaczenie analizy strumieniowej. 5. Rynek pracy w teorii neoklasycznej i keynesowskiej. Teorie bezrobocia równowagi i inne współczesne teorie zatrudnienia i rynku pracy. 6. Rozmiary i struktura bezrobocia w Polsce i innych krajach UE. Grupy problemowe na rynku pracy.

	<ol style="list-style-type: none"> 7. Elastyczność i deregulacja rynku pracy. Pojęcie, formy i znaczenie elastyczności rynku pracy. Koszty pracy. Wpływ płacy minimalnej na funkcjonowanie rynku pracy. Nietypowe formy zatrudnienia. 8. Polityka rynku pracy, jej cele i zadania. Modele polityki rynku pracy. 9. Instrumenty pasywnej polityki rynku pracy. 10. Aktywna polityka rynku pracy, pojęcie i funkcje. Mechanizmy oddziaływania i efekty aktywnej polityki rynku pracy 11. Klasyfikacja instrumentów aktywnej polityki rynku pracy, mocne i słabe strony poszczególnych programów. 12. Ewolucja aktywnej polityki rynku pracy. Koncepcja przejściowych rynków pracy. 13. Ocena efektów aktywnej polityki rynku pracy. Cele i typy badań ewaluacyjnych. Efektywność brutto i netto instrumentów polityki rynku pracy. Klasyfikacja efektów pozornych 14. Sposoby oceny wpływu aktywnych programów rynku pracy na poziomie mikroekonomicznym: metody nieeksperymentalne, metody eksperymentalne i <i>quasi</i>-eksperymentalne, możliwości i ograniczenia. 15. Podstawy Europejskiej Strategii Zatrudnienia. 16. Praca nierejestrowana w Polsce. Doświadczenia międzynarodowe w zwalczaniu pracy nierejestrowanej.
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	Uczestnicy zajęć rozszerzą i utrwalą wiedzę z zakresu problematyki rynku pracy, zdobędą umiejętności stosowania metod analizy rynku pracy, korzystania ze źródeł informacji statystycznej, konstruowania programów zatrudnieniowych, stosowania metod pomiaru i oceny efektów programów rynku pracy.
Stosowane pomoce dydaktyczne	Autorski wykład interaktywny wspomagany pokazem multimedialnym, ukierunkowana dyskusja grupowa, debata oxfordzka, projekty grupowe.
Literatura obowiązkowa	<ol style="list-style-type: none"> 1. M. Góra, U. Sztanderska, <i>Wprowadzenie do analizy lokalnego rynku pracy. Przewodnik</i>, MPiPS, Warszawa 2006. 2. E. Kwiatkowski, <i>Bezrobocie. Podstawy teoretyczne</i>, PWN, Warszawa 2002. 3. M. Maksim, <i>Ewaluacja szkoleń dla bezrobotnych w województwie kujawsko-pomorskim</i>, TNOiK, Toruń 2008. 4. <i>Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy</i>, Dz.U.04.99.1001 z dnia 1 maja

	2004 r.
Literatura uzupełniająca	<ol style="list-style-type: none"> 1. M. Szyłko-Skoczny, <i>Polityka społeczna wobec bezrobocia w Trzeciej Rzeczypospolitej</i>, Instytut Polityki Społecznej Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2005. 2. M. Kabaj, <i>Ekonomia tworzenia i likwidacji miejsc pracy. Dezaktywizacja Polski?</i>, IPiSS, Warszawa 2005. 3. Z. Wiśniewski, <i>Kierunki i skutki deregulacji rynku pracy w krajach Unii Europejskiej</i>, UMK, Toruń 1999.
Forma zaliczenia	<p>Wykład – egzamin pisemny</p> <p>Ćwiczenia – aktywność na zajęciach, kolokwium</p>

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Managing the social potential of organisations			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Managing the social potential of organizations (PL = Zarządzanie Potencjałem Społecznym Organizacji)			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Zarządzanie zasobami pracy			
Stopień studiów		II			
Rok studiów		I			
Semestr studiów		II			
Liczba godzin	wykład	studia	30	studia	12
	ćwiczenia	stacjonarne	30	niestacjonarne	8
Sposób zaliczenia (E,Z)		Egzamin			
Liczba punktów ECTS		7,0			

Katedra	Gospodarowanie Zasobami Pracy
Koordynator przedmiotu	Dr Monika Maksim
Treści kształcenia	Selected issues of HRM. Organisational aspects of managing human resources. Outsourcing the personnel function. Personnel coaching. Strategic HRM. Leadership models. Diversity management. Work conditions and relationships. Employee participation. Work Life Balance. HRM scorecard. Calculating HR costs. Ethical aspects of managing people in organisations. Dysfunctional HRM: mobbing, discrimination, manipulation. Organisational culture as a determinant of HRM. International HRM. HRM in different countries: the American, Western European and Japanese models.
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	Students will widen their knowledge of contemporary concepts in the management of human resources in organisations. Students will acquire skills concerning: analysing and solving personnel problems, applying modern approaches to the role of the personnel department in the firm, calculating personnel costs, measuring and assessing the effectiveness of the activities of the personnel function.

Stosowane pomoce dydaktyczne	Teaching will be a mixture of lectures, discussions and case studies. Some audio-visual material will be used.
Literatura obowiązkowa	Muller-Camen, M., Croucher, R. and Leigh, S. (2008), <i>Human Resource Management – A case study approach</i> , cipd.
Literatura uzupełniająca	Beardwell, J. and Claydon, T. (2007), <i>Human Resource Management – A Contemporary Approach</i> (5 th ed), FT Prentice Hall. Redman, T. and Wilkinson, A. (2009), <i>Contemporary Human Resource Management: Text and Cases</i> , Pearson / FT.
Forma zaliczenia	Tests; individual and group projects.

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Zarządzanie potencjałem społecznym organizacji			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Managing the Social Potential of Organisation			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Zarządzanie zasobami ludzkimi			
Stopień studiów		II			
Rok studiów		I			
Semestr studiów		II			
Liczba godzin	wykład	studia	30	studia	12
	ćwiczenia	stacjonarne	30	niestacjonarne	8
Sposób zaliczenia (E,Z)		E			
Liczba punktów ECTS		8			

Katedra	Gospodarowania Zasobami Pracy
Koordinator przedmiotu	Dr Monika Maksim
Treści kształcenia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Transformacja pracy i funkcji personalnej. W kierunku zarządzania kapitałem ludzkim 2. Wewnętrzne i zewnętrzne uwarunkowania ZZL. Organizacja procesów personalnych. Strategiczne ZZL. Kultura organizacyjna jako determinanta ZZL. 3. Organizacja procesu rekrutacji. Systemy kompetencyjne w firmie. Nowoczesne techniki naboru i selekcji kandydatów do pracy (wywiady kompetencyjne, testy rekrutacyjne). Narzędzia wspomagające efektywną rekrutację i selekcję. 4. Ocena okresowa pracowników. Kompetencyjne systemy oceniania pracowników. Narzędzia wykorzystywane do oceny pracowników. 5. Rozwój pracowników. Strategie organizacji w zakresie rozwoju pracowników. Rola organizacji i pracowników w zakresie tworzenia kapitału ludzkiego. Szkolenia a strategia firmy. Działania w zakresie ochrony

	<p>zdrowia i obsługi socjalnej. Zarządzanie karierą zawodową. Zarządzanie różnorodnością (zarządzanie wiekiem, programy praca-życie).</p> <p>6. Controlling personalny. Karta wyników zarządzania zasobami ludzkimi. Kalkulacja kosztów zasobów ludzkich. Finansowe metody wyceny kapitału ludzkiego. Pozafinansowe mierniki kapitału ludzkiego.</p> <p>7. Dysfunkcje zarządzania zasobami ludzkimi: dyskryminacja, manipulacja, mobbing.</p> <p>8. Zarządzanie zasobami ludzkimi w różnych krajach. Międzynarodowe ZZL.</p>
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	Student rozszerzy posiadaną wiedzę dotyczącą współczesnego zarządzania zasobami pracy w organizacji. Zdobędzie umiejętność analizy problemów personalnych, nowoczesnego podejścia do roli działu personalnego w firmie, kalkulacji wyników personalnych i optymalizacji kosztów realizacji funkcji personalnej.
Stosowane pomoce dydaktyczne	Podczas zajęć stosuje się metody wykładu autorskiego z wykorzystaniem technik audiowizualnych i Internetu, ukierunkowanej dyskusji grupowej, analizy przypadków, rozwiązywania zadań oraz przygotowywania projektów.
Literatura obowiązkowa	<ol style="list-style-type: none"> 1. H. Król, A. Ludwicyński (red.), <i>Zarządzanie zasobami ludzkimi. Tworzenie kapitału ludzkiego organizacji</i>, PWN, Warszawa 2006. 2. M. Armstrong, <i>Zarządzanie zasobami ludzkimi</i>, Wolters Kluwer Polska - Oficyna, Kraków 2007. 3. A. Pocztowski, <i>Zarządzanie zasobami ludzkimi</i>, Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2007. 4. T. Listwan (red.), <i>Zarządzanie kadrami</i>, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2006.
Literatura uzupełniająca	<ol style="list-style-type: none"> 1. M. Sidor-Rządkowska, <i>Kompetencyjne systemy ocen pracowników. Przygotowanie, wdrażanie i integrowanie z innymi systemami ZZL</i>, Wolters Kluwer Polska, Kraków 2006. 2. Cascio W.F., <i>Kalkulacja kosztów zasobów ludzkich</i>, Wolters Kluwer Polska - Oficyna, Kraków 2001. 3. G. Łukasiewicz, <i>Kapitał ludzki organizacji</i>, PWN, Warszawa 2009. 4. Th. H. Davenport, <i>Zarządzanie pracownikami wiedzy</i>, Oficyna Wolters Kluwer, Kraków 2007. 5. Pocztowski A., <i>Międzynarodowe zarządzanie zasobami ludzkimi</i>, Wolters Kluwer Polska - Oficyna, Kraków 2002.
Forma zaliczenia	Wykład – test pisemny Ćwiczenia – projekty indywidualne i grupowe, kolokwium

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		KOMUNIKACJA I NEGOCJACJE W PRAKTYCE MENEDŻERA PERSONALNEGO			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Communication and Negotiation in the practice of Personnel Manager			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Zarządzanie Zasobami Ludzkimi			
Stopień studiów		II			
Rok studiów		II			
Semestr studiów		III, IV			
Liczba godzin	wykład	studia	15	studia	0
	ćwiczenia	stacjonarne	45	niestacjonarne	20
Sposób zaliczenia (E,Z)		Z			
Liczba punktów ECTS		7			

Katedra	Gospodarowania Zasobami Pracy
Koordinator przedmiotu	mgr Hanna Dolna
Treści kształcenia	Istota umiejętności interpersonalnych. Specyfika komunikacji niewerbalnej: elementy składowe, siła, spójność, zakłócenia. Instrumenty skutecznego słuchania. Podstawowe zasady konstruktywnego udzielania informacji zwrotnej. Konstruktywne wyrażanie krytyki i pochwał. Zachowania asertywne jako instrument radzenia sobie z presją i manipulacją. Negocjacje jako sposób rozwiązywania konfliktów. Rodzaje negocjacji – specyfika negocjacji pracowniczych. Style negocjacyjne – rodzaje, konsekwencje. Fazy negocjacji. Definiowanie zakresu negocjacji. Rozpoznawanie interesów partnera negocjacji. Sztuka czynienia ustępstw. Negocjowanie warunków zatrudnienia.
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	Zdobycie podstawowych umiejętności interpersonalnych (komunikacyjnych i negocjacyjnych) przydatnych w pracy menedżera personalnego. Zdobycie umiejętności identyfikowania interesów własnych i partnera.

	Umiejętność przygotowania się do rozmowy negocjacyjnej – ustalanie celów, zakresu i strategii. Umiejętność ustępowania w negocjacjach zgodnie ze sztuką. Zdobywanie podstawowych kompetencji radzenia sobie w trudnych sytuacjach interpersonalnych i negocjacyjnych. Zajęcia powinny przyczynić się do wzrostu samoświadomości i kontroli nad własnym zachowaniem – zatem do wzrostu kompetencji interpersonalnych uczestników w sensie ogólnym.
Stosowane metody dydaktyczne	Wykład interaktywny z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej. Ćwiczenia prowadzone metodami warsztatowymi w grupach ok. 15 osobowych z wykorzystaniem gier dydaktycznych, testów typu papier-ołówek, symulacji, analizy przypadków, dyskusji grupowej, autoprezentacji, analizy nagrań wideo fragmentów zajęć. Wykorzystanie platformy e-learningowej jako wsparcie procesu dydaktycznego (materiały przydatne do warsztatu, testy psychologiczne, opisy przypadków, słownik pojęć podstawowych).
Literatura obowiązkowa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mc Kay M., Davis M., Fanning P., <i>Sztuka skutecznego porozumiewania się</i>, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk 2001. 2. Jurkowski R., <i>Negocjacje zbiorowe: kiedy, o czym i jak rozmawia pracodawca z przedstawicielstwem pracowników</i>, Difin, Warszawa 2000. 3. Fisher R., Ury W., <i>Dochodząc do TAK, Negocjowanie bez poddawania się</i>, PWE, Warszawa 2007.
Literatura uzupełniająca	<ol style="list-style-type: none"> 1. Król – Fijewska M., Fijewski P., <i>Asertywność menedżera</i>, Państwowe Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2000. 2. Ciesielski M., <i>Jak wynegocjować najlepsze warunki zatrudnienia?</i>, ABC a Wolters Kluwers business, Warszawa 2007. 3. Podgórska-Rakiel E., <i>Negocjacje w prawie pracy</i>, INFOR, Warszawa 2005. 4. Nęcki Z. (red.), <i>Komunikacja niewerbalna: zasady i zastosowania</i>, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2007.
Forma zaliczenia	Wykład: test wiadomości. Ćwiczenia: bateria zadań sprawdzających poziom sprawności komunikacyjnych studenta, opracowanie strategii negocjacyjnej do opisu przypadku - praca pisemna.

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Demografia i polityka ludnościowa			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Demographics and Population Policy			
Kierunek		zarządzanie			
Specjalność		zarządzanie zasobami ludzkimi			
Stopień studiów		II			
Rok studiów		I			
Semestr studiów		II			
Liczba godzin	wykład	studia	30	studia	12
	ćwiczenia	stacjonarne		niestacjonarne	
Sposób zaliczenia (E,Z)		E			
Liczba punktów ECTS		4			

Katedra	Gospodarowania Zasobami Pracy
Koordynator przedmiotu	dr Edward Dolny
Treści kształcenia	<p>Przedmiot i zadania demografii w rozwoju społeczno-gospodarczym. Teorie rozwoju ludności: teoria optimum zaludnienia, teoria przejścia demograficznego, teorie dzietności. Metodologia badań ludnościowych. Spisy ludności, mikrospisy, badania specjalne, rejestracja bieżąca. Parametry stanów populacji i współczynniki demograficzne. Rozwój i rozmieszczenie ludności. Gęstość zaludnienia. Procesy urbanizacyjne. Struktura ludności według płci i wieku. Typy struktur wieku. Ekonomiczna klasyfikacja wieku. Proces starzenia się ludności. Struktura społeczno-zawodowa ludności. Małżeństwa i rozwody. Urodzenia, rozrodczość, płodność kobiet. Zgony. Umieralność ogólna i umieralność niemowląt. Trwanie życia. Metodologia budowy tablic trwania życia. Syntetyczne miary reprodukcji. Ruch wędrowniczy ludności. Prognozy demograficzne. Pojęcie, zakres i zadania polityki ludnościowej.</p>
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	<p>poznanie i umiejętność stosowania metodologii badań ludnościowych; znajomość uwarunkowań i przebiegu procesów demograficznych oraz ich społecznych i gospodarczych następstw</p>

Stosowane pomoce dydaktyczne	wykład interaktywny z prezentacją multimedialną, ilustrowany bogatym materiałem liczbowym obrazującym przedstawiane zagadnienia; omawiane są także aktualne rozwiązania prawne funkcjonujące w zakresie omawianych zagadnień
Literatura obowiązkowa	J. Z. Holzer, <i>Demografia</i> , PWE, Warszawa 2003. M. Okólski, <i>Demografia: podstawowe pojęcia, procesy i teorie w encyklopedycznym zarysie</i> , Scholar, Warszawa 2006.
Literatura uzupełniająca	M. Cieślak (red.), <i>Demografia. Metody analizy i prognozowania</i> , PWN, Warszawa 1992. M. Mitręga, <i>Demografia społeczna</i> , Śląsk, Katowice 1995 M. Okólski (red.), <i>Teoria przejścia demograficznego</i> , Warszawa 1990. M. Okólski, <i>Demografia zmiany społecznej</i> , Scholar, Warszawa 2004. E. Rosset, <i>Demografia Polski</i> , Warszawa 1975.
Forma zaliczenia	egzamin pisemny

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Polityka społeczna			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Social Policy			
Kierunek		zarządzanie			
Specjalność		zarządzanie zasobami ludzkimi			
Stopień studiów		II			
Rok studiów		I			
Semestr studiów		I			
Liczba godzin	wykład	studia	15	studia	10
	ćwiczenia	stacjonarne		niestacjonarne	
Sposób zaliczenia (E,Z)		Z			
Liczba punktów ECTS		2			

Katedra	Gospodarowania Zasobami Pracy
Koordinator przedmiotu	dr Edward Dolny
Treści kształcenia	<p>Wprowadzenie do polityki społecznej: geneza, cel, zakres i instrumenty polityki społecznej, miejsce polityki społecznej w różnych wizjach ładu społeczno-gospodarczego, podmioty polityki społecznej.</p> <p>Identyfikacja społecznych celów i funkcji przedsiębiorstw</p> <p>Działalność socjalno-bytowa przedsiębiorstw w Polsce</p> <p>Społeczne funkcje przedsiębiorstw w krajach zachodnich</p> <p>Społeczne aspekty ochrony pracy</p> <p>Czas pracy</p> <p>Zbiorowe stosunki pracy – pojęcie, modele</p> <p>Rola państwa, organizacji pracodawców i pracobiorców w zbiorowych stosunkach pracy</p> <p>Oddziaływanie organizacji gospodarczych na otoczenie</p>
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	<p>poznanie problematyki społecznej występującej w organizacjach gospodarczych; uświadomienie konieczności przestrzegania norm regulujących społeczną sferę pracy; poznanie związków i wzajemnych uwarunkowań między sferą społeczną i gospodarczą w organizacji gospodarczej; ukształtowanie wrażliwości na socjalne problemy załóg pracowniczych i otoczenia</p>
Stosowane pomoce dydaktyczne	wykład interaktywny z prezentacją multimedialną ilustrowany bogatym materiałem liczbowym obrazującym przedstawiane zagadnienia; omawiane są także aktualne rozwiązania prawne

	funkcjonujące w zakresie omawianych zagadnień
Literatura obowiązkowa	<p>W. Kozek (red.), <i>Instytucjonalizacja stosunków pracy w Polsce</i>, Scholar, Warszawa 2003.</p> <p>L. Koziół, <i>Zarządzanie czasem pracy</i>, Oficyna Wydawnicza, Kraków 2000.</p> <p>A. Kurzynowski, <i>Polityka społeczna</i>, Warszawa 2006.</p> <p><i>Kodeks pracy i inne akty prawne regulujące społeczną sferę przedsiębiorstwa</i>.</p>
Literatura uzupełniająca	<p>S. Borkowska, <i>Negocjacje zbiorowe</i>, PWE, Warszawa 1997.</p> <p>P. Czachorowski, <i>Międzynarodowa Organizacja Pracy: geneza, struktura, funkcjonowanie: casus wolności związkowej</i>, Wydawnictwo UG, Gdańsk 2002.</p> <p>C. Fournier, <i>Techniki zarządzania małym i średnim przedsiębiorstwem</i>, POLTEXT, Warszawa 1993.</p> <p>K. W. Frieske, <i>Modele zbiorowych stosunków pracy a zdolność gospodarki do tworzenia miejsc pracy</i>, IPiSS, Warszawa 2001.</p> <p><i>Konwencje i zalecenia Międzynarodowej Organizacji Pracy 1919-1994</i>, PWN, Warszawa 1996.</p> <p>H. Strzemińska, <i>Zarządzanie zasobami czasu pracy, doświadczenia krajów europejskich</i>, IPiSS, Warszawa 2004.</p> <p>H. Strzemińska, <i>Czas pracy i czas wolny w polityce społecznej</i>, PWE, Warszawa 1998.</p>
Forma zaliczenia	zaliczenie pisemne

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Prawo pracy			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Labour Law			
Kierunek		zarządzanie			
Specjalność		Zarządzanie zasobami ludzkimi			
Stopień studiów		II			
Rok studiów		II			
Semestr studiów		IV			
Liczba godzin	wykład	studia	30	studia	10
	ćwiczenia	stacjonarne	-	niestacjonarne	-
Sposób zaliczenia (E,Z)		Egzamin			
Liczba punktów ECTS		4			

Katedra	Gospodarowania zasobami pracy
Koordinator przedmiotu	Dr Jan Piątkowski (Wydział Prawa i Administracji)
Treści kształcenia	Swoboda umów o świadczenie pracy. Pojęcie prawa pracy i zakres jego odniesienia. Prezentacja podstawowych instytucji polskiego prawa pracy, z uwzględnieniem europeizacji prawa pracy. Standardy Unii Europejskiej, Rady Europy i Międzynarodowej Organizacji Pracy z zakresu prawa pracy. Indywidualne, zbiorowe i procesowe prawo pracy. Rola sądów krajowych i pozakrajowych w kształtowaniu oblicza prawa pracy. Typowe modele zatrudniania pracowników. Nowe formy zatrudnienia. Prawno-społeczne i ekonomiczne aspekty bezrobocia.
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	Wykład ma sprzyjać nabyciu przez studenta: <ul style="list-style-type: none"> - podstawowej wiedzy z zakresu prawa pracy - umiejętności wykorzystania podstawowych reguł interpretacyjnych w złożonym procesie praktycznego stosowania prawa, - wrażliwości na podstawowe problemy prawa pracy, - umiejętności analizowania mechanizmów powodujących rozdzźwięk pomiędzy prawem w znaczeniu

	normatywnym a prawem w działaniu.
Stosowane pomoce dydaktyczne	
Literatura obowiązkowa	Ludwik Florek, T. Zieliński, Prawo pracy, C.H. Beck. Warszawa 2007 Jan Piątkowski, Prawo stosunku pracy, TNOiK, Toruń 2009
Literatura uzupełniająca	Krzysztof Kolasiński, Prawo pracy i zabezpieczenia społecznego, TNOiK. Toruń 2003. Ludwik Florek, Europejskie prawo pracy. Wydanie 2. C.H. Beck. Warszawa 2005 Jan Piątkowski, Uprawnienia zakładowej organizacji związkowej, TNOiK., Toruń 2008
Forma zaliczenia	Egzamin pisemny

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu Systemy motywowania

Nazwa przedmiotu		Systemy motywowania			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		Motivation Systems			
Kierunek		Zarządzanie			
Specjalność		Zarządzanie zasobami ludzkimi			
Stopień studiów		II			
Rok studiów		III			
Semestr studiów		Systemy motywowania			
Liczba godzin	wykład	studia	30	studia	15
	ćwiczenia	stacjonarne	30	niestacjonarne	
Sposób zaliczenia (E,Z)		Zaliczenie, egzamin			
Liczba punktów ECTS		8,0			

Katedra	Gospodarowania Zasobami Pracy
Koordinator przedmiotu	Dr hab. Hanna Karaszewska, prof. UMK
Treści kształcenia	<p>Istota, znaczenie, poglądy na motywację w organizacjach gospodarczych. Znaczenie dorobku teoretycznego dla skutecznego kształtowania motywacji</p> <p>System motywowania, jego usytuowanie w strategii zarządzania potencjałem społecznym i strategii organizacji. Zewnętrzny kontekst sytuacyjny. Narzędzia motywowania w systemie motywowania zintegrowanego</p> <p>Rola motywacji niematerialnej i jej narzędzia Motywacyjne aspekty procesu kadrowego</p> <p>Mikrosystemy wynagrodzeń ich usytuowanie w systemach motywowania. Warunki realizacji motywacyjnej roli płacy i jej zewnętrzne uwarunkowania. Cele mikrosystemów wynagrodzeń, modele i narzędzia ich realizacji. Dobór instrumentów płacowych a zmiana priorytetów w zarządzaniu płacami</p> <p>Koncepcje, techniki wartościowania - podstawowe kierunki</p>

	<p>zmian. Miejsce wartościowania pracy / kompetencji w różnych modelach kształtowania wynagrodzeń. Narzędzia wartościowania pracy/ kompetencji (opisy stanowisk pracy/ ról, profil wymagań, listy kompetencji macierze kompetencji. Wykorzystanie wyników wartościowania pracy/ kompetencji dla kształtowania płac. Rynkowe przeglądy wynagrodzeń jako komplementarne narzędzie kształtowania wynagrodzeń</p> <p>Budowa motywacyjnych tabel wynagrodzeń</p> <p>Formy płac i kierunki ich ewolucji .Nowoczesne formy wynagrodzeń (wynagrodzenia zadaniowe, <i>gainsharing</i>, partycypacja finansowa) jako wyraz zmiany priorytetów w zarządzaniu płacami i dążenia do uelastyczniania wynagrodzeń</p> <p>Pakietowe systemy wynagrodzeń jako nowoczesne podejście w projektowaniu struktury wynagrodzeń. Kształt pakietu wynagrodzeń, zasady jej projektowania, grupowe i indywidualne projektowanie . Kafeteria jako wyraz dążenia do uelastyczniania wynagrodzeń oraz uwzględniania zróżnicowanych potrzeb i oczekiwań</p> <p>Główne trendy rozwojowe w płacach i ich uwarunkowania</p> <p>Narzędzia centralnej polityki płac- kierunki ewolucji. Rola układów zbiorowych pracy w kształtowaniu płac</p>
<p>Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje</p>	<p>Zdobycie szerokiej wiedzy z dziedziny teoretycznych podstaw kształtowania motywacji w organizacjach gospodarczych. Uzasadnienie znaczenia zintegrowanego podejścia w motywowaniu. Wykształcenie umiejętności postrzegania wynagrodzeń jako integralnego elementu systemów motywowania. Zdobycie wiedzy z dziedziny nowoczesnych instrumentów zarządzania płacami w przedsiębiorstwach , sposobów ich konstruowania i doboru w różnych uwarunkowaniach</p> <p>Wykształcenie umiejętności diagnozowania motywacji i doboru motywatorów uwzględniających uwarunkowania sytuacyjne</p> <p>Wykształcenie umiejętności posługiwania się nowoczesnymi instrumentami zarządzania płacami w przedsiębiorstwach.</p>
<p>Stosowane pomoce dydaktyczne</p>	<p><i>Case study</i>, prezentacje multimedialne</p>
<p>Literatura obowiązkowa</p>	<p>W. M. Kopertyńska, Motywowanie pracowników- <i>Teoria i praktyka</i>, , Placet, 2008.</p> <p>S. Borkowska (red.), Motywowanie skuteczne, IPISS, Warszawa 2003.</p> <p>H. Karaszewska, <i>Ewolucja wynagrodzeń w Polsce w okresie zmian systemu ekonomicznego</i>, UMK, Toruń 2003</p> <p>S. Borkowska, <i>Strategie wynagrodzeń</i>, IPISS, Warszawa 2005</p> <p>M.W. Kopertyńska, <i>System płac przedsiębiorstwa</i>, AE we</p>

	<p>Wrocławiu, Wrocław 2000.</p> <p><i>Wynagradzanie- rozwiązywanie problemów praktyce</i>, (red.) S. Borkowska, OE, Kraków 2004..</p>
Literatura uzupełniająca	<p>A.Gick, M. Tarczyńska, <i>Motywowanie pracowników</i>, Warszawa 1999.</p> <p>A. McGinnis, <i>Sztuka motywacji</i>, Vocatio, Warszawa 2000.</p> <p>J. Reykowski, <i>Teorie motywacji z zarządzanie</i>, PWE, Warszawa 1975</p> <p>J. Reykowski, <i>Motywacja. postawy prospołeczne a osobowość</i>, PWN, Warszawa 1986.</p> <p>S.E. Jackson , R.S. Schuler., <i>Managing Human Resources Through Strategic Partnership</i>, Thomas</p> <p>Z. Jacukowicz, <i>Praca i jej opłacanie: system taryfowy: przykładowy taryfikator kwalifikacyjny</i>, ODDK, Gdańsk 2002.</p> <p><i>Pakietowe systemy wynagrodzeń</i>, pod red. S. Borkowska, M. Juchnowicz, IPiSS, Warszawa 2000.</p> <p>M. Kabaj, <i>Partycypacyjny system wynagrodzeń</i>, IPiSS, Warszawa 2003</p> <p>Z. Sekuła, <i>Wynagrodzenia zmienne i rzeczowe</i>, OE, Kraków 2005.</p>
Forma zaliczenia	Egzamin, zaliczenie

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

Sylabus przedmiotu

Nazwa przedmiotu		Informatyka i metody statystyczne w zarządzaniu kadrami			
Nazwa przedmiotu w języku angielskim		IT and Statistical Methods in Human Resources Management			
Kierunek		zarządzanie			
Specjalność		zarządzanie zasobami ludzkimi			
Stopień studiów		II			
Rok studiów		II			
Semestr studiów		III i IV			
Liczba godzin	wykład	studia		studia	
	ćwiczenia	stacjonarne	45	niestacjonarne	16
Sposób zaliczenia (E,Z)		Z			
Liczba punktów ECTS		6			

Katedra	Gospodarowania Zasobami Pracy
Koordinator przedmiotu	dr Edward Dolny, dr Monika Wojdyło-Preisner
Treści kształcenia	<p>Źródła danych do badania problematyki pracy i zatrudnienia. Sposoby prezentacji materiału statystycznego. Badanie wielkości, dynamiki i struktury zatrudnienia. Badanie procesów ruchliwości pracowniczej. Badanie wykorzystania czasu pracy i absencji. Badanie sytuacji na rynku pracy. Obsługa aktualnej wersji programu ZUS Płatnik. Praca w wybranym informatycznym systemie zarządzania kadrami. Internet a zarządzanie zasobami ludzkimi (internetowe giełdy pracy, serwisy agencji rekrutacyjnych, zbieranie ofert pracy).</p>
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje	<ul style="list-style-type: none"> - umiejętność analizowania i prezentacji danych statystycznych obrazujących gospodarowanie zasobami pracy w skali przedsiębiorstwa oraz w skali regionalnej - umiejętność liczenia i interpretacji różnych miar i wskaźników charakteryzujących procesy zatrudnieniowe; - ukształtowanie rozumienia i umiejętności wykorzystywania zagregowanych wielkości i wskaźników dotyczących zjawisk zatrudnieniowych spotykanych w literaturze oraz w środkach masowego przekazu - umiejętność pracy w programie ZUS Płatnik oraz obsługi dokumentów ubezpieczeniowych i wymiany informacji z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych - umiejętność swobodnej obsługi wybranego informatycznego

	<p>systemu zarządzania kadrami</p> <p>- zdolność do wykorzystania narzędzi internetowych w zarządzaniu kadrami</p>
Stosowane pomoce dydaktyczne	<p>techniki multimedialne, ćwiczenia i zadania liczbowe dotyczące procesów zatrudnieniowych i sytuacji na rynku pracy, część zajęć prowadzona jest w pracowni komputerowej w oparciu o aktualne wersje: pakietów programów biurowych, wybranego informatycznego systemu zarządzania kadrami, programu ZUS Płatnik i sieci Internet.</p>
Literatura obowiązkowa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dolny E., Meller J., Wiśniewski Z., <i>Zarys polityki zatrudnienia</i>, PWE, Warszawa 1990, s. 143-150. 2. Dolny E., Osińska M., <i>Statystyka ogólna</i>, Wydawnictwo Uczelniane WSG w Bydgoszczy, Bydgoszcz 2009. 3. Peuker Z., <i>Statystyka pracy</i>, PWE, Warszawa 1978. 4. Peuker Z., <i>Statystyka i ewidencja pracy</i>, WsiP, Warszawa 1977. 5. Unolt J., <i>Ekonomiczne problemy rynku pracy</i>, Śląsk, Katowice 1999. 6. <i>Wykresy i mapy statystyczne</i>, GUS, Warszawa 1976. 7. <i>Symfonia Kadry i Płace. Podręcznik użytkownika. Wersja 2010</i>, Sage sp. z o. o., Warszawa sierpień 2009. 8. Zakład Ubezpieczeń Społecznych, <i>Program Płatnik – wersja AI 7.03.001. Podręcznik użytkownika</i>, Asseco Poland S.A., Rzeszów czerwiec 2008.
Literatura uzupełniająca	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kucharski L., <i>Przepływy siły roboczej w Polsce w latach 90.</i>, Łódź 2001. 2. <i>Statystyka dla ekonomistów</i>, t. III, pod red. M. Krzysztofiaka, PWE, Warszawa 1970, s. 55-95 i 174-206. 3. Ziomek M.J., <i>Absencja w pracy</i>, PWE, Warszawa 1964, rozdz. IX, s. 235-256. 4. Gomoliński P. (red.), <i>Płatnik czyli komputerowe rozliczanie z ZUS</i>, Komputerowa Oficyna Wydawnicza „Help”, Michałowice 2005. 5. Józefiak A., <i>Płatnik: przewodnik</i>, Wydawnictwo Helion, Gliwice 2006.
Forma zaliczenia	zaliczenie pisemne